ရာမညတိုင်း မွန်သမိုင်းဖြစ်၍ သလိုင်းသုံးပေါင်ချည်သော သဝဏ်မှာ၍

ရေမျှားမဆွေပေါ်တွန်ကြသည်၊ ဒွေးရွှေ

သက်ိုမြည့်ကြီးမှုစွဲ ဟုသကြံ့ရန်။

ဝကွးနန်းသို့သရောက်။

တွန်းချွင်ကိုသယပဝါးဖောင်

ဘိသိက်ယင်ခေတ်မျှကြခေသာအာရုင်

ဆောင်ရွက်နိုင်းအာမခံ ခင်းတို့ကိုအကြောင်းအရာကိုဖြည့်သည့်

မွန်ရာဇဝင်

ရန်ကုန်မြို့။

ကျုံ့ကြီးယမ်း။ တိုက်နံပါတ်-၁၇။

မြန်မာကြီးပုံနှိပ်စာပုံဝင်သောဆေးဝါးသည်နှင့်နှိပ်တိုက်။

၁၂၀၄-ခုနှစ်။

ရာမညတိုင်းမွန်သမိုင်းဖြစ်၍တလိုင်းသုံးပါးပြည်ထောင်များ၌

ဒေ့နပျာသမန္တ ပေါ်ထွန်းကြသည့်လပ္ပဝဏ္ဏဒွေတို့၊

သထုံပြည်ကြီးမှစ၍ဟော်သကြွင်းနှင့်။

ဝိကာ-နန်းသို့အဆုံးရောက်။

ထွန်းပြောက်သသဝင်းအောင်

ဘိသိက်ယာဉ်တော်မူကြသောဘုရင်

သေဿနှင်းအမင်းမင်းတို့၏အကြောင်းအရာကိုပြဆိုသည့်

မွန်ရာဇဝင်။

ရန်ကုန်မြို့။

ကျုံးကြီးလမ်း၊ တိုက်နံပါတ်-၁၇၊

မြန်မာ့ပြည်စာပုံနှိပ် စာဝရပ်သဘောင်းရှားစာသတင်းပုံနှိပ်တိုက်။

၁၂၀၄-ခုနှစ်။

နိဒါန်း။

ကမ္ဘာဦးကာလသားရှေးမနှောကာဖြစ်ပွန့်ယဉ်ဗဘော်ရကော်ဖြိုဖြင့်ဖြင့် ဖြစ်တည်ဂေဇ္ဈဒေသသဘွတို့၊ မှုသာပေါ်ထွန်းရာ၊ မဟာရဋ္ဌမဇ္ဈိမဒေ သဟုဆိုအပ်သော၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံ တော်ကြီးမှာ၊ အသီးသီး ပြန့်ပွါး လျက်၊ ရပ်ခြားမြို့ပြသောင်း၊ တည်ထောင်နေထိုင်ကြ သေရာထို အခိုပါမဇ္ဈိမဒေသ၌ ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား၊ ထင်ရှားပွင့်တော်မမူမီ ပဓေတတ်ကာလ၊ ကပ်ဦး ပဌမကာလ၊ အကြွင် သုဝဏ္ဏဘူမိ မည် အသ သထုံမြို့ကြီးသည်ကား၊ တထီးတနန်း၊ ကြွရွှန်းမင်္ဂလာ ဇေယျာဘိသိက်ခံအောင်နိုင်ဖြိုးဖြင့်၊ အောင်ပိုင်ယင်ကာသောင် သုသာလျက်ပြီးပွားဘောဓာ ရာမညမော်ကွန်းဖြင့်၊ ပေါ်ထွန်းတည်ရှိသေ သည်။

ဤသုဝဏ္ဏဘူမိရပ်တိုင်းရပ်မြို့ဟူ၊ သထုံမြို့ခေတ်၌၊ မဇ္ဈိမဒေ သအိန္ဒိယနိုင်ငံတော်ကြီးတွင်၊ ထွန်းလိုသခင်၊ ရှင်တော်ဘုရား ထင်ရှားပွင့်တော်မူသော၊ ဒေသတာသီ ကျည်တည်ထွန်းသောက်၊ ကြွရောက်တော်မူခဲ့ရာ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏အောက်ပိုင်းမွန်တို့တိုင်းဟု ဆိုအပ်သောသထုံမြို့ကြီးတို့၏ကြည့်ရာဟံသာဝတီမဏ္ဍလ၊ မုတ္တမမဏ္ဍလ၊ ကုသိမမဏ္ဍလရာမညသုံးတိုင်းရှိသမိုင်းမှတ်စိတ်၊ ခတ်နိုင်ခေတ်မူခဲ့သည်နှင့်အညီ၊ ဤမည်သော ရာမညတိုင်း၊ တ လိုင်းမြို့တောင်ကြီး၊ အသီးသီး တို့၌ ဘုန်းမီး တန်းခေါင်၊ ယက်ရုံးရောင်ဖြင့်၊ မင်းခေါ်ဝိမင်းများ၊ ဘုရားဒါယကာသာသနာ ပြုနေ့သမှုတသောကီယဟူ၊ အသိဖွဲ့ကိုတ်မွန်တလိုင်းလူမျိုးမင်းမိုး ရာဇာတို့၏အစီအစဉ်၊ "မွန်ရာဇဝင်" အမျောင်ဆောင်ရှိကြသည့် အနက်၊ အသက်အညာ၊ ဇေယျာသုရတိုင်း၊ စပ်ကိုင်မြို့မင်းတွန်းပိုရ ကတ်တိုက်ကြီး၌ထိုးမြိုးစံရာအလွန်ပင်ရှေးကျသည်ဖြင့်၊ သာသနာမှ သောက်သော "မွန်ရာဇဝင်" မှဟောင်းကိုအကြောင်းအားလျော် စွာရေးတိပ်ပွားလျက်၊ ပေမူရင်းမှ တစ်န်း၊ ကာရန်သတ်ခဲ့စေ မဟုတ်ရ

ခွဲထား။ ခြားနားသန့်ရှင်း၍ ကျွမ်းရေမြောလို၊ ထိုထိုတွေး မှန်မ
ဂဘာနီးအခေါက်မသတိကာလကိုရာဖြည့်သွင်းသည့်နှက်၍ ဆက်တင်
လှပ်ဆောင်အောင်မြင်ထမြောက်ပါသတည်း။

ကမ္ဘာလောကဓာတ်၏ အကြောင်း၊ ရှေးဟောင်းသမိုင်း၊ သ
မိုင်းရာဇဝင်၊ ပုံပြင်ပမာ၊ အရာရာကို၊ လေ့လာဆည်းပူး၊ အထူးလို
လားတော်မူကြကုန်သူ ရှင်လူအပေါင်းတို့သည်၊ ရင်းမွန်ရာဇဝင်
ဝတ္ထုကို၊ အပတ်တကုတ်၊ အားထုတ်ကြည့်ရှု၊ သတိပြုမျှတ၊
ဗဟုသုတဖြည့်ဖွံ့ဖြိုးချက်၊ အမျိုးသားမွန်မြန်မာတို့၏ဘာသာ-
သာသနာ၊ ပညာတည်းဟူသော ရတနာပြိုင်ကို၊ မြင့်မြတ် ကြီးကျယ်
စေအောင်ရွက်ဆောင်အားထုတ်တော်မူနိုင်ကြပါစေသော်။

မာတိကာ။

ဤမွန်ရာဇဝင်စာအုပ်ကို လေ့လာချင့် ဘတ်ရှုသူတို့။ အလွယ် တကူရှာယူနိုင်စိမ့်သောငှါ။ မာတိကာအချုပ်ထုတ်နုတ်သော်ပြ ပေအံ့။

ပုဒ်မ။	အကြောင်းအရာ။	စာမျက်နှာ။
၁	ပဏာမနှင့်ပရိညာဉ်	၁
၂	အရှင်ဂဝံပတိမထေရ်အကြောင်း	၁
၃	သုဝဏ္ဏဘူမိမြို့သို့ မြတ်စွာဘုရားကြွရောက် တော်မူကြောင်း	၆
၄	ဟံသာဝတီမြို့ကို မြတ်စွာဘုရား ဗျာဒိတ်ပေး တော်မူကြောင်း	၉
၅	ဥက္ကလာပမြို့ကို မြတ်စွာဘုရား ဗျာဒိတ်ပေး တော်မူကြောင်း	၁၀
၆	ဘုရားမြတ်စွာ ပရိနိဗ္ဗာန်စံယူ တော်မူကြောင်း	၁၁
၇	သုဝဏ္ဏဘူမိ သထုံမြို့တွင် စိုးစံတော် မူကြ သောမင်းတို့အကြောင်း	၁၂
၈	နော်ရထာမင်းစော သထုံမြို့ကို တိုက်ခိုက် ကြောင်း	၁၆
၉	ဟံသာဝတီ မြို့တွင် စိုးစံတော် မူကြသော မင်းတို့အကြောင်း	၂၂
၁၀	တလိုင်းဟူသောဝေါဟာရအကြောင်း ...	၃၀
၁၁	ဓညဝတီမြို့မင်းတို့အကြောင်း	၃၁
၁၂	ဟံသာဝတီမြို့တွင်စိုးစံတော်မူသောဗညား ဦးအကြောင်း	၄၆
၁၃	ဘုရင်ရာဇာဓိရာဇ်အကြောင်း	၄၇

ပုဒ်မ	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၄	ဗညားဓမ္မရာဇာအကြောင်း	၄၉
၁၅	ဗညားရန်နိုင်အကြောင်း	၄၉
၁၆	သုနဂ္ဂတ်ရာဇာအကြောင်း	၅၀
၁၇	ရှင်စောပုနှင့်ဓမ္မစေတီခေါ်၊ ဓမ္မဓရအကြောင်း	၅၅
၁၈	ရှင်စောပု၊ ဟံသာဝတီတွင်မင်းပြုကြောင်း	၅၉
၁၉	လူထွက်နှစ်ယောက်အကြောင်း	၆၀
၂၀	သမက်တော်ဗညားအိန်အားဟုသိန်ကိုပေးခြင်း အကြောင်း	၆၂
၂၁	ဗညားအိန်ကွယ်လွန်ရခြင်းအကြောင်း	၆၄
၂၂	သတင်မင်းနှင့်ရဆိုးနိုးပုံဝတ္ထု	၆၅
၂၃	ရှင်စောပု၊ ဒဂုံမြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့ စံနေတော်မူ ကြောင်း	၆၆
၂၄	မင်းညီတုံးနှင့်လူစုတိုက်ပွဲအကြောင်း	၆၇
၂၅	ဓမ္မစေတီမင်းနန်းတက်တော်မူကြောင်း	၆၉
၂၆	သမိန်ဗရမ်းအကြောင်း	၇၀
၂၇	သမိန်ဗရမ်းနှင့် တရုပ်၊ မြင်းစီးချင်း တိုက်သော အကြောင်း	၇၁
၂၈	သမိန်ဗရမ်းကွယ်လွန်အနိစ္စရောက်ခြင်းအကြောင်း	၇၆
၂၉	သားတော် မင်းရဲကျော်စွာကို ကွပ်မျက်ခြင်း အကြောင်း	၇၇
၃၀	သာသနာတော်ကိုပြုရတော်မူကြောင်း	၈၀
၃၁	သိန်းယုံမင်းအမေးကိုဓမ္မစေတီမင်းဖြေဆိုခြင်း အကြောင်း	၈၁
၃၂	ကျည်းဖြည့်ကအမေးကိုဓမ္မစေတီမင်းဖြေဆို ခြင်းအကြောင်း	၈၅

ပုဒ်မှား	အကြောင်းအရာ။	စာမျက်နှာ။

ပုဒ်မှား	အကြောင်းအရာ။	စာမျက်နှာ။
၃၃	ရှိန်းတော့ပြည့်ကာဆက်သော ထက်နုတ်သော့ဘ ကြီးအကြောင်း	၈၆
၃၄	သမက်တော် မင်းဘရမ်း နှင့် မင်းဓေယသူ အကြောင်း	၈၈
၃၅	ဒဂုံ ဆံတော်ရှင်ထွင်း ခေါင်းလောင်းကြီး ထွ သောအကြောင်း	၉၂
၃၆	ဓမ္မစေ တီမင်း၏ နောင်တ တရား သေးပါး အကြောင်း	၉၃
၃၇	ဓမ္မစေတီမင်းကိုသားတော်လုပ်ကြံ၍နတ်ပြည် စံတော်မူကြောင်း	၉၄
၃၈	ဗညားရန်မင်းအကြောင်း	၉၇
၃၉	ဗညားရန်မင်း၊ ပုဂံသို့သန်တော်မူသော အကြောင်း။	၁၀၀
၄၀	တကာရွတ်ပိမင်းအကြောင်း	၁၀၄
၄၁	ရာဇဝင်ဆရာ၏ဥပဒေသ	၁၀၄
၄၂	သိန်းလို၀သာသမင်းအကြောင်း	၁၀၅
၄၃	နိဂုံးချုပ်	၁၀၇

မာတိကာပြီး၏

မှန်ရာဇဝင်။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁။ ။ပဏာမနှင့်ဝန်ခံခြင်း။

လူသုံးပါးတို့၏ကိုးကွယ်ရာဖြစ်တော်မူသောဘုရားသခင်ကို၊ အလွန် ရိုသေစွာ ရှိခိုးပြီး၍၊ ခပ်သိမ်းသော မောဟကို ဖျက်ဆီး တတ်သော ကိုးပါးသောလောကုတ္တရာတရားတော်ကို အလွန်ရို သေစွာရှိခိုးပြီး၍၊ သဗ္ဗညုဘုရားနှင့်တူသောကျေးဇူးရှိတော်မူသောရှစ် ပါးသောအရိယာသံဃာတော်ကိုလည်းအလွန်ရိုသေစွာရှိခိုးပြီး၍၊ ရှေးမှန်သောသာရာဇဝင်ချုပ်ကိုဂုဏ်ရှိသော သူမြတ်တို့ရေး ထားခဲ့သည်ကို၊ သိတ်သေသသူအားလည်းကောင်း၊ မှတ်သားနိုင်လုံး သွင်းသူအားလည်းကောင်း၊ အကျိုးစီးပွားများစေတတ်သောကျေး ဇူးအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံသော ရာဇဝင်ချုပ်ကို၊ မတိုမရှည် အလယ်အလတ်၊ သင်တင့်လွယ် မှတ်လွယ်စိမ့်သောငှါ၊ မြန်မာဘာ သာဖြင့် စီရင်ပေအံ့။

၂။ ။အရှင်ဂဝံပတိထေရ်၏အကြောင်း။

သုံးဆဲ့တဘုံ၌ နေသော လူ, နတ်, နဂါး, ဘီလူး, ဗြဟ္မာ- သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ကိုးကွယ်ရာဘုရား မှန်ကူသင်းကျောက်ဖြစ်တော်မူ သောမြတ်စွာဘုရားသည်ရဟန္တာကိုယ်ထား- ကြောက်နှစ်ချင်းတော်မူ၍ ဘုရားအဖြစ်သို့ရောက်တော်မူလျှင်၊ ပဉ္စမ-ဝါဆိုရောက်တော်မူပြီ

၌ ဝါဆိုတော် မူသည်။ ဒုတိယ-တတိယ-စတုတ္ထဝါ၊ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ဝါဆိုတော်မူသည်။ ။ထိုတွင်၊ ပဉ္စမဝါတော် သာဝကအဝင်ဖြစ်သောအရှင်ဂဝံပတိမထေရ်ကိုအကြောင်းပြု၍သုဝဏ္ဏဘုမ္မိပြည်သို့ကြွရောက်တော်မူသည့် အကြောင်းကား။

ဥဿာ ပေါက်ကျူးမြွတ် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဘုရားအဖြစ်သို့ရောက်တော်မမူမီကပင်၊ ကာရုဏ္ဏာတိုင်းသုဘိန္နမြို့တွင်တိဿရာဇာမင်းသည် သိဂိုကျပ်ပြီးဝိဇ္ဇာရေးနှင့်မင်းပြုသည်တွင်၊အမတ်ကြီးသားတိဿအမည်ရှိသောသူနှင့် ညီတော်ဇယကုမ္ဘမင်းသားသည်၊ရသေ့အဖြစ်၌သံဝေဂရ၍သမုဒ္ဒရာအနီးတွင်ရသေ့ရဟန်းပြု၍။ သမထကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာသီးဖြန်းလျှက်နေကြလေရာ။ များမကြာ ဈာန်အဘိညာဏ်ရကြသည်နှင့်၊ နောင်တော်ကားပါ၊ညီနှင့်ငါနှင့်အတူနေ၍ စကားပြောဆိုလျှင်မကောင်းမှုသောပွါးများတော့မည်။ ငါနှင့် ညီတော်ခေါ် သီးခြားနေ၍၊ မီးခိုးကိုအမှတ်ပြု၍မီးခိုးကိုမမြင်လျှင်တစ်ယောက်ထံတစ်ယောက် ရောက်ကြစေဆို၍၊ သနုဇ္ဈရာနှင့်မဒဝမနီ။ ဂဠှဂိရိကျောက်တောင်ကြီးနှံမိုမြိုးသီတင်းသုံးနေတော်မူလေသည်။ ကာလရှည်ကြာလေရာတွင်၊သနုဇ္ဈရာနားမှာလဲပြင်တွန်း၍သဲတို့သည်ပုလဲအဆင်းကဲ့သို့ဖြူစင်သိမ်မွေ့၍သစ်ပင်ကြီးတို့သည်းအရိပ်ပတ်သည်ရှိ၍သစ်သီးပန်းမှန်တို့သည်းဝန်း၍ပတ်သည်မျှော်တွယ် ရှာတွယ်ရှိသည်ကို၊ နဂါးပြည်ကနဂါးမတက်လာ၍မြင်လျှင်လူဝိမ်းရုပ်ဖန်ဆင်း၍မမြွတ်ရှုံမြူးပျော်ပါး၍ နေသည်ကို ဝိဇ္ဇာဓိုရ်နှင့်တွေ့၍နှစ်ယောက်အိပ်ထောင်ဘက်ခံကြရာတွင်နဂါးမှာ ကိုယ်ဝန်ရှိရကား။ နဂါးတို့သဘောမှာသည်။ ရေထို့ပြည်တွင်ကိုယ်ဝန်ရှိလျှင် နဂါးပြည်သို့မဆင်းသက်နိုင်ဖြစ်သောကြောင့်၊ ရပ်တည်၍နေလျှင်နဂါးတို့အမျိုးကာလရောက်၍ သဲပြင်တွင် ဥလေသည်။ ထိုဥကိုပစ်၍နဂါးပြည်သို့ နဂါးမဆင်း၍ မပြန်လာပြီ။ နေ့ရက်မကြာသွယ်နှစ်ယောက်သုန်းခံကြောင့် နောင်တော်ရသေ့ကြီးသည်၊ မြစ်နားသို့ရေခပ် ရေသောက်ပါလိမ့်မည်ဟု၍ ရောက်လာရာတွင်း သဲပြင်ဝယ်

ဥန္နစ်လုံးကိုရ၍ ရှင်ပြုခြင်းနှင့်ပြန်ခဲ့၍၊ ညီတော်ကျောင်းကိုအလျှင် ဆောက်သည်နှင့်ညီတော်ရသေ့မြစ်လျှင်မေးသည်ကိုဆဲမြစ်တွင် မည်သည် ဥမှိုကိုမင်ပြီးရ၍ယူခဲ့သည်ဟု နောင်တော်ဆိုလျှင်၊ ထွန့်ကိုသနားတော်မူပါတောင်း၍ဥတလုံးကိုပေးလေသည်။ ညီတော်ရှင်ရသေ့ရလျှင်။ အမှိုက်သရိုက်သင်သည့် ကျင်းတွင် ဆုပ်ဖုံးသိမ်းဆည်း၍ ဥကိုထားလေသည်။ နောင် တော်သည်း ထိုညီတော်ထားသကဲ့သို့ကျင်းတွင်ထားလေသည်။ပေါက်၍အချိန်တန်လျှင်ပေါက်၍လူယောကျာ်းနှစ်ယောက်ဖြစ်လာသည်။ ရသေ့ညီနောင်နှစ်ပါးသည်။ တပါးကို တပါး၊ အားရဝမ်းသာပြန်ပြောရာတွင်။သည်သူငယ်နှစ်ယောက်သည်။ အသက်ကာလထိုသားမြေးဖြစ်ခဲ့ဘူးသောကြောင့်ဖြစ်လာရသည်။ညီတော်လက်ညှိုးကိုနှိုအမှတ်သဖွယ်ပြု၍ကိုက်တော့ပေါသည်။ထိုကဲ့သို့သစ္စာပြုလျှင်သူငယ်ဘုန်းကံပါရမီကြောင့် နို့ရည်ကဲ့သို့ ထွက်ရတော့သည်ဟု။ ရှင်ရသေ့ညီနောင်သစ္စာပြုသော်။လက်ညှိုးကနို့ရည်ကဲ့သို့ထွက်၍ထိုသူနှစ်ယောက် ရှသားမြောက်အောင်။ ရှင်ရသေ့ညီနောင်လက်ညှိုးကိုနို့အဖြစ်သောက်ရလျှင်။အသက်ရှည်၍ဆယ်နှစ်တိုင်မှညီတော်ရှင်ရသေ့မှာ သူငယ်သည်။ ကျောက်ပေါက်သော ရောဂါဝေဒနာဖြစ်၍ ကံကုန်သည့်တွင်။ မိတ္ထီလာမြို့မှာလူဖြစ်ပြန်၍။ အသက် ၁နှစ်နှစ်တိုင်လျှင်။ မြတ်စွာဘုရား အထံတော်သို့ ရောက်တရားသောင်နာရလျှင်ဂဝံပတိရဟန္တာဖြစ်၍။ကျောင်းတော်သင်ရှားခြင်းဖြစ်လေသည်။

နောင်တော်ရသေ့ကြီးမှာရှိသေသည့်သူငယ်အသက် ၁၅ နှစ်တိုင်လျှင်။ ရှင်ရသေ့သည်း အသက် အရွယ်ကြီး၍ ငါသေလွန်သော်။သည့်သူငယ်သည် တောမှာတယောက်တည်းရှိရစ်တော့မည်ဟု၊ရှင်ရသေ့သည်ပိုးရိမ်ခြင်းနှင့်မျက်နှာမလှရှိ၍။အသက်ကပင်ထပြည့်တော့ကိုယ်ကိုသိကြားမင်းသည် တရားနှာထာဖြစ်ရှိသည်နှင့်၊နောက်ရှင်ရသေ့ မှာဘ်နှာမလှရှိကြောင်းကို သိကြားမင်းမေးသော်။တောကာတော်သိကြားမင်း။အကျွန်ုပ်တည်းအသက်အရွယ်

ကြီးပြီ။ ငါအနိုင်ဖြစ်ခဲ့သော်၊ သည်သူငယ်သည် တောတွင်တ
ကိုယ်သည်းသာရှိရ မိုးတော့မည်ကို ကျွန်ုပ်ပိုးရိမ်၍ ရုတ်ချွာမမှ
ရှိရတော့သည်ဆိုသည်ကို။ စကားမဆင်ခဲ့သောကြောင့်။ အကျွန်ုပ်မ
ချောက်ပြ၍ ရှိလေသည်။ သည်သူငယ်သည် ပါရမီကြီးရင့်သ
သူ့အသက် ၁၇ နှစ်တိုင်လျှင်သည်ကျောင်းတော်ရွှေမဝေမိုး
တွင်သုဝဏ္ဏဘုမ္မိမြို့ဟူ၍ နေရာနန်းတို့ ပြည်နှင့်မိဘနှင့်အမှုထမ်း
ဆင်းပြီးမှ ရွှေငွေပန်းနှင့်ကြေးနီကြေးမြို့သိုမ္ဘဟူ၍မြို့ ၇ ထပ်ရုပ်
ဆောင်စီး၍။ တယ်ယူအနှာခရီးမှ ပေမှ်ဘုယ် ရွှေဘုယ်ကြီးဘုယ်အ
သံတို့ဖြင့်သာယာစွာဖြစ်၍။ အများသခင်ကျော်ဇော ထင်ရှားခြင်း
နှင့်သီဟရာဇာဟု ဘိသိက်ခံ၍။ ကျွန်ုပ်ပင်ဒါန်ခင်းနှင့်ရမည်ဟု
၍သိကြားမင်းဆိုလျှင်ရှင်ရ ပေသူသည်။ ဝမ်းသာအားရရှိသည်နှင့်။
အသက် ၁၇ နှစ်တိုင်လျှင် သိကြားမင်းဆိုတိုင်း စိုးပံဒါန်ခင်း၍
နှင်းအပ်သသည်ဖွန်-ချူရွား-ကျည်းကုသား-ဓဝါ-မှန်း-ချင်း-က
ရင်-လာ-ဝ-ငို့ကိုရှိလေရာမှာ သိမ်းယူခဲ့၍။ အရအကွက်အရပ်ရွာနချ
၍သိမ်းမိတ်ဆုပ်ဖိုး၍။ မွန်တို့၍ဆမိပတိ-သီဟရာဇာ-ဟုဘိသိက်
ခံ၍မင်းပြုတော်မူလေသည်။

၇-နှစ်တိုင်လျှင်။ ဂဝံပတိရဟန္တာ ဖြစ်သောသူသည်မိခင်ကိုသွား
ဖြင်မည်ဟူ၍မိဖုရားပြည်သို့ကြွခဲ့ပြီရာတွင်။ အမိကံကုန်လေ
ကြောင်းကိုသိ၍။ ငါ့အမိကိုခတ္တပါရ၊ယခုကံကုန်လေသည်ကို
လူ့ပြည်နတ်ပြည်မှာ ဖြစ်ကြောင်းကို ရှုတော်မူသော်။ အမိသည်
သုဝဏ္ဏဘူမိမှာ လူဖြစ်ကြောင်းကိုသိ၍။ သုဝဏ္ဏဘူမိသူတို့သည်
အကျင့်အသာရကောင်းမှုမကောင်းမှုကျင့်ကြောင်းကို ရှုတော်
မူပြန်လျှင်ငါမှုဆိုးလဲ့သို့သာလုပ်၍အသက်မွေးကြောင်းကိုသိ
၍ငါ့အမိသည်ငါ့ဘာသာတဲ့သို့ကျင့်လျှင်အပါယ်သို့သွားလေရချိန်
မည်။ ငါသွား၍ တရားပေးဟော့မှ မိဘ သားချင်းတို့သည် အကျင့်
ကောင်းကိုကျင့်၍။ ငါ့မိငါ့ဘသာလျှင်ကောင်းရာကိုရောက်မည်
ဟူ။ အကြောင်းများကိုဘုရားရှင်ကိုလျှောက်၍။ ကောင်းကင်ခရီး
ဖြင့်ကြွသွားလေသည်။ သုဝဏ္ဏဘူမိမြို့သို့ ရောက်လျှင်မြို့သူမြို

သားတို့သည်ကောင်းကင်တွင်စမ်မြင်ကူးသည်ကိုမြင်လျှင်နတ်ဘီလူးသာဖြစ်တော့မည်ဟူ၍ ပစ်မည်ပြုရာတွင်၊ ရဟန္တာသင်္ဃပတိလည်းငါနတ်ဘီလူးမဟုတ်၊ ငါသမဏအရဟန်းဖြစ်သောမြတ်တော်သားဟူ၍ဆိုသည်ကိုဝမ်းသာအားရဖြစ်ကြ၍၊ လေမြွားကိုပစ်၍ချမြွှားပြုအဲ့တော်မူပါဟျှောက်လျှင်၊ မြွေသို့ သက်တော်မူ၍သင့်တင့်သောအနေရာ၌ နေတော်မူလျှင်၊ မြည့်သူအများ ဘုန်းမြင်လာ၍တရား ဟောတော် မူလျှင်၊ အထက်က ရင့်မာသောပြီးသူ၊ မကြားမမြင်ရ၍ကျင့်ဆိုသောသည်သာ၊ တရားတော်ကို ကြားမြင်ရလျှင်၊ အိမ်တွင်ရှိသည့်လေမြွား ပိုက်တွန်ရင်တူ နိတိုကို ချ၍၊ ရှေ့တော်တွင်မီးတိုက်၍ကောင်းမြတ်သော အကျင့်ကိုကျင့်လေသည်၊ နောက်သီဟရာဇာမင်းသည် ကြားမြင်လာလျှင်၊ နေရာပြာသာဒ်မင်းနေရာမှပင်၍နေလေ၊ အထက်ကညီနောင်ဖြစ်ဘူးသောကြောင့်၊ သီဟရာဇာမင်းသည်မြင်လျှင် မေတ္တာကရုဏာကြင်နာခြင်းဖြင့်ကြည့်၍မျက်တောင်မှမခတ်ပြီ၊ ရဟန္တာသင်္ဃပတိလည်း အကြောင်းကို သိ၍ မည်သို့မှမည်၍၊ တရားတော်ကိုသာဓဟော၍မဂ္ဂသိဒ်ပါကိုသာဓော်၍ကြည့်ရှောင်သည့်သူကိုနတ်ပြည်ဗြဟ္မာပြည်ခံစားပြီးမှ မပျော်မရိုး သန်ရွှေမြည့်ဘုံရောက်မှပြီးချုပ်မည့်အကြောင်းကို ဟောတော်မူလျှင်၊ ဥပမာကား၊ ကြွေနီအိုးကြီး ဘယ်သားတို့သည်၊ အနှစ်တရားမကသေးလေရာမှအညီအထပ်ပေါ်ရှိ၍ ကြွေနီမှုန်းမှ မည်မဖြစ်၍၊ နောက်ပညာရှိသည်ချည်မျိုးကိုပူခံ၍ပွတ်သတ်လျှင်ကြွေနီအဆင်း သစ္စာနှင့်ပြန်သကဲ့သို့၊ သီဟရာဇာမင်းသည်းသိမြင်နာရလျှင်၊ မဂ္ဂသိဒ်ဓသတိကျိုးကိုအထွန်းဖုံးမကဲ့ခြင်းနှင့်သီတင်းသီလဆောက်တည်ပြီးလျှင်၊ သီဟရာဇာမင်းသည်လုတွင်အတွင်းအများသားခင်ဘုရားသားနှင့်စတော်မူသည့်ဆိုသည်ကိုမဟုတ်ချေ့ဘကာသတော်မင်း၊ သုံးဆဲ့တဘုံသား လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါ အပေါင်းတို့နိမ်ကိုင်နှင့်သရကူဖြစ်တော်မူသောဘုရားတော်ခြောက်သွယ်နှင့် တင့်တယ်စွာသောဒေါဆရာ ဘုရားမြတ်စွာသည်ရာဇဂြိုဟ် ပြည်နှင့် ဝေဠုဝန် ကျောင်း

သော်တွင်း နေမင်း·လမင်းကဲ့သို့ ယခုရှိတော်မူ၏ဆိုသည်ကို၊ထိ ဟာရာအာခင်းက။ ကျွန်ုပ်တို့ ဆရာတော်ကို ဘုရားဖြစ်ပါရမည် အကြောင်း၊ပြည်သူပြည်သားတို့သည် ကောင်းရာဖြစ်ရာသို့ရောက်. ပါမည့် အကြောင်းကို ကယ်မတော် မူပါသဖြင့်၊ ပင့်တော်မူပါ လျှောက်လျှင်၊ ရဟန္တာဂဝံပတိသည်။ ဆရာဖြစ်စွာ ဘုရားနေ တော်မူရာ နတ်ဗိမာန်ကဲ့သို့ မဆွယ်ကာမွှား ရွှေကြယ်ကျောက်စီ ထိုက်တန်အောင်ပြုပြင်ဆင်ခဲ့သော်တော့၊ ရောက်တော်မူအောင် ပင့်မည်ဆိုလျှင်သီဟရာဇာသည်၊ပြည်သူပြည်သားတို့နှင့် လုံ့လ ကြီးစွာ ညှိနှိုင်းမည်၊ ရွှေနှင့် ကျောက်သားအမြား မဝင်ရ လုပ် ဆောင်၍ရက်သည်လျှင်ပြီးသည်၊ရဟန္တာဂဝံပတိသည်၊ ဘုရား နေရာပလ္လင် အောက်၌ ရွှေကြာပတ်တွင် ရွှေဖယောင်းတိုင် ငွေဖ ယောင်းတိုင် ရွှေပေါက်ပေါက် ငွေပေါက်ပေါက် ရွှေပန်းငွေပန်း ကျောက်မျိုးကိုးပါး ခြယ်လှယ်၍။ ပန်းသွယ် အထူးထူးနှင့် နေ လျှောက်မူဖော်၍ပင့်လေသည်

၃။ ။သုဝဏ္ဏဘူမိပြည်သို့မြတ်စွာဘုရားကြွရောက် တော်မူကြောင်း။ ။

သုံးလူ အထွဋ် မြတ်စွာဘုရားသည်။ ရဟန္တာ ဂဝံပတိ ပင့် ကြောင်းကိုသိ၍။အသက်ကပွင့်တော်မူခဲ့သောဘုရားတို့သည် သုဝဏ္ဏဘူမိသို့ ရောင်မခရောက်ကို ရှုတော်မူသော်။ ရောက် ကြောင်းကိုမြင်တော်မူ၍ ရဟန္တာငါးရာကို၊ဂဝံပတိပင့်ကြောင်း ကိုသိ၍တော်မူ၍။ ကိုယ်တော်နှင့်ရဟန္တာငါးရာကောင်းကင်ခရီး ဖြင့် ကြွတော်မူ၍သုဝဏ္ဏဘူမိသို့ရောက်တော်မူလျှင်ရွှေကြယ် ကျောက်စီ မသွယ်အတွင်း။ ခင်းထားအပ်သောဘုရားနေရာ၌ နေ တော်မူသည်။ သီဟရာဇာမင်းနှင့် ပြည်သူအပေါင်းတို့ သစ်သီး ဝတ်ပန်းနှင့် ပေါက်ပေါက်အခမ္ဘာတို့သင်း ရွှန်းသောကိန်းတို့ဖြင့်ပူ ဇော်၍သာသာဝပြီးစွာခံ၍တရားတော်နာကြ၏။ ဇာနီးအရပ်ရှိသော

သည့်ရခေါ့တို့လည်း တရားတော်နာပါမည်ဟု၍ အများရောက်ကြရာတွင်မြတ်စွာဘုရား၊သည်းတရားဟောတော်မူ၍ရခေါ့တို့လည်း ကိုးကွယ်စရာ ဆံတော်ကို။ ရခေါ့တို့လိုချင်သည့်စိတ်ရှိကြောင်းကို သိ၍၊ ဆံတော် တချောင်း တန်သည်၊ နှစ်ချောင်းတန်သည်ကို ကိုးကွယ်လေဒေါ့ပေးတော်မူလေသည်ကို၊ သီဟရာဇာမင်းသည်။ ငါသာမြတ်စွာဘုရားကိုရောက်အောင် ပို့၍တရားတော်နာပါသည်။ဆံတော်ကိုကိုးကွယ်စရာ အလျှင်သနားတော်မူသင့်သည်ဟုသီဟရာဇာမင်းစိတ်ကရှိကြောင်းကိုသိတော်မူ၍။ ထေကာဒေါ့သီဟရာဇာ၊ သည်နေ့ကစ၍အနှစ် ၄၀ တိုင်၍၊ ငါဘုရားသည် ၄၅-ဝါပြည့်လျှင်။ကုသိနာြုပြည်မှာပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူသောအခါ။ ဂဝံပတိမထေရ်သည်၊ ဖျဉ်တသားကာ ငါ့စွယ်တော် လေးချောင်းကိုယူ၍သီဟရာဇာမင်းကို ပေးလိမ့်မည်။ သုဝဏ္ဏဘူမိမြို့သို့ရောက်လျှင်။မခေါ့သန်ဂဝံပတိနှင့်သီဟရာဇာငါ့ဘုန်ပြုလျှင်။စွယ်တော် ၃၂-ချောင်းဖြစ်လာလိမ့်မည်။သည်စွယ်တော် ၃၂-ချောင်းကိုဌာပနာ ပူဇော်ကိုးကွယ်တော့ဟု၍ မိန့်တော်မူလျှင်။သီဟရာဇာမင်းသည်ဝမ်းသာအားရနှင့်တရားတော်နာခိုက်နောက်ဟောတော်မူရာမှာ လူတို့အသက်သည် ရှော်မြန်လှသည်။ကွေးသည်လက်မဆန့်ခင်။ ဆန့်သည်လက်မကွေးခင်ဟုဟောသမျှ။ သီဟရာဇာထိတ်လန့်၍အနှစ်၄၀-တိုင်စွယ်တော်ကိုကိုးကွယ်ရမည်မိန့်တော်မူသည်ကို။ ကိုယ့်ကိုအရိုးမရ၊ နေ့သေမည်ညသေမည်မသိမမြင်နိုင်၊စွယ်တော်ကို ကိုးကွယ်ရဖို့ဟန်မရှိဟု သီဟရာဇာစိတ်ရှိကြောင်းကိုသိတော်မူ၍။သီဟရာဇာမျိုးရိုးမှာရှိလျှင် ငါ့ဘုရားရုပ်ပွားကိုလုပ်၍ကိုးကွယ်နှင့်ဦးတော့ မိန့်တော်မူလျှင်ရက်သည်အောင်နေတော်မူ၍။ရွှေတော်တွင်ရွှေခဲတရုကိုကိုယ်တော်အတိုင်းသွင်း၍ကိုးကွယ်ရမှု၊သီဟရာဇာစိတ်ရွှင်ပခြင်းနှင့်ပြည်သူအပေါင်းတို့ ပွဲသဘင်ကြီးစွာနှင့် ကျောက်စီအဋ္ဌပ်တွင် ဆွမ်းအမြဲနံအရသာဩဇာတို့ဖြင့်ရက်သည့်အောင်လုပ်ကျွေးပြီး၊ပူဇော်ကန်တော့၍။ ၃၁-ခုံသောနေ့ရာဖူနတ်နဂါးသိကြားမြို့ရွာသို့ငြိ

မကိုဋ္ဌသရဘူဖြစ်တော်မူသောဘုရားရှင်သည်ရဟန္တာငါးရာနှင့် ကောသင်းကင်၌ ကြွတော်မူရာတွင်။

ဥဿဝတီ၊ ကာသဝတီ၊ ပုပ္ပဝတီ၊ ဟင်္သာဝတီ၊ ရမ္မဝတီ၊ ကရေနု ရဋ္ဌဝတီ၊ ချောက်ချားမြို့၊ သည်၇-မြို့တို့သည်၊ သာသနာတော် တည်၍ ဆံတော် ၁၇-ချောင်း၊ မွေတော်သွားတော်သဓိရှိတော် တော်။ ပရိဘောဂစေတီ၊ ပရိယတ္တိ၊ ပဋိပတ္တိ၊ ပဋိဝေဓသာသနာ တော်သုံးပါးနှင့် စေတီအများအပြောင်တည်မည့် အရာကို၊ ၁၅ ရပ်သော ဌာနဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဖလသမာပတ်ဝင်တော်မူ၍၊ သည်အမြို့မြို့သို့ရောက်တော်မူသဖြင့် ဗျာဒိတ်တော်ထား၍၊ ကျော် မျှားတော်သို့ ရောက်တော်မူလျှင် မြေသို့ကြွတော်မူ၍၊ သာယာ သောအရပ်၌ ကြည့်ရှု၍နေတော်မူသည်ကို၊ သုမနဘီလူးနှင့်နှင် ကျိုင်ငါးယောက်သော ဘီလူးတို့သည် အချက်ဒေါသကြီးစွာဖြစ် ၍၊ ကြောက်မက်ဘွယ်တန်ဆောင်၍ပြုသည်ကို ဘုန်းတန်ခိုးတော် ကြောင့်မည်သို့မတတ်၊ ထိုနှင့်အတူ ကျောက်တိုဖြင့်ပစ်ခတ်ပြန် လျှင်အလိုလိုကျောက်ပျက်ကြောင်းကိုသိ၍၊ ဘီလူးတို့သည်မရပ် မသည့်နိုင်ဖြစ်သောကြောင့်သစ်သီးဝလံပန်းမှန်တို့နှင့်ပူဇော်ကန် တော့ပြုလာသည်။ သုမနဘီလူးနှင့် ၇-ယောက်ကုန်သော ဘီလူး တို့သည်ကျောက်ပြင်ကြီးဖြစ်စွာယူခဲ့၍မြတ်စွာဘုရားကိုပင့်၍ နေရာထပ်ထွာသည်ကိုပြီးတော်မူ၍၊ ရှင်အာနန္ဒာမေးတော်မူသည် ကို၊ သည်ဘီလူးရှစ်ယောက်တို့သည်၊ နောင်သောအခါသည်အ ရပ်တွင်ကျောက်ဖျာနှုတ်ကြီးဖြစ်၍၊ သုမနဘီလူး အစတည်ချက်၊ ရတနာသင်္ချိုင်းမြို့ရ၍ချစ်သက်သောမင်းတို့သည် ဘုန်းတန်ခိုးကြီး စွာသာသနာထွန်းပြု၍တည်လိမ့်မည်ဟု ဗျာဒိတ်ကြားတော်မူသည်။ နောက် ဘီလူးတို့သည် သစ်သီးတို့ကို ယူဆောင်ပြု၍ကပ်လှူသည်။ တချို့သော ဘီလူးတို့ကား၊ ဥဒ္ဒုစ်မှည့်ကပ်လှူသည်။ တချို့သော ဘီလူးတို့ကား၊ အင်တက်ကိုကပ်လှူသည်၊ နောက်ဘီလူးတို့သည် သစ်သီးပန်းမှန်အများနှင့် လှူသော၍၊ တကျိပ်နှစ်ယောက်သောဘီ လူးတို့တွင်တယောက်သောဘီလူးသည်၊ သင်းမိုင်တော်ကိုယူ၍

ရွှေသည်ကိုမြေနှင့်ညှပ်၍ သက်နှင့် ညှစ်သည်ကို မြင်တော်မူ
လျှင်သည်တကျိပ်နှစ်ယောက်တွင်အသော ဘီလူးတို့သည်။ ဟံသာ
ဝတီတွင်မင်းဖြစ်၍ နေ့ဘက်ယောက်သောဘီလူးသည်။ သာသနာ
တော်နှင်းနုပ်အောင်ပြုလိမ့်မည်မိန့်တော်မူသည်။ နေ့ဘုံးတဘီလူး
မ။ ရှင်သားသားမြှတ်ကို ဖြတ်၍ရှုသည်ကို ရတ်ရတ်အရှုမခံ
ဖြစ်ချေးတွင်တော်မူသောတရားတို့ခံ့ဘူးကြောင်းကိုမြင်၍ အရှု
ခံတော်မူလျှင်သည်ဘီလူးမသည်နောက်တွင်းသန်ဒိုးကြီးစွာ မင်း
ဖြစ်၍သာသနာကိုပြုလိမ့်မည်နေသော ပြင်နန်းတို့သည်။ နတ်တို့နှင့်
အရှုအလိုလိုဖြစ်သောလိမ့်မည်ဘီလူးတို့သော။ ကြီးငံ ထဲဖြစ်မည်
မိန့်တော်မူ၍ဘီလူးပေါင်း ၂၅ ကို အရှုပ်ရှာနန့်နှင့်မင်းဖြစ်မည်အ
ကြောင်းကိုမှာမိတ်ထားတော်မူခဲ့သော။

၄။ ဟံသာဝတီပြည်ကိုဖြစ်စွာဘုရားမှာထိတ် ထားတော်မူကြောင်း။

တောင်းကောင်းမြို့ရွာ ဂွှဘင်္ဂါရောနှင့်အနောက်ညာဘက်ရှုရေထက်က
ကြည့်တော်မူလျှင် သမုဒ္ဒရာနှင့်မနီးမဝေး။ ဆဲပြင်တွင်၍ ထဝါ
ဝုတ်ခန့်ရှိသည့်အရပ်၌။ ဟသင်္သာမ ကျောင်းစား၍နေသည်ကို မြင်
တော်မူလျှင်။ ရှာနန်းတို့မေးသည်ကို။ သည့်ကျွန်းသည်။ နောင်
သောအခါဟံသာဝတီပြည်ကြီးဖြစ်၍။ အလွှာဖြစ်သောနဂါးမျိုး၌
ဦးဆံ့ရှိသောသူတော်နှင့်ယောက်။ အမည်ကား။ သမလသီမလ။ အ
စတည့်။ ၁၇ ဆက်မင်းဖြစ်သောအခါ၌တ်သာသနာတော်တည်၍
အလွှန်ကွန်းတောက်ပမည်။ ထို့နှင့်ပုံတိလျှင်။ ပုဂံအရိမဒ္ဒနာ ရတ
နာပူရ အထိန်းသားတည့်တောင်ပြည်၌။ တရုတ်ပျဉ်မြို့၌မင်းရှစ်
ဆက်ဖြစ်သည့် ဘီလူးတို့ အမည်ကား။ (၁) ပထဝွှာ။ (၂)
အလသောသား။ (၃) ဘိကျွ။ (၄) မှန်ရွာ။ (၅) ရှုစွေးရွာ။ (၆) ပထရွာ။
(၇) ကာရှဇွာ။ (၈) မှုရွှေပါဟူ၍။ တရုတ်ပျဉ်မြို့မှာရှစ်ဆက် ပြည့်
သောအခါမရွှေပင်းသည်မင်းဖြစ်၍ နောက်ဟံသာဝတီမှာမင်းဖြ

လိပ်နှမည့်။ သည့်မင်းမျိုးအဆက်ကား။ (၁)သီဟော။ (၂)ဗျဂ္ဃ။ (၃)မုဂ္ဂေါ။ (၄)သုနက္ခာ။ (၅)နာဂေါ။ မင်း ၅ ဆက် အုပ်စိုးပြီး။ နောက်သုံးဆက်အုပ်စိုးမည့် အမည်ကား။ (၁)မဟာဗ္ဗရာဇာ။ (၂)ဇုတ္တိရာဇာ။ (၃)ပုဏ္ဏရာဇာ။ သုံးဆက်နောက်မင်းရှစ်ဆက် အုပ်စိုး၍ သာသနာတော်ပရိယတ္တိ ပဋိပတ္တိ။ ပဋိဝေဓသုံးပါးနှင့်အလွန်ထွန်းပ၍ ပရိဘောဂစေတီ။ သရီရဓာတ်စေတီများ တည်ထိန်မည်ဟူ၍ ကောဇာကာလ ရဟန္တာတို့ကိုဗျာဒိတ်တော်ရှိသည့်အခိုက်၊ သမုဒ္ဒရာက ရေနတ်မိန်းမသည်။ စကား သုံးခွန်းကို မေးတော်သည်ကိုပေါ် ကိုမေးတော်ရသောအကျိုးသည်။ သည်တွင်ဟဲ့သာဝတိ မြို့မင်းအစတည်မင်းပြုသောခါ။ သံသောအဖမှနှင့်တွင်ဖြစ်၍ အဆင်းအဝါရွှေရောင်ကဲ့သို့ရှိသောသိတုရေးဖြစ်၍။ ကိုယ်မှ ဖြစ်ပွါးသောသားသမီးတို့သည်။ အနွယ်စဉ်ဆက်အုပ်စိုး၍ မင်းဖြစ်ရမည် ဗျာဒိတ်သားတော်မူသည်။

၅။ ။ဥက္ကလာပဒေသမြို့ကို ဖြစ်စွာဘုရားဗျာဒိတ် ပေးတော်မူကြောင်း။

ထိုနှင့်ကောဇာကာလ ဥက္ကလာပတောဖျ။ သီတန်ဝနာမြို့ကို ဖြစ်စွာဘုရားရောက်သောအခါ။ သီရိမ္ဗာသောကာမင်းနှင့်တကွ ပြည်သူတို့သည်ဆွမ်းခါဒနီယဘောဇနီယတို့ဖြင့် လုပ်ကျွေး၍။ မင်းသည်မကိုဋ်ကိုချွတ်၍ ရှုတော်မူသည်နှင့်။ ဖြစ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်နှင့်မင်းကာဝ၍ပြည်သူအပေါင်းတို့သည် တော်ဥပချုပ်၍သာယာ မြေအဆင်းဝါဆပ်နှိုင်ရာ ကြည့်ရှုတော်မူမည် ရှည်ပတ် ရာတွင်(၁)ရောဟိနီမြစ်။(၂)ခါါနီမြစ်။(၃)သုဝဏ္ဏနီမြစ်။(၄)ရွှေနီမြစ်။ မြစ်လေးသွယ်ဝင်ကာမြို့ထားရပ်ကိုတည့်ရှိရာ (၁)ပေါက္ခရဏရမြို့။ (၂)ကြိုဟာရုမ္မမြို့။(၃)အသိတဝ္ဂနဂရမြို့။ (၄)ရမ္မနဂရမြို့။ လေးရပ်တို့တည်ရာကိုကြည့်ရှုတော်မူ၍။ သင်္ကြန်ရကုန်းတွင်။ ကိုယ်တော်နှင့်ရဟန္တာတို့ဝန်းရံနားနေတော်မူ၍။ မင်းအား မိန့်တော်မူသည်။

တပုဿဘလ္လိကညီနောင်နှစ်ယောက်ကို ဆံတော် ရှစ်ချောင်းငါ ပေး၍ဆံတော်နှစ်ချောင်းကိုကား။ ဂဝန္တနဂါးမင်းယူတင်ခဲ့၍ နဂါးပြည်၌ထားရတနာ ၇ ပါးပူဇော်၍စေတီတည်သည်ကိုမထေရ်ရွှေပါတ်ကတင်ယူခဲ့သည့်ဆံတော်နှစ်ဆူနှင့်ပေါင်း၍ရွှေသပနာစေတီတည်၍ကိုးကွယ်တော်မူ။ ညီနောင် နှစ်ယောက်တွင် ရသည့် ဆံတော် ၆ ဆူတို့သည်။ သိင်္ဂုတ္တရကုန်းတွင်ရွှေသပနာ၍ စေတီတည်၍ကိုးကွယ်တော်မူ။ သည်ကို ကိုးကွယ် ရသော တန်းခိုးကြောင့်တကာတော်ပြုတွင်မင်း ၃၂ ဆက်တို့သည်။ ဝတ်စား တန်ဆာတန်းခိုးကြောင့်ကောင်းကင်ကိုပျံ၍ပတ်သွားသောရမည်။ နောက်ဆက်မင်းတို့ကား။ မကိုန့်သရဘူတန်းခိုးကြောင့် ကောင်းကင်ကိုပျံ၍ပတ်ရမည်။ နောက်တဆက်မူကား။ ရတနာ ဆင်ပြုကြောင့်ကောင်းကင်ကိုပျံ၍ပတ်ရမည်ဟူ၍။ သိရိမြောဓသတ္တကမင်းကို ဗျာဒိတ်သားတော်မူခဲ့သည်။

၆။ ဘုရားဖြစ်တော်မူ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူကြောင်း။

ထို့နောက်။ ကောင်းကင်ခရီးသို့ ကြွတော်မူပြန်၍။ အနောက်မြောက်သို့ရောက်တော်မူ၍ ရွှေနောက်တောင်မြောက် ရပ်တည့်၍ကြည့်တော်မူလျှင်။ ညောဝတီပြည်ကြီးသို့ ရောက်တော်မူ၍။ ဒါမြို့ကိုမြင်တော်မူလျှင်။ ကိုယ်တော်နှင့်ရဟန္တာတို့သည်။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ကြီး ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်သို့ ရောက်တော်မူ၍။ ရနတ်ဖြစ်ခွာအခါင်းတို့ကိုချွတ်တော်မူ၍ ၅-ဝါ။ သက်တော်၈၀ပြည့်တော်မူလျှင်။ သုံးဆဲ့တလုံးသောသင်္ကြန်ဝါတို့၌ မကိုန့် သရဘူဖြစ်တော်မူသောဘုရားသခင်သည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူလျှင်။ ရနတ်နဂါးသိကြားဗြဟ္မာတို့အပေါင်းရွှေမျိုးအတုန့် ကျောက်မျိုးအကုန်မျှ၍ တသားကို ခြပ်ငှယ် လုပ်ဆောင်၍။ သုံးဆဲ့နှစ်ဥ္စာနှသောပြည်သူ့အပေါင်းတို့ မကြာ မမြင်ဘူးသော ပွဲကြီးသဘင်နှင့်တင့်တယ်စွာပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူလေသတည်း။

၆။ ။သုဝဏ္ဏဘူမိသထုံပြည်တွင်စိုးစံတော်မူကြသော မင်းဆိုအကြောင်း။

(၁) အထက်ကအခါန်တော်ရှိသည့်အတိုင်း၊ ရဟန္တာဂဝံပတိသည်စွယ်တော်လေးချောင်းကိုယူ၍သီဟရာဇာမင်းကိုပေးသည့်နောက်၊ ရဟန္တာဂဝံပတိနှင့်သီဟရာဇာမင်းမိမြွာနှိုက်ပြီးလျှင်၊ စွယ်တော် ၃၃ ချောင်းဖြစ်၍၊ စေတီကြီးစွာ ဆောက်ရွှေတို့နှင့် တည်လုပ်၍ရက်သည်အောင်သားသောင်ကြီးစွာနှင့်၊ မင်းကစ၍ပြည်သူအပေါင်းတို့ကိုးကွယ်လေသည်၊ သီဟရာဇာမင်းသည်သိကြားစည်းစိမ်ကဲ့သို့စံစားပြီးမှ၊ အသက် ၁၇ နှစ်မင်းအဖြစ်သို့ရောက်သည်၊ မင်းစည်းစိမ် ၆၀၊ အသက် ၇၇ နှစ်တိုင်ကံကုန်၏။

(၂) သီဟရာဇာသား၊ သိရိမ္မာသောကာ၊ အသက် ၂၀၊ မင်းစည်းစိမ် ၅၇ နှစ်၊ အသက် ၇၇ နှစ်အနိုင့်ဖြစ်သည်။

(၃) သိရိမ္မာသောကာသား၊ မွှာပါလ၊ အသက် ၂၅၊ မင်းစည်းစိမ် ၅၀၊ အသက် ၇၅ နှစ်အနိုင့်ရောက်သည်။

(၄) မွှာပါလသား၊ ဘုမ္မာဇ၊ အသက် ၃၀၊ မင်းစည်းစိမ် ၃၂ နှစ်၊ အသက် ၆၂ နှစ်အနိုင့်ဖြစ်သည်။

(၅) ထိုမင့်သား အကျင့်မကောင်းသော အာဒိရသည်၊ မင်းစည်းစိမ်ကိုခံစားသောဖြင့်၊ အသက်ကိုသမ်း၍ ရွှေသံကွင်းလုပ်၍အစာတော် ထေးသည်ကို၊ ထိုမင်း၏ သုဝဏ္ဏဒေဝီ မိဖုရား သည်၊ ဥပါယ်နှင့်အစားအသောက်ပေးသည်ကို၊ အဓောင့်တို့ ချော်ချော်၊ ဂေါ်မယ်တော်ကိုဝင်သောခါရှာဖွေကြည့်ရှု၍ဝင်စေရသည်ကို နောက်ဘဝဘေးပေါ်တွင် အရသာမျိုးထည့်၍ ဆံထုံးတွင်ဖွက်၍ ထွေးသည်ကိုနောက်အဓောင့်မြင်၍လျှောက်သည်ကိုဆံပင်ဖြေ၍ဝင်စေ၊ နောက် မိဖုရားကိုယ်တွင် အရသာမျိုးကို နှင်းကဲ့သို့ ညက်စွာကြိတ်ပြီးလျှင်ကိုယ်တွင်လိမ်း၍ဝင်လျှင်၊ မသေဘဲ၍ ဖျာတွင်းအချိုမှုသည်ကိုအဓောင့်တို့လျှောက်ပြန်၍၊ မိဖုရားမဝင်ရလျှင်ဖြစ်ကသမင်းကိုကြီး၍၊ ချောင်းပေါ်တရုတွင် ဆံကိုဖြေ၍ဖြေထွင်ရစ်ပြီးလျှင်ရေမှာပင်း၍ကိုယ်ကိုသတ်လေသည်၊ ။သည်

မင်းသည်အဘကိုသတ်သောကြောင့်၊ ဓာတသတ်ဟုတွင်သည်။ သိကြားမင်းတန်ဆောင်းသည့်မြို့ကို မသင့်လျော်သောကြောင့်၊ မင်းနှင့်ပြည်သူတို့ကိုမြေမျိုသောသည်ဆိုသည်။ ကွယ်သောသည် ဟု၍သည်းဆိုသောသည်။အကိုရမင်းသည်။သောတာပေါ်သမေဝါယသော ကာစည်းစိမ်ကိုလို၍အဘဂေရှုဘုရှင်ကိုသတ်သောသည်။ ပစ္စုပ္ပန်တွင်အကျိုးနည်း၍ သံသရာမှာမရေတွက်နိုင်သောဆင်းရဲကိုခံရမည်ကိုသိလျက်၊ လောကစည်းစိမ်ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်ရ ဟန်ကိုကား၊ အမြိန့်အရသာကြွယ်မျိုးတွင် အဆိပ်ခတ်၍ ထားသောက်သောခါလျှာတွင် အရသာကြီးကြောင်းကိုသိလျက်။ အတွင်း အရထည်းသို့ရောက်သောအခါ၊အဆိပ်သည်တကိုယ်လုံးပိုနှံ၍ ဆင်းရဲကြီးစွာသေရသည်နှင့်ပိတူရပေဒေဂေကတ်သို့ရောက်ရသောသည်။ ပညာရှိသူတော်ကောင်းတို့မှာ၊ လောကစည်းစိမ်သည်။ ကျွမ်းစ်ဖြတ်သခန်းသာကျင်ဖြစ်ကြောင်းကို။ သဗ္ဗဝါ အပေါင်းတို့သည်အိမြင်ရသျှင်မကောင်းမြို့ ကောင်းကြွယ်၍ အသက်မွေးရမည်ကိုစေးစွာကြည့်ရှောင်ပါ။ ကောင်းသောအသက်မွေးခြင်း ကိုသာရေတောင်းပစ္စုန္တပြုပါကုန်။

(၆) တိုမင်းကံကုန်လျှင်တို့မင်းသားဥပဒေဝမင်းတည်း။ သိကြားမင်းတန်ဆောင်းသည့်မြို့ရာဇဝတ်ကမြို့ကြီးတည်ပြီးလျှင်၊ သထုံဟု၍တွင်သည်။ (သထုံဆိုသည်ကား၊ သုဓမ္မဝတီမြို့ကိုဆိုလိုသည်) မင်းသည် တရားဆယ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍၊ ပြည်သူတို့ကိုရင်တွက်သားကဲ့သို့မစောင့်ရှောက်သည်။ မွေတရားနှင့်ညီစွာမင်းပြု၍အသက် ၂၀ တွင်မင်းဖြစ်သည်၊ မင်းစည်းစိမ် ၃၂ နှစ်၊အသက် ၅၂ နှစ်တွင်အနိစ္စဖြစ်သည်။

(၇) တိုမင်းသားသိရိရာဇာမင်းပြုသည်။ တိုမင်းသည်း တရားဆယ်ပါးနှင့်ညီစွာကျင့်၍ ပြည်သူတို့ကိုမြိမ်းချမ်းသာသာစွာ ရိုက်ရှင်၍အသက် ၂၂ နှစ်တွင်မင်းဖြစ်သည်။ မင်းစည်းစိမ် ၃၀ နှစ်၊အသက် ၅၂ နှစ်တွင်အနိစ္စဖြစ်သည်။

(ဂ) ထိုမင်းသားဇောသတရုမှာရွှာသောကာမင်းပြု၍ တနှစ် တိုင်လျှင်ရဟန္တာသောဘာပတ္တရထေရ်ပည့် ၃ ယောက်အနေရှင့်၊ ထိသာကရုဿ၊ သောဘာသာပျိုသည်၊ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု တော်မူ၍၊အနှစ် ၂၂၃ နှစ်ရှိမှ၊ ဘုရားမွေတော်မြို့ကိုရောက်တော်မူ သည်။ ။ယင်းသောအခါ မြို့သူမြို့သားတို့ သားငယ် မြေးငယ်တို့ ကိုဘီလူးတို့သည်သရဲရောက တခါတခါ ထက်သောပြီးလျှင်၊ မြို့ တွင်းမြို့ပြင်ရှိသည့်သူငယ်တို့ကိုတမ်းယူ၍စားသည့်နှင့်ရဟန္တာ မြတ် ၅ ပါးတို့သည်၊ ကောင်းကင်၌ တည်သည့်ကို နတ်ဘီလူး သာဖြစ်မည့်ထင်၍၊ မင်းကာစ၍ ပြည်သူအပေါင်းတို့ သေနတ်မီး ပေါက်တို့နှင့်ပစ်မည်ပြုရာတွင်ငါတို့ရဟန်းသည်၊သောမွဲကိုသာ ပြု၍မကောင်းမှုကိုရှောင်သသူ၊ ငါတို့သာကီဝင်မျိုးတွင် အခုခါ အများဖြစ်သောမဟာဗုဒ္ဓရာဇာဘုရားတော်ပြီးပွဲအပေါင်းတို့ကိုချွတ် တော်မူသောဘုရားရှင်ထပည့်ဖြစ်သည်ဟုသိနိုးရာတွင်မင်းလည်း အသက်ကျွေးတကာမှုည်းမင်းတို့ရေးထားခဲ့သည်ကို မြင်လျှင်၊ ရ ဟန်းဖြစ်ကြောင်းကိုသိ၍၊ သို့နှင့်ရောက်တောင်တွင်နေတော်မူ ကြသည်။ ။မင်းကာစ၍ပြည်သူအပေါင်း၊ ပူဇော်သက္ကာရ ပြု၍ နေရာတွင်ဘီလူးတို့သည်သရဲရောကတွက်လာဒိုက်နှင့်ကြ၍လျှင်၊ လူတို့သည်ဟစ်ကျော်၍ရှိသည့်နှင့်ရဟန္တာတို့သည်တန်ခိုးကြီး သောနတ်ရုပ်တန်ဆင်း၍နှင့်ပြိုင်ပြီးမှ၊ မြို့ပတ်သည့်နတ်ကြီးရုပ်ရေး နတ်ဘီလူးတို့နှိမ်နင်းနိုင်သောအရုပ်လုပ်၍၊အရပ် ဌာနတိုင်း ရေး ထားစေပြီးမှ၊ဘီလူးတို့လှမ်းပြေး၍မရောက်လာပြီ၊ သည်နေ့မှစ၍ သူငယ်တို့လည်းဖြစ်သောသမှုလည်း၊သောဘာပတ္တရထွန်းပြု၍ အမည် မှည့်သည်။ မင်းကာစ၍ပြည်သူ အပေါင်းတို့အား၊ သရဏဂုံသည် ဖြူပွားဓာလသုတ်တရားတော်ကို ဟောရာတွင်၊ မြေကြီး ငချွင် ပြင်းစွာတုန်လှုပ်၍ရှုတို့ကြား မြင်သမျှအလွန်ရှိသောရုံမက်၍ပဉ္စသီ လသသီ တည်သသူသည်း တည်သည်။ ရဟန်း ပြုသ သူလည်း ယောကျ်ားမိန်းမကြီးငယ်တောင်သောင်းမကာ မင်္ဂိုတ်ရကြလေ သည်။ မြို့၌သည်း ရွှေကျောင်းကြီးစွာဆောက်၍၊ ရွှေငွေ အများ

ဖြိုပ်လုပ်ပြီးလျှင်၊ "ဓမ္မသောကာရာမ" ကျောင်းဟု သမုတ်၍၊ ဆံ
ရှင်ကြီးအားပေး၍ ကျောင်းတော်ပြီးမှ၊ အထက်က သီဟရာဇာကို
စွယ်တော် ၃၃ ချောင်း၊ တုသိန္နခြမ္မိကရဟန္တာဂဝံပတိယူ၍ပေး
သည့်စွယ်တော်ကို ရှည်ကြာသည့်နှင့်၊ မြို့ကာ၍ ပြည်သူတို့ဖျက်
ဆီးသောကြောင့်၊ သစ်နွယ်တို့သည် ချုပ်တော်ပေါင်းတောကြီး ဖြစ်
သည်နှင့် ကွယ်၍ မမြင်ရှိသည်နှင့်၊ ရဟန္တာတို့ ပြည့်ဆွန်လျှင်၊ စွယ်
တော်စေတီတော်တို့ကို ပေါက်၍ သန့်စင်သောအရပ်ရွာန မြို့ကြီး
မြောက်ရှုဥမင်တည်၍ စွယ်တော် ၃၃ ချောင်း ရတနာ ၇ ပါး
နှင့် လုပ်သောကြုပ်တွင် သွင်း၍ ထားပနာတော်သည်၊ (နောက် စေတီ
ကြီးခေါ်တွင်သည်။) သုံးလူ့အထွဋ်မြတ်စွာ ဘုရားသည်၊ သုဝဏ္ဏ
ဘူမိမြို့သို့ ရောက်တော်မူသောခါ၊ ဗျာဒိတ်တော်ရှိသည့် အတိုင်း၊
စွယ်တော်ပွဲတော်ဟူသည်ရွှေကို သုဓမ္မဝတီမြို့တွင်း၌ မြင် အရပ်
ဌာနရှိသမျှ သင့်ရာ သင့်ရာ တည်ထုပ်၍ ကိုးကွယ် လေသည်။
ရဟန္တာမြတ်ငါးပါးရောက်တော်မူရာတွင်၊ ဆံတော် စွယ်တော်
သရီရဓာတ်တော်၊ ပရိဘောဂစေတီ၊ ပရိယတ္တိဓမ္မ ပိဋကတ်
၃ ပုံကိုထိတ်သောအရိယာသာသနာရတနာရန် ထီးသရမ္မိနှင့် ပြည့်ရုံ
သော ရဟန်းသူမြတ်တို့နှင့် ပညာရှိ သူတော်ကောင်းနှင့် စေခင်
ဂဏန်းထိတ်သိ မြင်သသူ၊ လူတို့သုံးဆောင်သမျှ တတ်သသူတို့
နှင့်ပြည့်ရုံ၍ ပျားနှံ့၍ပြည်သူအပေါင်းတို့ချမ်းသာစွာသုဓမ္မဝတီမြို့
သည်ရာဇဌာနီပြည်ကြီးဟူ၍ထင်ရှားစည်ပင်လေသည်။ ခေတ
ကုသ္မာဓမ္မသောကာမင်းသည်၊ တရားသဘယ်ပါးညီစွာကျင့်၍၊ မင်း
စည်းစိမ် ၄၅ နှစ်၊ အသိမ်မှ ၂၅ နှစ်အသက် ၇၀ တွင်အနိစ္စဖြစ်
သည်။

(၉) ထိုမင်း၏သား ဥဿုရကုရှူ၊ (၁၀) ထိုမင်း၏သား ကာ
သပဏ္ဏ၊ (၁၁) ထိုမင်း၏သား မဟာသုသဏ၊ (၁၂) ထိုမင်း၏
သား ရာမကာ၊ (၁၃) ထိုမင်း၏သား နရသူ၊ (၁၄) ထိုမင်း၏သား
မဟာသာဘြိုသ၊ (၁၅) ထိုမင်း၏သား အရေး၊ (၁၆) ထိုမင်း၏သား
သိဂ္ဂိသုရ၊ (၁၇) ထိုမင်း၏သား ဥရှုနာဂသာဝ၊ ထိုအချိန်သောမင်းတို့

သည်။ မကိုဠ်-သရဘူ-ဓေဒ- သံဝဠှတ်၊ ငါ့ပါးသော မင်းဗြောက်
တန်းဆာကြောင့်။ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့်၍သွားလေသို့ဝိတ်ရှုန်သည်။

ဥရုန့်ဘာဘာဝမင်းဖြစ်သားမင်းဖြင့်၍များမကြာသေ့ရမ္မဝတီမြို့နှင့်မ
နီးမဝေးသမုဒ္ဒရာနားချောင်းတရတွင်မြေ၌ ပဏ္ဍမြွေးကျောက်
သားအခစေရင်အဝေါတ္ထန်းပဉ္စ ပေါ်သည်ကို။ ဝေဘဝတ်ကြီး တရ
သည်။အစေတရွာဝေးရာတွင်မြင်၍လိုက်လျှင်။ မလိုက်နိုင်၍ရုံသည်
နှင့်။သမုဒ္ဒရာရေပေါ်တွင်လွှမ်း၍သွားလျှင်။ သိဂ္ဂုတ္တရ ကုန်းအဝင်
ကြီးဟာရတ္တမြို့အနောက် ဘေဘ်ကာပင်ဆေတာသမုဒ္ဒရာနားနှင့်အနီး
အစပ်သဖန်းပင်ကြီး အသီးမှည့်နှင့် ပြည့်ရုံသောသဖန်းသီး မှည့်
ကိုမြင်လျှင်ခံတွင်းကပဏ္ဍမြွေးကိုအနိ၍ သက်ရွက်ပေါ်တွင်သား
မှသဖန်းသီးကိုစား၍ ဝလျှင်။ ပဏ္ဍမြွေးကိုငုံ၍ နေရာ အရပ်သို့
ရောက်လျှင်ပြတ်သဖန်းပင်ကိုသာရာတွင်။ မုဆိုး တယောက်
သည်မြင်၍။ ပဏ္ဍမြွေးကို ထားကြောင်း။ သဖန်းသီးကို ရှိရာစား
ကြောင်းကိုမြင်၍တနေ့သန္တဝက်သည်သဖန်းပင်ထက်သို့ တက်
ရောက်လျှင်ပဏ္ဍမြွေးကိုထားပြီးမှ သဖန်းသီး စားရာတွင်၊ မုဆိုး
သည်သစ်ပင်ကတွယ်ရှောင်၍သက်လျှင်။ ပဏ္ဍမြွေးကိုရ၍ တက်
ပြန်လျှင်သစ်ပင်ထက်ကအသံကြီးစွာနှင့်ဝေသံတို့ဖြင့်ကြောက်
ရွံ့အောင်ခြိမ်းခြောက်လျှင်ဝက်သန့်၍တွက်ပြေးလေ၏။ မုဆိုးသည်း
ဆင်းသက်၍ကြီးဟာရတ္တမြို့ကို အုပ်စိုးသော သီရိဓမ္မာသောက
မင်းကိုဆက်လေသည်။ မင်းသည်း ရတနာကြီးစွာမမြင်ဖူးမြင်
ဘူးသောဥစ္စာစည်းစိမ်၊ အသက်နှင့်အမျှတန်းသော်လောက်အောင်
ပေးသော်မှ။ မင်းသည်းပဏ္ဍမြွေးတန်ခိုးကြောင့်၊ အရပ် ရှစ်
မျက်နှာ၌ရှိသောမြို့မင်းတို့ကိုပူဇော်ခံ၍စည်းစိမ်ချမ်းသာသာယာ
စွာမင်းပြု၍နေမှနှစ်-ထမကြာနေတွဲကျွန်းကရုဏ္ဍကစီးပွါးမြို့နေသတ်
သန်လျှင်ပြိုဟုခေသောမြို့မင်းကနဂ္ဂရာဇာအရှင်ပိုးသည်ကိုသမုဒ္ဒရာ
ရေအစီးဖြင့်၍မြို့တောင်ကချောင်းမြောင်းတို့ပြိုမျက်၍ပုဂ္ဂိုလ်ဗေ
တီပျက်စီး၍ရှိချေသော့ ဝည်အရွှေးအခတ်တို့နှင့်တိုင်ပင် ကြီးစည်
ဝေသိ။ သိဂ္ဂုတ္တရကုန်းအဝင်၊ ကြီးဟာရတ္တမြို့မှာမုဆိုးရသည့်ပဏ္ဍ

ဖြားကိုသားတော်ရာ။ကျွန်းတောင်တွင်နေရသည်ဆိုသည်။ ထိုမြို့မှာသောကာမင်းသည်။ ရတနာသုံးပါးကို အလွန်ရိုသေစွာ ရုံမကင်းမှသည်ဆိုသည်။ ပုထိုးစေတီအများ ပြုပျက်ချိုးမည် အကြောင်းနှင့်ပစ္စည်းများကိုတည်ထားရပါသြုင်း ပုထိုးစေတီတို့၊ သည်အတိုင်းရှိပါရမည်အကြောင်း။မင်းကြီးကောင်းမှု အရှည်ကြီးဖြစ်ပါမည့်အကြောင်းနှင့်စာပေစီတုံး၍ စကားမည်တတ်သိမှာသည့်အမတ်တို့ကိုဆိုစေပြောစေ တွေ့ဘင်ပြောဆိုသည်ကို။ ထိုမြို့မှာသောကာ မင်းကြားသြုင်း၊ငါ့ကိုယ်ပင်နေဆိုသြုင်း။ ပုထိုးစေတီ ရုပ်တု ဆင်းတုတို့သည်။ပကတိရှိမည်ဆိုသြုင်ငါ့သွား၍ နေမည့်ပစ္စည်းများကို ငါချစ်သည်ထက်မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တော်ရုပ်တု ဆင်းတု စေတီတော်ကိုအသာသယ်ရာချစ်ရမည်။ ထို့ချစ်မှ နိဗ္ဗာန်ရွှေပြည် မဆိုမသေ့မသာအရပ်သို့ရောက်၍ငြိမ်းချမ်းသာသယာခြင်းကိုစံစားရမည်ဟူ၍ မိန့်တော်မူပြီးသြုင်း။ တန်ခိုးကြီးသည့် ပစ္စည်းများကိုယူ၍ရေတောင်းမေတ္တာရှားစွာပူဇော်မှု။ အမတ် ရှင်ယောက် တို့ကို ပေးလိုက်၍ကြိုယ်ဂိမ်မြို့မင်းအားဆက်တော်သည့် ပစ္စည်းများကို ကြိုးစွာပူဇော်ခြင်းပြု၍ပြုပျက်သည့်အရာတွင်ကြွင်းကြီးတော်၍ စေတီပုထိုးမှာဌာပနာသတည်ထားတို့ရောက်ကျောက်ကာရံ၍ရတနာ၇ ပါးနှင့်ရွှေကိုချည်၍ ကြုပ်ခွက် ၇ ထပ်တွင်။ ပစ္စည်းများကို သွတ်၍ အုပ်လျှင်းမြဲကြီးသာတင်ရက်တည်အောင်ခံ၍ရပါ နူသအရိယာတို့အားများစွာသော ရွှမ်းပန်းအမြွှန်အရသာတို့ဖြင့်ကျွေးမွေးပြီးသြုင်းကနည်းရာဇာမင်းနှင့်ပြည်သူတို့ဖြစ်၍ ၇ ထာ၇ရက်လျှင်မြောက်ဆို၍ပကတိအတိုင်းရှိသသည်။

သုမဝဏ္ဏတီမြို့တွင်ဥရှနာဂဘဝမင်းနှင့်တကျိုပ်နောက်သက်ကသေ။ ဥရှနာဂဘဝမင်း၏သား(၁၈)ယုဂန္ဓရာဇာ။ (၁၉)ထိုမင်း၏သားသုနန္ဒရာဇာ။(၂၀)ထိုမင်း၏သားဖြဟ္မဒတ္တ။ (၂၁)ထိုမင်း၏သားပဒ္ဓရာဇာ။(၂၂)ထိုမင်း၏သားအဓိကရာဇာ၊ (၂၃)ထိုမင်း၏သား အသရောဇီရာဇာ။ (၂၄)ထိုမင်း၏သား သာခရာဇာ။ (၂၅)ထိုမင်း၏သားဓမ္မပါလရာဇာ။(၂၆)ထိုမင်း၏သား သုဓာသာ

နရာဇာ။ (၂၇)ထိုမင်း၏သားဓိဗ္ဗရာဇာ။ ထိုမင်းတကျိပ်ကား။ ဆင်ဖြူရတနာရ၍ကောင်းကင်ကိုခရီးပြု၍သွားတော်မူနိုင်ကုန်သည်။

နောက်ဆက် တကျိပ်မင်းတို့ကား။ (၂၈) အာသဘ ရာဇာ။ (၂၉)ဘုမ္မရာဇာ။ (၃၀)ဗန္ဓုရာဇာ။ (၃၁)မဟိသရာဇာ။ (၃၂)ဝေမ္မစတ္တုရာဇာ။ (၃၃)သုဓမ္မတိရာဇာ။ (၃၄)ဗန္ဓုရာဇာ။ (၃၅) နရသူရဇမ္ဗူဒိဗ္ဗ။ သည်မင်းရှစ်ပါးတို့ကား။ မြင်းပျံစီး၍ ကောင်းကင်ကိုခရီးပြု၍သွားတော်မူနိုင်ကုန်သည်။

နောက်ဆက်မင်းတို့ကား။ (၃၆) ကောသရာဇာ မင်းပြုသည်။ သည်မင်းလက်ထက်တွင် သုခဲကြီးဇယာဒေ။ ရမ္မဒေဝဟူ၍ နှစ်ယောက်ရှိသည်။ သည်မင်းတို့သည် မြခေါ်ကို တောမှာရ၍ ဘမ်းယူခဲ့၍ ထိုမုဆိုးနှစ်ယောက်သည်။ ဂုဏ္ဍ။ ဇနကဟူ၍ အမည် ရှိသည်။ တောမှာဘားကြီးစွာရ၍ယူခဲ့သည်။ မုဆိုးတယောက် ရာပရုံသည်။ ခရမ်းကစော့ပင်ကြီးရ၍ ယူခဲ့သည်။ နောင်ရန္တမိ မုဆိုးသည်။ ဆရာသည် သစ်ပင်ကို စည်လုပ်၍ ဘားရေကို မျက်နှာကြက်၍ မြခေါ်ရေကိုကြီးပြု၍ ခက်သည်။ မြခေါ်လက်ရုံးမိုးကိုစည်ခတ်ပြုသည်။ သည်စည်ပြီး၍ခတ်တီးသောအခါ။ အရပ်နီးရာတိုင်းပြုဆောင်းမင်းတို့သည်.ကြားလျှင်။ ထိုးကညာ ရတနာရွှေငွေ ပေးဆက်လာရသည်။

ကောသရာဇာမင်းအနှိုက်ဖြစ်လျှင်။ (၃၇) မနိရာဇာ မင်းပြု၍ အနှိုက်ဖြစ်လျှင်။ (၃၈)ဘဒ္ဒရာဇာ။ ထိုမင်း၏သား။ (၃၉) ဂုဏသ ရာဇာ။ (၄၀)ထိုမင်း၏သားနာဇာဓိဗ္ဗရာဇာ။ (၄၁)ထိုမင်း၏သားသုလုရာဇာ။ (၄၂)ထိုမင်း၏သားဓိဗ္ဗရာဇာ။ (၄၃)ထိုမင်း၏သား မိဇဝ ရာဇာ။ (၄၄)ထိုမင်း၏သားဥဗ္ဗမရာဇာ။ (၄၅)ထိုမင်း၏သားသိရိဓမ္မရာဇာ။ (၄၆) ထိုမင်း၏သား မဟာဓိဗ္ဗရာဇာ။ (၄၇) ထိုမင်း၏သားဝဠုရာဇာ။ (၄၈)ထိုမင်း၏သားဇေယျသုမန်ရာဇာ။ (၄၉) ထိုမင်း၏သားမဠုကရာဇာ (၅၀)ထိုမင်း၏သား။ အဓိန္ဒရာဇာ။ ထိုမင်းလက်ထက်တွင်သူခဲကြီးပရှုတ်ကြီး။ ပရှုတ်ငယ်ဟူ၍ရှိသည်။ (၅၁) ထိုမင်း၏သားဥမ္မိန္ဒရာဇာမင်းပြုသည်။ မင်းဆက် ၅၁ တွင်သုခဓမ္မဝ

တိဿမြို့ကြီးသည်၊ စည်ပင်သသယာသာသာသနာတော်တောက်ပ၍၊ ရွှေ
ကျောင်း၊ ရွှေစရပ်ရွှေပြာသာဒ်နှင့် စေတီရုပ်တုဆင်းတုတော်အ
များအပြောင်ပြောင်ရှိကုသတည်း။ အရိယာသာသနာလ်ခေတ်၊ ပရိယတ္တိပဋိပတ္တိ
နှင့်ပြည့်စုံသောရဟန်းများ ဗေဒင်တတ်သိနှင့်ပညာရှိသူမြတ် မိန်းမ
ယောက်ျားတို့ပြည့်စုံပြန့်ပွါးခြင်းနှင့်တကွဝတ်နံ့သာသဲ့အုံ့ပြီးချမ်း
ဝပြောသောပဿာစွာမင်းဆက် ၅၁ ဆိုင်လျှင် ဥမ္မိန္ဒရာဇာမင်းအနန်း
ရောက်လေ၏။

၇။ ။ဓနုဝိရုတ္တမင်းစေသောသထုံပြည်ကို တိုက်ခိုက်သူချကြောင်း။

သာမှုသာမင်းသည်၊ အသက် ၁၇ နှစ်ရှိ၍မင်းပြုသည်ကိုပ
အသ၀နန်းမြို့မင်းပြီး ၁၉ နှစ်ရှိနှင့် ပေးဆက်ရမည့် အကြောင်း
ကိုသြားကိုခေါ်၍မှုသာမင်းတွင်သုံ့ကြီးနှစ်ယောက်နှင့်စည်ကြီး
တန်ခိုးကြောင့်၊ တန်ခိုးတန္ခုကြီး၍ သွားကို ပေးဆက်ရမည်။ သွား
သည်ပါရမီရှိ၍ ထိုမင်းအချစ်ဆုံး ကြီးလျှင်၊ သည် သုံးရပ်လုံး
ကိုပျောက်ပျက်ရအောင်ထုံ့ တကြံပါ။ သို့ပျောက်ပျက်လျှင်၊ အမျိုး
တကာကိုပြီးအောင်ပြုသည်တည်းမည်သည်။ သွားသည်း မိဘတို့
ထံသို့တပန်ရောက်ရသော့မည်ဟုအဘေမှာလေ၍၊ မင်းသွားသည်း
မှုသာမင်းသို့ရောက်လျှင်၊ မိတုရားခြောက်၍၊ ချစ်မေတ္တာ ကြီး
ကြောင်းကို မင်းသွားသိ၍၊ သည် သုံးရပ်ကို ပျောက် ပျက် ရ
မည့်အကြောင်းကို ခွင့်တောင်း၍ ပျောက်ပျက် စေသည်။ ။
သည်သုံးရပ်ပျောက်လေလျှင်သုမ္မဝတီမြို့သည်။ တုန်းသာတော
နိုင်၍ရွှေခွန်းနယ်ခြင်းနှင့် ကျေးသက်ရွာပြည့်ပုံ့ တိမ်းတ႓ထူထောင်၍၊
အသက်အမှတ်ကြီးလေလျှင်၊ အရိယာသာသာတို့ထွန်းပြား၍၊ သာမ
တော်တပါးကိုသုံ့အာရိမုန္နနာဘုရင်နှ အန္ဒရဋ္ဌဓမင်းပြုသည် ထက်
ထက်တွင်၊ မုခိုး တဲယောက်ရ၍ သက်လေသည်ကို၊ ထိုမင်း
သည်၊ ရတနာသုံးပါးကိုအလွန်နှစ်သက်လျက်၊ ပရိယတ္တိသာသ

နာဟောင်အမှန်မသိ၍၊ အထင်္ကိုရဟန်းတို့နှင့်သာသပေါင်းဆက်ပြော ဆိုရသည်။ သာသနာတော်တည်မည်အရာသည်။ မကြာမတင် သောကြောင့်။ မင်းသည်ပညာရှိလျက်အဟုတ်အမှန် မသိရသည် နှင့်။ သာမဏေရောက်ရာတွင် အကြောင်းမျိုးကို တော်ပြချင်၊ သထုံမြို့သည်သာသနာတော်တည်၍ ဂဝံပတိ ဗိပဿနာဓုရကို ကျင့်သောရဟန်းအများရှိကြောင်း။ ရတနာသုံးပါးဗွယ်တော်ဓါတ် တော် အများ ရှိသောကြောင်း၊ ဗိဋကတ်တတ် ရဟန်း အများ ရှိ ကြောင်း၊ သာသနာတော် သည်တွင်၊ တည်မည် ကိုလည်း အ ကြောင်းပြ၍ဝေစေးချက်နှာဗိုလ်ပါအများနှင့် သိမ္ဘဝမြင်းကိုစီး၍ သုဓမ္မဝတီမြို့သို့ရောက်လျှင်ရဲမက်တို့သည်တဆဲ့တသတိုင်ဝန်း၍ လုပ်ကြံလေ၍ မြို့ပျက်လေသည်။အနုရုဒ္ဓါဧဝမင်းသည်။ မနူဟာ မင်းကိုသံကြိုးဖြင့်ချည်နှောင်လျက်၊ နှောင်းမိန်းနှင့် ယူခဲ့သည်၊ အ မတ်များကိုသည်း မြို့ပါအောင် ဆိုင်းသာသူတို့ကို အပ်၍ ယူခဲ့ သည်။ ဂဝံပတိဗိပဿနာဓုရကိုကျင့်ဆောင်သောရဟန်းသိလ ရဒ္ဓိဂုဏာရှိသောရဟန်း။ ဗိဋကတ် တတ်သောရဟန်း။ဆေး တတ်သောသုဓမ္မာ၊ ဗိဒ္ဒသပဋ္ဌတတ်ဆေးကျမ်းတတ်သော ဆေး သမားပညာရှိ၊ မန္တာန်တတ်သောသူ၊ အလုပ်တတ်သောပညာ သည်အပေါင်းသူဌေးသူကြွယ်တို့သက်နက်ကြီးသာဆင်ဖြူတော် တော်မွေတော်ဗိဋကတ်သုံးပုံတို့ကိုတောင်းမှန်စွာဆောင်ယူခဲ့၍။ အနုရုဒ္ဓါဧဝမင်းသည်ဗိုလ်ပါအများနှင့်အသုရာမင်းကို သိကြား မင်းနိုင်သကဲ့သို့။ သာယာစွာ အရိမဒ္ဒနာပူရပြည်သို့ ပြန်တော်မူ သည်။

သာသနာတော် ၁၆၅၅ နှစ်ရှိ၍ပုဂံမြို့သည်သာသနာတော် တည်ရာမြို့ကြီးရာဇဓာနီဖြစ်၍။ အလွှန်ပင် ဝတ္ထုံ၊ဆေဝါ ရှမ်တရ ဆင်းတုတော်ရွှေကျောင်းရွှေစရပ်တို့နှင့်ရဟန်းရှင်လူအသူဌေးသူ ကြွယ်တို့နှင့်ပြည့်သူအပေါင်းတို့သည်ပြည့်ဖုံ၍သာယာစွာရှိသော သည်။ ထုဝဏ္ဏာဘူမိမြို့ကိုသိကြားမင်းတန်ဆင်း၍ သီပာရာဇာမင်း ကိုယ်နှင်း သည်မှစ၍၊ မင်းဆယ်ဆက်တွင်ပျက်လွယ်၍၊ နောက်

ထိုမင်းသား ဓဇာတကုမ္ဘာဓွာသောကသည် မြို့ဟောင်းရာတွင် မြို့တည်တော်ဆောင်၍သတုံ ခေါ်တွင်သည်။ သတုံမည်သည်ကား (သု ဓွဝတီဆိုလိုသည်။ ။သုဓွဝတီမြို့ဓဇာတ ကုမ္ဘာဓွာသော ကမင်းပြုသည်မှစ၍မင်း ၄၅ ဆက်တိုင်အောင်ဓမ္မရုတ္တွင်ပြဲသော့ မင်းနေသကဲ့သို့၊ ရန်သူမျိုးမချဉ်းနိုင်ဖြစ်သည်ကို။ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူ၍ ၁၆ ၅ ၅ ခုတွင်မနူဟာသမင်းသည်၊ ရှေးမင်း တကာသတို့ကျင့်ဆောင်သမျှကိုပစ်ပယ်၍ ဆိုးမိုင်းသို့လိုက်၍သ မာပယောဂကိုပယ်၍။ ကိုယ်နှင့်ပြည်သူရှာတကာသို့အကျိုးကြီး နည်း၍၊ သုဓွဝတီမြို့ရာဇဝင်သည် ချွဲကြီးချန်ရှိချုပ်။ နောက် ဇန်ရထာဓာမင်းတွင်၊ စိုသူကြီးထက်ဝဲသူကိုပေး၍။ မင်းပြု ချုပ်အသက် ၂၂ နှစ် အနိစ္စဖြစ်သည်။ ။ထက်ဝဲသူခုံသားနန္ဒ သူရမင်းပြုရာတွင်၊ ခြေမြို့များကစပ်ပြု၍ဝန်းရံရာတွင်မှဆိုးတ ပဲထက် တော်ကြီးကျောက်တောင်ထက်၌ တောကြွတ်ချပ်ရက် တရရှ်၍ဝန်းရိုးရှိကြောင်းကိုမှဆိုးသိ၍ဆက်ချုပ်။ နန္ဒသူရသား ပြုံ၍ဆိမ်ရှေ့ခွင်းချုပ်။ စိသည်တို့ဝန်းရံသည်ကို အလိုလို ပြေ ပျောက်၍နောက်ထည်းနန္ဒသူရကာအကြားမှာတိုက်ထန်မည်ရှိသွား သောအခါ၊ သည်ကြွတ်ကို ဆင်ပေါ်တွင်တင်၍တိုက်ထန်သော်။ အောင်သည်အကြိမ်များ၍။ နန္ဒသူရလည်းသည်ကြွတ်နှင့် မင်းပြု သည်။ ၅ နှစ်တိုင်ချုပ် အနိစ္စဖြစ်သည်။ ။နောက် သည်ကြွတ် မင်း ၁၅ နှစ်မင်းပြုချုပ် အနိစ္စ ဖြစ်သည်။ ။နောက် ရှုထေးတရ သည်။ တောကြီးကသော၍ကျေးစွန်ရှာသက်များမှာ၊ ရှုကိုသာစား ၍နောက်မြို့သို့ရောက်ချုပ်မြို့သူမြို့သားတို့ကြောက်၍ ပြင်း ၍မင်းအဖြစ်ကိုပေးလေသည်။ ။(တနှစ်ကျော်ရှိမှအရိမဒ္ဒနသူရ မင်းသည်။ မိုဝ်ရုအများနှင့်ရှိသော်။ ကြီးစွာသောအတိုက်အထန် ပြုမှရှုထေးသေသည်။ နောက်ရှုထေးသေသည့်အရပ်ကို မြို့တည် ၍ပုဿဝေဠုမြို့ဟူ၍ခေါ်တွင်သည်)။ ။အရိမဒ္ဒနမင်းသည်ကားသား တော်ခေမကိုဗုဿရာဇာအမည်ပေး၍ မင်းပြုစေသည်။ သည် မင်း ၂ နှစ်ရှုပ်မိုးချုပ် အနိစ္စဖြစ်သည်။ ။တောကြီးက မြဲသော်

မြို့သို့ရောက်ပြန်၍ ခြသင့်ကိုမင်းမြှောက်ကြလေရော။ တနှစ်ကျော်ရှိမှ ရဟန်းမင်းကာလဝစ်ချို၍ ရောက်လျှင်။ ပြင်းပြစွာ တိုက်ထန်၍ ခြသေ့ သေလေသည်။ သက္ကရာဇ် ၁၄၈၈ တွင်း ထိုမင်း၏သားစော ထဒေဝကိုမင်းပြုစေ၍ပြန်လေသည်။ မင်းစည်းစိမ် ၂၄ နှစ်တိုင်ပြီး။ သက္ကရာဇ် ၁၅၁၂ ခုနှစ်တွင် အနိစ္စ ဖြစ်သည်။ ဤသို့ ဟူသော သုဓမ္မဝတီမြို့သည်။ မင်းဆက် ရာဇဝင်ဖြင့်။ အဆုံးမင်းမနုဟာ ပျက်စီး၍။ မြို့ သည်ရွာကြီးချံသာရှိ၍။ မြန်မာမင်းနောင့်ရလော စောကာထက်ဝံသုခဲ့ကိုမင်းပြုစေ၍။ ထိုမင်း ၂၂ နှစ်။ ထိုမင့်၏သား မင်းနန္ဒသူရိယဝေချာ့ခေတင်တွင် မှဆိုးရသော ကြက်ခြောက်နှင့် ပြုသည် ၁၀ နှစ်။ နန္ဒသူရိယမင်ကြီး။ သည်ကြက်ပင်မင်းပြုသည် ၁၁ နှစ်။ နောက်ကျားမင်းပြုသည် ၁ နှစ်နှင့် ၂ လ။ နောက်ရဲမင်း ၏သားခေမထက်ကိုဇူလူရာဇာသမုတ်၍မင်းပြုသည် ၁၂ နှစ်။ နောက် ခြသေ့မင်းပြုသည် ၁ နှစ်နှင့် ၃ လ။ နောက်ပုဂံမင်း၏သားစောထ ဇေယျ မင်းပြုသည် ၂၄ နှစ်။ အနိစ္စဖြစ်သည်။ မင်းဆက် ၄၉ ဆက်ပြည့်၍။ သထုံဆိုသော သုဓမ္မဝတီမြို့သည်။ ပျောက်ပျက် ၍သောလွင်ဖြစ်ရလေသည်နှင့်။ သီကြားမင်းတန်ခိုးသော သု ဝဏ္ဏဘူမိမြို့ကိုအစတည်၍မင်းပြုသည်ကာ။ ထိုဟာရာဇာနောက် မင်း ၅ ဆက်တွင်။ သုဝဏ္ဏဘူမိမြို့ကွယ်လေ၍။ ဥပဒေဝမြို့တွင် သထုံဆိုသောသုဓမ္မဝတီမြို့ကိုမင်းပြု၍ ၄၄ ဆက်မင်း မနုဟာ တွင်မွန်မင်းတို့အဆက်ပျက်လေ၍။ သုဓမ္မဝတီမြို့သည်။ ရွာကြီး ချံမျှသာရှိလေသည်။

၅။ ။ဟံသာဝတီပြည်တွင်စိုးစံတော်မူကြသော မင်းတို့အကြောင်း။

(၁) ဟံသာဝတီမြို့ကို အစတည်၍မင်းပြုသည်ကာ။ အလွှာ ဖြစ်သောနဂါးအမျိုး၌သမလ၊ဝိမလဟူသော သုဝယ် ညီနောင် ဖြစ်ထကြ၍ ဟူသော။ သုံးလူ့ အတွင်း မြတ်စွာဘုရားဗျာဒိတ်တော်ရှိ

သည့်အတိုင်း။ သာသနာတော် ၁၆၀၀ ကျော်တွင်၊ ဟံသာဝတီမြို့တည်ခဲ့သည့်အကြောင်းကား။ ။သထုံဟုခေါ်သော သုဓမ္မဝတီမြို့တွင်၊ ဓောတကုမ္ဘာမဉ္ဇူသာဓကာမင်း လက်ထက်တွင်၊ အထက်ကမင်းသားစဝ်လှိုင်သည်သူကိုစိတ်တူညီညွတ်အောင်ရုံး၍။ မြို့ကြောက်တောင်အစည်တလျှားသွားရာတွင်။ ကျောက်ဖျာတောကြီးနှင့်မဝေးမနီးသမုဒ္ဒရာနားနှင့်တောကိုတည့်တွင်၍မြို့တည်လေသည်။ မြို့အမည်ကား ဥဿဝတီမြို့ သမုတ်၍ မင်းပြုသည်။ တည်သောအခါ၊ သာသနာတော် ၂၃၉ နှစ်။ ဥဿဝတီ မြို့တွင်မင်း ၁၄ ဆက်အဆုံးကား။ သိန္နက်ဂါအမည်ရှိ၍။ တန်ခိုးတနာကြီး၍။ ထလိုင်း မြန်မာ ရှမ်း ကုလားတို့ကို အရှုံးမိုင်သည်။ ပြင်မြို့ ကျောက်တောင်ခအဆက်မှာ နဂါးမသည် တောနားရှေးမှာ။ ပန်းတွင်း ရွတ်မည်သွားသောရာတွင်။ ဗိန္နုကိုနှင့် ကြိန်၍သံသတ္တုမှာညဖြင့်၊ အသျှတည်၍။ ဗိန္နုအမိန်ရှိသည်းနဂါးမှန်းကိုသိ၍။ ဟိမဝန္တာသို့ပုံ၍သွားလေသည်။ နဂါးမသည်ဥသတ်ကိုညှိ၍ပစ်သွားလေသည်။ ထိုဥကိုမြင်၍ကျောက်တောင်တွင်နေသောတောမရှုပ်ရသေ့သည်မြင်၍။ ငွေ အဆင်းနှင့်တူသောဥကို။ နေရာထောင်းတွင်ထား၍စောင့်ရှောက်သည်နှင့်မကြာမတင်ဥသည်ပေါက်၍။ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသောသူငယ်မဖြစ်လာသည်။ ရှုပ်ရသေ့ထက်ညီးနှင့်သာနို့အမှတ်တိုက်၍ကောင်ရွေ့ကြီး။ အသက်ရှုပ်၍ ၁၆ နှစ်ကိုင်ရှင်နတ်သွင်းကဲ့သို့အရောင်အဆင်းနှင့်ဖြစ်လာသည်ကို။ ဥဿဝတီမှုစိုးတယောက် မြင်သော်။ မင်းကိုလျှောက်လျှင်၊ ဝန်းသားအားရစိတ်ပါနှင့်ရှုပ်ရသေ့နေရာသို့ချိ၍ရောက်လာလျှင်ပူဇော်ကန်တော့၍ အနှင့် တောင်းလျှင်။ ရှင်ရသေ့ပေး၍ကြိန်မှ။ ရတနာသလ္လာင်ထက်တင်ပြီးလျှင်ဘိသိက်ခံ၍မိဖုရားမြှောက်သည်။ မောင်းမ ငါးရာနှင့်သိန္နက်ဂါ မင်းသည်။ မြေလျော်စွာနေ၍ရှားမကြာမှီမိဖုရားသည်ကိုယ်ဝန်ရှိ၍။ အချိန် တာလတန်လျှင်မွေးမည်သောအခါ။ ထမကြွပ်ခင် မွေးသောကြောင့်။ သမလဟု၍မှည့်သည်။ တယောက်ကား ထကြွပ်၍လွတ်မှ မွေးသည်ဖြစ်သော ကြောင်းဝိမလဟု၍မှည့်သည်။

ယင်းသို့သောအခါ၌ ဓညဝတီမြို့တွင် ပုရောဟိတ် တယောက်သည်ဗေဒင်မြင်၍သားကိုမှာထားသည်မှာ၊ မင်းတို့လုထားမြော်သောအခါမည်သည့်သက္ကရာဇ်မည်သည့်လတွင်နဂါးမိဖုရားသည်အဆောင်အပေါင်းတို့ကိုအချက်တွက်၍ကြည့်လျှင် အခိုက်သင့်၍ ပိန်းမတို့သည်အများသေလိမ့်မည်၊ သည်မျက်စည်းကိုခတ်လျှင် နဂါးမဖြစ်ကြောင်းကိုသိရတော့မည်ဟုသားကိုမှာထား၍ပုရောဟိတ်အနိစ္စဖြစ်လေသည်၊ ထို့နှင့် နောက်မှရသော့ချီးမိဖုရားသည်၊ စေပါးသသူကိုအချက်ရှိလျှင်ကြည့်ကာနှင့်အခိုက်သင့်၍ မင်းအိမ်တွင်မနေသမျှသော ပိန်းမတို့သည်တနေ့ကို လေးယောက်ငါးယောက်သေလွန်၍မင်းတို့လည်းစည်းဝေးနိုက်အောက်ကာပုရောဟိတ်သားသည်မင်းကိုအကြောင်းနှင့်ပြန်သဖြင့်မိဖုရားကိုမျက်စည်းခတ်လျှင်၊ သေသေသေ၍ ရက်သည်လျှင် ကံကုန်လေသည့်သားနှစ်ယောက်ကိုလည်းမင်းကအဘိုးရှင်ရသော့ကိုပို့အပ်လေသည်၊ ရှင်ရသော့လည်းမြေးနှစ်ယောက်ကိုမွေးကျွေး၍ကြီးပြင်းမှသသုံးခိုးသသာရစွဲဝတီမြို့မင်းမှာပေးအပ်လေသည်၊ ထို့နှင့်မကြာမတင်၊ သမောတရမှာသည် မင်းကြီးနှင့်ဖြစ်၍မင်းကသိလျှင်ညီအစ်ကိုယ်နှစ်ယောက်ရသော့ထံသို့ ပြေးထွက်လာသည်နှင့်အဘိုးရသော့လည်း၊ ညီနောင်နှစ်ယောက်သည် ဟံသာဝတီမှာသိကြားတိုင်းတွာ၍မြို့တည်လျှင်ရှုပ်ရိုး၍သာသနာတော်တည်မည့်အကြောင်းကိုသိ၍၊ ရသော့ပြန်လျှင်သာလိုင်းကျည်ရောထားတို့နှင့်ညီနောင်လည်း ရောက်လျှင်၊ ကွန်းထိပ်သာတွေတော့တွေ့ပြကပင်နှင့်၊ အနီးအစပ်ဖြစ်မည့်အရာကို ၇ ရက်ရပ်ဘင်းနားနေမှာသိကြားမင်းသိ၍မြို့တည်မည့်အရာချည်ပုလဲကြီးသိ၍နောက်ကာရွေ့ရွေ့ကာသည့်ခုနဲ့ရောက်ဆိုက်ရာတွင် ပုလဲကြီးဆုံးသည်ကို၊ ယခုတိုင်ပုလဲဆုံးဟုခေါ်ဝေါ်သည်၊ သိကြားမင်းလည်း မြို့တယ်ထွင်ပိသွန်၍ကြိမ်နီးတိုင်ရိုက်သား သည်ကို၊ ယခုတိုင်ရှိသည်၊ သိကြားမင်းတန်ခိုးကြောင့်ရထားတို့သားသောသာလဝါသယ် ၇ ဆိခကိုနှင့်ပြည်၍နတ်ဗိမာန်နှင့်တူသောနန်းအိမ် အဆောင်ဆောင်နှင့်မြူး

မတ်အိမ်တို့ကို အလျှင်ပြင်လှင်၍ပြီးလျှင်၊ သိကြားမင်းတည်လုပ်သောမြို့နှင့်မြို့သစ်နန်းသစ်မင်းသစ်ဖြစ်၍၊ ပျော်ပေါင်းပျော်ပါးအေခြင်းသာသာယာစွာနှင့်၊ သမထတရားမင်းပြုလေသတည်း။

ဈားမကြာမြို့ဘေးသာဝိကာမဝေးမနီးသက်ကြီးထင်မယားမိုက်မျိုးသောသရဲ့ဝိမှာ ငွေ့ငုံကြီးစွာငွေ့၍ သူထယ်မတလေယောက်ရသည်။ သက်ကြီးထင်မယားဝမ်းသာအားရရှိ၍မွေးကျွေးလျှက်၊ အသက် ၁၆-နှစ်ရှိသောအခါ၊ လှမကာနုတ်မမျှ လှပချောင်ဆင်းရှိ၍သက်ကြီးထင်မယားသည်အများမသိမဖြစ်ရအောင် ဖုက်ကွဲသိမ်းမြန်းထားသည်ကို၊အထက်ကဖြတ်စွာတုရားသည်၊ထိုကွရအဝင်မွေပုရမြို့သို့ ရောက်တော်မူသောခါ၊မဏိဒမဓလာ ရေနုတ်သည်၊စကားသုံးခွင့်ကိုယူ၍ တုရားရှင်ကိုပူဇော်သည်၊သည်နုတ်သိမ်းမသည့်ငါ့ကိုပူဇော်သောအကျိုး၊ ငါပရိနိဗ္ဗာန်ယူ၍၊ သာသနာတော် ၂၃၀-နှစ်ရှိသောခါ၊ဟံသာဝတီမြို့ကိုတည်၍မင်းဆက်များစွာပြုလိမ့်မည်။ သာသာသနာတော်တည်း ထွန်း ပွင့်လင်း စည်ပင်မည်။ ယင်းသောအခါမှတ်ပြီးသည့်သဲသောဇဖြစ်သောသရဲ့ငွေ့တွင် လုဒိန်းမဖြစ်၍၊အရောင်အဆင်းနှင့်ပြည့်ရုံလျှက်၊ ၁၆ နှစ်အရွယ်တိုင်လျှင်၊ဟံသာဝတီမြို့ကိုအစတည်သောမင်းဒိတုရားဖြစ်၍၊ ကိုယ်ကာဘွားမြင်သော သားသမီးတို့မင်းဆက်ရှည်စွာရုပ်မိုးနိုင်ငံ၊သာသနာတော်ကိုဆောင်ရွက်လည် ဗျာဒိတ်တော်ရှိသည့်အတိုင်း၊ ယခုသာသာမင်းပြုသည်နှစ်၊ သက်ကြီးသင်မယား ဖုက်ထားကြောင်းကိုကြား၍၊မင်းကိုယ်တိုင်လိုက်ထန် ၍ တွေ့လျှင်အခွင့်တောင်း၍ရရာ၊ သမ်ပင်ကြီးတပင်တွင်သူထယ်မတုန်းကြောင့်ရွှေတုံးရွှေပန်းပုတီးထက်ကောက်ဘယက်တို့နှင့် ရွှေပုဆိုးရွှေတဘက်တို့သည်သမ်ပင်တွင် ပဒေသာ ပေါက်သကဲ့သို့ တွဲလွဲရှိ၍မင်းမြင်လျှင်၊ သည့်ထန်ခတကို သူထယ်မကိုသင်ထင်၍သဲပုံတွင်ထားမှသက်ကြီးထင်မယားကိုကိုယ်သိုးအမှတ်ရွှေအများပေးသည်၊ထို့နှင့်ပြန်၍မြို့တောင်ထံခါးမရောက်ခင် သူထယ်မတုန်းကပ်ပါရမီကြောင့်သရက်ဥယျာဉ်သို့ရောက်ရာတွင်သရက်သီး အမှည့်အထွန်းတွဲလွဲ

ရှိသည်ကို အတူလိုက်လာသောသူ ဒိန်းမယောက်ျားတို့သည် ဆွေတင် ၍သွားသေသော်လည်း။ မကုန်နိုင်ရှိလေသည်။ ထိုနှင့် မြို့ကိုဝင်၍ ရောက်လျှင်ရတနာပလ္လင်တွင်ဘိသိက်ခံ၍မိဘုရားနေရာမြှောက် ၍။ မင်းစည်းစိမ်ကိုခံသည်နှင့်။ များမကြာ သမလမင်းသည် အိမ် မက်မြင်မက်တော်မူသည်မှာ။ မြို့ဝန်းကျင်ပတ်လည်၌။ စေတီ ၇ ဆူထီးဖြူဆောင်း၍တင်ထားသည်ကိုမြင်၍။ နိမိတ်ဖတ်ဆရာတို့ ကိုမေးသော်။ မင်းကိုယ်တော်နှင့် ၁၇-ဆက်မင်းပြုရမည်။ မှတ်ိုး စေတီရုပ်တုဆင်းတု ဖွဲ့ကျောင်းစရပ်တို့နှင့် သာသနာတော်အ လွန်စည်ပင်ဝပြောမည်ဟုဆရာတို့သတ်လျှင်။ ဆုသတ်ကြီးစွာ ပေး၍။ ထိုနှင့်သုစွဲဝတီမြို့မှာကျွဲခူရ၊ ဝိပဿနာဒူရနှစ်ပါးကျောင်း ဆောင်သောရဟန်း။ ပိဋကတ်တတ်သောရဟန်း။ ပိဋကတ်သုံးပုံ နှင့်သမိုရတော်လှုပ်ပြီးသောရေရရသမျှနှင့်ဆောင်ယူခဲ့၍သာသ နာတော်ကို ရွက်ဆောင်၍မင်းပြုရာ။ မိဘုရားတွင်သား ဦးမိန်းမ ရသဖြင့်။ မိန်းမလိုဟူ၍မှည့်သည်။ နောက်သားယောက်ျားရ၍ အသာကျွန်မှည့်သည်။

(၂) သမလမင်းလည်း စည်းစိမ် ၁၂ နှစ်မင်းပြု၍။ ညီဝိမလ သတ်၍မင်း ပြုလေသည်။ မနီးကိုပင်နှစ်သတ်၍ မိဘုရားပြုလျက် ခုပိုး၍နေ၏။ မိဘုရားလည်းအသာကျွန်ကို မင်းကသတ်မည် ဖိုး၍မြို့ခြောက်တောထဲမှာထားလေရာတွင်။ သူငယ်ရှိတုန်းတန် ခိုးကြောင့်တောကျွဲအများဝန်းရံ၍ အတူစောင့်ရှောက်၍နေသည်။ ကြီးမြင့်လျှင်တောကျွဲကျိုနှစ်ဘက်များမှာရပ်နှင့်သွားလာသည်ကို မြင်သောသူတို့ပြောဆို၍မိဘုရားကြားလျှင်။ ဝမ်းသာအားရရှိသည် နှင့်ကုလားတို့ကပ်လာသော ဝတီမြို့ကြီးသည်ရာဇဌာနီဖြစ်၍ဆရေ့ အပေါက်ချ၍စည်းစိမ်ချမ်းသာရှိကြောင်းကိုကြားလျှင်သာတော် ၇-စင်းသူ့ပိုင်ပါအများတွင်။ ကျွန်အသားဆလာသနှင့်လသူ အကြီး မြို့၍သာဘော်နှင့်ရောက်လာ၍။ ပြည်သူတို့မိုးရိပ်ရှိကြောင်းကိုမင်း ကြားလျှင်အကြီးအစည်မရနိုင်၍မိဘုရားကိုယ်တိုင်ပေလျှင်။ ရှင် မင်းကြီးတို့သားအသာကျွန်သည်။ တန်ခိုးကြီး၍တောကျွဲချိုနှစ်

သက်များကိုနှင်းသွားသည်။ခွန်အားထည်းကြီးလှသည်ဆိုသည်
ဟုလျှောက်လျှင်။ငါ့ထံရှိရာပါအောင်ခေါ်သောသူတို့ကိုမိရှာခဲ့ပါ
ဆိုလျှင်။ နှမရင်း မိန်းမတလိုက်ကိုပေးသည်။ မိန်းမတလိုသည့် အခြံအရံ
များစွာနှင့် နေရာတော်သို့ လိုက်သွား၍ရောက်လျှင်။ မိန်းမတလိုက
ယောက်ထည်းနှင့်ဝင်၍ အသံပြင်းစွာပဲဆက်ချ၍ ခေါ်ရာတွင်။
နှမအသံကိုကြားရလျှင် အပြင်းလိုက်၍၊ နှမက အကြောင်းမျိုး
ကိုကြားလျှင်။နှမနှင့်အတူလိုက်၍မင်းထံသို့ရောက်လျှင်။ မင်းသည်း
အပေါ်ရှိ၍ငါ့တူထူထားအရပ် ၇ တောင်ကိုတိုက်သော် နိုင်ပါ
မည်လောမေးသည်ကို၊ ၇-တောင်အရပ်ရှိသောကုလားခေါင်းကို
တူတော်ဆက်ပါမည်။ မည်သို့မှ ကြောင့်ကြတော် မမူနှင့်။ အ
ကြောင်းမှုကားတောထွေးသောက တယောက်ချင်းတိုက်စိမ့်မည်။
မင်းတို့ကရှုံးလျှင်ကိုယ်ကစ၍သော် ၇-ဝင်းကို သိမ်းယူမည်။
တို့ကရှုံးလျှင်စိတ်ရှိရာပေးမည်ဟူ၍ စေတော်မူလိုက်ပါသင့်မည်
ဆို၍ပေဆိုလျှင်။ ကုလားကြီးကကောင်းလှချေပြီ။ တို့အပေးသား
ဖြစ်သည်။ အတျှင့်မည်သည့် နေ့ရက်ကို။ မည်သည့် တွင် တ
ယောက်ချင်း အတူအညီ မရှိစေနှင့် ကုလားဆိုလျှင်၊ ချိန်းချက်
သည့်အတိုင်းရောက်၍၊ ၇-တောင်ကုလားသည်။ လှံအနံ ၁၀ သစ်
လျား ၁၀ တောင်နှင့်လှံရေးကစား၍လာသည်။အသားကုန်မှာထည်း
အလျား ၁၀ တောင်။ အနံ ၄ တစ်ပြောခွက်ခန့်လှံရေးဖြင့်၍အပြေးလာ
သည်ကိုကုလားမြင်လျှင်။ခြေသင်ခါ၍ လှံရေးဖြင့် ပြေးလာလျှင်။
အပါးသို့နီး၍ အသာသာကုန်ဟာကာ။ မင်းနှင့်ငါသာ ဆိုပါသည်။ မင်း
နောက်ကလူအများနှင့်ပသို့တိုက်ရမည်နည်းဆိုသည်ကိုကုလား
ကအပေါက်မှတ်၍မြန်ကြည့်ရာတွင်ထည်တိုင်ကိုလှံနှင့်ဖြတ်ယူ၍
၍တခေါင်းပါမထားမင်းကိုဆက်ပေးသည်။ ပါသမျှလူနှင့် သခေ်ာ
၇-ဝင်းကို သိမ်းယူ၍ မြို့တွင်းသို့ဝင်သည်မှစ၍။ ဥပါသ်ပြု၍ နိုင်
သောကြောင့်ဆက်ကူးမြို့ထည်းခေါ်တွင်သည်။မင်းထည်း ၂၂
နှစ်တိုင်အောင်မင်းပြု၍သက္ကရာဇ် ၅၂ဝ တွင် အနိစ္စဖြစ်သည်။

(၃) အဿကုမ္ဘသည်၊ သတ္တုဓေယျာဝရာဇ်၌ မင်းပြုလေ ရာ၊ မင်းစည်းစိမ် ၂၀ ခံစား၍အနိစ္စဖြစ်သည်။

(၄) ထိုနောက် ရိမန္တမင်းပြုသည် ၅ နှစ်ရှိလျှင်၊ အနိစ္စ ဖြစ်သည်။

(၅) ထိုနောက်သုဘာဖြာမင်းပြုသည် ၂၂ နှစ်။

(၆) ထိုနောက်နာဂိန္ဒမင်းပြုသည် ၁၄ နှစ်။

(၇) ထိုနောက်ဂမ္ဘီယမင်းပြုသည် ၅ နှစ်။

(၈) ထိုနောက်ကာရဝိဂါရမင်းပြုသည် ၇ နှစ်။

(၉) ထိုနောက်မဏ္ဍလမင်းပြုသည် ၅၄ နှစ်။

(၁၀) ထိုနောက်တိဿဘာဒုမင်းပြုသည် ၃ နှစ်။

(၁၁) ထိုနောက်ခတ္တဝေနုမင်းပြုသည် ၁၂ နှစ်။

(၁၂) ထိုနောက်သိဋ္ဌမိန္ဒမင်းပြုသည် ၄ နှစ်။

(၁၃) ထိုနောက်ဧသနမန္တမင်းပြုသည် ၇ နှစ်။

(၁၄) ထိုနောက်ဥပသာမင်းပြုသည် ၄ နှစ်။

(၁၅) ထိုနောက်ပုဏ္ဏမမင်းပြုသည် ၃ နှစ်။

(၁၆) ထိုနောက်ဝိန္ဒုကမင်းပြုသည် ၇ နှစ်။ မင်း ၁၆ ဆက် မင်းပြု၍သာသနာတော်အလွန်ထွန်းတောက်သာယာစွာရှိ၏။

(၁၇) ထိုနောက်တိဿမင်းပြုသောအခါ ခြွန်းစတွား အမျိုး ဖြစ်သော အသင်္ခ်ိရဟန်းတို့ရောက်လာရာတွင်၊ မင်းကိုမယုံယုံ ဖြောင်းဖျောက်၍၊ မြို့တော်သည် ရဟန်းတန်းမိုး ကြီးမည့်မြို့ဖြစ် မည်ကို၊ မဟုတ်သည့် အရာ ရှုသောတောင်ကို ဆောင်းမွန် ဖွာ ဖြောက်ထား၍ကိုးကွယ်သည့်အရာသည်မသင့်၊ မသင့်သောအ ရာကိုသာရောတော်ထိုးအားပေး၍ ယပ်ဖျောင်းလျှင်၊ ဘုန်းအာဏာ ကြီး၍မင်းစည်းစိမ်ကိုအရှည်စံစားပါရမည်ဟုဖြောင်ဖြောင်ဖျောင်း သောကြောင့် မင်းကယုံကြည်၍၊ ဂေါ့ချာင်းကန်တွင်ရှိသောရုပ်ဝု ဆင်းတုတို့ကိုအကုန်ရှာစေ၍ရလျှင်၊ မင်းအာဏာနှင့် ကိုးကွယ်မှု ပေါ်ခြင်းမပြုနှင့်ဆို၍ မသန့်မသက်သောအရာများပစ်စေသည်။ ။ သို့ပစ်ထားသောကြောင့်၊ ပြည်ရွာတိုင်းကား ဝေါ်မွတ်၍ရှိသည်

နှင့်။ ပြည်သူတို့လည်းမိုးရိပ်ခြင်းနှင့်ရှိုက်ငင်၊ သူဌေးသို့ သုဘဖွယ
သည်။ ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ အကျိုးနည်းချဲ့ပြည်သူအပေါင်းကိုငဲ့သို့
ရောက်အောင်မင်းပြုသည့်အရာသည်သင့်မည်မဟုတ် ငါ့ကိုယ်ကို
သတ်သေသင်သည်။ ဟသတ်ချောက်ငါပေါ်တော့မည်၊ တန်ခိုးတော်
ကြောင့်ပြည်သူအပေါင်းချမ်းသာရာရအောင်ရတနာသုံးပါးတန်း
ခိုးတော်ကြောင့်ငါနိုင်မည်ဟုစိတ်ထွေ၍၊ ရှင်ဂုဏ်တော်ဆင်းရ
တော်မသန့်မသတ်ပစ်ထားသည့်အရောက်၊ ရေတန်ထားကန်မှာသပ္ပ
ဆေးချော်သပ္ပါယ်ပြီး၍အမွေးတုံ့ဆင်းဖြင့်မှုဖော်၍ဝယ်ဖြန့်သော
နေ့ရာရှိထားသည်ကိုထိုထွီတို့မြင်၍ မင်းကိုရှောက်လျှင်းအမျက်
ဒေါသ ကြီးစွာရှိ၍သူဌေးသို့ သုဘဖွကိုခေါ်ထားစေသည်။ မင်း
လည်း ရှေ့တွင်စီရင်မည်ဟု၍ သူသတ်တို့ကို ခေါ်ထားနှင့်သည်။
ရတနာသုံးပါးတန်ခိုးတော်ကြောင့်သူဌေးသို့ရောက်၍ နတ်သွီး
ကဲ့သို့မြင်ရာတွင်။ မာန်ဒေါသ ပြေ၍ နှစ်သက်ခြင်းနှင့် မေးသ
သည်။ဆို-မိန်းမတယ်။သည်သစ်တုံးတိုကို။ရှေးသူပျံ့လူသေရုပ်ရ
ရ၍ရုပ်သည်ကိုငါမကြိုက်သောကြောင့်၊ မသန့်မငြင်သော အ
ရပ်မှာ ငါထားစေသည်ကို။ သည် လူသေ ကောင်တို့ကို ညည်း
သည်ဝင်ကြယ်ဖွတ်သတ်သန့်ရှင်းအောင်ပြုသည်ဆိုသည် ဟုတ်
သလောမေးတော်မူလျှင်။ သူဌေးသို့လည်းသဘောသနာတော်စေ၍
နတ်မ၍ကြောက်ထန့်ခြင်းကင်းသည်နှင့်။ ထက်အရပ်ရှိ၍လျှောက်
လေသည်မှာ။ ဘုန်းတော်ကြီးသော အရှင်သည်။ လူသေကောင်
ပကာတိလူမဟုတ်ပါ။ သည်အရပ်သည် လေးသင်္ချိုင်းနှင့်ကမ္ဘာသတ
ဝိန်းပါရမီကိုဖြည့်တော်မူ၍သားချစ်မယားချစ်ကိုယ်ချစ်ရှုပကာ
ယကိုယ်သွေးကိုယ်သား။ ရှက်လုံးသည်းဖွတ်တို့ကိုတောင်းသူ
တို့တောင်းလျှင်ဖွတော်မူ၍ပါရမီများစွာ ဖြည့်တော်မူ၍ ဘုရား
အဖြစ်သို့ရောက်တော်မူလျှင်။ သုံးဆဲ့သတုံ့သော လူနတ်နဂါး သိ
ကြားဖြစ်ပွားအပေါင်းကို။ မကောင်းသောအရာက ကောင်းဖြစ်
သောအရာသို့ကယ်တင်တော်မူ၍။ ခေတ်သုံးပါးတွင် အကျိုးအ
ကြောင်းကြီးစွာ။ မဆိုမသေနိဗ္ဗာန်ရွှေပြည်ဖြတ်သို့ ပို့ဆောင်တော်

မူပြီးမှနိဗ္ဗာန်ဝင်တော်မူသည်။ ရှိသောသူတို့ကို။ နောင်သံသရာ
ကောင်းရာမြတ်ရာရောက်အောင်။ ရှေးပညာရှိတို့ဆိုသောသစ္စာကျွန်
တော်ရုပ်တုဆင်းတုပုံဆောင်၍ကိုးကွယ်ပူဇော်ရသည်ဖြစ်ပါ
သည်ဟုချော့ချော့သည့်အရုပ်သည်အတွက်အမြတ်ဖြစ်သည့်သူ
ယပ်မဆိုချင်းရုံ့ဩစရာတခဏ မြင်ပါရစေ မိန့်တော်မူသည်
ကိုသူခွေးတို့သည့်အမိဗ္ဗာန်ပြု၍ပန်းပေါက်ပေါက်နှင့် ထက်ရှေ
မှီ၍ပူဇော်ပြီးသော်။ ကိုယ်စားတော်ဖြစ်သော ရုပ်တု ဆင်းတု
တော်တို့သည်။သတ္တဝါတို့ကိုကောင်းရာသို့ဆောင်သို့ရာဖြစ်ပါ
သည်။ယခုပုထုဇန်အများကို ပြသနိုဟာဖြစ်တော်မူပါပူဇော်ချင်း
စေတနာရှိသကဲ့သို့ရုပ်တုတော်တို့သည်။ ထန်းတမျှားခန့် ဖုံးသက်
၍။ မင်းကာစ၍လူအများသည်ရုံ့ဩမြင်ကြီးစွာဖြစ်၍။ကိုယ်တွင်
ပါသောဝတ်စားတန်ဆာကိုပယ်၍ပူဇော်ကြပြီးချင်းကောင်းကင်
မှ မြို့တောင်ဘေသာနားမြွှသန့်ရှင်းသောသဲပုံသို့ကြွတော်မူကြသည်
ကိုမင်းမြင်ချင်ကြက်သီးထ၍ ကြောက်ရွံ့ခြင်းစွာနှင့် သူခွေးတို့
ကိုမိဘုရားအရာမြှောက်၍မင်းနှင့်မိဘုရားသည်။ ကြွင်းသောရုပ်
တုဆင်းတုတို့ကိုအချိပ်ပူဇော်၍မြို့တောင်တွင်ဘုရားကျောင်းဂူ
ဆောင်ရွှေဥမ္မင်းမ် ချယ်သယ်၍ဆောက်လုပ်ပြီးချင်တင်ထားလေ
သည်။ သမွန်တွင်ရှိသောရုပ်တုဆင်းတုတို့ကို စေတီ ကြီးစွာ
ရွှေဥမင်ဘုရားကျောင်းရုံ့ဩစရာတည်လုပ်၍ပင့်ထားလေသည်။
ယခုတိုင်"ကျိုက်ပေါ"ဟု၍ခေါ်တွင်သည်။

၁၀။ ။တဝရိုင်းဖရုဆော ဓါတိဘုရားအကြောင်း။

ဆွမ်းစားသွားတို့ကိုမွန်တို့မှာ"တိ"ဟု၍ခေါ်သည်။"တိ" ဆရာ
တို့ကိုသသာသနာတော် ဖျက်သောသူဟူ၍ ရသေ့ကို တွင်းတူး၍
မြှုပ်ခေလသည်။ကျွန်ကြွင်းသောသူတို့သည်။ ချောင်းတရတွင် သည်
ကိုဖျိုးခွဲ၍သောသည်ကို။ ချောင်းတွင် အကုန်သုံးသည်ဆိုသည်
ကိုမွန်တို့မှာ "တိုလိုင်" ချောင်းခံဆိုသည်။ နောက် မြန်မာမင်းတို့

ရောက်ရာတွင်ခမေးသည်ကို "ဗီလိုင်" ရပ်ဆိုသည်ကို "ဗေလိုင်း" ဟူ၍ခေါ်ဝေါ်သမုတ်တော်သည်ဟုဆိုသည်။

ဗိဿသမင်းလည်းရတနာ သုံးပါးကိုယုံကြည်၍ ရင့်မသသာ ဖြစ်သျှက်။ ယုတ်မာညစ်ညမ်းဆိုးသွမ်းလှသောအသက်ရှိ ရဟန်းတို့ကိုပေါင်းဘက်သဖြင့်၊ အကျိုးကြီးနည်းရမည်ကို။ နောက်သောအခါ၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို ပေါင်းဘက်ရာတွင်မှ၊ သာသနာတော် ထွန်းတောက်ပအောင်ဆောင်ရွက်၍ ဗိဿသမင်းနှင့် သုဘဒ္ဒာဒေဝီ မိဖုရားသည်ရွှေကျောင်း ရွှေပြာသာဒ်တို့နှင့် ပုထိုးစေတီ အများ တည်လုပ်၍ သာသနာတော်ကိုအလွန်သဒ္ဓါရုံမက်ရွက်ဆောင်၍၊ အသက်နှင့်အမျှမင်းပြု၍အနိစ္စဖြစ်သည်။

၁၁။ ဓညဝတီမြို့မင်းဆက်အကြောင်း။

ဗိဿသမင်းနှစ်ချင်း ဟိဿဝတီ သိကြားမင်း တည်တော် သောမြို့သည်ရွာကြီးခန့်သာရှိတော်သည်။ ထိုနှင့်ကျောက်ဖျာ တောကြီးအရပ်၌ မြတ်စွာဘုရားမပွင့်မီကပင်ဓညဝတီမြို့ဟူ၍ ရှိ လေရာ၊ ရှေးဦးသောမင်းကား ဥဗ္ဗနရာဇာ။ ထိုမင်း၏သားဘိမ္မရာ ဇာ။ ထိုမင်း၏သားကား ပထေတရာဇာ။ ထိုမင်း၏သားကား။ မဟာ သိဟရာဇာ။ ထိုမင်း၏သားကား။ ဘဒြီပရာဇာ၊ ထိုမင်း၏သား ကား ဝေတရာဇာ၊ ထိုမင်း၏သားကား မေရုရာဇာ၊ ထိုမင်း၏သားကား။ သိရိပုဏ္ဏရာဇာ။ ထိုမင်း၏သားကား ကာဝျှာတာရာဇာ။ ထိုမင်း၏ သားကား ကာဝျှာတာအမရာဇာ၊ သည်မင်းထက်ထက်တွင်တန်း နိုးအာကာကြီး၍ အရပ်ကြီးစနှိ ကျေးတခရိုင်ယှဉ်ကြာကျေးတခ ရိုင်ပေါ်ခရတခရိုင်မြို့များကိုပိုင်ခဲ့၍အခွန်အတုတ်များစွာတိုး ကညာဆက်သ၍ သိကြားစည်းစိမ်ကဲ့သို့ စံစားပြီးမှ။ အနှစ် ၅၀ မင်းစည်းစိမ်ပြည့်၍အနိစ္စဖြစ်သည်။ ဓညဝတီပြည်ကြီးတွင် အစမင်းပြုသည်ကား ဥဗ္ဗနရာဇာ၊ အဆုံးကား၊ ကာဝျှာတာအမရာ ဇာမင်းဆက် ၁၂ ပြည့်ချင်၊ မြို့သုံး၌ရွာကြီးခန့်သာရှိသည်။ နောင် ပျက်၍ ကာလရှည်စွာ တောကြီးဖြစ်ခဲ့သည်။

လူနတ်ပြိုင်ဘွဲ့အမျိုးမကိုဘုန်းခေါင်ဖြစ်တော်မူသောဘုရားရှင်သည်၊ ဘုရားအဖြစ်သို့ရောက်တော်မူ၍ နှစ်ပြည့်လျှင်ရေတာ နှဂဝံမထေရ်ပင့်၍သုဝဏ္ဏဘူမိမြို့ကိုရောက်တော်မူရာတွင်၊ ကျောက်ဖျာတော်ကြီးအရပ်သို့ရောက်တော်မူသောခါ၊ သုမနဘီလူးအငြိ၍ဘီလူး ၂ ကျိပ်ငါးယောက်တို့သည်၊ မှန်တို့အရပ်ရွာနန့် ဆင်းဖြစ်လျက်၊ ကျောက်ဖျာအရပ်၌ ပြည်တည်မည့် အကြောင်း၊ ပေါသာဘုတ်သည်မည့်အကြောင်း၊ ဆင်ဖြူရှင်ကုန်းအဝင်၊ မြို့ကြီးသေးမြို့တည်မည့်အကြောင်း၊ ဒေသိယက်ခိုင်မြို့ တည်မည့် အကြောင်းများကိုဗျာဒိတ်တော် ထားတော်မူသည်ဟူ၍၊ မိန့်တော်မူတော်မူ၍၊ အနှစ် ၁၅၀ ကျော် တွင်၊ သုမန ဘီလူးနှင့် ရှစ်ယောက်သောဘီလူးတို့ကို၊ ဗျာဒိတ်တော် ရှိသည့်အတိုင်း၊ ဗုဒ်မင်းအခေါသီးစည်သူသည်၊ ဆောင်စကြာ လှည့်တော်မူရာတွင်၊ ကျောက်ဖျာတော်ကြီးအရပ်သို့ ရောက်တော်မူလျှင်၊ မြတ်စွာဘုရားအသိန္ဓတော်ရှိသည့်အတိုင်း၊ မြို့တည်တော်သည်။ ကျောက်ဖျာမြို့သနတ်ပြီးမှ အလင်္ကာအမောင်ကိုမြို့စောင့်ထားသည်။

သုမနစသောဘီလူးတို့သည်လူဖြစ်ချေ နတ်ဖြစ်ချေဖြစ်၍၊ ဝန်မြို့တွင်ကွန်းကုန်သည်သုံးကျိပ်နှစ်ယောက်တွင်အကြီးဖြစ်သောနေရှိသားဖြစ်သည်မှာညီအစ်ကိုမောင်နှမသုံးယောက် မောင်တေး မောဘတေးနှမနှင်းဥရွှန်းဟူ၍ အမည် မှည့်တော်သည်။ မောင်တေး အသက် ၂၀ တိုင်လျှင်၊ အဘကိုယ်စားကွန်းစရောင်းမည်ဟူ၍ယေပ်သား သုံးကျိပ်နှစ်ယောက်နှင့် ဒေသဂူကူလဲ မြို့သို့ သွားသည်ကို၊ ဝေသာအရပ်သို့ရောက်ရာတွင် မိုးကြီးပစ်တော်၍၊ မောင်တေးသေမိုးနှစ်ပိုင်း ကျိုးသော်၍၊ မောင်တေး ကိုယ်နှင့် ယေပ်သား သုံးကျိပ် နှစ်ယောက်တို့သည်းလဲပြို၍ရှိခိုးတင်၊ မောင်တေးတော်၍၊ ရွှေနောက် ထေးမျှင်နှာကြည့်သော်၊ ချေပ်စစ်ရောင်တွင်၊ နတ်ဗိမာန်ကဲ့သို့ဖြစ်ရသဖြင့်၊ နိမိတ်ကြီး ပင် ဖြစ်တော့သည်၊ နိမိတ်ဘသဘောင်ဝတ်မှတ်သသူကိုမေးသော့သည်ကြ၍ ရောက်သည့်ရွာတွင်၊ စေ့မှန်တွက်လှတွက်ကြီးတော်မှတ်မှန်ကနန်းသည်ဟူ၍ ကြားလျှင်၊ မော

ထူးကြွမ်းသော်ခေါင်ပေးသည်ကို။ သည်နိမိတ်သည်ကြီးကျယ်
လှသည်။ငွေအရပ်နှင့်မှူးအောင်ပုခေါ်မှ ဘတ်မည် ဆိုသည်ကို၊
ဝါးကိုကိုယ်နှင့်မှူးခေါင်ဖြတ်ချက်ငွေ့ဖြိတ်ဝင်၍မှုခေါ်သည်ကို။
စေလွှတ်သည်။ ပါရမီကြီးသော။ ဉာဏ်ပညာလည်းရှိသည်။
သည့်နှစ်ပင်ဘုန်းတန်ခိုးကြီးစွာနှင့်မင်းဖြစ်မည်။ အကြောင်းအဝထိမ
ပြုနှင့်။မှူးကြီးမတ်ကြီးထံမှာမြို့ဝလေတော့ဆိုသည်မကာထူးသည်း
ကုန်သက်လှေများနှင့် သေသကူတဲမြို့သို့ ရောက်လျှင်၊ ကွမ်းကိုအ
ရောင်းချ၍ကုန်သက်သုံးကိုနှစ်ယောက်သားတို့ကို ပြန်စေ
၍။ သေသကူတဲမြို့မှာ မကာထူးသည်တယောက်တည်း နေရစ်၍။
မှူးကြီးမတ်ကြီးထံမှာမြို့ဝလေဆိုသည့်အရေးမှာငါနှိုဝတ်စား တန်
ဆာမရှိ၍ယာရသေသကူတဲမင်း ဆင်မြူကို တသေးကြိမ် ထွတ်၍
ကြည့်မြဲဆိုသည်မင်းကြောစာ၏နှင့် ဆင်မြူရတနာကို အမြဲမြင်ရ
မည်။ သည်အဝတ်နှင့်ပင်ဆင်မြူဦးစီး၍သို့ကပ်၍ နေတော့မည်
ကြံ၍နေလေသည်။မကာထူးသည်ဦးစီးထိန်လုံ့ လကြီးစွာချက်သေ
ခန်မှုသေးယူမီးထည့်အချက်အပြုတ်ကာ၍ဦးစီးမကိုင်ရပြီးတင်း
ကုတ်မှာထည်းသန့်စင်စွာသုတ်သင်သဖြင့်။ဦးစီးသည်းဝမ်းထွက်
သေးကဲ့သို့မျေဉ္စာကရုဏာရှိလေ၍။ နေ့ရက်မကြာ သေသကူတဲ
မင်းသည်းတင်းကုတ်တော်သို့ထွက်သည်နှင့်။ ဆင်မြူတင်းကုတ်
သည်သန့်ရှင်း၍။ နေခင်းသာယာစွာရှိသည် မိန့်တော်မူသည်ကို၊
ဝန်မြို့ခေ တလိုင်းကလေးတယောက် ရောက်လာ၍။ ဘုရားကျွန်
တော်သားပြုမွေးစားသည်။အလွှန်လုံ့လကြီး၍ဆကိုင်အခင်းသုတ်
သင်ခြင်းရှိသောကြောင့် သန့်စင်ပေသည်ဟု လျှောက်သည်ကို၊
သင့်ကိုသာခေ ငါကြည့်မည် မိန့်တော်မူ၍ ဦးစီးဖြင့်သည်ကို။ အ
ထက်ကအထူးပေးသတ်ဖြစ်သောသေသကူတဲမင်းမြင်လျှင်။သနား
ကြင်နာခြင်းရှိ၍ကြည့်သည်နှင့်။ ရေသောက်တော်မူရာတွင် ရေ
ကိုဝေ၍ မြေတွင်ကြွေတစေ့ ပေါ်လာသည်ကို။ တလိုင်းက
လေးမင်းသုံးလေတော့မိန့်တော်မူ၍မကာထူးသည်း ဦးချ၍ကောက်
ယူလေသည်။ ထိုနှင့်ဝင်တော်မူလေ၍မကာထူးသည်းကြွေကို

ယူ၍ ဈေးသို့ သွားရောတွင်၊ ဟင်းနုနယ်စေ့ရှင်အား ကြွေကိုမြင်၍ ရောင်းပါဆိုသည်ကို။မင်းကြွေအသုံးမဝင်ဆို၍သနားသမျှပေးပါ တော့ဆိုသည်ကို။ ထက်တခေါင်း၊ ဆန့်သမျှ ယူလေတော့ ဆို သောကြောင့်။ထက်ခေါင်းကိုခံတွင်းတွင်ဆွတ်၍ ယူဝင်ရာ၊ အ ဖျားပါသည်ကိုမြင်လျှင်။ဈေးသည်ကမင်းကောင်းစားမည်သူဖြစ် သည်ဟုဆို၍ပြန်ခဲ့လေလျှင်၊ ဆင်ခြွတင်းကုတ်မှာသန့်စင်စွာ မြင် ဆင်၍လုံ့ သနှင့်ပိုက်ပျိုး၍။ တလကျော်လျှင်၊ အပင်ထိုသည်တ တောင်ကျော်နှစ်တောင်ခန့်ရှိလေသည်။ ။သောဏုတ္တရာမင်းသည်။ ထွက်မြိုန်သန့်၍ ထွက်တော်မူလေလျှင် နေတော်မူမြဲနေရာကနေ တော်မူ၍ကြည့်ရှုရိုက်၊ မကာတူးသည်းဟင်းနုနယ်ပင်ကိုနွတ်ယူ ခေါ်ကြော်ပြီးမှရှေ့တော်တွင်ဆက်သည်။ မင်းသည်မြင်လျှင်။ တလိုင်းကလေး၊မင်းမည်သည်မှာရသနည်းမေးတော်မူသည်။ အ ထက်ကကြွေတစေ့ကို သနားသောကြောင့် ဈေးသည်မှာ ဝယ် ကြောင်း၊ အဘတ်နှင့်ယူကြောင်း၊ ဈေးသည် ချီးမွမ်းကြောင်းကို မကာတူးကလောက်၍လျှောက်လျှင်၊ ဈေးသည်သရာက ရေစက်ရှာတတ် ကြိုက်၍ မင်းဖြစ်မည်သူဖြစ်ရကား။ အလွန်ချစ်ခင်သနားတော်မူ လျှောက်ပြီးစီးကိုမိန့်တော်မူသည်မှာ။တလိုင်းကလေးသည်။ မင်းနှင့် မတန်။အတွင်းတော်မှာစေပါစေတော့မည်မိန့်တော်မူသည်ကို။ ပြီး စီးပြီးချ၍ဆက်သည့်မင်းတည်းဝင်တော်မူမည်ပြုရာတွင်။တလိုင်း ကလေး၊ မင်းဆက်သည့်ဟင်းရွက်ကိုယူ၍ ငါနှင့်အတူ ဝင်လာ လှည့်မိန့်တော်မူလျှင် မကာတူးသည်း နောက်တော်က၊ဟင်းရွက်ကို ထမ်း၍ဝင်လေသည်။ ဓသောဏုတ္တရာမင်းသည်း မြင်လျှင်၊ မင်းတို့တ လိုင်းမှာဟင်းချက်၍ကောင်းသည်ဆိုသည်။ မင့်ဟင်းရွက် ကို ကောင်းမွန်အောင်ချက်။ငါစားတော်ခေါ်မည်အမိန့်ရှိ၍ စားတော် ချက်သည့်အရာမှာ။မကာတူးကိုသွင်း၍ချက်ရလေသည်။ ။ဟင်း ကျက်ပြီးလျှင်။ မကာတူးတင်၍ဆက်သော်စားတော်ခေါ်၍၊ အမြိန် အရသာနှင့်တော်တွင်ရှိပြန်၍။မကာတူးကိုစားတော်မှာ အကြီးပြု ၍ချက်စေမိန့်တော်မူသည်နှင့်။ မကာတူးသည်းညည့်မျက်စိကိုနေ

မြို့၌ စီးပ ချက်ပြုတ်လျှင်၊ အံ့သြဘွယ်နှင့် နှိုးဆော်သည်ကိုမပြတ်ကြားတော်မူလျှင်မကောဝဏ္ဏကိုစားတော်ကဲအရာခန့်၍။ များမကြာ"စောဇီထက်ရှဲ"အမည်ကို သနားတော်မူသည်။ထို့နှင့်အထဲဝင်ဖြစ်လွှက်၊ ၊ မင်းခန်းမင်းနားရှိသနေ့ပြင်ဆင်သုတ်သင်၍ အကျွမ်းတဝင်ဖြစ်ရာတွင်၊သွီးတော်နှင့်ရည်ငံကြလေသည်။

ထင်းသောအခါ၊သောက္ခတဲအကျူးထက်များမှာ၊ ကုလားဇဝါတို့အခြောက်အချားစစ်ပြုသောကြောင်းကိုတရောက်သောကြောင့်ငါကိုယ်တိုင်ချီမှသင့်မည်မိန့်တော်မူ၍။ ခဲမက်မိုထ်ပါရှူးကြီးမတ်ကြီးခန့်ထားပြီးမှ၊ စောဇီထက်ရှဲကို မြို့စောင့်ထားခဲ့၍ ချီတော်မူလျှင်၊ နေ့ရက် များမကြာ၊ စောဇီ ထက်ရှဲနှင့် သွီးတော် ရည်ငံကြောင်းကို၊ အတွင်းစောင့် မြို့စောင့် အမှုးအမတ်တို့ ကြားသိလျှင်၊စာရေးပေါက်ပုံ၍လျှောက်သော်။ ထိုအကြောင်းကို စောဇီထက်ရှဲကြားလျှင်၊ကျောက်သံရွှေငွေအများနှင့်ဆင်မတစီး ရှုထရာကျော်တို့နှင့်ညဉ့်ကိုထွက်သွားလေ၍အထောင်က မိဘရစ်ရှာဖြစ်သောဝန်မြို့သို့အရောက်သွားလေသည်။ ။နောက်သောကျွတဲမြို့စောင့်အမတ်များက၊စောဇီထက်ရှဲနှင့် သွီးတော်ထွက် ပြေးကြောင်းကိုလျှပ်ဆံ၍ဘထက်သော်။ သောက္ခတဲမင်းသည်းကိုယ်တွင် သွေးမကောင်းသည်ကိုပင် ထုတ်၍ ပစ်ရလေသည်၊ သွီးတော်သည် မသင့်မတင့်သည့် အရာကို ကျူး၍ ထွက်ပြေးလေသည်ကို၊ ကောင်းလှပေပြီ၊ အလိုက်အထင်မခန့်နှင့်ဟူသော စာရောက်၍မလိုက်ဘဲနေလေသည်။

စောဇီထက်ရှဲသည်။ဝန်မြို့သို့ရောက်လျှင်၊ မိဘသားချင်းတို့နှင့်ရုံးကြီးစည်း၍လူ ၂၀၀ ကျော်ရမှကြီးသောသူတို့ကိုမေးသော်၊ ကျောက်ပျာမြို့မှာအထိမ္ဗာမင်းသည် ဘာသာကွဲသည်၊ သည်မင်းကြားဖြင့်လျှင်သင့်ချေမကြားမဖြင့်ပေသောချင်းပြုမှသင့်မည်ဆိုကြသည်ကိုစောဇီထက်ရှဲကား၊ငါ့နှမနှင်းညွှန်ကိုပေးဆက်၍သားချင်းပြုတော့မည်ဆို၍။ ဥက္ကာပညာရှိသောသူကိုရွေးချယ်၍။ ထက်ဆောင်ပန္နာထိုက်တန်အောင်နှင့်နှမကိုပေးဆက်နှင့်း၍သားချင်း

ပြီပါမည်စေဆိုသည်ကို၊ ပါရမီကြီးသောသူမင်းဖြစ်မည်သူဖြစ်၍၊ ကျောက်ဖျာမြို့စားအလေမ္ဘာမင်းကြားလျှင်၊ နှင်းဥရွှန်ကို မမြင်ခင် ကပင်၊တားမဝင်သောက်မဝင်ပုပင်သေဘောကား၊ဘောဘာအောဝုံချုံမင် နှစ်သက်။ စွဲမက်မကြည့်၊ သောက်တည်ရာမရ ရှိ၍၊ မိကျောင်း သောင်းတွေ့ယ် ၃ စင်းနှင့်တင်ငါကဲ့သို့ရပ်ဖျောက်လာ၍ ကြည့် ပါမည်မိန်းမတို့ကိုစေဆိုလာစေ၍၊စောလီထက်ခွဲကြားလျှင်၊ မြင် ပါချင်သည်ဆိုသည်ကို၊ ငါ့နှမနှင့်အတိန်းအလယ်ထိုသဲမြစ်တွင်က စားပွဲပြု၍နေစေဆိုလျှင်၊နှမနှင်းဥရွှန်သည်မြစ်နားသဲမြစ်တွင် နေ ရလေသည်နှင့်၊အလေမ္ဘာမင်းလည်းတွေ ၃ စင်း၊ရေ ၁၀၀ ကျော် နှင့်၊တင်ငါမိုက်တွန်းပစ်သကဲ့သို့ရောက်လာ၍မြင်ရလျှင်၊ ၈ လွန်နှစ် သက်၍၊မည်သည့်နေ့ရက် သင့်တင့်မည်ကို၊ သည်သဲမြစ်တွင်၊ မထွပ်ကန္တားအချင်ဆောက်လုပ်ပါရအောင်မှာသားပါစေပြန်ဆို သောကြောင့်၊အချင်လိုကြောင်းကိုသိရ၍၊စောလီထက်ခွဲကမေ ဒင်တက်တို့ကိုအချင်ရအောင် နေ့ရက်ရွေးချယ်၍ ပေးလိုက်ပြီး မှ၊မထွပ်ကန္တားဆောက်လုပ်ပြီးလျှင်၊ မည်သည့်နေ့ရက်မှာ ဆက် သဖြစ်မည်စေဆိုရာတွင်၊ အလေမ္ဘာမင်းသည်၊တဆွယ် သောက် ဘွယ်တို့ကိုအဆိပ်ခပ်စေ၍ပါသသူတို့ကို သောက်ကျွန်ပြု၍ မ မှိုကြနိုင်မှာလား၍၊ တဆွယ်သောက်ဘွယ်တို့ကို မထွပ်ထိုနိုင်ရ လေသည်။

နေ့ရက်နီးလျှင်၊အလေမ္ဘာမင်းဆက်ဝုံးသသူ မိန်းမ ငါးယောက်ရှိ ရောက်ရာတွင်၊မိတ္တရေးကြီးဖြစ်၍၊ဆက်လုံးမိန်းမတို့ကို အဝတ် အ စားအချူးရှုံ့ကြရာတွင်၊နှင်းဥရွှန်ကို ဆက်လုံးထုံး မိန်းမတို့က အ ကြောင်းမျိုးကို ပြန်ဆိုလေသည်မှာ၊ ကျွန်တော်မတို့ အရှင်မင်း သည်၊အားလုံးဆိုင်၍ သခင်မကိုယ်တော်နှင့်စည်းစိမ်ဥစ္စာကို အ ကုန်မြို့သို့ဆောင်ယူရအောင်အရက်တွင်အဆိပ်ခတ်လေသည်။ ရှုရင်းတို့ကိုမသောက်ရအောင် မောင်တော်ကို လျှော့ပါဆိုသည် ကိုနှင်းဥရွှန်ကြားလျှင်၊မောင် စောလီထက်ခွဲကိုအကြောင်း ပြန်၍ ကြားရလျှင်၊တို့ကသဘောတူးကြံပါသည်ကို၊ သည်မင်းက သေ

ကြေးမြှုက်စီးအောင်ကြီးသည်ကို၊ ဇာထက်ကအဆောင်းတော်တကာထိုရှိသည်။ အသက်ကိုလုမြိပ်ပြစ်သည်ဆိုရ၍ အကြီး အကဲအဆောင်အရွှေ်တို့ကိုခေါ်၍ဆည်ကဲ့သို့ သူကကြီးသည် ဆိုသည်။ တို့ကလည်းဒီရေတက်ချိန်နှင့်ဆိုင်အောင်။ သူတို့ကမရောက်ခင်သဲပြင်နေရာမှာမှတ်ထားချဲ့ထားကို ပြပ်ထားကြလေ၊ သူကပေးသည့်အရက်ကိုသောက်ကြ၍ပြ၍သွန်ဘီးအတန်ကြာလျှင်"မုံရိ"ငါဆိုမည်။ ပြပ်ထားသည့်ထားရိုးကိုအညီကိုကြ"မှတ်စွတ်"ငါဆိုလျှင်။ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာပြီးစီးပေဟု တောဇီသတ်ချဲ့မှာထားလျှင်။ အချိန်တန်လျှင်မထ္ထပ်သို့အလိမ္မာနှင့်အမှုးအမတ်တို့ရောက်လျှင်။ နေရာတွင်နေကြ၍၊ အမွှေးပန်းမလ် ပေးစေသည်နှင့်။ သောက်ဘွယ် စားဘွယ်ခင်းကျင်း၍။ တောဇီသတ် ၃ဲ့က မှာထားသည့်အတိုင်း။ အရက်ကိုသောက်ကြ၍ တွေးကြလေသည်နှင့် "မုံရိ" ဟု၍တောဇီသတ် ၃ဲ့ဆိုလျှင်ထားရိုးရှိရာသက်ရှ၍ အသင့်နေကြသည်။ ဒီရေရောက်ချိန်ကို "မှတ်စွတ်"ဆိုလျှင်၊ တလိုင်းတို့ ထ၍ရက်ကြသည်နှင့်။ အလိမ္မာမင်းသည်။ ရန်သူတို့လက်တွင်းမှ ဖယ်ရှားထွက်ခဲ့၍။ ဆင်မတ်စီးနှင့်ပြေးသွားသည်ကိုဒီရေရောဲ့၍မလွှတ်သာရှိဒိုက်။ နောက်သပ်လိုက်လာသောတလိုင်းတို့းဝါးရွှန်နှင့်ထိုးလေလျှင် အနိဗ္ဗသို့ရောက်လေသည်။ ။ တောဇီသတ် ၃ဲ့ ထည်းအလိမ္မာမင်းအဆောင်းကိုဆောင်ပေါ်တွင်ထားပြီးမှ၊ ငါသည်အမှန်အကာန်သားချင်းဖြစ်မည် ကြီးသည်ကို။ အဆွေသည် ငါ့ကိုသေကြေးမြှုက်စီးအောင်ကြီးထိသောကြောင့်၊ အသက်ကို လုရသည်ဖြစ်ပါသည်။ နောင်သဘ်သရာအခွန့်ရှည်စွာ။ အဆွေနှင့်ငါ ကင်းဝင်ပါစေတော့ဟု၍။ နှတ်ကကာ တို့ကို တိုင်တည်ပြီးလျှင်။ အလိမ္မာမင်းအဆောင်းကိုမင်းတို့ သဂြိုဟ်နည်းအတိုင်း သဂြိုဟ်လေ၏။

သဂြိုဟ်ပြီးမှ၊ ကျောက်ဖျာမြို့သို့ အရောက်သွား၍။ ရောက်လေလျှင်။ ပါသည့်လူတို့ကို ဆုကြီးလာဘ်ကြီးပေး၍ နသေနေလေလျှင်။ နေ့ရက်မကြာခင်မြို့မှာ ပညာရှိ ဗေဒင်တတ်မှန်ဆရာ သုံးယောက်အမည်ကား။ (၁)ဆရာစွမ်။ (၂) ဆရာ ထင်ခြေသာ။

ချုံနွယ်ပိတ်ပေါင်းတို့ကို သုတ်သင်ရှင်းလင်းခိုက်၊ ပေါ်ကြီးမြေရ
သည်ကို၊ ဆရာတို့ကလည်းမြို့တည်လျှင်သဘောအဆိပ်ဖြစ်၍ တ
ပြည်ရပ်ခြားတိုင်းသူပေါင်းတို့မှအများ ရောက်ပေါက်လာလျက်၊ စည်း
စိမ်ချမ်းသာများစွာဖြစ်လိမ့်မည်ဟုနိမိတ်ဘတ်ကြသည်၊ ထိုနေ့
ကျားတရုရပြန်ရကား၊သည်မြို့တွင်ရောပ်မိုးသမျှမင်းတို့သည်လင်
ကျားခြသေ့ကဲ့သို့ရဲရင့်၍လေးချက်နှင့်ရှိသော ရန်သူကို အောင်
မြင်လိမ့်မည်၊ ထို့နှင့်နန်းကြွန်းတိုင် ထူမည်ပြုရာတွင်၊ အခါပေး
သည့်မိန်းမကိုယ်ဝန်နှင့်ပေါ်ချော်၊ သည့်မိန်းမကိုတွင်းချ၍တိုင်ထူ
လေသတည်းဆိုသည်၊ မိန်းမတလေသည်လင်ကိုခိုက်ရန်ပြု၍မိဘ
ထံသို့သွားမည်ပြုရာတွင်၊ လူအများနေရာ၊ တွင်းနားသို့ရောက်လာ
သည်ကိုတွင်းချ၍တိုင်ထူလေသည်။ မိန်းမဝမ်းပေါက်၍ သွေးပင်
ထွက်ရာတွင်မြွေဂ-ချဖြစ်သါ၍ရ ချမှုကား၊ သည့်အရပ်တွင်ပင်
သေလေသည်။ တခုအနေသို့သွား၍သေသည်ကိုဆရာတို့နိမိတ်
ဘတ်သည်ကား၊ သည်မြို့တွင်မင်းဂဆောက်ပြုမည်၊ ရှဆက်နေ့မှ
ကာသဟော်သာဝတီမြို့မှာ မင်းပြုပြီးမှ အနိုင်ဖြစ်မည်ဟုနိမိတ်ဘတ်
လေသည်။ မြို့နန်းတည်ပြီးမှ သက္ကရာဇ် ၁၀၉ ၄ ခု ဝါဆိုတွဲလဆန်း
၉ ရက်၊ ကြာသပတေးနေ့၊ သောကြတဲ့မင်းဘုရားဇာကပေးသည့်
အခဆောင် အခေယာင်ကို ဆောင်၍မင်းပွဲ နှင်းဥဩန်ကိုမိဘုရား
ခြေဉ်၍ "ဝါရိရော" အမည်နှင့်ဘိသိက်ခံ၍မင်းပြုလေသည်။ မင်း
ပြု၍သုံးနှစ်တိုင်လျှင်ပြည်သူတို့အလုံးချမ်းသာအောင် မွေသတ်တ
တောင်လုပ်၍စီရင်ရသည်(ယခုတိုင်"ဝါရိရောမင်းမွေသတ်"
ဟုရှိသည်)နောက်မင်းပြု၍ ၂ နှစ်တိုင်သောအခါ၊သောကြတဲ့ မြို့
သင်းမှသည်မနေသတ်မပေးတတ်ရှိသောကြောင့်မင်းကာရဲ၍ အ
မော်ပြည်သူတို့ပိုးရိမ်ရှိသည်နှင့် အမတ်တယောက်က လျှောက်
သည်မှာ၊ နတ္တက်တရောပြုဟ်ဘဘာသာစုသောကြောင်းမကောင်းသော
ကြောင့်ဖြစ်မည်ထင်သည်၊ထွဲ့ယူ၍ ထားရလျှင် ဖျောက်ပါမည်။
ယခုသင်းဇင်းတနသ်ာရီ၊ကျောက်ဖျာမြို့သုံးမြို့တို့သည်။ သားသ
မက်ထံမြို့ဖြစ်သည်ကျိုးခန်းကာသထွက်၍၊ လိုလျှင်ထည့်ရမည်

ဖြစ်သည်။ သည်သုံးမြို့တွင်နေလိုရာနေစေသော်၊ သင့်မည်ချော်
သည်ကိုသင့်သောပြီမိန့်တော်မူ၍၊ မြို့သုံးမည်ကိုဖြတ်တွင်ထည့်၍
ပေးရာတွင်၊ ကျောက်မျှာမြို့ကာဖြတ်ကိုသုံးကြိမ်တိုင်အောင် ဆင်
မြူ တားသည်ကို မင်းမြင်ရလျှင်၊ ဝမ်းသာအားရရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဤ
မြို့သည် သားသမက်မြို့ပင်ဖြစ်သည်။ ငါလိုလျှင်လည်းရမည်။ ရတ
နာဆင်မြူနေချင်သည့်အကြောင်းနှင့် အချင်းနေ့ပူကို့ဆိုပေ၊ တ
ပေါ်ပေးမှာ၍ကျောက်သောလျှင်မင်းကာစ၍ပြည်သူအပေါင်းတို့ မြို့မှာ
ရတနာခိုးစွာသောကဲ့သို့စိတ်က ရွှင်မြူးခြင်းနှင့်၊ ထက်ဆတ်ထက်ဝန်း
ချန်က သည့်နှင့်။ ဝါရီရော မင်းသည်။ သေက္ကတဲမင်း မှာထား
သည့်အတိုင်း။ အမတ်ရှစ်ယောက်၊ ဘူးရှစ်ယောက်။ သူခွေးရှစ်
ယောက်မနှာခန် ဆေးသမားကာ ချသောင်နှင့်ထီးမြူ သေးဝင်း ရောချံ
စီတန်သောတို့နှင့်။ ထာရောခမီးလေးကို သုဘ်သင်မည်လု ရှေးရှင်း
ပေါက်ဆိန် တစည် စန့်တမြင်တိုင်ကဲ့ကျွေးလု ၅၀၀ နှင့်သွား၍
ကျောက်သျှော်မင်းကာစ၍ပြည်သူတို့စိတ်ချမ်းနေပေါ်ခြင်းနှင့်၊ ၂ရက်
ခမီးတိုင်အောင်ပို့လိုက်၍ပြန်သောလျှင်၊ ကျောက်မျှာမြို့သို့ရတနာ
ဆင်မြူခဲ့သော ခေါ်အသက် ၅၉ နှစ်ဘည်။ ။ဆင်မြူရှိပြီးလျှင်
များမကြာမှီ မြို့ကြီးကျဉ်းကုသားဇဝ ခဲ့ပိန်ဘရောသည့် မြို့သားတို့
ကစေ်သည့်မိုထ်ပါဆင်မြင်းအများနှင့်ဝန်းရံနေသည်ကိုမင်းကာစ
၍ ပြည်သူတို့မိုးရိပ်၍မင်းသိပ်ဘတ်မစားသောက်ရှိသောကြောင့်။ ရတ
နာဆင်မြူကမင်းကိုအိပ်မက်ပေးသေသည်ကာအရွှေအင်ကိုအမွေး
ရေသောင်းပြီးမှုပန်းမလ်ထည့်၍မရှုပ်တွင်ထား၊ မိနုကာတ်သုံးပုံ
ကျွဲဘုရ ဝိပသသနာဘုရ ကျုံ့ဆောင်သော ရဟန်းတို့ကို ပရိတ်
တော်ရွတ်စေ၍ခံပြီးလျှင်၊ မြို့တောင်က တောင်ထိပ်၌ ငါ့ကိုတင်
ထားပြီးလျှင်ရွှေအင်ပရိတ်ရေကို ရွှေတွင်ထားပေ၊ စစ်ထေးချက်
နှာကိုငါဖြန်းပက်ရလျှင်ဘုရားချစ်ရှင် မာန်နှတ်သားကို အောင်
မြင်သကဲ့သို့ဖြစ်ရမည်ဟူ၍ အိပ်မက်ပေးသည့်အတိုင်း စီရင်ပြီး
လျှင်ရတနာဆင်မြူဖြန်းပက်သောလျှင်၊ မှန်တိုင်းလေသွေလာသကဲ့
သို့ကိုးကွယ်ရာမရ၊ ကိုယ်တွင်အဝတ်အစားပါသည့်သူ သာပါ၍မြို

ပျက်ရလေသည်။ ဆင်ဖြင်းရှာသူအဝတ်အစားတို့ကို ရက်လည်း အောင်သသယ်၍မကုန်နိုင်အောင်ရှိလေသည်။ ။သည့်မှစ၍ကျော် ဖျာမြို့သည်။ ရာဇဓာနီမြို့ကြီးဖြစ်၍၊ ရွှေကျောင်း ရွှေဥမင် ရွှေပြ သာဒ်ရွှေစရပ်တို့နှင့်၊ ဂုဏာရနိမ်သီလဂုဏ်ရှိသောရဟန်း၊ ပိဋကတ် သုံးပုံကိုဆောင်ရွက်သော အရိယာသသင်္ဃာ အပေါင်းနှင့်၊ ဗေဒင် လေးပုံကိုတတ်သောပုဏ္ဏားခေးသမားမ ဟူ့ခန်း၊ အလုပ်မျိုးတတ် သောပညာသည့် အပေါင်းတို့နှင့်ပြည့်စုံ၍၊စေတီပုထိုးရုပ်တုဆင်း တုရွှယ်တော်ဓာတ်တော်ဆံတော်ရှိရတော်ပရိဘောဂစေတီမြောက် မြားစွာနှင့်၊သာသနာတော်ထွန်းပ၍သာယာစွာရှိလျက်၊ ဝါရီရော မင်းသည်မင်းစည်းစိမ်ကိုခံစား၍နေလေသည်။ ။ထိုနှင့်စစ်သည် နိုင့်ပါအများအပြောင်ပျက်စီးကြောင်းကိုမြင်၍ အမိဖွာနီ ပြသည် မှာ၊ငါအသက်ရှည်သည့်ကိုသူမြို့သူ့ရွာကိုအလိုမရှိပါပြီ၊ ငါမြို့ ငါ့ပြည်ကိုလည်း သူတို့အလိုမရှိပါစေနှင့်ဟူ၍ရတနာသုံးပါး ပိဋ ကတ်သုံးပုံ သာသနာတော်စောင့်နတ်တို့ကို တိုင်တည်၍ မင်းပြု သည်။

အထက်ကမင်းပြုစအခါ၊ ဟံသာဝတီမင်း တရဖျားကနေမိတ် သဟာယ သားချင်း ပြုမည် ဟူ၍ သွီးတယောက်ကို ဆက်လေ သည်။ ဝါရီရောမင်းလည်း သားချင်းပြုမည်ဟူ၍ သွီး တယောက် ဆက်လေသည်နှင့်၊မင်းနှစ်ပါးတို့သည်မိတ်သဟာယကြီးစွာဖြစ် ကြလေ၍၊ထိုနှင့်အရှည်အကြာရှိမှ၊ပုဂံမင်း၊ပြည်မင်းတို့က၊ဟံသာ ဝတီကျေးထက်တို့ကို တိုက်ယန်၍ရလျှင်၊ ကျေးကျွန် လူသူတို့ ကိုမြို့စောင့်မြို့ဝန်ခန့်ထား၍၊ကျေးထက်အကုန်ရမှ၊ဟံသာဝတီမြို့ ကိုချီတော့မည့်အကြောင်းကိုသိ၍၊ တရဖျားကဝါရီရောမင်းကိုသံ စေလာသည်မှာ“အချစ်တော်ကိုယ်နှင့် ငါ့မိတ်ဖိုထ်ပါအလျှင်ချီမှ ကိုးကွယ်ရာရပါမည်”ဟုတွင်ပါသောကြောင့်၊ ဝါရီရောလည်း၊ငါ့ မိတ်ဖိုထ်ပါအများရနံ့၍ကိုယ်တော်တိုင်အလျှင်ချီသသေး ဖြင့်၊ပုဂံ မင်း၊ပြည်မင်းတို့ကြားလျှင်ရှုတ်၍မြို့ကျေးထက်ကြီးရာဝန်နေ၍အ နိုင်နေသည်ကို၊ ဝါရီရောမင်းသည် ဟံသာဝတီသို့ရောက်လျှင်၊

မင်းနှစ်ပါးပေါင်း၍တိုက်ထံသောကြောင့်မခံနိုင်၍မိမိတို့မြို့ကိုပြန်ကြလေသည်။

ကျေးလက်မြို့ရှိသမျှလိုက်လံ၍ရောက်လျှင်၊ သူကားထားသည့်မြို့စောင့်မြို့ဝန်များကို နှုတ်ပယ်ဖျက်ဆီး၍ အသစ်မြို့ဝန်မြို့စောင့်တင်ထားပြီးမှ၊ မင်းနှစ်ပါးပြန်ကြရာတွင်၊ ဟံသာဝတီမြို့သို့နီးမှ ဝါရီရောမင်းသည်၊ ကျောက်များမြို့သိမ်းခရီးကို ချီသွားမည် ပြုရာတွင်၊ တရုပ်များသည်စိတ်ကအားကောင်းကြီး၍၊ ရဲမက်ဗိုလ်ပါနှင့် ကိုယ်တော်ချီသောကြောင့်၊ ကျွန်ုပ်တို့နိုင်ငံ ချမ်းငြိမ်းပါရသည်၊ မှူးမတ်တို့ကိုလည်း သင့်ရာရာထူးဘွဲ့ ပေးပါမည်၊ အခွန်ကိုလည်း လျှော့ပေါ့ ပြုရပါဦးမည်၊ တညဉ့်မျှဆိုင်းငံ့ နားနေပါဟုဆိုသောကြောင့်မြို့အနောက်တောင်ထောင့်က၊ ကျိုက်ပေါ်ခေတာနားမှာ တပ်ချ၍ နားနေ သည်ကို၊ တရုပ်များသည် မြို့ကို ဝင်၍မြို့တွင်း၌ရှိသော ယောကျ်ားတို့ကိုတသျှံ့ထက်နှက်အပ်၍၊ ပါသည့်လူများနှင့်ပြန်၍ထွက်လျှင်၊ တိုက်မည်ကြံကြောင်းကို ဝါရီရောမင်းမှူးမတ်တို့က လျှောက်၍၊ အလျင်စိုးရိမ်နေနှင့်သော်လျှင်၊ တရုပ်များသည် ချီလာ၍ ရောက်သည်။ ။ဝါရီရော မင်းသည်။ ရှေ့ကရောက်လေ့၍၊ ဆင်ပေါ်ကမိန့်တော်ပြန်သည်မှာ။ ။"ဘဘသနာတော်စောင့်ရှောက်ရိုးထုံးရှိရိုးနတ်မြတ်တို့မှတ်တော်မူပါလေသည့်မင်းနိုင်ငံ ကျေးလက်များကို ရန်သူဖျက်ဆီး၍၊ ကိုယ်နှင့်ရဲမက်ဗိုလ်ပါ ချီ၍လာပါ၊ ထိုမှကိုးကွယ်ရာရပါမည်ဆိုသောကြောင့်ကိုယ်တိုင်ဗိုလ်ပါအများနှင့်ချီလာ၍၊ မြို့နှင့်ကျေးလက်ရွာများထိုကို တိုက်လံ၍ ရပါသည်ကို၊ ကျွန်ုပ် ကျေးဇူးရှင်ဖြစ်သောသူ့ကိုနတ်ကောင်းနတ်မြတ်တို့ကြည့်တော်မူပါ။"ဟုမြွက်ဆို၍၊ တရုပ်များဆင်သည်နှီးသောသည့်နှင့်တိုက်ထံကြလေသည်။ ဝါရီရောဆင်အောက်ကထက်ဝဲလက်ျာလှံရှည်ကိုင်သည့်သူကောင်းမှူးသားဝါဏဗောလင်းသည်၊ တရုပ်များ ဆင်ထက်ကိုထိုးမိ၍ လည်ဝသည်ကို၊ ဆင်ပေါ်ကဝါရီရောမြင်လျှင်၊ ရှက်နှာ သုတ်သည့်လက်သုတ်ပုဝါကိုရေဆွတ်ပစ်၍ပေးသည်။ တရုပ်များသည်ဆင်ကဆင်းသက်၍၊ ကျိုက်ပေါ်ခေတာထဲသို့ ပြေးဝင်လေ

သည်။ ဝါရီရောမင်းလည်း ဟံသာဝတီမြို့ကိုဝင်လေ၍ နားနေပြီး လျှင်။ မြို့ကိုပြင်ဆင်စီမံ၍ အသက်က သောက္ကတဲမင်းမှာ မင်းဖြေခံတန်းဆောင်ပါးတောင်းစည်အကြီးခန့်ထားသသူမင်းတကို။ ဟံသာဝတီမြို့ကို ပေးလေသည်။ မစလှလည်း ဆုအမှတ် ပေးသည့်ထက်သုတ်ဒုဝါကိုရွှေတော်တွင်ပြသဖြင့်။ ရွှေထားမှုခန့်၍။ မိဘရင်ရွာမှာစည်ကြီးတီး၍စည်သံကြားသမျှကိုအမျိုး ၇ ဆက်တိုင်အခွင်သုံးဆောင်စားစေမိန့်တော်မူသည်။ ထိုနှင့် ကျိုက်ပေါ်တောမှာတရုပ်များကိုရှာဖွေ၍ရလျှင်။ တောနေသခင်ဖြတ်များနှင့်ဝန်ရုံလာ၍ဆက်သည်ကို။ အသက်ကိုလွှတ်၍ မယားသားတို့နှင့်ကျောက်ဖျာမြို့သို့ပို့၍နေရသည်။ သုံးရက်နှင့်မြို့ကို စီမံတည်ဆောက်ပြီးမှ။ ကျောက်ဖျာမြို့တော်သို့ပြန်တော်သည်။

များမကြာသို့။ ဝါရီရောမင်းမြို့လှည့်ထွက်မည်ပြုရာတွင်။ တရုပ်များသည်မြို့သက်ကာခန်၍ပစ်မည်ဟုသေနတ်ဒီးပါလုပ်သည်ကို။ တရုပ်များမယားဝါရီရောမင်း၏ သို့မြင်၍။ အသက်ကိုကြင်နာသောအားဖြင့်ကျော်ထားသည်ကို။ သင်းသည်တကြိမ်သာမဟုတ်မကောင်းကျင့်သသူ။ ထားသင့်ဆို၍ကောင်ပင်ရှမ်းမိုက်နှင့်သမားကိုလွှစေသည်။ တရုပ်များဆံနှင့် တရုပ်များမယားဆံ ရောတွေးချည်ထား၍မယူသါကြောင်းပြောသောသင်းငါ့သို့သွားဆံကိုထား၍ထင်းဆံချင်းကဖြတ်ယူသည့် ဆိုပြန်သဖြင့်ယူ၍ရောလျှင်။ ကွမ်းမျက်ပယ်ဖျော်သသည်။ ထိုသို့ ကွမ်းမျက်ပယ်ဖျော်သသည့်အရပ်ကို ယရှာကိုင်(တရုပ်များတောင်) ခေါ်တွင်သည် ဆိုသည်။ ထိုနှင့် ဝါရီရောမင်း၏သွီးတော်တွင်ဖြင်သည့်တရုပ်များသားနှစ်ယောက် ရှင်ကြီးရှင်ငယ်ကိုးမြေဖြစ်၍ကွန်းကိုင်ရေကိုင် အပါးတွင်စေပါး၍မြဲနေရသည်။ နောက်သည်သူငယ်နှစ်ယောက်မြေရင်ယာဉ်ခတ်အပါးတွင်စေပါးသည်ကို။ ဝါရီရောမင်းလည်း တရားတော်လာသည်အတိုင်း။ မိမိကံကြမ္မာ။ ဖျက်စီးတို့အခါသို့ တိုင်ရောက်သော်ရကား။ ထိုသူငယ်နှစ်ယောက်ကပင်။ အသက်ကမိမိတို့အသက်ကိုသတ်လေနှသာအကြောင်းကိုအောက်မေ့၍နှစ်ယောက်စိတ်တူအခါ

ရာတွင်အသက်ကုန်ကြောင်းပြုလေ၍၊ရှောင်ရှဲ့ပုန်းအောင်းနေလေ
သည်။ ဝါရီရောမင်း၏အကြောင်းကိုလည်း မင်းတို့သပြိုဟ်နည်း
သပြိုဟ်ရာတွင်။ သူသည် နှစ်ယောက်ကို မိပြန်လေ၍၊ သည်အ
ထောင်ချမြရင်းတွင်ပင် ပျောက်ပျက်၍ သပြိုဟ်လေသည်။ ။
နောက်သည့်နေရာတွင်စရင်းကြီးဆောက်၍ပလ္လင်တွင်မော်ကွန်း
ရိုက်ထားသည့်မှာ၊ "နောက်မဖြစ်စေလိုသော စိတ်ရှိက၊ ကြွန်
နှုယ်ပင်တို့ကိုသတ်ချင်း၊အမြစ်ခေါင်းကိုမထားရာသကဲ့သို့၊အသ
ကိုသတ်ချင်သေးကိုမထားရာ" ဟူ၍ရေးထားလေသည်။

ဤမင်းသည်ဘဘ၊ အသေးမျိုးတို့ကိုကြိုက်တတ်သောကြောင့်
ယာကျွာရာဇာ သမုတ်ကြသည်။ အသက် ၂၅ နှစ်ရှိမှ မင်းဖြစ်
သည်။မင်းစည်းစိမ် ၃၇ နှစ်၊အသက် ၆၂ နှစ်အနိစ္စဖြစ်သည်။

(၂) ညီမဘာသာဗညားနဲ့လောပဟူ၍အမည်သမုတ်၍ မင်းပြု
သည်။သည်မင်းသည်ရဟန်းရဟန္တာကိုချစ်ခင်မြတ်နိုး သဒ္ဓါကြည်
ညိုနည်းသည့်ပြင်၊ သူ့အိမ် သူ့ရာကိုလည်းပျက်ဆီးတတ်သည်။
လုံ့လမရှိသောကြောင့်၊အလေသောရာဇာဟူ၍သမုတ်သည်။ အ
သက် ၆၀ မှမင်းဖြစ်သည်။ မင်းစည်းစိမ် ၄ နှစ်။ အသက် ၆၄
နှစ်အနိစ္စဖြစ်သည်။

(၃) ထိုမင်း၏သား စောဗိုကိုး၊ ဗညား စောဒေဉ်ရိုင်း သ
မုတ်၍မင်းပြုသည်။သည်မင်းကား၊ကြည်သူတို့ကို ဝမ်းတွက် သား
ကဲ့သို့သိမ်းပိုက်ရှုပ်ရိုးသည့်၊မင်းပြု၍ ၆ နှစ်တိုင်လျှင် ထီးမြှုနှစ်
ငင်းဆောင်းမင်းနှစ်ပါးစစ်ပြုသော၍တိုက်ထိရလျှင်၊ ဆင်ပြိုင်း စစ်
သည့် အချူရှေလေသည်။ သည်မင်းသည် သဒ္ဓါသီလ ကြီးသဘော
ရဟန်းနှင့်ထူသည့်ဟူ၍ဘိက္ခုရာဇာသမုတ်သည်။ အသက် ၂၀
တွင် မင်းဖြစ်သည်။ ၁၂ နှစ်မင်းစည်းစိမ်ကိုခံ၍၊ အသက် ၃၂
နှစ်တွင်အနိစ္စဖြစ်သည်။

(၄) ထိုမင်း၏ညီဒေါဝိတ်သည်၊ဗညားရိုက်သမုတ်၍ မင်း
ပြုသည်။သည်မင်းသည်သူခဲစစ်သည်တို့ကိုချစ်မြတ်နိုး၍အပေး
အကမ်းရှိသည့်ပြင်၊စိတ်ပါလွှယ်တတ်သည်နှင့်၊ အချူးမြို့ရှာသူ

တို့ဝင်စားနေသည်များသောကြောင့်မှုဟုရာဇာသမုတ်ကြသည်။ အသက် ၁၉ နှစ်မှမင်းပြုသည်။မင်းစည်းစိမ် ၇ နှစ်။အသက် ၂၆ နှစ်တွင်းသည်မင်းကိုအထိန်းဖိတ်ပန်လုပ်ကြံ၍ အနိစ္စဖြစ်သည်။

(၅) အထိန်း ဖိတ်ပန်သည်။ အရှင်ကိုသတ်၍ မင်းပြုသောကြောင့်၊ ကုတ္တောရာဇာသမုတ်ကြသည်၊ ၇ ရက်နှင့် အနိစ္စ ဖြစ်သည်။

(၆) ဗညားစေတသော်မိုင်းသား။ ဆဲကံကောင်းသည်၊ ထယ်ခင်းတွင်းအစေတင့်ထားလေသည်နှင့်၊ နောက်လွှတ်၍ မင်းဖြစ်လေသည်ကိုပစ္စောရာဇာသမုတ်ကြသည်၊ မင်းစည်းစိမ် ၄၉ ရက်ဖြည့်လျှင်အနိစ္စဖြစ်သည်။

(၇) ဗညားနံ့သော်၏သား ဗညားဆဲလော့မင်းပြုသည်။မင်းဖြစ်လျှင်ပြည်သူတို့ကိုမသိမ်းပိုက်၍ရှစ်မျက်နှာကလားဆော ရန်သူတို့ကိုအောင်မြင်သောကြောင့် တဇ္ဇရာဇာသမုတ်ကြသည်။ အသက် ၂၂ နှစ်တွင်မင်းပြုသည်။မင်းစည်းစိမ် ၂၃ နှစ်။အသက် ၄၅ နှစ်တွင်အနိစ္စဖြစ်သည်။

(၈) သက္ကရာဇ် ၁၀၄၀ တွင်ဗညားရဲ့တဲ့သား။ ဗညားဦး အသက် ၂၂ နှစ်တွင်မင်းဖြစ်သည်။နန်း ၀၃ နှစ်ရှိလျှင်မြို့ကုလားတို့စစ်မက်ကြီးစွာပြု၍၊ ဆင်ဖြူ ရတနာကြောင့် အောင်လေလျှင်၊ ဆင်မြင်းဗိုလ်ပါအများရလိုက်သည်နှင့်၊ ငြိမ်သက်စွာ မင်းပြုလေသည်။ များမကြာ သခေတ်တလုပ်၍ ပန္နကာကရကြီးစွာနှင့်သက်ဆောင်ပြု၍ထိန်းဆို ကွန်းမှာ ဘဝိရ ဘတ်ခေတ်ကို တောင်းစေ၍ရလျှင်၊ ဆင်ဖြူရတနာ စံအောင်သည့်နေရာမှာ "လှ ၁၀၀ တက်"ဟူ၍၊ စေတီကြီးစွာတည်လုပ်၍ကိုးကွယ်လေသည်။ ။ သက္ကရာဇ်၁၀၆၅ ခုတွင် သောတ္တတဲမြို့မှဆင်ဖြူရတနာရောက်သည်။ သည်ဆင်ဖြူ၏ တုန်းတန်ဆိုးကိုခံ၍၊ ကျောက်မျှားမြို့တွင် မင်း ရှစ်ဆက်တိုင်အောင်၊ နတ်ပြည် နတ်နန်းတဲ့သို့၊ မင်းကာ၍ ပြည်သူအပေါင်းတို့နှင့်ငြိမ်းချမ်းသာယာစွာဖြစ်ရလေသည်။ ။ သက္ကရာဇ် ၁၀၇၅ ခုတွင်၊ ဘုရင်မင်းကိုရေချရာတွင်ကွယ်လေ

သည်ဆိုသည်။ ။ဗညားဦးသည်း မင်းစည်းစိမ်အနှစ် ၂၀ စံစား ပြီးမှ။ ဆင်ဖြူရှင်တနင်္ဂနွယ်လေးသောကြောင့်ရိုးရိုးခြင်းနှင့် အနာ ရောဂါရှိသည့်ဖြင်းဝေရာကျွန်တို့သည်။ စုန်ကာန်သည်နှင့်သက္ကရာဇ် ၁၀၇ ၆ ခုတွင်ဟံသာဝတီမြို့သို့ပြောင်းရွှေ့၍မင်းပြုသည်။ သည် မင်းသည်အသက် ၂၅ နှစ်မှမင်းဖြစ်သည်။ ကျောက်ဖျာမြို့မှာ ၃၁ နှစ်မင်းပြုသည်။ ဟံသာဝတီမြို့မှာ ၄ နှစ်မင်းပြုလျှက်။ မင်း စည်းစိမ် ၃၅ နှစ်။ အသက် ၆၀ တွင်အနိစ္စဖြစ်သည်။ ။(ထိုမင်း ကို သို့-အ-သောကြောင့်၊ မုဋ္ဌိရာဇာ သမုတ်သည်)။ ယခေတ္တာ ရာဇာအကျောက်ဖျာမြို့ကိုတည်ထောင်၍။ မုဋ္ဌိရာဇာတွင်မင်းရှစ် ဆက်ပြည့်သည်။ နောက်မုဋ္ဌိရာဇာသည်ဟံသာဝတီမှာမင်းပြု လေသည်၊ ထိုကြောင့်၊ (၁)ဝါရီရော။ (၂)ခုံလော။ (၃)စောအို။ (၄)စောဇိတ်(၅)ဇိတ်ပန်။(၆)ဆံကင်းကောင်း။(၇)ဗညားဆဲလော။ (၈)ဗညားဦးဟူ၍ မင်းရှစ်ဆက်ပြည့်လျှင်ကျောက်ဖျာမြို့၊ ယခု "မုတ္တမ"မြို့သည်ရွာကြီးခန့်သာရှိလေသည်။

၁၂။ ။ဟံသာဝတီပြည်တွင် စိုးစံတော်မူသော ဗညားဦးအကြောင်း။

(၁) ဟံသာဝတီမြို့တွင်၊ ဆင်ဖြူရှင်ဗညားဦးသည် ၁၄ နှစ် မင်းပြု၍၊ ကိုယ်တွင် ရောဂါ နာတာရှည်ရှိသည်နှင့်၊ သီရိမဟာ မာယာသိဒ္ဓရေးတွင် သားမင်းဗသိုဟူ၍ဘဝေယာခံရသည်။ နောက် ၁၀ နှစ်တိုင်၍ဗညားနွဲ့ဘွဲ့ကိုခံသည်။ သည်မင်းသားငယ်ရွယ်စဉ် ကပင်။ မယ်တော် ကွယ်လွန်၍။ ခမည်းတော်ဆင်ဖြူရှင်မင်းနှင့် မဟာဒေဝီမွေးသဖြင့်ကြီးပြင်းရသည်။ ။မဟာဒေဝီသည်စေတမ လင်မရူကိုကြည့်ဖြစ်မက်မောသ၍ပြောတ်မပြုတော်သည်ဗညား နွဲ့လည်းကြီးမြင့်၍ ပြင်မှာနေရသည်နှင့်၊ မရူကို မင်းမြှင့်မည်ဟု မဟာဒေဝီထွေးသည်စိတ်ရှိကြောင်းကိုဗညားနွဲ့သိ၍။ နတ်တို့ ပြည်အပ်သောလူတွက်မင်းကာန်ဧကိုတိုင်ပင်နှိုးနှောသ၍။ ဆင် ၂ စီးနှင့် လူ ၁၀၀ ကျော်ညည့်ကိုထွက်၍ဒလုန်မြို့သို့ပြေးနေလေသည်။ဒလုန်

ထိုရောက်လျှင် လှေလှော်မင်းကန်စီနှင့်တကွပေးပိုက်ထုံး၍ ခမည်းတော် ဆင်ဖြူရှင်အမတ်ကြီး ဗညားဖြတ်ဇကို အလိုက်အထိ မခံနိုင်ရ အောင်မဖြတ်ဆိုခက်၍ဒဂုန်မြို့မှာ ၆ နှစ်မျှနေသည်

၁၃။ ။ဘုရင့်ရာဇာဓိရာဇ်အကြောင်း။

(၂) ခမည်းတော်သည်းကံကုန်သေသည်နှင့် ဗညားနွဲ့သည် မြို့သို့ဝင်၍မင်းပြုသောသည်။ ရက်သည့်မှ ကျေးစားမြို့စား မှူးမတ်တို့ကို မင်းရင်ဖြစ်သို့ တက်စေ အမိန့်တော်ရှိ၍၊ အထက်က ဒဂုန်မြို့မှာနေသောခါ။ ကျေးစားမြို့စားတို့သည် မဖြတ်ပန္နာကာရ နှင့်ဆက်ကပ်လာသည်။

သံလျှင်မြို့စား အမတ်ဖိန့် တယောက်မှကား။ အနိုင်အမာနေ သကဲ့သို့ မရောက် မပေါက်ရသည်နှင့်၊ အမျှားတက်သောအခါ။ ဝတ်နွမ်းစားနွမ်းနှင့်တက်သော၍ မင်းမြင်လျှင်၊ ရန်ဆူးရန်ညောင့် ရှိသမှုကိုငါမမြင်ရစေနှင့် သုတ်သင်ရှင်းလင်းတော့။ ငါ့အမိန့်ရှိသေ ပြီးသည်ကို။ ယခု ပသို့ မြင်ပြန်ရသနည်းမိန့်တော်မူလျှင်။ အမတ် ဖိန့်ဦးချ၍ လျှောက်သောသည်ကား။ "ဘုရားကျွန်တော် တသက် ကိုတကြိမ်သေရမြဲဖြစ်သည်။ သေရမည်ကိုကြောက်၍လျှောက် သည်မဟုတ်။ ကျွန်တော်ကို သတ်လျှင်၊ သားတော် မြေးတော် မင်းစည်မင်းဆက်နှောင့်ရှက်လိမ့်မည်" ဟု လျှောက်သည်ကို။ နှင် တယောက်ကိုသတ်၍၊ ငါ့သား ငါ့မြေး မင်းစည်မင်းဆက် နှောင့် ရှက်ပိုးရိုးခြင်းရှိရလိမ့်မည်ဟု နင်ဆိုသောစကားသည်။ နင်မည် သည့်လူမျိုးဖြစ်၍တန်ခိုးတော်ရှိသသူနည်းဟု မိန့်တော်မူသည် ကို။ ကျွန်တော်ကိုသတ်၍သေလျှင်၊ ကျွန်တော်အကောင်ကို ပြည် သူလေးတကျိပ်နှင့်မတို့ ကြည့်ရှုတာပါလိမ့်မည်။ မြင်ကြလျှင် အ မတ်ဖိန့်လှုရိုက်သည်၊ ဆင်ဖြူရှင်သားတော်အသက်ကိုပုန်စား၍ ဒဂုန် မှာနေသည်ကို။ တပါးသောအမှုးအမတ်တို့ အဆက်အကပ်နှင့် သွားလာသည်။ သင်းမှုကားအတာဆင်ဖြူရှင်သစ္စာကိုဖေါက်သည်

ဖြစ်၍သေရလေသည်။ မစောင့်သသူတို့မှာကားကောင်းစားရလေ
သည်။နောက်နောင်မင်းညီမင်းသားတို့အခေါ်ကိုရုန်ကန်၍။ သား
ကိုဝင်ထွက်သတ်ကပ်ပါလေဟုပုံပမာပြု၍ဆိုကြသောခါ။ သား
တော်မြေးတော်မင်းညီမင်းဆက် စိတ်နောင့်ရှက်ခြင်း ရှိရတော့
မည်။ ဖျောက်ပုံ သည့်အကြောင်းလည်း။ ခမည်းတော်ဘုရားပြုရ
သည့်ကျွန်တော်မျိုးအားလုံးသည်။ သစ္စာတော်ကိုတယောက်မျှမ
စောင့်ပါ။ ဘုရားကျွန်တော် တယောက်သာ စောင့်ပါသသူကို။
သတ်ချင် သေရတော့မည်။ ဖွတ်ချင်လည်း ရှင်ရတော့မည်။
ဘုန်းတော် ကြီးသည့်အရှင်။ အလောင်းတော်တကာတို့ စိတ်ကို
တောက်ရှုတော်မူပါ”ဖျောက်လေချင်ပြုံးတော်မူ၍အမတ်များ
ကိုအမတ်ဒိန်မသောဝံ့၍ ပုံပမာနှင့် ဖျောက်ဆိုသည်သာ မဟုတ်
ချေ။ အကြောင်းမှာလည်း မှန်ပေသည်ပင်။ ငါ့ခမည်းတော်သစ္စာ
ကိုစောင့်သသူဖြစ်ချေသည်။ ငါ့ခမည်းတော်ကို စောင့်သကဲ့သို့
ငါ့အသက်ရှိသရွေ့ငါ့ကိုလည်းစောင့်ပါဟု၍ သံလျင်မြို့နှင့်အမတ်ဒိန်
အမည်ကိုသူတပါးတို့အလျင်ငါသနားတော်မူသည် မိန့်တော်မူ
ချင်းအမတ်ဒိန်လည်း။ “ဆိုမွှားကြီးမတ်ကြီးတို့။ ကျွန်ုပ်အရှင်ကို
တောကာဝတ်ဖြင့် ချစ်သနားပါလေဟု၍ ကျွန်ုပ်မပြု။ ကျွန်ုပ်အရှင်
မြို့နှင့်အမည်ကို သူများအလျင် သနားတော်မူရသည်ကိုကြည့်ရှု
တော်မူကြပါ။ အရှင့်သစ္စာတော်ကိုအမှန်အကန်နှင့်ရွတ်ဆောင်
နေသသူသည်။ ဘေးရန်ကင်း၍အသက်ရှည်ခြင်းနှင့်ထန်းမိုးကြီး
ရလိမ့်မည်မှတ်တော်မူကြပါဟု။ ရှုးတော်မတ်တော်တို့ သောင်
ထွင်ကာသရောဇာခြံသော် မင်းကဲ့သို့ရှိရင့်တည်ကြည်ခြင်းနှင့်ပြော
ဆိုလေသည်။ ထည်နေ့မှစ၍အမတ်ကြီးပညာရှိဟူ၍ ခန့်ထား
စီမံစေလေသည်။ နောက်လည်း အမတ်ဒိန်မဏိရွတ်အမည်ကိုခံ
ရလေသည်။ ရာဇာဓိရာဇ်မင်းတွင် အလောင်းတော်မင်းမဟောင်
သသကဲ့သို့ ထင်ရှားစွာရှိလေသည်။

နောက်ရာဇာဓိရာဇ်မင်းမရှိလျှင်၊ သားတော်အကြီးဗညားဓမ္မရာဇာနှင့်၊ သားအထွေးဗညားရန်နိုင်မင်းတွင်၏။ အမတ်မိန်းမဆီ ရွှတ်သည့်ဆေးတော်ခါးနှစ်တက်တွင်ရှိရသောသည်။ ရာဇာဓိရာဇ်မင်းသည့်စည်းစိမ် ၃၇ နှစ်စံစားပြီးမှအနိစ္စဖြစ်သည်။

၁၄။ ။ဗညားဓမ္မရာဇာအကြောင်း။

သီဟရာဇာသား မုတ္တမရာဇာ၊ ဗညားဓမ္မရာဇာ မင်းပြုသည်။ သည်မင်း-မင်းဖြစ်လျှင်၊ ဝုဘိန်၊ ဒလ၊ မုတ္တမမြို့တို့ကို အပိုင်ရ၍၊ အသက် ၂၈ နှစ်မင်းဖြစ်သည်၊ ၃ နှစ်မင်းပြု၍သက္ကရာဇ် ၈၀၇ ၅ ခုတွင်အနိစ္စဖြစ်သည်။

၁၅။ ။ဗညားရန်နိုင်အကြောင်း။

၃။ ထိုမင်းနှီညီဗျဂ္ဂရာဇာဗညားရန်နိုင်မင်းပြုသည်။ သည်မင်းသည် ရွှတ်ခရေးနှင့်သာရန်သူတို့ကိုအောင်ရသည်။ (ဥပါယ်လေးပါးဟူသည်ကားသာမာဒေဒါနဘေဒ) သည် ဥပါယ်လေးပါးနှင့် အမြဲဆောင်၍၊ ရန်သူတို့နှင့် အမြို့မြို့သာသာတွဲတို့ကပင် သွေးကညာသို့ဆက်သွားရ၍၊ ပရိဝါဂအများနှင့်ကျသိလ်တောင်းမှ ကြီးစွာသိဂ်ပွာရကုန်၍ရှိသောဆံတော်ရှင်တော်မြို့တွင်ရှိသော ဆံတော်ရှင်တော် အရပ်ဌာနတိုင်းရှိသမျှကိုအထက်ကမင်းတို့ သည် အမြင့်တော်ရုံသာစေတီပြည်တော်သည်။ သည်မင်းထက် ထက်တွင် စေတီတော်ကိုရုပ်ထုပ်၍ ကြီးစွာ တည်လေသည်။ ရဟန်းပုဏ္ဏား ပြည်သူအပေါင်းတို့ ငြိမ်းချမ်းစွာဖြစ်အောင်၊ သခြ ဝါကြီးမားလျှော့ရေးဆယ်ပါးနှင့်ညီစွာပြုကျင့်၍အသက်ဖိမ်နှင့် ၂၉ နှစ်မင်းစည်းစိမ် ၃၂ နှစ်အသက် ၆၁ နှစ်တွင်အနိစ္စဖြစ်သည်။

၁၆။ ။ဒုရန့်ကျွဲဆိုရောဓသဘာအကြောင်း။

၄။ နောင်းတော် မွေ့ရာဇာချီသား သုနကြွတ် ရာဇာဟူသော ဗညားပဲခေါ် မင်းပြုသည်။ ထိုမင်းသည် မင်းတကာတို့ထက် အံ့ဩဖွယ်ရာရှိသည်မှာ။ မင်းဖြစ်လျှင် ရဟန်းသူမြတ်တို့နှင့်ပုဏ္ဏား အမတ်ရှိသရွေ့ကို မင်းရင်ပြင်သို့ခေါ်၍၊ သူမြတ် ပုဏ္ဏားအမတ် အပေါင်းတို့၊ အကျွန်ုပ်တို့အား အကျွန်ုပ်ဘုရားမင်းပြု၍၊ ကိုယ် မချမ်းသာ ပြည်သူတို့မချမ်းသာရှိ၍၊ သာသနာတော် မထွန်းမပ ရှိသေးသည်၊ ယခု သူမြတ်အမတ်ပုဏ္ဏားတို့စိတ်ညီ၍ ကျွန်ုပ်ကို မင်းမြှောက်ကြသည်၊ ကျွန်ုပ်သက်ထက်တွင်။ မင်းကာ၍ အမျိုး အမတ် ပြည်သူအပေါင်းတို့ ချမ်းမြီး သာယာမည့်အကြောင်း ကျွန်ုပ်စီရင်မည်၊ သာသနာတော်ထွန်းပမည့်အကြောင်း။ ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့ တရားတော် လာသည့်အတိုင်း၊ အညီ အညွတ်ရွက် ဆောင်အောင် ဆရာ သူမြတ်တို့ စီရင်တော်မူပါ မိန့်တော် မူ၍ ရွှေဒါနံမူတော်ပြီးလျှင်မင်းရင်ပြင်အများရွှေတွင်။ ငင်းတည်တုန်း နှင့်ထားမ ၃-ချထွဲထားစေသည့်ပြင်၊ ခေါင်းလောင်းကိုလည်းနန်း တော်ရှေ့တွင်ချွဲ၍။ ပြည်သူနှင့်ဆိုင်သမျှကိုကျွန်ုပ်စီရင်မည်မိန့် တော်မူ၍။ ဆရာတော်တို့ကိုကြွစေတော့အမိန့်တော်ရှိလျှင်၊ ကြွ ကြ၍ ဝင်တော်မူသည်။ ထို့နောက် ရက်မလည်ခင်ရေးထယ် အရပ်မှာ ဥစ္စာအများကိုခိုး၍၊ ထနေ့မှ ထွဲတွင်သက်စွပ်ပေါ်လျှင်။ ခိုးသူကို မိကြောင်းနှင့် လျှောက်သည်ကို။ ငါ့အထိန်းဗညားတွင် အဝ်ချုပ်ကြောစီရင် အလျှင်ပေးစေမိန့်တော်မူ၍ အပ်ထောလျှင်။ သူခိုးသည် အိမ်တွင်အံကျွမ်းတဝင် ကျွန်ရင်းကျေးရွာကဲ့သို့ဖြစ် အောင်၊ ရသည့်ဥစ္စာကိုအံစဉ်မဖြတ်သာတက်၍။ အထိန်းတော်သင် ဖြင်းကိုစီး၍ ရေချ မိုးချ ဥစ္စာရှင် ဖြစ်အောင်ပြု၍။ ဥစ္စာရှင်သည်း အထိန်းတော်ကိုဥစ္စာမရကြောင်းအကြိမ်ကြိမ်လျှောက်သည်ကို။ ဖြည်းဖြည်းသာသာရအောင်စီရင်၍ ပေးမည်သာဆို၍။ ဥစ္စာရှင် က ဆင်းစာဖြက်ကိုရွက်၍၊ ခေါင်းလောင်းကို ထိုးရာတွင် ကြား တော်မူ၍အကြောင်းကိုလျှောက်သည်ကို။ ငါစီရင်၍ပေးမည်မိန့်

တော်မူ၍။ မင်းညီမင်းသားမှူးတော်မတ်တော်တို့ကို မင်းရပ်ပြင်သို့ရောက်စေအံ့သိမ့်တော်ရှိ၍ရောက်ကြလျှင်။ ဒွ ၅ ဗိသာခနှင့်မိုးယုသည်ကိုညွှာရှင်သိမ့်၍ညွှာရအောင်လျှောက်သည်ကို။ ငါမင်းဖြစ်သည့်မှာ မကြာ မတင်သေး ဖြစ်သောကြောင့်။ ငါ့အထိန်းဖြစ်၍ခင်းနဲ့သားညွှာခိုးယူသူပေါ်သည်ကိုအလျှင်စစ်ကြော၍ ပေးစေခန့်သည်ကို။ သူ့ခိုးကိုကွန်ဖြိုဖျက်။ ဆင်မြင်းကို ရေချိုးချပေါး၍။ ညွှာမရပါလျှောက်သည်။ သည်အရာကိုအမတ်တို့ပသိုထင်သနည်းသိမ့်တော်မူ၍။ အမတ်တို့သည်ဦးချ၍လျှောက်ထုံ့ရှိသည်နှင့်။ ငွေသတ်မှာလာသည်ကားထားဖြိုလျှင်သိတခံစေးကွန်ဖြိုလျှင်သခင်ခံစေလာသည့်အတိုင်း။ခြွေ ၅ ဗိသာခကိုအမတ်တို့ရှေ့တွင်ယခုလျှော်စေပ၍အထိန်းကိုမင်းရပ်ပြင်အောက်က။ ဖြင်းဖြွှာရပ်ချုံညီဖြိုးမှုထားလှံ့ရှိ၍ထားသည်ကို။အလျှင်ကိုယ်တွင်ရှိသမျှနှင့် အမတ်တို့က ဖြည့်စွက်၍။ မင်းရပ်ပြင်တွင် ရထားသည်ကိုမြင်တော်မူလျှင်။ ငွေသတ်ခကြွင်းကား ဖြေပေပြီ။ ရာဇသတ်ရှိသေးသည်ဟု။အမတ်တို့ရှေ့တွင်စီရင်မည်ဟုငါ့သားတော်ပြီးယခုပင် စင်းတည်တုန်းပေါ်တွင်တင်ထား၍။ ထည့်ကိုဖြတ်ဘိအသိမ့်ရှိ၍။လူသတ်တို့ထည့်သတ်စေသည်။

ယင်းသို့သည်စီရင်ခိုက်။ကြောင်တရသည်။ ဆပါးတော်တွင်ဝပ်နေရာက။ လျှောက်မှာကြွက်ရောက်၍သွားသည်ကို။ ကြောင်သည်ရုတ်ကိုက်တော၍မင်းဖြင်လျှင်။ ငါ့လက်ထက်တော်တွင် အနိုင်အထက်ပြုသသူကို စီရင်မည် ငါဆိုလေသည်။ သည့်ကြောင်ကြွက်သွားသောရောကို ရုတ်ထင့်သည်မဟုတ်။ သည့်တွင်စီရင်ဘိဆို၍။ စင်းတည်ပေါ်တွင် စီရင်ရသည့်ပြင်။ အထိန်းရွှေကိုလည်းညွှာရှင်ကိုပေးစေ၍ဝင်တော်မူလေသည်။

မင်းညီမင်းသားမှူးတော်မတ်တော်တို့လည်း။ ထိတ်လန့်ကြီးစွာကြောက်ရွံ့၍ ရှိ သည့်နှင့်မိုးသောက်လျှင်ကောက်ညွှင်းသည်ကောက်ညွှင်း ရောင်းရာဘွင်။ ကိုယ်ရံတော် တယောက်သည်ဝယ်မည်ချသည်ကို။ လူအများဝန်းရံ၍ ရယူသောလျှင်။ ကြေးသိ

မရသဲ ဘောင်းမှုသာကျန်၍၊ ချသူကိုဘောင်း၍မရလျှင်၊ ဦးပိုင်၍ ခေါင်းဘောင်းကိုတီးသေသည်။ ကြားတော်မူ၍ မေးမြန်းစစ်ကြောမည်ဟု၊ ကောက်ခွင်းရှင်ကိုမေးတော်မူ၍၊ ချသူကို ခေါ်၍ ရောက်လျှင်၊ ခင်းတည့်တုန်းတွင်ပင်၊ သူသေတ်ထို့ သတ်ရ သေသည်။

ယင်းသို့လျှင်၊ မင်းညီမင်းသားမှူးတော်မတ်တော်ပြည်သူအပေါင်းတို့သည်၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်းဖြင့်ခြွတ်ခြာရှိ၍၊ သည်သုံးမြီးကိုယပ်ဖျောက်ဆုံးမသည်မှ၊ မင်းညီ မင်းသား မှူးမတ် ဝေရးတွန် ပြည်သူ ပြည်သားတို့သည် ကြောက်ရွံ့ခန့်ညားကြ၍၊ တရားနှင့်အညီကျင့်ဆောင်ဆုံးမသဖြင့်၊ အနိုင်အထက်မပြုရ၍၊ နိုးသူသားပြမှုဓိမ်းတနှံ့တို့သည် ပျောက်ပျက်၍၊ ဈေးနှာတွင် ရောင်းမှုထယ်ရာထိုကိုမြိန်ခွင်ခွဲ၍၊ သည်ညနှသည်မှုနှင့်ရောင်းသည်ဟုထားလေ၍အခစသင့်မှုမထားသေ။ ထိုနှင့်မင်းသည်းကြားလျှင်၊ သိုဟုတ်မဟုတ်ကိုအတပ်သိချင်၍၊ နောက်ပါတယောက်နှင့်မြင်းစီး၍ဈေးနှာသူသို့ကြည့်ရှုထွက်သည်ကို၊ သင်းတွင်လုရိုတယောက်၏ကြောက်ခြင်းတိုက်မိသည်ကို၊ လုရိုက၊ တို့အရှင်သက်ထက်တော်တွင်၊ အနိုင်ထက်ထက်မပြုရဟုတ်မြစ်တော်မူသည်။ ယခုငါလုရိုကိုမြင်းစီးရသည်ဟူ၍ တိုက်ခိုက်သေသ၊ အစီရင်ခံမည်ဟူ၍၊ မြင်းအက်ကိုကိုင်၍ငင်သည်ကို၊ မင်းသည်း ဘောင်းပန်၍မခွတ်သေသါကြောင့်မင်းဖြစ်ကြောင်းကိုပြန်ပြောသောသော်၍ပင်ဆွဲငင်ပြန်၍ဆိုသည်မှာ၊ မင်းကြာရောက်ထိုသသေသသည်။ ချစ်သူနည်း၍ရန်သူသာများသည်ကို၊ တယောက်တည်းထွက်၍ မသင့်သည့်အရောက်၊ နောင်သည်ကဲ့သို့မထွက်ပါပြီဟုကတိကဝတ်ဆိုမှထွက်မည်ဆိုရာတွင်၊ မင်းသည်းလုမဟုတ်တန်ရာဟုစိတ်တွင်ရှိ၍ကတိကဝတ်ကြီးစွာပြု၍ထွက်သည်မှ၊ ပြင်လွှင်ကိုကိုယ်ထူးမထွက်ဝံ့၍နေတော်မူသည်။

တနှစ်ရှိမှ၊ ရွှေဆမ်ဓောတရားကို ထွက်တော်မူ၍၊ ဂုဏရန်၊ သီလရန်၊ သက်တော်ကြီး ဆရာတော်တို့ကို၊ သုစမ္မာဇရပ်တွင်

ဂူဒေါန်းပူဇော်၍ မေးတော်မူသည်ကား။ ကျွန်ုပ်သည်အထက်က
ဆရာတော်တို့ရှေ့တွင်။ မင်းတကာတို့ထက်ပြည်သူရှုအပေါင်း
ငြိမ်းချမ်းစွာဖြစ်၍။ သာသနာတော် ထွန်းပစည်ပင်အောင်စီရင်၍
မင်းပြုမည်ဟု ကျွန်ုပ်မိကျွာန်၍မင်းပြုပါသည်။ ယခု ဆရာတော်တို့
ပသို့ကြားမြင်တော်မူပါသနည်းဟု မေးတော်မူလျှင်။ အထက်က
မိန့်တော်မူသည့်အတိုင်း။ ဆရာတော် တို့သည်။ မင်း ၄ ဆက်
၅ ဆက်ရှိ၍သည်ကဲ့သို့ဟံသာဝတီပြည်တော်သည်။ရဟန်းရှင်လူအား
ပြည်သူအပေါင်းတို့ငြိမ်းချမ်းသာယာဝပြောစည်ပင်၍။ သာသနာ
တော်ထွန်းပသည်ကိုမမြင်ဘူးချေ။ အလောင်းတော်ပြင်စည်၍မင်းပြု
သည်မှာ။ ယခုနှစ်ကျော်ကာသာရှိသေးသည်။ နှစ်ရှည်၍ကြာ
ဝေးအောင်ဘတ်မင်းကဲ့သို့ မင်းစည်းစိမ်ကိုခံ၍။ သာသနာတော်ထွန်း
၍ ထွန်းပလေမည်ဟု ဆရာတော်တို့ မိန့်တော်မူရာတွင်။ ကျွန်ုပ်
သည်မူခင်းဖြစ်သောတည်း။စိတ်မာန်ခေါ်သနှင့်မပိရင်ပါ ပြည်သူ
တို့ ငြိမ်းချမ်း သာယာ၍။ သာသနာတော် ထွန်းတောက်ပစေချင်။
ကောင်းရာမြတ်ရာတို့လိုက်ပါရမည့်အကြောင်းကြောင့်သာလျှင်
ကျွန်ုပ် စီ ရင် ပါ သည် ကို။ သည် သုံး ရပ် သော မ ကောင်း မှု
ကို။ နောင် အစွန်းရှည်စွာ သံသရာမှာ မပျောက် မပျက် ခံရမှန်
မည်ကို။ ကျွန်ုပ် မသိပ်တတ်မနေတတ်ရှိ၍။ ပသို့ ကျင့်လျှင်ကောင်း
စင်မည်ကိုမိန့်တော်မူပါဖျောက်သည်ကို။ဆရာတော်တို့က။ တ
ကာတော်မင်းသည်းသိမြင်ဘူးပေလိမ့်မည်။ရှေ့ဂါမဏိမင်းသည်။
သိန်းစဉ် ထွန်းတွင်။ အမြို့မြို့မင်းတို့နှင့်မိစ္ဆာနှင်ပြု၍တိုက်ခိုက်ရလျှင်။
အမြို့မြို့ကိုအောင်လျှင်ဖျာစိတ်တော်ရှိသည့်အတိုင်းတည်လုပ်ပြီး
မှ။အထက်ကတိုက်ခိုက်ရာတွင်။ လူသူအများအမြောက် သုံးပါးသော
ကြောင်းကိုအောက်မေ့သဖြင့်ကြောက်ရွံ့ခြင်းဖြင်းစွာရှိ၍။ မအိပ်
တတ်မစားတတ်ရှိသည်ကို။ ရဟန္တာ အရှင်မြတ်တို့ မိန့်တော်မူ
သည်မှာ။ တကာတော်မင်းသည်။အများသောမင်းကဲ့သို့သူ့ တိုင်း
နိုင်ငံကိုရ၍။စည်းစိမ်ကြီးမည်စိတ်ရှိ၍တိုက်ခိုက်သည်မဟုတ်။ သာ
သနာတော်စည်ပင်ရန်သိမြင်ရလျှင်မကောင်းမှုကင်း၍။ ကောင်း

ရောမြွက်ရာသို့ ပြည်သူအပေါင်းတို့ကိုစွတ်ဆောင်ဖို့ရမည်ကိုအကြောင်းပြု၍ တိုက်လံရာတွင်။ မသိမမြင်သော မိမြို့တို့သည်။ မကောင်းမှုကံဝိပါက်ကြောင့်ဖြစ်လေသည်သာ။ ဗုဒ္ဓာရကျည်းမင်းမှုကား။ တရားနှင့်ညီအောင်သိမြင်သည့်မင်းဖြစ်၍၊ သည့်မင်းတယောက်နှင့်မသိမမြင်သော မိမြို့တို့ကိုလျှင် ဗိုင်းခန့်၍မကောင်းမှုရှိခိုနှမည်ကိုကိုတကာယမင်းကောင်းမှုသည့်ကြီးဖြစ်ဟွာသည်။ ဗိုးရိုးမိဖြင်းမရှိနှင့်မိန့်တော်မူလေသည်။အကြောင်းမှာသည်သည်ကဲ့သို့ပုံဖြစ်ရာသည်ဖြစ်သောကြောင့်။ တရားတော်မှာသည်။ "မိဗ္ဗာဒ်ပဗ္ဗာဒ်" ဟူ၍ဟောတော်မူသည်။ တကာတော်မင်း ဗိုးရိုးမိဖြင်းမရှိနှင့်။ ကိုယ်ပစိတ်ရှိ မကောင်းမှုကြောင့် ဖြစ်လေသည်သာ။ သက်တော်ရှည်မည့်အကြောင်း၊ ဘုန်းတော်ကြီးမည့်အကြောင်း၊ သာသနာတော်တိုးတက်စည်ပင်မည့်အကြောင်းဖြင့်၊ ရှင်တုဆင်းတုတော်ပြုပျက် ဟောင်းနွမ်းသည့် အရာများကို ပြုပြင်၍၊ အရိယာသံဃာတော်တို့ကို သင်္ကန်းသင်းပိုင်ရွှေကရိုက်ဘော် ပရိက္ခရာရှစ်ပါးနှင့်လှူတော်မူလျှင်။ ပယ်ပျောက်ကင်းစင်မည်ဟူ၍၊ ဆရာတော်တို့မိန့်တော်မူလျှင်ဝမ်းသာအားရရှိ၍။ ဆရာတော်တို့ ကြွသည်နှင့်ဝင်တော်မူလေသည်။

ထိုနောက်ဝတ်တော်မူသောဝတ်တားတန်းဆာ မကိုဋ်သရဖူဆောင်ယောင်သမှုကိုဖျက်တော်။ မြို့တွင်းမြို့ပြင် ကျေးလက်များမှာကျိုးပဲ့ဟောင်းနွမ်းသောရှင်တုဆင်းတုတော်တို့ကို ရှာတော်၍။ ရသမျှကို အသစ်ကဲ့သို့ပြုပြင်ဆင်တုပ်ကိုင်၍ ရွှေချလျက်။ ရွှေမော်သေတုရားစေတီတော်ကိုလည်း။ ထီးကသည့် သိနှင်တော် တိုင်အောင်ရွှေချစေ၍။ မြို့တွင်းမြို့ပြင်ကျေးလက်များမှာရှိသော ထေရဝုဒ္ဓိ၊ ဂုဏဝုဒ္ဓိ၊ ဂန္ထဓုရ၊ ဝိပဿနာဓုရကိုကျင့်ဆောင်သောရဟန်းအပေါင်းကိုသင်္ကန်းသင်းပိုင်ပရိက္ခရာရှစ်ပါးနှင့်။ အလှူများစွာတို့ကိုရွှေနမော်သေတုရားဝန်းကျင်ပတ်လည်တင်ထား၍၊ ထွန်းလုပ်ကျွေးတော်မူသည်။ ထိုနှင့်။ ဟံသာဝတီမြို့သည်။ သည့်မင်းဆက်ဆက်တွင်နတ်ပြည်ကဲ့သို့ရှိလေသည်။ မင်းစည်းစိမ် ၅

နှစ်စံစားပြီး၍။ ဆရာတော်တို့သည်။ ဝါဆိုကာလသနီး၍ ရတ်ရုတ်
ရတ်ဝင် ပဏ္ဍာဝိမာသင်သင့်လေသောကြောင့်။ မင်းကို လိုက်လျှင်
ပြည်သူတို့ဒေါက်ရှိသည်ဟု လျှောက်သည်ကို။ ပြည်သူတို့ကောင်း
မည့်အကြောင်းကြောင့်သာမင်းတို့ရှင်ဖိုးသည်ငါတယောက်ကြောင့်
ပြည်သူတို့ဒုက္ခမထိစေရာ။ ပြည်သူတို့ ကိုယ်စားငါခံမည်ဟုရှုမိန့်
တော်မူပြီးလျှင်။ ပြည်သူနှင့်သင့်အောင် ရတ်ဝင်လေသည်။သည့်
နှစ်ပင် ဗညားပရောမင်းတရေးသည် အနိစ္စဖြစ်သည်။ သည်မင်း
သည်မင်းဖြို့ဖြိုးမုတ်မိန်းတဏ္ဍိုးသူသားဖြစ်ရှိသောကြောင့်။သုနကွတ်
ရာဇာသမုတ်သည်။အသက် ၂၂ နှစ်တွင် မင်းဖြစ်သည်။မင်းစည်း
စိမ် ၅ နှစ်။ အသက် ၂၇ နှစ်တွင် အနိစ္စဖြစ်သည်။

ထိုမင်း၏ညီဗညားကျန်းသည်။ကျွန်များကြောင့်မင်းဖြစ်သည်
ကိုဒေါ်သရာဇာသမုတ်သည်။အသက် ၂၅ နှစ်တွင် မင်းဖြစ်သည်။
မင်းစည်းစိမ် ၃ နှစ်။အသက် ၂၈ နှစ်တွင် အနိစ္စဖြစ်သည်။

ဗျည့်ရာဇာ၏သားမင်းမောလောကို ယုဒ္ဓရာဇာသမုတ်သည်။
မင်းဖြစ်လျှင်သူ့အိမ်သူ့ရာကိုဖျက်ဆီး၍။ စိတ်ခက်ထန်သည်နှင့်
မင်းစည်းစိမ် ၇ လမျှနှင့်အနိစ္စဖြစ်သည်။

၁၇။ ။ရှင်စောပုနှင့်ဓမ္မစေတီခေါ်ဓမ္မစေ့ အကြောင်း။

မင်းမောလောမရှိလျှင်။ ရာဇာဓိရာဇ်ကြီး ရှင်စောပုသည်။ အ
သက်ကာအသာရာဇာဓိရာဇ်ရှိစဉ်။ သားဗိုးကြီး ဗညားဝေရှ ရာဇာ
အသ။ ရာဇိန်မြို့ကိုစားစေသည်။ ညီဗညားရန်ကို ဒလမြို့ကိုစားစေ
သည်။သားအငယ်ဗညားကျန်းကိုမုဒ္ဒမမြို့ကိုစားစေသည်ကို။ရာ
ဇာဓိရာဇ်မင်းသည်။ မင်းစည်းစိမ် ၃၈ နှစ်စံစားပြီး၍။ တည်ချည်
ဖျက်ချည်။ ကောင်းချည်ဆိုးချည် တရားတော်လာသည့်အတိုင်း။
တောမှာဆင်ကြော့တမ်းရာတွင်။ပေါင်ကိုလွန်ကြီးပတ်မိ၍။ ရော
ဂါကြီးစွာရောက်လာသည်နှင့်။သားသုံးယောက်ကို အပြင်းခေါ်၍

ရောက်သောသျှင်ပေါသည့်မင်းစည်းစိမ်ကိုခံ၍နေရမည် မဟုတ်ပြီ။ မင်းတို့ညီနောင်သုံးယောက်သည်၊ တယောက်နှင့်တယောက် ငါ ချစ်ခမက္ကာကြီးသကဲ့သို့ ချစ်ကြင်နာပါ။ အစ်ကိုအကြီးဗညားဓမ္မ ရာဇာကိုငါ့ကိုယ်စားမင်းပြုစေ။ ညီဗညားရန်ကိုအိမ်ရှေ့ပြုစေ။ ညီ ဒေဝယ်ဗညားကျွန်းကို မုတ္တမမြို့ကိုအပိုင်စားစေ။ ကြီးစဉ်ငယ် လိုက်မင်းပြုကြစေဟု၊ ပြည်တန်ဆက်စွပ်သုံးချည်ကိုတယောက် တချည်ငါပေးခဲ့သည်။ ညီနောင်သုံးယောက်တို့သည်။ စိတ်အ ယုအကြံမသင့်မြဲရှိခဲ့သော်။ သည်တက်စွပ်ကိုကြည့်ရှု၍။ သင့်တင့် ညီညွတ်အောင် ငါ့ကိုရှိသေသကဲ့သို့။ အစ်ကိုအကြီးကို ရိုသေခန့်ညားပါ။ အစ်ကိုအကြီးကလည်း ငါကြင်နာသကဲ့သို့။ ညီ နှစ်ယောက်ကိုထောက်ထားကြင်နာပါ။ သို့ငါမှာထားသည့်အတိုင်း။ ပြုကျင့်ဆောင်ရွက်သလျှင်။ တုန်းတန်းရိုး စည်းစိမ်ကြီး၍။ အ သက်ရှည်ခြင်း၊ ရန်မာန်ခပ်သိမ်းကင်းစင်ခြင်းဖြစ်လေစေ။ မကျင့်မ ရွက်မဆောင်သလျှင်ကား၊ တုန်းတန်းရိုးနည်း၍အသက်တိုခြင်း၊ ဘေးရန်နှင့်မကင်းရှိလေစေမှာထားပြီးမှ။ သင်္ခါရတရားတော်အ တိုင်း ကံကုန်လေသည်။

သားအကြီးဗညားဓမ္မရာဇာသည်မင်းပြု၍မရှည်မကြာ။ ညီအ ဝယ်နှစ်ယောက်တို့သည် ပုန်ကန်ပြုကျင့်၍။ ဗညားဓမ္မရာဇာ မင်း ပြုရာတွင်။ ပုသိမ်-ဒလ-မုတ္တမမြို့တို့သည် မပိုင်မရ မှု၍။ တယောက် တခြားရှိရာတွင်။ အဝမင်းသီဟသူကား။ အင်းဝစားအမတ်မိုးညှင်း စောကိုစိုးထိမ်မင်းပြု၍။ ဒဂုံ-ဒလမြို့ကိုတိုက်မည်ပြုရာတွင်။ ဗညားရန် သည်။ အစ်ကို ဗညားဓမ္မ ရာဇာကို အပိုင်အမာ ပြု၍ နေသော ကြောင့်။ အဝက စစ်ချောက်ရာတွင်။ အစ်ကိုအကြီးထံသို့လည်း မ ဝင်ပဲ၍။ မိုးညှင်းစောကိုစေပေါက်ကုံပြီးမှ။ နှမရှင်စောပုကိုပေးဆက် ခြင်းပြုပါမည်ဆို၍ ပေးရလေသည်နှင့်။ မိုးညှင်းစောစိုးထိမ်မင်းသည်။ မင်းသွီး ရှင်စောပုကိုရလေလျှင် အဝသို့ပြန်ခဲ့လေသည်။ အဝမင်း သီဟသူသည်။ ကိုယ်မကျွန်းမသော ရှိသည်နှင့်။ အတွင်းတော်မှာ ဆိပ်ခေါက်၍ရှင်စောပုနေရလေသည်။

အထက်ကမင်းတို့ပြောင်းခဲ့သလို ဓမ္မဝရနှင့်ဓမ္မညာဏသည်၊ ဉာဏ်ပညာကြီးကျယ်သောကြောင့်၊ အတုခေါ်၍ ပါရသောလျှင်၊ စစ်ကိုင်း ခေါ်ဆိပ်အရပ်တွင် သက်ငယ်ကျောင်းဆောက်၍နေရသည်နှင့်များမကြာမြင့်ရဟန်းသည်၊ ဟံသာဝတီမှာမင်းဖြစ်မည်အကြောင်းနိမိတ်ပြသည်၊ အဝကပုဏ္ဏားနှစ်ယောက်သည်၊ စစ်ကိုင်းသက်သို့အလှူခံကျုံးရာတွင် အလှူဝတ်အနည်းငယ်မျှသာရသည်နှင့်၊ ပြန်ချိန်တန်၍ဓမ္မဝရကျောင်းပါးသို့ရောက်ရာတွင်နတ်တို့စိတ်ကွင်း၍ ပုဏ္ဏားငယ်ကဆိုသည်မှာငါတို့နှစ်ယောက်အလှူဝတ်ရသည်နည်းသည်၊ သည်ကျောင်းသည်ဟံသာဝတီကမင်းတို့၊ သားပြစ်သည်ရဟန်းဆိုသည်၊ ငါကအိမ်မက်ကြောင်းကို ဆိုမည်၊ အစ်ကိုယ်ကသိတ်ပါ၊ သူတော်အများနှောင်လိမ့်မည်ဟု တိုင်ပင်၍ နှစ်ယောက်ဆိုရာတွင်၊ ကျောင်းသားတပည့်သူငယ်သည်းဆိုတိုင်ပြီးရာတွင်၊ ကျောင်းသားတို့ကတောမငြိ၍၊ ကျောင်းကိုမပြန်ဖြစ်ရှိသောသည်နှင့်၊ကျောင်းကိုပုဏ္ဏားနှစ်ယောက် သက်သေလျှင်တပည့်တော်တို့ အိမ်မက်မြင်၍ပြန်ပါမည် ရောက်ပါသည်ဆိုလျှင်ရဟန်းဓမ္မဝရသည်ပြန်ဆိုပါတော့ဆို၍၊ ကျောင်းတော်ကသည်အရှင်ဘုရားပျံတက်၍၊ အဝရွှေစည်းနံ့ဘုရား ထီးပါးတွင်ရပ်နေ၍၊ ပြည်သူတွေများ ကြည့်ရှုရာတွင်၊ ဘုရားရင်ပြင်တော်တွင် ပဒုမ္မာကြာတို့သည်၊ အပြည့် ပွင့်သောသည်၊ ထို့နှင့်ကျောင်းတော်သို့ရောက်တော်မူလျှင်၊ကျောင်းသားကို ထုန်းပေးတော်မူသည်ပြန်ဆိုရာတွင်၊တကာတာဖသက်မက်သည်ကို တကာ တယောက်သက်ပါတော့ဆိုလျှင်၊ ပုဏ္ဏားကြီးက တောင်းကင်ကိုပျံတက်တော်မူရ၍၊ အောက်က ပဒုမ္မာကြာတို့ပေါ်ပွင့်ရသည်အရာမှာ၊ မကြာမတင် မင်းဖြစ်တော်မူ၍၊ ရ အပေါင်းတို့ထက်ဦးသည်၊ ပဒုမ္မာ ကြာကဲ့သို့ လက်ရုပ် ချီ၍ ရှိခိုး ရမည်၊ ကျောင်းတော်သို့ ရောက်လျှင်၊ ကျောင်းသားကို ထုန်းပေးရာမှာ၊ ကျောင်းကိုမွန်တို့မှာ"ပကဲ့"ဆိုသည်၊ "ပကဲ့"ကို နှစ်ပြန်ပြန်၍ ထု

ချင်"ပဂိုး"ဆိုလိုသည်။ "ပဂိုး"မြို့ကိုပင်ဒရပ်ပိုးဝေတော်မူရမည့် ဘတ်ဝေသေသည်။

မွေခရသူမြတ်သည်ထည်းချင်ကောင်းနှစ်ပိပိပြီး၍ခေါ်လိုက်သည်။ ဗုဒ္ဓဘုရားနှစ်ပေါက်သည်။ မြန်ဆိုသည့် အရပ်သို့ ရောက်ချင်ဝမ်းသာအားရနှင့်ပြောဆိုကြသည်ကို။ကျောင်းသားတပည့်ကြားသေချင်း။ ငါ့သရောက်ကိုတည့်ပြား၍ယူရမည်လောဟုအေးလျှင်ကျောင်းသို့အရောက်သွား၍သရောကိုအကြောင်းနှင့် မြန်ဆိုချင်။ သရောသည်ဗုဒ္ဓဘုရားနှစ်ပေါက်ကိုအတူပါအောင်ခေါ် ခဲ့ဟုဆိုသဖြင့်။တပည့်များသည်။ ဗုဒ္ဓဘုရားနှစ်ပေါက်ကိုအတူပါအောင် ခေါ်သေချင်း။မလိုက်ဂုံ၍မျှင်ကိုပေးလိုက်သည်ကိုမယူ၍။ အပါခေါ်၍အချင်လိုက်ရသေသည်နှင့်။ မွေခရသူမြတ်သည်။မြင်လျှင် သိန္နိတော်မူသည်မှာမင်းသရောတို့အိမ်မက်မြင်သည်ဆို၍။ သည့်မှာငါမူခေါ်သည်။အိမ်မက်တို့ သခေါသည်း ၇ ရက် တွင် စနေနေ့သာမှန်သည်။စနေနေ့တွင်သည်းတည့် လေးပါးဖြစ်သည်။ (၁) ပွဲမသံအစကိုပြ၍မြင်ရသည်။(၂)ရက်မြောက်၌ အဆိပ်အနေအဝတ်အစားမကျွတ်မဝတ်၍။ နတ်တို့ရယ်မှုရယ်စား ပြုသေသည်ကိုမြင်ရသည်(၃)တတိယယံ၌အစားကြောင့် ဝတ်ဆီးမွေ့၍။ နေ့ကစိတ်အကြီးရှိသမျှကိုမြင်ရသည်ဖြစ်သည်။ သည့်သုံးယံ၌မြင်မက်သမျှသည်အကျိုးအဖြစ်မရှိပြီ။(၄)စတုတ္ထယံ၌မြင်မက်သောအိမ်မက်သာအမှန်ဖြစ်သည်။မြင်ရကြားသောသည်။ပညာရှိသူတို့ကိုဘတ်စေရာသည်။ထိုမှအဖြစ်အကျိုးကိုခံစားရသည်။ မြတ်သောအိမ်မက်ကြီးကိုမြင်ရကြားသော်၊ သူတပါးကိုမဘတ်စေလျှင်။ အကျိုးရောက်ခဲသည်။ထိုပင်ပေ်သည်ဆိုသည်။ထိုကိုမင်းသရောတို့မမြင်သည်ကိုမြင်သည်ဟုနတ်တို့တိုက်တွန်း၍ခွတ်ကာထွက်သောအရာသည်ထင်ရှားသောနိမိတ်ဖြစ်သည်။အကျိုးရောက် ချင်တမည်။အသာအရာပင် ပေးကောင်းချေသည်။ ငါ့တည်း အောက်ကရောက်နေသသူဖြစ်သောကြောင့်သာ။သည့်မှာင် ၄ လိပ် အသင်

ထပ်၍ရှုအောင်တော့သည်ဟုပေးသော်၍၊ ဝုဏ္ဏားတို့သည်း ဝမ်းသာ အားရနှင့်ပြန်ကြလေသည်။

၁၈။ ။ရှင်ဓမ္မာရာမပံသာဇဝင်တွင် ခင်းပြုံဖြောခ်း။

မင်းသို့ချင်းစောပုထည်။ အဝတွင် နှစ်နှစ်ခန့် နေရသည်နှင့်၊ သားတော်ရဟန်းနှစ်ပါးအကြီးလုံ လာကြောင်း၊ ဟံသာဝတီမြို့သို့အရောက်ပြန်ရလေသည်။ ။ဓောင်တော်ဗညားရန်ခိုက်ထည်။ခရုံ မြို့ကိုသား၍၊ နှမတော်အဖြစ်သပင်တိုင်ရွှန်းနှင့်နေရသည်။ မိတု ရားရှင်စောပုသည်။အောက်[*]ဗညားမြို့နှင့်သဝ့်နေ၍၊ သေးဗညား ပရွှမ္မနှဲ့တကာတော်။ညီမနှဲ့တကာ သင်၊သားကြီး ၃ ယောက် ရ လျှင်၊ထင်ဗညားမြို့ထံကုန်သည်နှင့်၊ နောက်အဝသို့ရောက်ရလေ သည်တို့နှင့်မင်းဓမ္မာဓေသမရှိလျှင်၊မင်းသားအဆက်မရှိ၍၊အမတ် စပ်သူကြီးတို့က အဆက်က မင်းမရှိလျှင် မင်းဖွေးဓေရွး ဓေသ တိရ ခွန်ကိုသော်ထည်း၊ မင်းအဖြစ်မြောက်ထား၍ ဖုံဓော တုပ် ဝပ် မစပ်ရင်ရတော့သည်၊ ယခုမှာ။တို့သခင်မင်းဖွဲ့ရင်ဒေွး ရင်သားပင်။မိန်းမပင်ဖြစ်သော်ထည်။ မင်းအဖြစ်သို့မြောက်ထား ၍ခုပ်ပိုးစေရတော့မည်ဟုအမတ်စပ်သူကြီးအပေါင်းတို့စိတ်တူ သဖြင့်။မိတုရားရှင်စောပုကိုမင်း၊မြှောက်၍“သိရိပြဝရဟံဝနာဖြုဟ္ အဂ္ဂရွေရာဇာဝိရာဇာမဟာဒေဝီ” အမည်ဖြင့်ဘိသိတ်ခံ၍ မင်းပြု သည်၊မင်းတို့အဆောင်းဆောင် မကိုန်သရဘု ဆောင်း၍ သန် လျက် လက်ကိုင် ပြုလျက်၊ ဝေါ်စီး၍ မြို့သည်ရာတွင်၊ လူအို တ ယောက်ကိုစမြောင်တို့ကဆုတ်ဘိလူးရှိဆိုသည်ကို။ ငါရှုဆိုကို မိန်းမပျိုပေးလျှင်သာရဦးမည်။ကိုထို့သခင်မင်းသာရှိသည်။ ငါမ ရှိဆို သည်ကိုမင်းကြားသော်လျှင်၊ နတ်ထို့စကားသာဖြစ်မည်။ ငါ့ ကို “မင်းအို” အမည်ခံစေလို၍ဆိုသည်ဟု“မင်းအို” အမည်ဖြင့် ဘိသိတ်ခံပြန်လေ၍။“ဗညားဓေဝ” အမည်ကိုသမုတ်လေသည်။

---

[*] အချို့ဓေသာဝတ်ပိုင်ရာဇဝင်များတွင်၊ထမိန်စည်သူဟူ၍ရှိသည်။

၁၅။ ဧဒုရ္ထွက်နှိမ်ပေသောသင်စာအကြောင်း။

မင်းအဖြစ်သို့ရောက်၍များမကြာ၊ ဓမ္မရာဇနှင့်မွေညာဏကို လု ထွက်စေ၍ဂေရုးရွာလုလုပေးပြီးမှ ထွက်ဝပ်ဖြဲ့နေရသော နှင့်ဓမ္မရာဇမှာသ။ ညာဏ်ပညာလည်း ကြီးကျယ်သည်နှင့်၊ မင်း ထည်းမြောက္ကာကြီး၍၊ အမြွှာဓရ ကြီးသည်နှင့်၊ သား သမက် ဖြစ် အောင်ကြံ၍၊ ထွီးအကြီးနှဲ့တကာဒေတာင်ကို မေးသည်ကို၊ အမျက် ဓေါသနှင့်သည်လုထွက်ကို၊ ပတ္တိုဓိမိသောင်ရမည်နည်းဟု ဆို သည်ကိုမင်းလည်းထင်၍မပြောဘဲနေသောသည်နှင့်နောက်မှထွီး ဒေ ဖယ်နှဲ့တကာသင်ကိုမပြန်လေသောအကျွန်တော်မသည်။ ရွှေ သို့ကောင်းမြတ်မည်ယုတ်နှမ်းမည်ကိုမသိတော်ဘုရားသချင် နှသူးစာနှုတ်ဖြစ်ပါသည်။ ဒေသို့ တော်ကို ဦးထိပ် ရွက်ပ၊ မည် လျှောက်သည်ကိုထွီးမြတ်၏အမှင်သည်။ ရာနီးပါရမီကြီးသူ ဖြစ် မည် မိန့်တော်မူပြီး၍။ များမကြာ ထွီးအကြီး နှဲ့တကာတော်အား "ဓိဟာဝရဓေဓိ" အမည်ကိုပေး၍၊ ဝင်သူကြီးသားဇညာဒ်နှင့် ပေးစားသောသည်။

သို့နှင့်ထွီးနှဲ့တကာသင်ကိုဓမ္မရာဇလုထွက်နှင့် ပေးစားမည့်အ ကြောင်းကိုရှေးနှဖြင်ဝကားကြားလေလျှင်၊ လုထွက်မွေညာဏ ကာဉပဒေသပထောကဖြင့်ဗိုလ်ပူခေဒ်၍၊ ညဉ့်အခါ မင်းစက်ချော် ချိန်ကို၊ ရွှေမေခ်ဓောမြတ်ဘွာဘုရားထီးဝဒေအောက်ကာသေပ်ာဒေတာ် ၄ ပါးမရှိကျွဲရာရှစ်ပါးနှင့်မင်းအိပ်စက်နေသောတာရိုင်ခြီးတွင်ရပ် ၍မြတ်ဘွာဘုရားကာတွန့်ပိတ်ရှုပာန်း ၄ ပါးကို ဖြန်ခရိုချေ၊ ယရ သားတော်ဓမ္မညာဏကိုမင်းမြော်ကတ်လျှင်ရပာန်းဟူကြား ဖြည်သု အပေါင်းတို့ဝ ဖြေသောယာဘွာကို၍သောသနာတော် အဆွန် ထွန်း တောက်ပလိမ့်မည်အကြောင်းကိုသောသနုဒ်ါယာကာမင်းမြတ်ကို ဖြန်ကြားပါဝေသာဟုမိန့်တော်မူ၍ ဖြန်ကြားတော်ရသည်ဆိုပြီးလျှင် ကောင်းကင်သို့ပျံတက်လေသည်။

မင်းသည်းဓမ္မရကိုစိတ်ရင်းရှိ၍။ နှလုံးမသာ ရှက်နွှာမတွ ရှိသည်နှင့်။ရှုထွက်နှစ်ယောက်ထည်း မြို့မှိန်တန်လျှင်။ မင်းနှင့်အတူပြောဆိုလျှောက်ထားသည်ကို။ နေ့တိုင်းကဲ့သို့ မပြော မဆို။ ရှက်နွှာမတွနှင့် မင်းနေသည်ကို။ ဓမ္မရလည်း တွေးတော၍။ အကြောင်းရှိမည်စိတ်ကလယ္ခ၍။ အချိန်တန်လျှင် ထွက်သွားကြသည်နှင့်။ဓမ္မရလည်းပြန်ကွယ်ပြီ၍။ နောက်မင်းနေရာသို့ပြန်ထက်လေလျှင်မင်းသည်းအိမ်မက်မြင်ကြောင်း။အကြီးနှင့်မညီကြောင်း ပြန်ဆိုသည်ကို။ ဓမ္မနှလုံးတော် နှောင့်ရှက်ခြင်း ရှိတော်မမူရအောင်။ သည်ညည့်ပင်သဟ်ာတော်ရှစ်ပါး။ပရိတ္တရှစ်ပါးနှင့် ရောက်လာပါစိမ့်မည်လျှောက်၍မင်းကြားလျှိုမြှုးတော်မူ၍။ ဓမ္မရလည်းမြိုးချ၍ပြန်လေသည်။ညည့်အခါတိုင်၍မင်းစက်ပျော်လေလျှင်သဟ်ာတော် ၈ ပါး။ပရိတ္တရှစ်ပါးနှင့်မင်းအိပ်စက်ရာပတ်သည်ဝန်း၍ ရှိသောသာသနာဒါယကာမင်းမြတ်စိတ်တော်ကရှိသည့်အတိုင်း။ သားတော်ဓမ္မရကိုမင်းမြှောက်လျှင်ရဟန်းရှင်လူ့ပြည်သူတို့ပြောရည်ပင်မည်ပဲ့သာသနာတော်ထွန်းတောက်ပမည်။အကြီးတော်နှင့်သင့်ကြောင်းကိုပြန်ဆိုဘိဟုရဟန်း ၄ ပါးကို စေဆို သည်ကိုသဟ်ာတော်တို့ပြန်မှားလေသည်။ယခုသဟ်ာ ၈-ပါးသာသနာ ဒါယကာကိုထပ်မံပြန်ဆိုလေဟုအမိန့်တော်ရှိ၍ ပြန်ဆိုလာရသည်ဆိုသည်ဟုဆိုပြီးလျှင်။ ဓမ္မမော်တော်ရောနှင့် ထီးတော်သို့ ဝင်လေသည်။

မင်းမြင်မက်ပြန်၍။ဓမ္မရထွက်သည်ရိုးသော်ကမျှ မင်းနေရာသို့တက်ပြီးလျှင်။ ငါ့သားတော်တို့သည် အလွန် အလတ်ထူးဆန်းလှသည်။ငါသားလည်းလုံ့လထိဝီရိယကြီးလှပေ။ ငါ စိတ်ရှိလေပြီသည်။ “အကာသကိုပယ်၍ အနှစ်ကိုငါသားမည်” ဟုရိပ် မတောင်းဆုရေးညှာင့်ချိုက်ကိုတဖြည်းဖြည်းသုတ်သင်လေမိန့်တော်မူ၍ဝင်လေလျှင်။ သားတော်ဓမ္မရလည်း အိမ်သို့ပြန်လေ၍။ များမကြာအတူပေါင်းသော်နေသသူ့ရွှေညာအတာကို။ ဥပယ်တချည်ဖြင့်လုံ့လပြုလျှင်အခေါင်သင့်၍ကဲရန်ရလေသည်။

သို့နှင့်မရှည်မကြာ။ ထီးတော်နှင့်တကွသောဝင်နှင့် ပေးထိမ်းမြား
လေသည်။ ။နေ့ခတ်သည်းမှုးတော်မတ်တော်ဆွေမျိုးသားချင်း
တို့၊အပြစ်အဆောက်ရာဇဝတ်သင့်၍ရှိလေသသူ။ ထားလေသသူ
တို့ကိုခေါ်ဖွတ်မည့်အချိန်ကာလကိုသိအောင်ပြု၍၊ ဆွေမျိုးသား
ချင်းအမတ်တို့ကိုခေါ်၍မင်းကိုအကျွန်ုပ်အသနားခံ၍မည်သည့်
နေ့ မည်သည့်ရက်ကို ဖွတ်တော့မည် အမိန့်တော် ရှိသည့်အ
ကြောင်းကို ကြားစီနိုမည် ဖြစ်ပါသည် ဆိုလေလျှင်၊ အမတ်တို့
လည်း ဝန်းသာအားရ ဆုတောင်း ဆုယူပြီကြ သည်နှင့်၊ ဖြစ်တို့
သည့်အတိုင်းမင်းကခေါ်လေလျှင် ရောက်လာကြ၍၊ သည်ကဲ့သို့
နှစ်ရှည်လများဖြူတောလျှင်ပြည်သူတို့မေတ္တာကရုဏာကြီးကြလေ
သည်။

၂၈။ ။သမိတ်တော်ဗညားဆိန်အား၊ပုသိမ်ကို ပေးခြင်းအကြောင်း။

နေ့ခတ်သည်း သမတ်အကြီး ဗညားဆိန်ကို ခေါ်၍၊ ပုသိမ်မြို့
သည်စစ်ထမ်းဝဖြစ်သည်။မြို့မြိုင်ကုံချွဲ ဒေါင်ကောတို့နေရမည်။ စိတ်
ရှိရာခေါ်သွားလော။ ငါပေးတော့သည် မိန့်တော်မူလျှင်၊ ဗညား
ဆိန်သည်းဘိုးတော်ကိုဖြစ်ဆိုပါပြီးမည်လျှောက်၍ဝင်တော်မူလေ
လျှင်ပြန်သွား၍၊ မဟာဝိပဿရဓေဝီ ကြားလျှင်၊ ထွက်ကို မင်း
ခြောက်မည်ဟုငါတို့ကိုထွင့်သည်အရာမှာ။ယုတို ကြိုမည်နည်းဟု
လွန်အကြီးတို့ကိုခေါ်၍ တိုင်ပင်လေသ။ မြေရင်းတော်တွင် နေရ
သည့်အရာသည်မြို့တွင်ပိုကြက်နေရသကဲ့သို့ရှင်။ မြေမှုန်းသောသူ
သည်မလှမ်းနိုင်သကဲ့သို့ရှင်။ပုသိမ်မြို့တွင်နေရပါလျှင်၊ သွားတိုင်း
သာတိုင်းလိုရာရောက်ပါမည်။ မကဒ်ဖိုထိပါမြို့ရသိမ်းသွင်း၍အောင်
အားကြီးသောအခေါ်အဝင်အားနှင့်ဖြစ်ရလျှင်တည့်မြို့မည်မရှိတော်
ဘိုးတော် ဝိပဿရဓေဝီသည်။ကောင်းလှလေပြီမယ်တော်တရား
သည်း ကြိုက်ရာကို ငါပေးမည် မိန့်တော်မူသည်။ မြို့တွင်သည်း

ဆင်ပြည်ကွယ်သည်။ မည်သည့်အခါမှ ပျက်စီး မတွေ့ဖူးပုံ၊ ရှေးသူ၏
တွင်ထည်းမင်းညီတုံးကိုမည်သူမျှမတွေ့။ ။သည့်နှစ်ရပ်ကိုသ
နားတော်မူပါလျှင်နေ့ည ထွက်ပါမည် ဘျောက်သည်ကို၊ ငါအ
မိန့်ရှိတော်ပြီးဖြစ်သည်။ သိမ်းယူလေတော့ မိန့်တော်မူ၍။ သည့်နှစ်
ရပ်ကို သိမ်းယူပြီးလျှင်၊ များ မကြာမီ ရှိသွားလေ၍၊ ဗုဒ္ဓိမြို့သို့
ရောက်လျှင်မြို့ဝေးထက်တွင်ရှိသောသူတို့နှင့်ကိုယ်ကပါသော ရဲ
မက်ကျေးကျွန်တို့ကိုသွားပေးပြီး၊ ရေထောဘ်ကြီးစွာပေး၍ မြို့ကို
နိုင်ငံနှင့်အောင်မြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကိုင်၍အနိုင်နေလေသည်။

ထင်းသောအခါ၊သားတော်ပွေရထည်းစိတ်ချမ်းရိုးခြင်းနှင့်
မင်းနေရာသို့ ဝင်တော်မူလျှင်အုန်းကြီးလှသောအရှင်အမိန့်တော်
ရင်းမှာ၊ကျွန်တော်ကိုမင်းပြုစေမည် အမိန့်တော်ရှိပါသည်။ ဆင်
ပြည်ကွယ်နှင့်သူ၏မင်းညီတုံးသည်။ ပြည်ရွာပြည်သား ဖြစ်သည်
ကိုသနားတော်မူလိုက်သည့်အရာသည်၊ ဘုရားကျွန်တော်မိုးရှိပါ
လှပါသည် ဘျောက်သည် ကို၊ ငါ့သား စစ်တိုက်ရ မည်တော။
ဥပဒေသနိုင်ငံနှင့်အောင်မြင်ရလျှင်နေသားကြီး ထိုးသတ်သို့ဝင်
လျှင် ရောက်ရလိမ့်မည်မိန့်တော်မူ၏။ ။(ဗုဒ္ဓိမြို့မှာထည်း၊တိုး
တော်ဝိဟာရစေတီနှင့်ပညာအိမ်သည်၊ လုံ ထကြီးရွာနှင့်မြို့ကျုံး
မြောင်းတို့ကိုနိုင်ငံနှင့်အောင် မြင်အောင်သည်နှင့်၊ ရဲမက်ရှေသူတို့ကို
လာရောက်သမျှပိမ်းရိုက်၍တားလေသည်)။

မင်းကထည်း၊တိုးတော်ကို၊စားမြဲသောကာလအခါတို့နှင့်ပရိုက်
ချည်ပန်းမွေးတို့ကိုမဖြတ်ပို့လေ၏။ နောက်ထည်း အမှာစာ ရှိလေ
သည်။အမှာစာမှာ။ ။"ငါ့သိုးဖြတ်ကြားသမျှစကားမျိုးကိုနေသူမ
ရှိနှင့်၊ "အကာကိုပစ်၍ အနှစ်ကိုယူမည်"ဟုငါဆိုရင်းစကားရှိ
လေပြီ။ တိုးဖြတ်မှတ်ယူပါ"မှာလိုက်သည်နှင့်၊ဝိဟာရစေတီထည်း
ထင်ကိုဖြူသစ်ဖြောဆိုသည်မှာ၊ မယ်တော်သည်မှန်သောစကား
ကိုမဆိုတော့ပါ"အကာကိုပစ်"ဆိုရာမှာ၊ ရှေ့ထွက်သည့်အကာ
ပင်မှန်သည်၊ တို့ရင်ထွက်သားတိုးအနှစ်မည်သည်။ သည်စာကို

အမှန်ပြု၍သက်သေဖြစ်တော့သည်ဆို၍နေလေသည်နှင့်။နောက်ထည်းမင်းက“ငါ့သို့ဖြတ်သည်မယ်တော်နှင့်တွေ့သည်မှာ။ ရှည်ကြာလေပြီ။အောက်မေ့လွမ်းဆွတ်လှပါသည်။ငါလည်း ကိုယ်မကျန်းမသာရှိသည်။အလျှင် ရေ့ဘ်အောင်ဆန်လာ၍။ အလှူပွဲတော်စားရမှစိတ်ချမ်းမြေ့ပြီးပါမည်”ဟုစာပေးလိုက်လျှင်။သွီးတော်ထည်းမျက်ရည်ယိုလျက်။လင်ကိုဆိုသည်ကို။ကြွန့်ပ်မလိုက်ဖြစ်ပါ။ ခင်မသာသွားပါတော့ဆိုသည်ကို။မင်းသို့ထည်းကိုယ်ထူးမရောက်ချင်ရှိသည်နှင့်။ကွန်အကြီးတို့ထည်းလျှောက်သည်။ ယခု ခေါ်သူနှင့် အင်အားတန်ရုံ မလိုက်သင့်ချေ။ မည်သည် နေ့ရက်ကို မြေရင်းတော်သို့ရောက်နိုင်ပါမည် အကြောင်းကို လျှောက်လိုက်မှသင့်မည်ဆို၍လျှောက်လိုက်လေသည်။

၂၁။ ။စဉ္စာအိမ်ကွယ်ခွန်ရဲခြင်း အကြောင်း။။

နောက်များမကြာ၍ရှိသမှုံ့မက်ဗိုလ်ပါ အများအခြေခင်ရှိ့ရရှိ။ ကြည်းတပ်ရေတပ် လိုခြံအောင်စီရင်ခန့်ထားပြီးမှကာရပိတ်သောင်နှင့် ခဲထွေကတွဲ။လွှမ်ကြွင်တွေအပေါင်းဝန်းရံ၍ လာခဲ့ရာ။ဟံသာဝတီမြို့ဆိပ်သို့ရောက်လျှင်။ မြစ်နားသို့သောင်ကြီးဆိုက်၍နားနေမှမင်းကထည်းသို့တော်ကိုခြင်ပါချင်သည်။ယခုတက်ဝေအသိန့်ရှိ၍မင်းသို့ထည်းမြွေဝေါ်ပြီး၍ဝင်လေလျှင်။မင်းတို့ထည်းမထွက်ရသဲ နေရထောသည်နှင့်၊ ထပ်ဗညာအိမ်နတေးဘို့။ တနေ့သုံးကြိမ်စားသွယ်သောဘ်သွယ်ထို့ကိုထက်နှင့်ငံဆိပ်ခတ်၍။အကြွပ်သိုင်းကိုင်ထို့နှင့်သောင်သို့ရောက်မှုဗညာအိမ်ထည်းမင်းသို့အမှတ်ထက်ရောအံဆိပ်ကိုမြင်မှ တပွဲသောက်ပွဲတို့ကိုစားသောဘ်၍သောင်ထွင်ရှုထွေအများဝန်းရံ၍နေရလေသည်နှင့်။ ထခဲ့ အရက် ၂၀ ခန့်ရှိ၍မင်းကထည်းသားတော်ဖွေ့ရေကို မိန့်တော် မှသည်မှာ။ငါ့ခိုရင်းအတိုင်း။နတ်ကြီးတပ်၍ ရောက်လာစိမ့်မည် ဆို

သည့်ရောက်သောပြီ၊ မင်းမြို့လိုလျှင် ကြီးသောဒိန့်တော်မျှ၍ ဓမ္မရ သည်းမင်းကြီးကာ သစ်ဗညားအိန့်ကို စားသွတ်ပွဲလမ်းမှ်ဲသသူ အကြီးတို့ကိုရွှေခွက် အများဘိုးပေး၍ အိမ်တွင်ရပ်သောစားဘွယ် သောက်ဘွယ်ကိုအခိပ်ခပ်၍ချပ်ကာလယ်တို့ကို ရေရာရွေးသွ၍ သည့်ချက်၊ အသက်ထံဆိပ်ကဲ့သို့ခပ်၍။ ခနိုးလင်းမှာနေနှုးပာန် နှင့်ပြောင်းလှည့်၍ပေးသောလျှင်။ အောက်သို့ရောက်မှသိမ်းယူ၍၊ အချိန်တန်လျှင်ဗညားဆိန်သည်း မင်းကြီးကာခပ်သော သက်ရာထံ ဆိပ်အမှတ်ပြု၍၊ စားဘွယ်သောက်ဘွယ်တို့ကိုစားရာတွင်။ အဆိပ်သင့်၍ ကံကုန်လေသည်။ ။မင်းလည်း ကြားတော်မူလျှင်။ ဗညားအိန်အလောင်းကိုမင်းကိုသဂြိုဟ်နည်းရပ်သောင်၍။ မင်းနှင့်ညီတော် နှံ့သကာသ သင်ချွေးဝါအတူပေး၍။ သားတော် ဓမ္မရ သည်းဆောင်းစီးပြီးလျှင်။ အလောင်းကို လိုက်ထံသဂြိုဟ်ပြီးမှ။ မြို့သို့ ပြန်ဝင်လေလျှင်။ ရှုသိန်မြို့ကာပါသည့်ခဲ့မက်မိုထံပါသောင်မြင်းတို့ကို ရုံ့ရ၍သပ္ပါယ်ပေးပြီးမှ ညီညွတ်သသာလာခြင်းရှိ၍။ နောက်မှရည် မကြာသားတော်ရွှေဘုရကိုအိမ်ရှေ့ နှင်းပြီးမှ နှံ့သကာသသင်ကို ရာဇဒေဝီအမည်ပေးသည်။ အမ ပိပာသရ ဒေဝီနှင့် နှမ်ဖယောက် အတူ အိမ်ရှေ့မိဘုရားတင်၍အိမ်ရှေ့အဖြစ်ခံနေရသည်။

၂၂။ ။ဆောင်ခမင်းနှင့်ရာဇဓိရိုးအိမ်ရှုဆန္ဒ။

ဝိသုဒ္ဓိရာဇာဗညားသောသမင်းသည် "အကာသကိုပစ်၍အနှစ်ကို ငါထားမည်" ဟုပြု၍ဆိုသောစကားသည်။ ရသောဖြစ်မည်လော၊ မဖြစ်ချေရှေးအထက်ကမည်သည့်ပုံစံနှင့် ဘုပါမည်နည်းဟုမှုလေ သသိဓာတ်တွင်ပါသည့်သံသရာရှည်မြင့်စွာက အလောင်းတော် ဆက်မင်းသည်အခြွေအရံအများနှင့်ဖြစ်သောကာသ၍။ သစ်ဥပင် တောတွင်းသစ်ဥသစ်သီးတို့သည်အများတွေ၍။ အခြွေအရံအများ နှင့်နေ့တိုင်းစားရသည်ကို။ နောက်မှဆိုသည်ဖြစ်၍ သစ်ဥပင်အ ထက်တုံ့သောမြွေးနှင့်စောင့်နေသည်ကို။ အချိန်တန်လျှင်သတ်မင်း

သည့်ဇာခြွေအရံနှင့်ရောက်လာလျှင်နေ့တိုင်းအနည်းအများဝှက်သိတို့မရှိမကြားရ ဆိတ်ညံလှသည်နှင့်၊ အကြောင်းရှိမည် မဝင်ကြနှင့်ငါရှုးစမ်းဦးမည်ဟုဆိုပြီးသော်။အလောင်းတော်ဆတ်မင်းတကိုယ်တည်းဝင်၍။ သစ်ဥအရှင်နုတ်မင်း။ နေ့တိုင်း ကျွန်ုပ်တို့ရောက်လာလျှင်။ သစ်ဥ သီးကို အများ ချထိုက် ပါ၍။ သစ်ပင်အောက်တို့ဝင်ခံပါသည်။ ယခုနုတ်မင်းက စိတ်အလို မရှိလျှင်။ ကျွန်ုပ်တို့တရဖြန်ပါလေလေတော့မည်ဆိုကျွန်ုပ်လျှင်မှုဆိုးသည်း အထက်ကချမြှပ်၍သစ်ဥအများယပ်လိုက်လေ၍။ရသမျှသစ်ဥကိုအလောင်းမင်းယူ၍။အခြေအရံများတို့အားကြွေကျက်အော့၍ရာယပြုမည့်သူရှိသည်မဝင်နှင့်ဆို၍ ဖြန်ကြရလေသည်။ ။အာသက်ကလည်းနုတ်မင်းပေးသည်ဆိုသောစကားအရ။မပေးသင့်သည့် အရာကိုပယ်၍ပေးသည်။ ။ဤအရာ၌အလောင်းတော်ဆတ်မင်းဆိုသည့်စကားသည်မှုသားဖြစ်မည်လောမဖြစ်ချေ။ပညာရှိသူတော်ကောင်းတို့နည်းနှိုဘူးသာဖြစ်သည်ဟူ၍တရားတော်ရှိသည်။ ယခုဝိသုဒ္ဓိရာဇာမင်း ဆိုသည့်စကားသည်။ မှုသားမဖြစ်ထိုက်သည်ကိုသည်ပုံနှင့်တူလှသည်ဟုထုံးပြု၍ယူသင့်သည်။

၂၄။ ။ရှင်စောပုံအိုက်မြို့သို့ပြောင်းရွှေ့စံနေတော်မူခြင်း။

ဝိသုဒ္ဓိရာဇာဗညားလေသမင်းသည်မင်းပြုစကာပင်၊ ပေးသောမြို့ကြီးပြည်ကြီးတို့ကားအများပင်ရောက်ပေါက်လာကြ၍ဝတ်စားဝန်းဆောင်အသရေအဆောင်နေပေါ်များလျက်၊ ပြည်သူအပေါင်းတို့ ဆင်ယင်ဝတ်စားရသည်နှင့်။ အလွန်ဝပြောစည်ပင်၍။ မုတ်မိမ်းတော့စမ်းမှုမက်မှုကြောင်းမရှိရ၍။သာယာလှစွာနှင့်ဗုဒ္ဓိုးစေတီရှေ့ကျောင်းရှင်ဘုရားကြီးဝင်တို့ပေါင်းနှံမျိုးပျက်စီးသလေရာ။ ထုပ်ဆောင်မြို့ရခြင်းကောင်းမှုဖြင့်သာမင်းနှင့်ပြည်သူ အရိယာသဘောဝင်တို့စိတ်ချမ်းသာစွာနှင့်မင်းပြု၍ ၂ နှစ်တိုင်လျှင်သားမိမ်ရှေ့ကိုမင်းပြုစေ၍ရှမ်းမြို့ကိုအသစ်တည်လုပ်ပြီး။ရှင်စောပုသည်ဝတ်ဖြ

လှံချို့မင်းဧရိအဖြစ်နှင့်အရုံသို့ပြောင်းရွှေ့လျှင်၊ ဒွါရဂုံ မြတ်စွာဘုရားကိုလည်း ရွှေကိုယ်တော်မှအသစ်ရုပ်ပွားရှင်၍တည်လျှင်။ မြေသို့ရောက်အောင်ရှုချပြီးနောက်ပွဲသဘင်ကြီးစွာခံ၍ သင်္ဘောတော် အပေါင်းတို့ကို။ ပရိက္ခရာရှစ်ပါးနှင့် ဆွမ်းလုပ် တွေ့ပြီးလျှင်။ တလလေးသီတင်း အသုံးတက်၍၊ ပူဇော်ကန်တော့သရေးနှင့်ပြီး၍။ သီတင်းသီလစောင့်၍ညချမ်းမှနန်းတော်သို့ပြန်လေသည်။

၂၄။ ။ခွင်းညီတိုးနှင့်ရာဇဝတ်တိုက်ခဲ့အကြောင်း။

ထိုနောက်တနှစ်ခန့်ရှိလျှင်သခေါ်ဘ ၇ စင်းနှင့်ကုလားတို့ဒဂုံမြို့ကို ဆိုက်ရောက်လာသဖြင့် မေးလေသော်။ မှန်ပြည်ကြီးသည်အလွန်စည်ပင်လှသည်။ကောရာဇ်မင်းသည်း ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးလှသည်။ ရဲမက်ဗိုလ်ပါလည်းများသည်။ ရတနာရွှေငွေလည်း ပေါသည်ဟုကြေငြာစောထင်ရှား၍ရောက်လာသည်။ကျွန်တော်တို့ကသူခဲ့ကောင်းတယောက်ချင်းတိုက်ထုံပါစို့မည်၊ ကျွန်တော်တို့ကရှုံးလျှင်ကုန်စည်ပါသမျှသခေါ်ဘ ၇ စင်းနှင့်တကွသိမ်းယူတော်မူပါ။ကျွန်တော်တို့ကနိုင်လျှင်၊သခေါ်ဘ ၇ စင်းနှင့်ကုန်ပါသမျှရအောင်သနားတော်မူရမည်ဆိုလေသောကြောင့်။ သူရဲမင်းညီတိုးကြားလျှင်၊အများပုံတွင်ပြီးချ၍တက်သစ်ထက်ဝန်းနှင့် ကျွန်တော်မျိုးတကာတို့တွင်ထူး၍ရှိပါသည့်ဘို၊ အကြောင်းကာလ မတော်သောကြောင့်။ အထင်အရှားမပြုံနိုင်ရချေသည်၊ ယခုဘုန်းတော်ကြီးသောအရှင်ဘုရားသည်၊တန်ခိုးတော်ထင်ရှားရအောင်၊ကျွန်တော်လည်း ကျွန်တကာတွင် ထူးခြားကြောင်းကို သိတော်မူရအောင်၊အခွင်းကောင်းပေါ်ဖြစ်ပါသည်။ နေ့ရက် မရှည်မကြာ ရအောင်၊တယောက်ချင်းတိုက်ထုံပါမည်ဟု မင်းကိုလျှောက်လျှင်။ မင်းလည်းမင်းစိတ်ဘဝနှင့်လျှင်တိုက်ထုံပါတော့ဟုမိန့်တော်မူ၍ ကုလားတို့ကလည်းကြားလျှင်၊ ကျွန်တော်တို့မြို့သို့ ရောက်သည်မှာလည်းရှိပြီအသက်ရထပြီ၊ နက်ဖြန်ပင်တိုက်ပါတော့မည်ဆို၍

ချိန်းချက်လျှင်မင်းနှင့်ပြည်သူတို့ကြည့်ရှုမည်ထွက်လာ၍၊ မင်းညီ
တရုံးလည်း၊ ဝတ်စားဆင်ယင်၍ ထားလှံနှင့် ကာလွှားများဟိုထက်
ထွင်ကိုင်၍၊ မထောက်မစားမထိခဲ့ဖြစ်၊ မင်းနှင့်ပြည်သူတို့ရှေ့တွင်
ပြုပြင်၍နေရိုက်၊ ကုလားတို့ကလည်း လှံကိုသံကြီးနှင့်ယှဉ်လာ၍၊
မင်းစစ်သူကြီးအမတ်တို့မြင်လေလျှင်၊ ကုလားကိုသာသတ်နိုင်ရမည်။
တိရစ္ဆာန်ကို ပသိုတိုက်ရမည်နည်း၊ ဆီးတားပန္နဆိုသည်ကို၊
မင်းညီတရုံးကမင်းကိုပြီးချ၍၊ လှချင်းမှကျွန်တော်ကို သတ်နိုင်မည်
သသာသမရှိပါသောင်းတိရစ္ဆာန်ဆိုးမှုသည်၊ ကျွန်တော်ကို ခံနိုင်
မည်လော၊ ကျွန်တော် တိုက်ဖျက်ပါမည် လျှောက်၍ ထွက်သွား
လျှင်၊ ကုလားတို့ကလည်းကျွန်တော်တို့သူခဲ့သည်လက်ရှည်းသော၊
သူခဲ့တော်မှာလက်နက်ပါခဲ့သည်မတိုက်ဝံ့ပါဟုကုလားတို့ကဆို
ရာတွင်၊ မင်းညီတရုံးလည်းလက်နက်ကိုပစ်ချ၍ဝင်ရာတွင်ကုလားက
အားပြုချည်းလာ၍၊ မင်းညီတရုံးက လက်တဘက်လှမ်းပေးရာတွင်၊
လှုံမကိုတ်မိခင်၊ အောက်မေးစပ်ကိုဆွဲဝင်၍လက်နှင့်ဆွဲ၍သတ်
ရာတွင်လှုပ်ထည်းလဲလေသည်နှင့်၊ လှုံ့ဖိရင်နှစ်တကင်ကြွားကို
အားကြီးစွာပါ၍မြေနှင့်ကြွက်ကြပြင်းလှုံလေရလေသည်။ ၊
ကုလားသတ်သည်၊ ခုံမကစ္စနှင့်စုံကြည့်၍၊ အမြို့မြို့ကိုတိုက်ထံခဲ့သည်
မှာအောင်သည်များလေပြီ၊ ယခုငါမြို့တော်သို့ရောက်မှ၊ ရှုံးရှုံးသာ
မဟုတ်၊ အသက်တိုင်ဆုံးရပေလေသည်ဟု ကုလားတို့စိတ်ထက်မ
ကျေနပ်သည်နှင့်ပြည်သူတို့လည်းမြို့သို့ဝင်လေလျှင်၊ သားသမီး ၇
ဝင်းတွင် ၄ ဝင်းကိုမင်းညီတရုံးကိုပေးသည်၊ ကျန် ၃ ဝင်းကိုပြန်
၍ပေးတော်မူသည်၊ သို့နှင့် မင်းနှင့်ပြည်သူအပေါင်းတို့လည်း၊ သီ
တင်းသီလအရှုတာ နှင့်မြှော်ကျော်သာယာစွာ၊ ဟံသာဝတီအဂုံ၊
ဒသ္ဓမုသိန်၊ မုတ္တမ မြို့ကြီးမြို့ငယ်တရွာထောင်ရွာသားတို့အပေါင်း
ပြိုင်းချမ်းစွာနှင့်စပ်ရေးမက်ရေးမှုထိမ်းသည့်အလေ့မှာဝင့်အရှက် မရှိ
၍ငဲသုခ္ခိရာဇာဝည်ကျားသောမင်းသည်၊ ဇော့ဂုံဆံတော်ရှင်ကိုသာ အာ
ရုံကြီးစွာပြု၍၊ နေ့တိုင်းသီမီးဝတ် ပန်းဝတ်ရေချမ်းဆင်ဝတ်နှင့်သီ
တင်းသီလဘာဝနာအပေါက်ပည်၍ ပြည်သူအပေါင်းတို့လည်း၊

မင်းကဲ့သို့ လိုက်၍ချွင့်ဆောင်သောဒေသချုပ်၊ ဒဂုံဆံတော်ရှင် ဘုရား သည်။ဘုရားချစ်ရှင်ဇေတဝန်ကျောင်းတော်တွင်ရှိတော်မူစဉ်က ကဲ့သို့၊အရှေ့အတန်းမှမြောက်အဝေါတ်များ၍၊မည်သည့်နေ့ရက် မျှလွန်းသောဝင်မည်သည်မရှိရဖြစ်တော့သည်။ ။ဝိသုဒ္ဓိရာဇာဘုရား တောမင်းသည်၊သက္ကရာဇ် ၇၁၇-ခု၊နယုန်ပြည့်နေ့ ပြီး၍သက်၊အ သက် ၂၀ ကျော်လျှင်သားဗညားဘရူးနှင့်သမီးနှဲ့ထကာတော်၊ညီ မနဲ့တကာသင်သားသွေးသုံးယောက်ရပြီးမှ။ သင်ဗညားဗြို ကံကုန် သေ၍နောက်ကျားမကြာမောင်တော်ဗညားရန်ဒိုက်ကြောင့်၊ အဝ သို့ရောက်ရာ၊ ၅ နှစ်ခန့်ရှိမှ၊ သက္ကရာဇ် ၇၇၉ ခု၊ အသက် ၃၂ နှစ်တွင်ဟံသာဝတီသို့ ပြန်၍ရောက်သည်။ နှမတော်အဖြစ် ဒဂုံ မြို့ကြီးမှုခွါသည် ၅ နှစ်၊အသက် ၅၀ တွင်မင်းအဖြစ်သို့ရောက် သည်ဟံသာဝတီမြို့ ၁၅ နှစ်မင်းပြည်စိုးမိကို စိုးပြီးမှ၊ ဒဂုံမြို့၌ ၁၀ နှစ်၊"မင်းဆို" အဖြစ်နှင့်မင်းပြု၍၊ သက္ကရာဇ် ၈၃၂ ခု၊ အ သက် ၇၅ နှစ်တွင်အနိစ္စရောက်တော်မူလေသည်။

၂၅။ ။ဓမ္မစေတီမင်း နန်းသက်တော် ရှုကြောင်း။

ဝိသုဒ္ဓိရာဇာမရှိလျှင်၊ ပုဏ္ဏရာဇာဟူသော သားတော်ဆိမ်ရွှေ မင်းသည်၊ ဓမ္မစေတီအမည်ကိုခံ၍ မင်းပြုသည်။ ထိုမင်းသည် သီလသမာဓိနှင့် ပြည့်စုံ၍၊ ပိဋကတ် ၃ ပုံ၊ဗေဒင် ၄ ပုံမှ စ၍ သိန် ဆောင်ကျမ်း။ ၄ ပါးသော ဥပါယ်နှင့်၊ သိမြင်နိုင်၍၊ လူ့ကိုနိုင် သည့်ထက်ပိုလက်ပုံသည်းသော ရှိသောမင်းညီတုံ့ကို၊ ထိုနိုင်မရမ်း ဟူသောအမည်နှင့်ဝင်တောင်းမြို့ကိုလည်းပေးတော်မူသည်၊ပြည် ထဲရေးသည်းစည်ပင်ရှာသောကြောင့်၊ဆိုမြင်မိုလ်ပါ အင်အား ကြီးသည်နှင့်၊ရပ်နှင့်ဝတ္ထုအားအမတ်စစ်သူကြီးစုဇာတ်ပညာရှိသသူ တို့ပေါ်များ၍၊အလွန်စည်ပင်သောယာလှူရှိလေသည်။

၂၆။ ။သ္မိန်ဗရမ်းအကြောင်း။

အမတ် သ္မိန် ဗရမ်းသည်။ မင်းကို လျှောက်လေသည်မှာ။ ယောကျ်ားကောင်းဟုဆိုလျှင်ဗမ္မာစစ်တွင်ကျွန်တော်ကို နိုင်မည့်သူမရှိ။ ဆင်တော်ချစ်ခေါင်ကိုလည်း။ ဗမ္မာစစ်တွင် ခံနိုင်မည့်ဆင်မရှိ။ ယခုရေးထက်ထက်တွင်။ အရှင့်အစဉ် သားစဉ် မြေးဆက်မပြောပရအောင်။ တရုတ်ပြည်၊ မြန်မာပြည်မှာ။ ကျွန်တော်သံတိုင်မိုက်၍ ထားပါရမည့် အကြောင်းနှင့် မင်းကို လျှောက် လေသော်။ အမတ်စိတ်ရှိလျှင်သွားလေတော့ဟု မင်းအမိန့်ရှိသည်နှင့်။ သ္မိန်ဗရမ်းသည်း စိတ်ထက်သန်သောခဲမက်တို့ကိုရွေးယူ၍။ မြင်း၅၀၀နှင့်ဗိုလ် ၁၀၀၀ ချစ်ခေါင်ဟူသော ဆင်ကိုစီး၍။ ညည့်နေ့မဆိုတောခမ်းကိုလမ်းပြု၍ ချီတက်သွားလေ၍။ တရုတ်ပြည်အစပ်ခန့်မြို့မှာ သံတိုင်မိုက်ခဲ့ပြီးလျှင်။ အမြန်ကိုအဝတရုတ်မင်းကဆင်မြင်း အများနှင့်စီး၍ တိုက်သည်နှင့်။ မွန်စစ်သည်တို့သည်ပုန်းထမ်းကိုကွာကုန်လေ၍။ရွှေနန်းရှင်မှီစစ်သည်တို့သည်။နောက်ထပ်အများအပြား ရောက်လာမြန်သောကြောင့်။ အတိုက် အခံများလေ၍။ချစ်ခေါင်ဆင်ရန်ဒိုက်သဖြင့်။ ပင်ပန်းရှိသည်နှင့်။ အင်းသယ်တွင်းဆင်ကိုရေတွင်နှစ်၍နေလေလျှင်။ အဝစစ်သည်တို့လည်း အင်းနားပတ်လည် အထပ်ထပ်ဝန်းရံ၍ရှိလေလျှင်။ သ္မိန်ဗရမ်း လည်း ဆင်ပေါ်တွင် ရှိလေသည်နှင့်။ မြန်မာ မင်းလည်းယောကျ်ားကောင်းကိုနှစ်သက်သည့်မင်းဖြစ်၍။ မပစ်မခတ်ရဟုဟစ်၍ဆိုသည်။ သ္မိန်ဗရမ်းအမတ် ဆင်ပေါ်တွင်အသေခံသဖြင့်။ မင်းကသဝင်းသက်၍လာခဲ့။အသက်ကိုငါပေးမည်မိန့်တော်မူသည်တွင်သ္မိန်ဗရမ်းသည်းထမင်းသုံးနပ်မျှမစားရ၍။ အပင်အပန်းကြီးလှသည်နှင့်။ ထမင်းမုံ့ပွဲနှင့်ကြွေးတော်မူစေ။ မင်းကမှာလိုက်ရာတွင်သ္မိန်ဗရမ်းသည်းထမင်းမုံ့တို့ကိုစားရ၍။အပန်းပြေ၍။မင်းကသည်။ငါကသွတ်နိုင်မည်ရှာရာမရှိ။ ကြွေးတော်တွင်စီး၍ လာခဲ့ဟု

အသိန္နိရှိသောကြောင့်ဝင်လာသောလျှောင်းပင်ပန်းနွမ်းနယ်ရှိကြောင်း ကိုမင်းကသိ၍ဘော်ဂျင်းနှင့်မြို့ထဲသို့သိမ်းသွင်းရလေသည်။

ချော်တောင်ဆင်ကိုလည်း။အင်းတပယ်တွင်ရှိသည်ကို။ အရှေးသောဆင်မြင်းအမတ်တို့ ညည့်ကိုဝန်းရံ၍နေလေရာ။ ဂျူဆိပ်ညည့်နိုက်ရေကတောက်မှတယ်ကိုဖျက်ဆီး၍ထွက်သွားလေလျှင်မိုးသော်မှဆင်မြင်းနှင့်လိုက်ထံ့သော်ထည်းမမိ၍တောစခန်းကို သိမ်းမြို့၍ထားခဲ့ရာ။လေကိုအနန့်ခံကျောင်ဟံသာဝတီမြို့သို့ရော့သည်ကိုသိ၍မိမိနေသောတင်းကုတ်တွင်ဝင်၍နေလေသည်။ ဦးစီးသားမြင်၍ ငါ့သကိုဘယ်မှာပစ်၍ထားခဲ့လေသနည်းဟုဆွေမျိုးသားချင်းတို့ကအရွယ်ခြေထက်ကိုဖက်ယမ်း၍ငိုယိုကြသည်နှင့်မင်းလည်းဆင်ရောက်ကြောင်းကိုသိ၍ကြည့်ရှုလာစေသည်ကို။ ဆင်မှာအရှုအန ရှားသည့်ပြင်။ အရွယ်လည်းပဲ့ရွဲ့၍ရှိသည်ကို။ ဆေးဝါးကုမ၍လွတ်ငြိမ်းလျှင်။ ဆင်ကိုခေါင်းဆောင်စေ၍။ အသက်က ဆင်မြဲကိုပေးကမ်းသော အဆောင်အယောင်အလိုက်။အထံ တန်ဆောင်းအသစ်ဆောက်လုပ်၍နေရလေသည်။

၂၇။ ။ဩို့နိဗရမ်းနှင့်သရှပ်မြင်းစီးချင်း ထိုက်သောအကြောင်း။

ဩို့နိဗရမ်းအမတ်သည်။မြန်မာမင်းကရောက်ရွှေ့၍ထားသည်နှင့်။သရှပ်တို့လည်းမြန်မာမင်းကဘော်တိုင်ဖိုက်လာသည့် အမှတ်ပြု၍ မြင်းအစီးတသိန်းခန့်နှင့် ပေါ်ပြူလာသည်ကို။ အင်အား ကြီးလှသောကြောင့်ဩို့နိဗရမ်းကိုခေါ်၍တိုင်ပင်လေသော်။ “ကြောင့်ကြတော်မမူနှင့်။ ငါသည် မင်းတရားမြို့၍ သတ္တဝါပြည်သူ ရဟန်းပုဏ္ဏားအပေါင်းတို့ကို ဘေးအန္တရာယ်ကင်းစေ၍ အသက်ရှည်စေအံ။နေ့ငင်သော်သရာမှာအကောင်းရာမြတ်ရာသို့ရော့စေအောင်ပြည်ကိုစွန့်ပိုး၍ငါပြီးရင်သည်။ထိုကိုလျက်။ တိုက်ထံ့မည်ဟုလာသော

မွေပုလ္လအတိုက်အလက်ကို မဲမက်တောင်းတယောက်ချင်း တိုက်လံ စိန့်မည်ဟု ရာဇာသဝ် ရေး၍ စေတော်မူလိုက်တော့"ဟု ဗြိန်ဗရမ်းက လျှောက်သည့် အတိုင်း မင်းကစေတော်သော်၊ တရုပ်တို့ ကသည်း၊ သည့်စကားသည်။ ပြည်ကြီး ရှင် နေထွက် ဘုရင် မင်းသည်၊ တရားနှင့်ညီစွာ မိန့်ခြင်းပင်ဖြစ်ချေသည်။ ရွှေ၃ ရက် ကို၊ တယောက်ချင်း တိုက်လံရအောင် စီရင်တော်မူပါမှသော ကြောင့်ဗြိန်ဗရမ်းသည်။ ခွန်အားရှိအောင်ကိုယ်ကိုမွေးလျှေးပြီး မှစီးတော်ချမြင်းများကိုစမ်းသပ်ရွေးချယ်သော်စိတ်ကမကြိုက်ရှိ ၍၊ မြို့တွင်းမြို့ပြင်၌ရှိသေသော မြင်းများကိုပြပါသော်လည်းစမ်း သပ်ချွင်မရရှိသည်ကို၊ မြန်မာအမတ်တို့ကလည်း ရယ်ဘွယ်ပြု ၍၊ တမြို့လုံးရှိ မြင်းအများကိုမျှ စိတ်မကြိုက်ဆို သော်၊ ဘယ်လိုင်း အမဘ်သည်၊ ဝါကားသည်သာ ဖြစ်မှိန့်မည်။ စွမ်းနိုင်မည်မထင် ဆိုကြရာတွင်၊ ဗြိန်ဗရမ်းသည်။ သည့်ပြင် ကြမ်းကြုတ် ခက်ထန် သောမြင်းမရှိပါပြီလောဟု မေးသည်ကို၊ ရခိုင်းမြင်းတစီးသည် ကြမ်းကြုတ်၍ ကိုက်တတ်သောကြောင့်၊ တောင်ထယ်ပြင်မှာ အလှောင်ထားရသည်ရှိပါ၏ဆိုရာတွင်၊ မြင်းရှိရာကိုပြမည့်လူနှိုး ချက်ခ၍ရေ့အောင်ငါကြည့်ပါမည်ဆို၍၊ မြင်းရှိရာကိုချိန်းချက် ချောင်းသွား၍ဗြိန်ဗရမ်းသည်။ မြင်းကိုမြင်ရလျှင်ချည်းထေသော်၊ ခုန်ပေါက်ကိုက်မည်ပြုရာတွင်၊ လာဘ်ဘဘက်က မြင်းဇက်ကိုကိုင် ၍သက်တဘက်ကိုလှမ်း၍ပေးလေသော်၊ ကိုက်မည် ပြုရာတွင်၊ လျှာကိုရုတ်ချင်းဆွဲငင်၍၊ မြင်းရောပါပေါ်သို့ခုန်တက်ပြီးမှဇက်ကို တပ်၍ အကြိမ်များစွာမတ်တတ်ရပ်၍ပိုင်းနှင်သည်။ နောက်မသွား နိုင်လျှင်၊ ဗြိန်ဗရမ်းသည်ခြေနှင့်အမြင်းခေတ်ဖြေလျက်မြင်းအလို ကိုတကြိမ်နှစ်ကြိမ်လိုက်၍၊ နောက်တကိုယ်လုံးချွေးထွက်သို့ရေ သဖြင့်၊ ဗြိန်ဗရမ်းအလိုသို့လိုက်ရရာတွင်မှ၊ မင်းရွှေတွင်မြင်းစီး ခြင်း အယုအဆင်ကိုပြ၍၊ မင်းနှင့်အမတ် ပြည်သူတို့ မြင်ရလျှင်၊ မအံ့သြနိုင်ရှိကြလေသည်။ ဗြိန်ဗရမ်းသည်။ ချိန်းချက်သည့် နေ့ရက်သို့ရောက်လျှင်၊ မင်းကိုဦးချ၍၊ မင်းကပေးသော စစ်ဝတ်

တန်းသောကိုဝတ်၍၊ မင်းသည်း ဗွိန်ဗရမ်း အမတ် အလိုရှိသည့်
အရာကိုပေးမည်ဆိုသည်ကို၊ ရန်သူ တရုတ်ခေါင်းကိုသည့်ရန်
မြင်းသသာသနား တောင်မှုပါချောက်၍၊ မင်းကသည်း မြင်းကိုပေး
လျှင်၊ ဗွိန်ဗရမ်းသည်မင်းကိုရှိခိုး၍၊ တိုက်ထံမည်အရပ်သို့ မြင်း
ကိုစီး၍ သွားခဲ့ရာ၊ နှစ်ယောက် တွေ့ကြ လျှင်၊ တရုတ်အမတ် ဝေ့
ကျော်သည်း သံချပ်ကို ဝတ်၍၊ လှံတံမောင်းအချိန် ၃ ပိဿာကို
ကိုင်၍၊ ကြီးနိုင်သောကိုယ်နှင့်မြင်းကိုစီး၍ ရောက်လာလျှင်၊ ဗွိန်
ဗရမ်းအမတ်သည်။ ငါတို့နှစ်ယောက်အမတ်ယောကျ်ားကောင်း
တိုက် ကြရလျှင်၊ ရှုံးလျှင်သည်း ကိုယ်ပျက်စီး၍ ရှိရ လိမ့်မည်၊
နိုင်လျှင်သည်း အကျော်အစောခံရတော့မည် ဖြစ်သောကြောင့်၊
မင်းနှင့်ပြည်သူတို့မြင်အောင်လှံရေးကစားပြီးမည်ဆိုလျှင်၊ ဝေ့
ကျော်သည်းလှံရေးပြ၍မြင်းစိုင်းသည်၊ ဗွိန်ဗရမ်းအမတ်သည်းလှံ
ရေးပြ၍မြင်းစိုင်းသည်၊ ဝေ့ကျော်သည်းမြင်းပေါ်တွင်ရပ်၍ ထိုင်
၍၊ သက်တဘက်ပ၍ ကသည်။ ဗွိန်ဗရမ်းသည်။ ထိုင်နေရင်း
သက်တဘက်ခြောက်၍ ကသည်။ ဝေ့ကျော်သည်းသက်နှစ်ဘက်
ခြောက်၍ ကမြန်ရာတွင်၊ သက်တဘီးတွင်ဝတ်သော သံချပ်ကြီး
ပြတ်သည်ကိုမြင်ရသောလျှင်၊ ဗွိန်ဗရမ်းသည်။ ထို နှစ်ယောက်
သည်များစွာသောအခြင်းအ ရာကိုပြုရ သော်ပြီးဖြစ်သည်၊ ငါတို့နှစ်
ယောက်ဆောင်ရမည့်အရေးကိုသာ အခြင်းအရာပြုတော့မည်ဟု
ဗွိန်ဗရမ်းဆို၍မြင်းကခအောက်ကိုအပြင်းခတ်၍ စိုင်းပြေးသည်။
ဝေ့ကျော်သည်းမြင်းစိုင်း၍လိုက်သည်၊ ဗွိန်ဗရမ်းသည်းသက်တ
ဘက်ခြောက်သည်၊ ဝေ့ကျော်သည်း ဝဲဘက်ခြောက်ရာတွင်၊ သံ
ချပ်ကြီးပြတ်သည့်နေရာကို မြင်တည့်လျှင်၊ လှံမောင်း ဖျံ့ရှည်နှင့်
ထိုးလေ၍၊ ဝေ့ကျော်မြင်းကကျလေလျှင်၊ ခေါင်းကိုဖြတ်၍ မြင်း
တွင်တည့်ပြီးမှ၊ ဝေ့ကျော်၏မြင်းလည်းဇက်ကိုဆွဲငင်၍၊ မြင်းကို
အပြင်းစိုင်း၍ခဲ့လျှင်၊ တရုတ်ရွှန်းရှင်ကိုဆက်လေသည်။ မင်း
နှင့်အမတ်ပြည်သူအပေါင်းတို့သည်းဗွိန်ဗရမ်းကို ဆုလာဘ်ကြီး
စွာပေး၏၊ တရုတ်တို့သည်းအရေးရှုံးနိုင်၍ထွက်သွားရလေသည်။

သို့နှင့်မင်းသည်း ဗွိန်ဇရမ်းအမတ်အားသနားကြင်နာခြင်းနှင့် မိန့်တော်မူသည်မှာ။ ဗွိန်ဇရမ်းအမတ်။ ငါ့မှာကျေးဇူး ကြီးလှပေသည်။ ငါနှင့်အတူနေလိုသော စိတ်ရှိလျှင်၊ မြို့ကြီး အဆောင်အယောင်ကြီးတိုက်တန်ဆောင်ငါပေးမည်။ ဟံသာဝတီမြို့ကိုရောက်ချင်သည့်စိတ်ရှိလျှင်လည်းလူသူအများနှင့်လိုက်ပို့မည်။ ငါ့ကိုအားမနာနှင့်ဟုမိန့်တော်မူလျှင်း ဗွိန်ဇရမ်းအမတ်သည်လည်း ရှေးကျွန်တော်ကိုအသက်သနားတော်မူ၍ အဝတ်အစားလူသူအိမ်ရာသနားတော်မူသည့်ကျေးဇူးတော်သည်၊ အသက်ရှည်သမျှကိုအမှုတော်ကို ထမ်း၍ နေသော်သည်။ ပြန်နိုင်မည့်အရာမရှိသည်ကို ယခုဘုရားအမိန့်တော်နှင့်၊ ဟံသာဝတီမြို့ကိုပြန်သွားလိုလျှင်သွားလော့တော့ဟုအခွင့်သနားတော်မူရာမှာမချွတ်မလွဲအလျှင်ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူမည်ဟု ဗွိန်ဇရမ်းအမတ် လျှောက်ရာတွင်။ ဝတ်တော်မူသော လက်စွပ်ကိုချွတ်၍ ပေးတော်မူပြီးလျှင် ပေါင်းတရုပ်အနီကြီးအဝတ်အစားတို့ကိုလည်း အများသနားတော်မူ၍ချွေရွှေတော်ကားနှင့်လူအများခန့်၍ ဟံသာဝတီမြို့သို့အရောက်ပို့ရလေသည်။ ထိုသူတို့ကိုလည်း ဗွိန်ဇရမ်းအမတ်ကဆုလာဘ်ကြီးစွာပေး၍ပြန်ရလေသည်။

ဗွိန်ဇရမ်းအမတ်သည်မြို့သို့ရောက်၍၊ နားနေစားသောက်ပြီးလျှင်၊ အရှင်ကိုဖူးမြင်မည်ဟု၍၊ ရွှေစေတီမင်း အထံ တော်သို့ရောက်မှဦးချ၍နေလေလျှင်မင်းသည်းအကြောင်းမျိုးကိုမေးတော်မူရာဗွိန်ဇရမ်းသည်းအကြောင်းမျိုးကိုပြန်ဆိုလျှောက်ထားလျှင်မင်းကလည်း။ အမတ်တို့အေ့ လက်သို့ရောက်မှအသက်ရှင်ပြန်ရ၍ ငါတို့ထံသို့ရောက်ပြန်ရသည့်အရာသည်ဖြစ်ခဲလှသည်တကားဟု မိန့်တော်မူလျှင်၊ ဗွိန်ဇရမ်းအမတ်ဦးချ၍လျှောက်လေသည်ကား။ ကျွန်တော်သည်။ ရှေးကပုံထုံးနှင့်ဥပမာရှိလှပါသည်။ မိန်းမတယောက်သည်။ လင်၏အနာဖြင့်ဟုသောကြောင့်၊ ဗေဒင်တတ်သောသူထံအမေးသွားလေသော်။ ဗေဒင်ဆရာ ဟောသည်မှာ။ ညည်းလင်သည်မင်းဖြစ်မှသေမည်ဆို၍မိန်းမအိမ်သို့ပြန်လေလျှင်ရွာမကြာ

ထင်ကံကုန်သောသူသည်။သားချင်းအများသည်။အဆောင်းကိုချမည်
ဖြစ်ရာတွင်။ထင်အဆောင်းကိုဘက်၍သေး၍ဖြေ၍ပညာရှိတို့ဆိုပါ
သည်။ညှိုထင်သည်မင်းဖြစ်မှသေမည်ဆိုပါသည်။မရှုနိုင်သေးပါ
ဟုဆိုသော်၍နေရသေးသည်နှင့်။ထည့်လုံးရှိသောသည်အမိုက်။အ
ဖြင်းအနံ့ရှိသောနတ်နှစ်ပါးသည်။ထပါကနှစ်သစ်သလသည်။
ထပါကနှစ်ဟောင်းသားထားသည်ဟုဖြင်းချဲ၍ထွေရော။စိတ်မပြေ
ကြသောကြောင့်။ သည်ကုန်သကို ရှင်ပေ၍ အလုံးဖြတ် ခံတော့
မည်ဆို၍ရှင်ဘေးဘဲပြင်ရှင်ကိုလုထင်ကားနတ်မင်းနှစ်ပါးဖြင့်ချဲ၍ကြ
သည့်စကားမှာ။နှစ်ဦးသည် ဝသော နှ ဥတု မိုးဟကာလ ဖြစ်သော
ကြောင့်။ ကုန်နှင့်ရှိသောသစ်ပင်။ ကုန်မရှိသောသစ်ပင်တို့သည်။
အညွှန့်သွန်းသွန်းထွက်သော၍ဖိ ၁ ဖြိုးသောသောခြင်းဖြင့်။ရှုကာစ၍တိ
ရ၍ဥာန်အကျေးဇူးထို့ချော်ပါရသေးသည်။ နှစ်ဟောင်းသည်ပေ
မ နှ ဥတုရောခံသောအခါသည်။ဆောင်းကာလဖြစ်သောကြောင့်။ဆီး
နှင်းကျ၍။ရေခဲထက်ခရုကျနှင့်ကြွင်းခံ၍။ ကုန်နှင့်ရှိသော သစ်ပင်။
ကုန်မရှိ သောသစ်ပင်တို့သည်။ အရွက်မနုမရှင့် အရွင့်အသီးနှင့်
ပြည့်စုံတော၍။ စိတ်ဖြိုးသောပေးခြင်းဖြင့်။ရှုတိရ နှ ခန်ကျေးဇူးအ
ပေါင်းတို့ချော်ပါရသေးသည်ကို။နှစ်သစ်နှစ်ဟောင်းနှစ်မျိုးလုံးပင်
သားထားတော့သည်ဟု လုထင်ကလုံးဖြတ်သေးသော်။ နတ်နှစ်ပါး
ထည်းဝမ်းသားအားရနှင့်။ပညာရှိသသူပင်ဖြစ်ပသေးသည်။ ငါတို့
နှစ်ပေါက်သည်။အချစ်မပျက် အချက်ပြေရသေးသည်။ လုထင်
ကျေးဇူးကြီးလှပေသည်။အသက်ရှင်ကာနှင့်မပြီးသောချေစိုက်၍ရွေ
ငွေ အများအပေး၍ ပူဇော်သေးသည်။ ။ရေး ကျွန်တော်သည်။
ထိုလုထင်ကဲ့သို့သော ပေါ်၍ ရှင်ပြန်ရ၍။ အရှင့်ခြေရင်းတော်သို့
ဘုံးဖြင့်ပြန်ရသည်ဟု လျှောက်ရော။ ဘုရ စေတီ မင်းသည်။ ချီးမွမ်း
ချော်ကတ်စားတော်မူ၍။အချိန်ဘဲနှင့်ဖွင့်ဝင်တော်မူသေးသည်။ကိုယ်
လုပ်တော်အရွယ်တရုကိုပေးတော်မူပြီး။စစ်ဘုတောင်းမြို့ကိုလည်း
ပေးတော်မူသည်။ ။ထို့နှင့်။ ဘုန်းတရမ်းလည်း။ စစ်တောင်းမြို့က
ကိုရှုသက်ပြင်းသက်တော်၍မင်းကိုမဖြတ် ထွက်ဂင် ပြဲ့သည်။

မင်းဝင်သော်မှလျှင်၊ စစ်တောင်းမြို့သို့ရောက်အောင် အမြန်ပြန်လေသည်။

၂၀။ ။သွိန်ဗရမ်းကွယ်သြဘွန်တနိုင်ငံရောက်ခြင်း အကြောင်း။

ယင်းသို့အခါခပ်သိမ်းပြန်သွားရာတွင်ပဲဟိုသာဝတီမြို့မှသူ့ကြီးတယောက်ကိုမိ၍အပြစ်အကျော်တံကျင်လျှို၍သတ်လေသည်နှင့်သွိန်ဗရမ်းအမတ်သည်။ ထွက်ဆောင်း၍အိမ်သို့အမြန်ပြေးစီး၍သွားသည်ကိုလိုက်သူတို့လည်းမမှီ၊ မိုးလည်းချုပ်သည်နှင့်၊ တံကျင်လျှိုသောသူ့ကောင်သို့လွန်တဲ့လျှင်ပဲလူပြန်ခဲ့ပြီးခေါ်လေ၍၊ သွိန်ဗရမ်းအမတ်သည်ပြန်၍ကြည့်သောအခါတံကျင်တွင်လူ့ကောင်ကိုမြင်၍၊ ငါသွိန်ဗရမ်းကိုပင်။ ဟဲ့ခေါ်ရမည်လောဟု ပြန်သော၍မသိုသောကြောင့်နင်ငါ့ကိုခေါ်ရသနည်းဟု မေးလေလျှင်၊ သူ့ကောင်သည်လျှာထုတ်၍ပြသည်။ သွိန်ဗရမ်းအမတ်သည်တံကျင်ကိုဘဲ၍လျှာကိုဖြတ်ယူမည်ရှိရာတွင်၊ လျှာကိုသွင်း၍ကိုက်ယူရှင်ပေးမည်ဆိုပြန်၍၊ သွိန်ဗရမ်းသည်ခေါင်းကိုချထား၍ ကိုက်ယူလျှင်ရလေသည်နှင့်ခေါင်းကိုလည်းဖြတ်ယူ၍မြင်းနံ့သားတွင်ချိတ်ပြီးမှမြင်းကိုဒုင်း၍စစ်တောင်းမြို့ အိမ်သို့ရောက်လျှင်၊ မြင်းကဆင်းသက်လျှင်၊ လူသေခေါင်းလည်းသွိန်ဗရမ်း၏ တင်ပါးကိုသွားချင်းနိုက်အောင် ကိုက်လေ၍၊ ခေါင်းကိုလှု၍ပစ်သော်၊ သွားသည်မကျွတ်ရှိသေး၍အနာအားကြီးသောကြောင့်၊ သွိန်ဗရမ်းအမတ်သည်းအနိစ္စရောက်ရလေသည်။ ထက်မြက်လှသည်အမတ်သွိန်ဗရမ်းသည်။ ကုသိုလ်ကံ ကောင်းသောအခါ၊ လုပ်ကိုင်၍ သဘော် ၇ စင်းကိုရလေလျှင်၊ အလကျွန်အဖောဖြစ်ရသည်နှင့်၊ ရန်သူအများကိုလည်းအောင်သန့်များ၍သွိန်ဗရမ်းအမည်နှင့် စစ်တောင်းမြို့ကိုအဆောင်အယောင်ကြီးစွာနှင့်ရလေသည်၊ နောက်လည်းသရုပ်လေပုံဂရုဒ်ကိုနိုင်ပြန်လျှင်မြန်မာမင်းအမတ်တို့နှင့်အလေ၊

ရာဇ်ဟံသာဝတီ၊ အမြို့မြို့ကိုဘေးချမ်းသာထင်ရှားခြင်းနှင့်၊ ရေသောင်ကြီးစွာအများမှဖော်သည်ကိုခံရလေသည်၊ ကုသိုလ်ကံအားနည်း၍အကုသိုလ်ကံအားကြီးလေလျှင်၊ ယုတ်မာရလေပြီသွားတွင်အမနိ၍ဖြစ်ရလေသည်ကိုမည်သည့်ပုံဟမာနှင့် တူမည်ဆိုသော်။ ။ရှေးအထက်က။ ကာသီဒါသဆရာသည်။ ထက်ကိုယ်တည်းကိုပင်ကုသိုလ်ကံအားကြီး၍၊ တရုတ်ပါးသောမင်းသွီးတို့နှင့်နေတိုင်းနေ့လေ့ရှိပြီးမှ၊ နောက်အဆုံးတွင် မကောင်းမှု အကုသိုလ် ကံရောက်လေလျှင်ပြည့်တန်းသော မိန်းမထက်တွင်၊ ယုတ်မာလေသောသေခြင်းသို့ရောက်ရသည်။ ။ထိုနိဗ္ဗာန်ရမ်းအမတ်နှင့်ကာသီဒါသဆရာနှစ်ယောက်တို့သည်၊ ပုံမာတူလှတကားဟု၊ မှတ်သားဖွယ်ရှိကောင်းသည်။ ။ထိုနိဗ္ဗာန်ရမ်းအမတ်အမိ၍ဖြစ်ကြောင်းကိုမွေ့ဇတီမင်းကြားလျှင်မင်းနှင့်အမတ်စစ်သူကြီးအပေါင်းတို့ ဖြင်ဖြိုစွာငိုပရို၍အလောင်းကိုသင်္ဂြိုဟ်ရလေသည်။

၂၉။ ။သားတော်မင်းရဲကျော်စွာကိုကွပ်ချက်ခြင်း အကြောင်း။

မွေ့ဇတီမင်းသည်နန်းစံ ၇ နှစ်ရှိလျှင်မိဖုရားနဲ့တကာသောင်တွင်ရလေသောသားကို၊ ဗညားရန်အမည်ကိုပေး၍၊ နောက်အိမ်ရှေ့ပေးသည်။အထက်ကကိုယ်လုပ်တော်အကြီးတွင်သားနဲ့ကနဲ့တယောက်မြင်ရာ။နဲ့ကနဲ့ကို "မင်းရဲကျော်စွာ" အမည်ပေးသည်ကို၊ ငါသည်သားအကြီးဖြစ်ပါလျက်၊ ဗညားရန်ကို အိမ်ရှေ့ပေးလေသည်။ငါစိတ်မသက်သာပါ။ ခမည်းတော်တရားသည်၊ တရားကိုသိမြင်ပါလျက်။တရားသဖြင့် မခန့်ထားဟု ကျွန်အကြီးတို့ကို ဆိုသော်။ကျွန်အကြီးပေါ်ကသောက်ကား၊ ညအခါတွင် ဝန်းတော်မင်းဗညားလေကိုခေါ်၍တိုင်ပင်မှုဖြစ်မြောက်ပါမည်လျှောက်၍၊ အမတ်ဗညားလေသည်အမိမောင်ရင်းဖြစ်၍မင်းသားကခေါ်လျှင်၊ ညအခါ အိမ်သို့သာရောက်လေသည်။ မင်းရဲကျော်စွာသည်၊ အ

ကြောင်းမျိုးကိုဖြန့်ခလေသော်။ ဗညားလောက အကြိုကြိုးချောင်ချည်ကြာတော့မည်မှန်ဘန်အမတ်စစ်သူကြီးအပေါင်းတက်၍။ မင်းလည်းထွက်မည်ဆိုသည့်မင်းသားကလူ ၁၀၀ ရုံးရ၍ရလေ။ ငါက ၁၀၀။ လူ ၂၀၀ ကို ၅၀ စီ။ ဝင်းလေးမျက်နှာကိုစောင့်နေစေ၍။ အမတ်စစ်သူကြီးတို့တက်ပြီးလျှင်။ ဝင်းဖြင်လေးမျက်နှာ၌ ရှိသောအိမ်တွေ့ထိုကို တဖြိုင်တည်း မီးတိုက်စေလျှင်။ အမတ်တို့ထွက်ပြေးရလိမ့်မည်။ မင်းတကိုယ်တည်းရှိသောအခါ၊ လူအများနှင့်မင်းသားဝင်၍ခုတ်သတ်လျှင်။ မင်းဖြစ်ရတော့မည်ဆိုသည်ကို။ မင်းခဲ့ကျော်စွာကလည်း။ ခမည်းတော်သည်တရားသဖြင့်မစီရင်သောကြောင့်သာ။ ငါကြီးရသည်။ ခမည်းတော်သည်မီးကိုကြောက်တတ်သည်မီးအများကိုမြင်လျှင်အန္တရာယ်ဖြစ်ချေတော့မည်။ ငါ့စိတ်အတိုင်းလည်းပြည့်ရုံလေ။ လူ့အသက်လည်းကင်းစေလို၍ ငါစိတ်ရှိပါသည်ဟုမင်းသားကဆိုသည်ကို။ ဝမီးဗညားလေးနှင့်ကျွန်အကြီးလိပ်ဘောက်သည်။ ရုပ်ချည်းထ၍။ ညည်းစိမ်ကြီးတို့လည်းမင်းသားလိုသည်။ မင်းဘအသက်ကိုလည်း ရုံမက်သည်။ ကြံ၍ဖြစ်တော့မည်လောဟုဆို၍။ လိပ်ဘောက်နှင့်ဗညားလေးတို့၏အိမ်ကဆင်းသွားလေသည်။

မင်းခဲ့ကျော်စွာသည်း အမှုက်မနှို။ ပကတိ အတိုင်း နေလေသည်။နောက်မှကျောကျွန်တို့ကိုခေါ်ဖြန်း၍။ ထိုလေးထောင်းတော်ထိုးတောင်းခတော် ရာဇာဝိရောဇ်သည်။ ခင့်မြို့မှာနေ၍ကြီးစည်ချွင်အပြီးသို့တိုင်ရသည်။ငါလည်းသည်ကဲ့သို့ပင် ကြံတော့မည်ဆို၍ဆင်မြင်းလူသူကိုရ၍။ ညည်ခြ္အချိန်ကိုထွက်သွားလေသည်နှင့်။ မိုးသောက်၍မင်းကြာလျှင်။ အမတ်ဗျူ့မိတ်ကိုအလိုက်ခန့်၍။ ထမ်းခိုးတွင်ခင့်ကြာလျှင်တိုက်ထဲကြသော်မင်းခဲ့ကျော်စွာကိုမိ၍။အမတ်ဗျူ့မိတ်လည်းခေါ်ယူခဲ့၍။ခမည်းတော်သို့ လျှောက်သည်ကို။ ရင်လွှေးရင်သားဖြစ်၍။ မှန်မှာမြင်သကဲ့သို့မဖြတ်ပင် ရှုမြင်ပချင်သည်။ သင်းသည်မမြင်စေချင်၍ ပြုသည့် အရာဖြစ်သည်ဟု မိန့်တော်မူပြီးလျှင်ဝင်တော်မူလေသည်။အမတ်ဗျူ့မိတ်လည်းမတွေး

ကောသမ္ဗာနယ်နိုင်ငံ၌ အိမ်ရှေ့မင်းကို အခြွေအရံနှင့် မြှောက်ထော ထျော်။ သည်အသိန့်တော်စကားကိုအမတ်မသိသနေသော၊ သတင်းပေ ပေးသူမင်းကသိန့်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်၊ ထရေပင် ရုတ်ပေပေတော့ အိမ် ရှေ့မင်းကခရိုဟျော်။ ဇုန္နဗိတ်သည်း အမြင်သို့ရတ်၍ စိရင် ထော သည်။ မင်းခဲ့ကျော်စွာကိုရတ်၍သတ်စေသောကြောင်းအတွင်းမှ ဆယ်တော်ကြားဟျော်မင်းဖြစ်ခြကိုတက်ပြီး၊ ဗိုလ်ပိုင်၍ အထက်က စည်းသားသေသောနှင့်လိတ်ခေသောက်တို့အကြံပေး၍မယူကြောင်းအကျန် အသင်ရတ်သေသင့်၍ဗိုလ်ပိုဟျော်မင်းသည်းမှတ်နေရာရပ်၍ ပြင်းပြစွာ ဗိုလ်ပိုသည့်ပြင်။ ငါ့အသိန့်မရှိသည့် အရောက်ငါ့သားကိုသတ်ရမည် သောဇုန္နဗိတ်ကိုယ်နှင့်မယား သားတို့ကိုမီးပုံ၍တိုက်မည်ဟု၊ အ ပြင်းအယူခန့်၍ဇုန္နဗိတ်သည်းမယားသားတို့နှင့် အိမ်ရှေ့မင်းထံ မှတုန်းရှောင်နေထောသည်။ရှာ၍မရမှမင်းခဲ့ကျော်စွာအလောင်းကို မင်းတို့သင်္ဂြိုဟ်နည်းအတိုင်း။ ရက်ထည့်အောင် မြို့တွင် ရှိသော သံဃာတော်တို့ကိုပင့်ကြွေရောရှုပ်ပါနှင့်ဆွမ်းလုပ်ကျွေးပြီးမှ။ ဆရာ တော်တို့ကိုမေးတော်မူသည်မှာ၊ ကျွန်ုပ်သား မင်းခဲ့ကျော်စွာကို သတ်ကို အသိန့်မရှိပါဘဲလျက်။ သင်းကျွန်ဆိုး ကျွန်မိုက်သည် ကျွန်ုပ်အသိန့်ရှိသည့် အဖြစ်နှင့်စိတ်ထား၍အနန္တရာယ်ပြုသည့်အရေ ကို။ မကောင်းမှုသည်ကျွန်ုပ်သို့ရောက်၍မည်သောဟုမေးတော်မူ သည်ကို၊ သာသနာ့ဒါယကာမင်းမြတ်ထဉ်း။ အနန္တရာယ်ဖြစ်စေခင် စိတ်ဖြင့်နှုတ်ဖြင့်မရှိ၊ တရားတော်ရှိကြောင်းကိုလည်းသာသနာ့ဒါ ယကာမင်းမြတ်သိမြင်သည့်ပင်။ "ဝိတ္တဲပဗျာတိ" ဟောတော်မူသည်။ စိတ်ကမရှိသည်ကိုမကောင်းမှုမရောက်သင့် ဖြစ်တော့သည်ဟု ဆရာတော်တို့မိန့်ဆိုတော်မူကြ၏။ ထိုနောက်မင်းခဲ့ကျော်စွာ ကို သင်္ဂြိုဟ်သည့်နေရာ၌။ စေတီတန်ဆောင်းကြီးဆောက်၍။ မ ပြတ်လှူဒါန်းမူတော်ရသည်။

၃၀။ ။သာသနာတော်တိုင်ပြုရကြောင်း။

မြတ်စွာဘုရားသာသနာတော် ၅၁၄ နှစ်၊ မြို့သက္ကရာဇ် ၈၉၂ ခု၊ တပို့တွဲလဆန်း ၅ ရက်။ ကြာသပတေးနေ့ ကာလ အချိန် မရောက်သေးသောကြောင့်၊ သက္ကရာဇ် ၈၇၁ ခု၊ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် ၇ ရက်။ တနင်္လာနေ့တွင်၊ ဉာဏ်ပညာ ကြီးကျယ်သောသူ၊ ဆရာတော်ရှင်ဗုဒ္ဓဃောသနှင့် ရဟန်း ၅၅ ပါး၊ အမတ် ၄ ပါးနှင့်၊ ပုသိမ်မြို့ဆိပ်က သိန်းယိုကျွန်းကို ကူးရလေသည်။ သာသနာတော် အသစ် ထွန်းကြယ်အောင် သဏ္ဍာန အရပ်၊ မြဒိုပါ ဖြစ်သောအရပ်၊ ဗောဓိပင်၊ နေရဉ္ဇရာမြစ်ရှိဟန်၊ စီသောခါတော်ဆုတ် သော ပုဂ္ဂိုလ်ကျောင်းပုံပမာဏ အတုန်အစင်ပန်းချီတို့နှင့်ရေးကူးရမည်ကို၊ သိန်းယိုမင်းအားလည်းဆင်သက်ဆောင်နှင့်ကူးရလေသည်၊ သက္ကရာဇ် ၈၇၁ ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၅ နေ့ သဘောင်ပုသိမ်မြို့ဆိပ်သို့ ရောက်လာသည်၊ သက္ကရာဇ် ၈၇၄ ခု ကဆုန် လပြည့် နေ့ သိန်းယို ကျွန်းက ကူးရောက်လျှင်၊ မြို့ အနောက်ကျွတ်ခေတ်ဆေးသောအရပ်တွင် သန့်စင်ရာရွေးချယ်၍ ညီညွတ်စွာမြေကိုတွန်ရုပ်၍ပြီးသည်။ နယုန်လပြည့်ကျော် ၆ ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့၊ အနုပါလစေတီ၊ သုပတ်ထွစေတီ၊ ဒီပါဝိဟာရစေတီ၊ တိဿဝိဟာရိကစေတီ၊ တုဗ္ဘိဇက်မခေတီ၊ ဒုဿဝရစေတီ၊ ရတနစက်မစေတီ၊ ရုဗ္ဗလိဿစေတီ၊ ဥပါသကမာကမစေတီ၊ ပရိဘောဂစေတီ၊ ကဿပဗုဒ္ဓမဟာဓစေတီ၊ ရာဇာယတနစေတီ၊ ပဝါဟစေတီ၊ ပုပ္ဖါရုံကျောင်းကြီးနှင့် ရွှေကျောင်းကြီး ၁၅ ကျောင်း။ ရွှေစရပ် ၁၆ ဗောဓိပင်ကကို နေရဉ္ဇရာမြစ် ရှိဟန်။ သာရကလျာဏီ ပဝိပေါက်ရှိဟန်၊ သက္ကရွှာန။ ၁၆ ရွာန ရှိဟန်များကို၊ သိန်းယိုမင်းနှင့် ကမ္ဘည်းစာ ပါသည့် အတိုင်း။ ယသိုးပွှင်းရအောင်။ ကောင်းမှု အရပ်ရွာနကြီးကျယ်ဖွဲ့သောကြောင့်မရေမတွက်နိုင်သောညွှာ ရွှေငွေတို့ကိုလှူကြ၍သားသွီး၊ အမတ်တို့နှင့် ဆိုင်ရာ အရပ်တို့ကို အပ်နှံ့လုပ်ကိုင်စေ၍၊ သက္ကရာဇ် ၈၈၄ ခုတိုင်မှ အပြီးသို့ရောက်လျှင်။

ကျောင်းဝတ်၊ဘုရားဝတ်ဝတ္တုကံမိုးမြေကြလှူသူအများလှူတော်မူ၍ သာသနာတော်ခေါ်သောအခါတည်း။ဟံသာဝတီ၊ ဒဂုံ၊ ဒလ၊ဗုသိမ်၊ မုတ္တမ၊ သံလျင်အမြို့မြို့တွင်ရှိနေသည့် သင်္ဃာတော်အပေါင်းတို့ကိုနှစ်ဝင် အောင်၊ ပရိက္ခရာရှစ်ပါး အစုံစီ၍ လှူ၍၊ အရှင်ဗုဒ္ဓ အရှည် တည် အောင်၊ အများပြုရတော်မူသည်။ အထက်ကမင်းအဆက်ဆက် တို့ ကောင်းမှုပြုသည်ကို မသာကင်ရှုပေ။ ဓမ္မစေတီမင်း လက် ထက်တွင်မနိုင်းမရှည်နိုင်အောင် ကောင်းမှုကုသိုလ် အဆောက် အအုံများကြီးကျယ်လှပေသည်။ ။နောက်တည်းဓမ္မစေတီမင်း သည်ဝတ်ပြုလျှင်၍သင်္ဃာတော်တို့အားစာသင်ပေးသည်၊ပြည်ထဲ ရေးအမှုအခင်းတို့ကိုမှုကား၊ အိမ်ရှေ့မင်းဗညားရန် စီရင်ရလေ သည်။ ပြည်ထဲရေးသာယာအောင်၊ တရားတော်နှင့်ညီစွာ မင်းပြု တော်မူသည်။

၃၁။ ။သိမ်နိုးယိုမင်းအမေးကို ဓမ္မစေတီမင်းဖြေဆိုခြင်း အကြောင်း။

နောက်တည်း သိမ်နိုးယိုမင်းကား၊ ဓမ္မစေတီ အမည်ခံကြောင်း၊ ဥာဏ်ပညာကြီးကျယ်ကြောင်းနှင့်၊ သင်္ဃာတော်တို့ ကူးသာရော တွင်ကြားရသောကြောင့်၊ ၈ ပထဝိဗ္ဗနာဂရုဏ။ မိဂ္ဂရာဇာဂရုဏ နှစ်ယောက်နှင့်၊ လှေငါးကျိပ် သဘော်သင်္ဘောလိုက်ပါလာသည်ကို ကြိုဆိုလျက်ဟံသာဝတီမြို့သို့ရောက်လာရာ၊ သိမ်နိုးယိုမင်း၏အမှာစာ မှာ၊အချစ်တော်ဓမ္မစေတီမင်း။

(၁) ရက် တကောင် သည့် အရိုးသာ အကောင်အကြီး ဖြစ် သည်။

(၂) ရက်တကောင်သည့် အသားသာ အကောင်အကြီး ဖြစ် သည်။

(၃) ရက်တကောင်သည့် အမွေးသာ အကောင် အကြီး ဖြစ် သည်။

(၄) ဂှက်တကောင်သည် ကြော့ကွင်းထဲတွင်စား၍ ကြော့ကွင်းထဲတွင်သေသည်။

(၅) ဂှက်တကောင်သည် ကြော့ကွင်းပြင်မှာစား၍ ကြော့ကွင်းပြင်မှာသေသည်။

(၆) ဂှက်တကောင်သည် ကြော့ကွင်းထဲမှာ စား၍ ကြော့ကွင်းပြင်မှာသေသည်၊

(၇) ဂှက်တကောင်သည် ကြော့ကွင်းထဲမှာ စား၍ ကြော့ကွင်းပြင်မှာသေရသည်။

(၈) ခေါင်းကြီးသည့်မှာဘေးဟယ်ဂှက်နည်း။

(၉) ပုရွိုက်ဆိတ်တပါးသည်အထင်းမှလာသည်။ အဆိုက်မှာသွားသည်။

(၁၀) ပုရွိုက်ဆိတ်တပါးသည် အဆိုက်မှလာသည်။ အထင်းမှသွားသည်။

(၁၁) အထင်းကလာ၍အထင်းမှာသွားသည်၊

(၁၂) အဆိုက်ကလာ၍အဆိုက်မှာသွားသည်၊

(၁၃) မြတ်စွာဘုရားသည်ရဟန္တာကိုပထိုရိုက်ရင်ရသည်။

(၁၄) မည်သူသည်။ ကောင်းမှုမပြုရပြီနည်း။

(၁၅) မည်သည့်အရာလေးသည်။

(၁၆) မည်သည့်အရာပေါ့သည်။

သည့်အမေး (၁၆) ပါးကို၊ အချစ်တော် မွေ့ဒေဘီမင်းသည်၊ ပညာကြီးကျယ်သည့်မင်းဖြစ်၍ဖြေတော်မူပါဟူ၍အမှာစာတွင်ပါသည်။

မင်းသည်ကြားမြင်ရလျှင်။ အမှာတော်ရေးသီတဝကိုအရေးခန့်တော်မူ၍၊ အကြောင်းကြားလိုက်သည် အချစ်တော်သိန်းပက်မင်း။

(၁) ဂှက်တကောင်သည်၊ အမိုးသာ အတောင် အမြီးဖြစ်သည်ကိုရေမှာဗိတုန်းကိုရိုသည်။

(၂) ငှက်တခကောင်သည်။ အသသားဘာ အခတောင်အမြီးဖြစ်သည်ဆိုရာမှာ။ ရွှေပျံငှက်ကိုဆိုလိုသည်။

(၃) ငှက်တခကောင်သည်။ အခမွေးသာ အခတောင်အမြီး ဖြစ်သည်ဆိုရာမှာ။ ဥခေါင်းငှက်ကိုဆိုလိုသည်။

(၄) ငှက်တခကောင်သည်။ မြေ့ကွင်းထဲမှာစား၍။ မြေ့ကွင်းထဲတွင်သေသည်ဆိုရာမှာ။ ဘာမထီးကြီးဘာမဂုဏ်ကိုရုံမက်၍။အိမ်ထောင်သောသူတို့သည်။ အိမ်ထောင်ရင်းပင်သေရသည်ဆိုလိုသည်။

(၅) မြေ့ကွင်းဖြစ်မှာစား၍။ မြေ့ကွင်းဖြစ်မှာပင် သေရသောငှက်ဆိုသည်မှာ။ အကြွင်းသုသည်။ ယော်ရှယ်စဉ်ကပင် ကျောင်းတွင်နေ၍ ရှင်သာမဏေပြုလျက်ရှင်၊ ဘခကော ဘဝက ရဟန်းဖြစ်ပြီးနောက်။ ထိုရဟန်းအဖြစ်နှင့်ပင် သေရသည်ကိုဆိုလိုသည်။

(၆) မြေ့ကွင်းထဲမှာစား၍။ မြေ့ကွင်း ဖြစ်မှာ သေရသည်ဆိုသည်မှာ။ လူအဖြစ်နှင့်အိမ်ထောင်၍ ကြီးမြင့်သောအခါ။ ပြု၍သေရသည်ကိုဆိုလိုသည်။

(၇) မြေ့ကွင်းဖြစ်မှာစား၍။မြေ့ကွင်းထဲမှာသေရသည်ဆိုသည်မှာ။ ယော်ရှယ်စဉ်ကပင် အကျိုးအကြောင်းကိုသိသဖြင့်။ ရဟန်းပြုလျက်။ မြတ်သောအကျင့်ကိုကျင့်၍။ ကြီးမြင့်မှလူထွက်၍သေရသည်ကိုဆိုလိုသည်။

(၈) ဦးခေါင်းကြီးသောငှက်တို့သည်။အများပင်ရှိချေသည်။ ထို့ရှိသော်ငြားလည်း။ သူ့ဦးခေါင်းကိုသူမရှိနိုင်ကြသောသည်။ထောင်းဆွဲ ခေါ်ထင်းနှင့် ကြီးတမျိုးမှာသူ့ဦးခေါင်းကိုသူမရှိနိုင်ချေ။

(၉) ဗုဒ္ဓပြစ်သဘောသည်။ အထဲမှာသာ၍ အရိုက်သို့သွားသည်ဆိုရာမှာ။ နတ်ပြည်ဗြဟ္မာပြည်ကာရတိ၍။ လူ့ပြည်သို့ရောက်လာလျှင်။ အကုသိုလ်ဇာတ်ဆိုက်ကိုသာလိုက်စားရိုက်မှာ၍။ သေလွန်လျှင် အပါယ်ဘုံသို့လားရသည်ကို ဆိုလိုသည်။

(၁၀) ပုဂ္ဂိုလ် တပါးသည်။ အမိုက်မှလာ၍ အလင်းသို့ သွားသည်ဆိုရာမှာ။ ငရဲပြည်ဘုံက လူ့ပြည်သို့ရောက်လာသောကာလ။ ဒါန သီလ ဘာဝနာစသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုကိုပြု၍။ နတ်ပြည်ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့သွားရသည်ကိုဆိုလိုသည်။

(၁၁) အလင်းကလာ၍ အလင်းသို့သွားသည် ဆိုရာမှာ။ နတ်ပြည်ဗြဟ္မာ့ပြည်ကလာ၍လူ့ပြည်၌ဖြစ်သောကာလ၊ ဒါန သီလ ဘာဝနာစသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုကိုပြု၍။ နတ်ပြည်ဗြဟ္မာ့ပြည် သို့တဖန်သွားရခြင်းကိုဆိုလိုသည်။

(၁၂) အမိုက်ကလာ၍ အမိုက်သို့ သွားသည် ဆိုရာမှာ။ ငရဲ ပြည်ကလာ၍လူ့ဘုံသို့ရောက်လျှင်။ မကောင်းမှုကိုသာပြုကျင့် သောကြောင့်။ တဖန် ငရဲပြည်ဘုံသို့ ရောက်ရသည်ကို ဆိုလို သည်။

(၁၃) ရဟန္တာကို မြတ်စွာဘုရား ဘယ်သို့ရိုက်ချေရသည် ဆိုရာမှာဘုရားအဖြစ်သို့ရောက်တော်မူ၍။နောက်ရဟန္တာဖြစ်ရ သည်ကို။ ပိတာတို့သည်အလျှင်ဖြစ်ရ၍။သားတို့ကိုဆုံးမ၍ရိုက် ချေရသကဲ့သို့။ မြတ်စွာဘုရားသည်ရဟန္တာတို့ကိုဆုံးမရိုက်ချေ ရသည်။

(၁၄) မည်သူကောင်းမှုမပြုရပြီဆိုသည်မှာ။ ရဟန်းမင်းကြီးက ရာဇ်။ အိမ်ထောင်သောသိန်းမ။ ထို ၃ ယောက်သူတို့သည်။ အ သူမပေးရပြီ၊ ရဟန်းမြတ်တို့သည်။ ဘုရားတော် လာသည့် အ တိုင်းသီလဘာဝနာကိုမြဲမြဲအောင်စောင့်လျှင် ပြီးတော်တော့သည်။ မင်းတို့သည်။အထက်ကအလောင်းတော်တကာတို့ ဘုရားတော် ဆယ်ပါးကို ရှက်ဆောင်သကဲ့သို့ရှက်ဆောင်လျှင် ပြီးတော်တော့ သည်။ အိမ်ထောင်သိန်းမသည်။ သင်ကိုအိမ်ဦးနတ်ကဲ့သို့ ရိုသေခန့် ညားလျှင်။ မှန်ကန်စွာတော်ကြောင့်အောင်ကျင့်စောင့်ရလျှင်၊ ကောင်း ရာမြတ်ရာသို့ရောက်ရတော့သည်။

(၁၅) ဝေးသည်ဆိုရာမှာ။ လူတို့တွင် မြင်းမိရှိတော်သည်

လေးလေတော့သည်။တန်ခိုးကြီးသသူတို့သေဝစဉ်ဖျင်းပေါ်ရချေသည်ကို။လူရိုက်တို့စိတ်သာလေးလှတော့သည်။

(၁၆) ပေါ့လှသည်ဆိုရာမှာ။ လဲဝါသည်ပေါ့လှသည်။ လူတို့စိတ်နှင့်စာနာသေသော်။ လဲဝါမပေါ့ချေ။ လူတို့စိတ်သာပေါ့လှတော့သည်။

ယင်းသို့လျှင်။ သိန်းပုံမင်းအမေး ၁၆ ပါးကိုဖြေ၍ရေးကျူးပြီးမှ။ သံတို့ရှေ့တွင် အမှာတော်ရေးထိုးလဝကိုအပ်၍ သံတို့ကြွားရလျှင်။အလွန်ဆုံကြွချီးမွမ်း၍။ သည်အမေးသည် ရတနာသုံးပါးနှင့်စပ်ဆိုင်သည့် အမေး ဖြစ်သည်။ ဟံသာဝတီ ပြည်ကြီးရှင် မင်းဖေကာရောစ်သည်။ ထနေရာတည်း၍။ တခေတာမှုနှင့်သာ ဖြေပေသည်ဟု။ သိန်းပုံမင်းထွက်ဝင်သည့် ဖြောက်စည်ကို။ တီးမှုတ်သသူနှင့်တကွအရုံဆက်ထေသည်။ (ယခုတိုင်ကုသားသက်ကျပ်စည်ခေါ်ပေါ်သည်။)

၄၂။ ။ကျည်းဖြည်တအမေးကို ဓမ္မစေတီမင်း ဖြေဆိုခြင်းအကြောင်း။

နောက်သည်လည်းများမကြာ။ ကျည်းဖြည်ကသံတေလိုက်၍ဖုသိန်မြို့ဆိပ်သို့သင်္ဘောရောက်ကြောင်းကိုလျှောက်လျှင်၊ ဟံသာဝတီမင်းကသံတို့ကိုကြီးဆိုသောအမတ်တို့နှင့်။ မင်းသံတို့ရောက်လေလျှင်ဦးချ၍အမှာစာကိုဘတ်သည်မှာ။ အချစ်တော် ဟံသာဝတီမင်း။ သည်အမေးကိုသိမြင်မှတ်သားရအောင် ဖြေတော်မူပါဟု။ ၁-၂-၃-၄-၅-၆-၇-၈-၉-၁၀-သည်အက္ခရာဆယ်လုံးပါလေသည်။

ဓမ္မစေတီမင်းကြားရလျှင်။ ၃ ရက် ၄ ရက်ခန့် နားနေပြီး။ သံတို့ကိုလည်း ငါတို့ကောင်းမှုကုသိုလ်အရပ်ရပ်များကို ဖူးညှိ၍ကြည့်ရှုစေဟု။ ဗညားဒိန်အမတ်ကြီးကိုအမိန့်ရှိ၍။ မဟာသမိန်နှင့်ဂုဏ္ဍတဲအမတ်တို့ကို ဖူးညှိစေ၍ ဖြစ်စေရသည်။ ကောင်းမှုတော် ၁၆ ရပ်။ ဇေတဝန်။ နေရဏ္ဍရာ။ ဇေတဝန်ကျောင်း။ ဝုပ္ပါရုံကျောင်းရွှေကျောင်း ၁၅ ရပ်သည်ကောင်းမှုအရပ်ရပ်များကို။

တေးသွယ် ပေသာတင်သည်ပွဲထမ်းတို့နှင့်လိုက်လံပျော်မွေ့ကြ၍သော်တို့ ကြည့်ရှုဖူးမြင်ရချင် နိုးမွှမ်းဇုန်ဖြည့်၍ မကုန်နိုင်ရှိသေးသည်နှင့်။ ရက်ထည့်လျှင်ဆရာတော်တို့ကိုပင့်၍ ငွေမ်းတော်ကြွေးပြီးလျှင်ဆ ရာတော်တို့အားမေးတော်မူသည်ကို။ သာသနာ၌ယခုကာလမင်းဖြစ် သသားဖြစ်တော်မူပါ။ဆရာတော်တို့ကြားမြင်၍တော်ပါရမည်မိန့်တော် မူကြလျှင်၊ ရတနာသုံးပါးကို ရှိခိုးမူဒေါ် ၂ ဖြေတော်မူသည် မှာ။ ၁-ကား ဘုရား။ ၂-ကား ရေသိမ်အရေသိမ်။ တကြောင်းတည်း။ သူ့ရှိယနှင့်ဗွဲ့ပတ္ထ။ ၃-ကား ပိဋကတ်သုံးပုံ၊၄-ကား သစ္စာ-၄-ပါး။ ၅-ကား ဈာန်ကန့်ဒွင် ဘုရား ၅ ဆူပွင့်သည်။၆-ကား နတ်ပြည် ၆ ထပ်။ ၇-ကား အဘိဓမ္မာ-၇-ကျမ်း။ ၈-ကား ရဟန်းတော် ၈ ပါး။ ၉-ကားလောကုတ္တရာ ၉-ပါး။၁၀-ကား ဉာဏ်တော်-၁၀ ပါးဟူ၍ ဖြေတော်မူသည်။

ဆရာတော်တို့နှင့်ကျည်းမင်းသော်တို့ကြားရလျှင်။ သည်အမေး သည်။ သံပြိုင်နှင့်အဖွင့်တော်မူသောဖြစ်စွာဘုရားအသိန္နတော် ပင်ဖြစ်ပေသည်။ သိမ်းပိုက်ကျွန်းတွင်။ မာဂဓဘာသာဖြင့် ရှုတို့ ပြောဆိုသည့် ဘုရားဖြစ်စွာ အသိန္နတော်နှင့် ထူးသောကြောင့်။ အကြွေးရှုနှစ်လုံးအပေါ်ကိုမေးပါသည်ကိုမဖြေနိုင်ရှိသေးသည်။ ထိုရ ဟံသာဝတီပြည်ကြီးရှင် မဟာဓမ္မရာဇ်မင်းသည်။ တခါတရံနှင့် ပြေပေသေးသည်။ ဓမ္မစေတီ အမည်ကို ခံတော် မူလိုက်လေသည်။ ကျည်းပြည်ကာပါသော၊ဝတ်မှုံးထည်မှုံး ရွှေပန်းငွေပန်းတို့ကိုမူ ဓေါ်ပြီး၍။ ကျည်းမြွှေခံစည်-၇-လုံးကိုတီးမှုတ်သူနှင့်တကွ ဆက် ၍ပြန်သေးသည်။

၃၃။ ရှိနီးတရုပ်ပြည်တဆက်သောစကေန်ကိုသော်ကျွဲခြေကြီး အကြောင်း။

နေ့ခံတည်းရှိနီးတရုပ်ပြည်ကားစတုရမ်း၅ထောင်ရှိသောရွာကိုဖွင့် သောအခါ။ ၄ မျက်နှာအောက်အထက်တွင်အောဝိမစေမတွက် နိုင်သော မြွေးတို့ကို အဆိပ်ထည့်၍။ တမြို့တည်းအကျန်တွက်

ဆောင်စက်တွည့်ခလုတ်လှင်ပြီးမှ၊ အပေါင်း ၅ ချောင်းမြှူး ဆောင် ပွတ်သယ်၍၊ ခေါးနက်ခေါးဝါ။ ဟာဘ်သပတာခေါးတို့ဖြင့်ရှင်မျိုး ရုံအောင် အထုံးအသန်းငြိယ်တွယ်၍ ရေးသားပြီးမှ၊ သေသွေချင်း ထည့်ပြင်ကာချွဲသေး၍၊ ဖွင့်မည့်နေရာတွင်၊ "ကာသပ။ရောင်က" အက္ခရာ ၄ လုံးသင်ဖြင်သိသာအောင်ရေးသားလျှက်၊ သံအကြီး ၄ ယောက်နှင့် လူ ၅ ကျိပ် ပသိန်မြို့သိဝ်သို့ သဘော်ရောက်လာ လျှင်၊ တုရင်ဒေဝမှုညာသာမိဆရာတော်တို့ကိုပင့်စေ၍ ထွမ်းလုပ် ကျွေးတော်မူပြီးမှ၊ မွေးမတ်များနှင့်ဝန်းရံနေ၍၊ မင်းသံအကြီးတို့နှင့် သေတ္တာကိုတင်စေရော။ အထုံးအသန်းသေတ္တာကိုမြင်ကြရလျှင်၊ ကြည့်ရှုရုံဖြူကြသည်နှင့်၊ ဖွင့်မည့်နေရာတွင်အက္ခရာ ၄ လုံး ကိုမြင်ကြ၍ လျှောက်သော်၊ မင်းလည်း ဆရာတော်တို့ရှေ့တွင်၊ "ကာသပ။ရောင်က"အက္ခရာ ၄ လုံးကိုပြသော်၊ "ကာသပ"ကို "ထ" ရှေ့တည်၍ "ပ" ခေါ်ရမည်၊ "ရောင်က" သည်၊ ငါးမြှောင်ကြည့်သည်၊ ငါးကြည့်ခြောင်သသွာသည်မျိုးငါးဖြစ်သည်၊ မျိုးငါးကိုမွန်တို့ဘာသာ တွင် "ပေါ" ဆိုသည်ဟု။ ဓမ္မစေတီမင်းသည် ဆရာတော်တို့ ရှေ့ တွင်အက္ခရာ ၄ လုံးကိုသက်သေခံနှင့်ရေးပြ၍ အကြောင်းနှင့်ဖြန် လျှင်းပေးလာပေါ်ဆိုလိုသည်၊ အဓိ ရယ်ပြုမည့်သေတ္တာဖြစ်သည်၊ ထုရပင်ကျုံးနှုတ်းမှာ ထန်းတမျှးခန့်ရှိငွေမင်းကို ခဝင်လုပ်၍ သာရေ ဇ ထပ်ခင်းပြီးမှ၊ အရုတ်ကျောက်ကြီးများတင်၍ လှေ ၁ ကျိပ် ဇ ယောက်နှင့် တက်၍၊ သေတ္တာကိုကွဲ ဆောင်ချဖေမိန့်တော်မူလျှက်၊ သံအကြီး ၄ ယောက်နှင့် သေတ္တာကိုရုတ်ယူစေ၍ ကျုံးတွင်ရသာလွှက်ရ များကိုလည်း ရုတ်နှုတ်၍ အခေ ဝဲမှာနေရသေသည်နှင့်ငွေမင်းပေါ်က လုသည်၊ ကျောက်ကြီးအုတ်ကြီးများကိုချလိုက်လျှင်သေတ္တာကွဲ ၍မီးနိုးကဲ့သို့ အောက်အထက်ငရွက်နှာထွက်လာသည်ပြင်မြွေး တံတို့သည်လည်း မရေမတွက်နိုင်အောင်ထွက်လာ၍ ဆထက် ကကာသားသည့်သခရေ ဆေးငါးထပ်ပေါက်ချေသည်။ ၄ မျက်နှာ ကထွက်သည့်မြွေးတို့သည်လည်း၊ နီသည့်သစ်ပင်များမှာတွဲ၍တွဲ ခွဲ၍သကဲ့သို့ရှိလေသည်၊ အောက်မြေကိုလျှိုး၍ သွားသည့် မြွေးတို့

ကိုထည့်၍ အဘိုင်းမသိမြှုပ်ကြရလျှင်။ ကြက်ဥပီး မွေးညှင်းသည်၍
အကြောင်းကြီးမှာနှင့် သံအကြီး ၄ ယောက်သားကိုမြှုပ်ခေါင်
ခေါ် ယူ၍ပြန်ကြလျှက်။ မင်းကိုအကြောင်းနှင့်လျှောက်သော်။ ဆ
ရာတော်တို့နှင့်ဘုန်းတော်မတော်တို့အား အသိနဲ့တော်ရှိသည်မှာ။
ရှိန်းတော့ ပြည်သားတို့ ကျင့်သည့်အရာသည်။ တမြို့လုံး သေကြေ
ပျက်စီးအောင် ပြုသောသည်၊ ဆရာတော်တို့ မှတ၍ ကျွန်ုပ်နှင့်ဘုန်း
တော်မတော်အပေါ်ငါးတို့ရှေ့ တွင်ပွင့်ချေသော်။ အသေလုံးသေ
ကြေပျက်စီးရတော့မည့်ဥစ္စာပညာရှိ၍သော။ အသက်မချမ်းသာ
ရတော့သည့်မိန့်တော်မူ၍ဆရာတော်တို့သည်းအဆောင်းတော်
မင်းမပေါ်သသောကဲ့သို့ ကာယ်ဆယ်နိုင်သောမင်းဖြတ်သည်၊ ရင့်
လှသောအဆောင်းတော်ဖြစ်တော်မူမည်ဟု ဆုတောင်း မေတ္တာ
ပို့၍ ပြန်ကြလေသည်။ သံအကြီးတို့ကိုလွှတ်စေလျှင်။ ရှိန်းတော့
မင်းကာဆက်သလိုက်သောဆည် ၃ လုံးကိုတီးသူမှတ်သူများနှင့်
တကွ မိမိတို့မြို့ကဖြစ်သော အဝတ်အစားတန်ဆာတို့ကို ဆက်
သပြီးမှပြန်ကြလေသည်။

၄၄။ သမက်တော်မင်းဘရုမ်းနှင့်မင်းခေယသရေ အကြောင်း။

တနေ့သ၌တည်။ သမက်တော်မင်းဘရုမ်းနှင့်မင်းခေယသု
လှတယောက်ကြောင့် အချင်းများကြလေသည်။ မင်းခေယသု
ထည်းလှတယောက်ကိုယ်စားအခြားလှပေးသည်မင်းဘရုမ်းက
မယူဘဲရှိလေသည်ကို။ ဘုန်းတော်မတော်တို့အချိန်တန်၍ မင်းနေ
ပြည်သို့ရောက်သောအခါ။ အများပုံတွင် မင်းဘရုမ်းဆိုသည်မှာ
ကျွန်ုပ် မယား ဖကာရာဇ်ဘွီးတော် ကံကုန် သေသည့်အတွက်။
ကျွန်ုပ်အရှင်တွင်မျက်နှာငယ်လေပြီးသည့်မှတ်သားသော။ ငါ့အရှင်
ကိုရယ်အောင်ပြုလျှင် ရယ်ရလိမ့်မည်။ ငိုအောင်ပြုလျှင် ငိုရလိမ့်
မည်ဟု မင်းဘရုမ်းကဆိုသည်ကို။ မင်းခေယသုကအမင်းကိုရယ်
အောင် ပြုလျှင် ရယ်ရလိမ့်မည်။ ငိုအောင်ပြုလျှင် ငိုရမည်ဆိုချေ

သည့်မင်းကိုဖိုဆောင်မင်းမပြုနိုင်ရလျှင်အချင်းများသည့်ရှက်ကို
လည်းပေးပါမည်ရေလာဘ်ကြီးစွာသည်းမှုခံပါမည်ဟု၊အများ
ပုံတွင် မင်းဖေလာသူဆို၍၊ အချိန်တန်လျှင် အိမ်သို့ ပြန်ကြလေ
သည်။ ။မင်းသရမ်းသည်းအကြီးနှင့်၊ မင်းသိုးတလယ်မယ်ကြီးနှင့်
သင့်နေ၍သားနှစ်ယောက်ရမှက်ကုန်လေသည်။ ကို၊သည်သားနှစ်
ယောက်သည်းပေါ်ရွယ်သည့်နှင့် မြို့ရိုးနှင့်ထွက်လျှင်၊ အိမ်သို့ပြန်
သောအခါ၊သည်သားနှစ်ယောက်ကို၊ပေါင်ပေါ်တွင်နေစေပြီးမှ၊
မယားကိုတစ္စာ၍ငိုလျှင်ပေါင်ပေါ် တွင်သားနှစ်ယောက်တို့သည်း
ငိုလိုကြလေသည်သည်ကဲ့သို့ ၄-ရက်၅-ရက်အကျဉ်ပါအောင်
ပြုလေ၏။ ။မင်းသည်းထွက်တော်မူမည်ကြသည်နှင့်၊ရှေး
တော်မတ်တော်တို့သည်းအကုန်အစပ်တက်ရလေသည်။ မင်းသ
ရမ်းသည်းအကြီးနှင့်သားနှစ်ယောက်ကိုခေါ်၍အများပုံတွင်နေပြီး
မှ၊ သားနှစ်ယောက်ကို ပေါင်ပေါ်တွင်တင်ထားလေသည်။ ။
မင်းသည်း ထွက်ချိန်တန်၍ ထွက်လာလျှင်မင်းသရမ်းပေါင်ပေါ်
တွင် သူငယ်နှစ်ယောက်ကို မင်းမြင်လျှင်၊ ခေါ်ယူ၍မင်းရင်ခွင်
တွင်ထားလေသည်နှင့်မင်းသရမ်းသည်။ ရှေးမတ်ပုံတွင် မင်းကို
လျှောက်သည်ကား၊ ဘုရားကျွန်တော်ကို၊ အသက်တမည်သူမျှ
အနိုင်မကျင့်ရပါ၊ ယခုကျွန်တော်မှာ သိုးတော်ဖြတ်ပစ်သောနဲ့၍၊
အများအနိုင်ကျင့်သည်ကိုခံနေရလေသည်ဘုရားကျွန်တော်မှာ၊
သားငယ်နှစ်ယောက်နှင့်နှလုံးစိတ်ငယ်စွန်းနယ်လှပါတော့သည်
လျှောက်ပြီးလျှင်မင်းသရမ်းသည်မျက်နှာအုပ်၍ ငိုလေ၏။မင်းသ
ရမ်းငိုလေလျှင်၊မင်းရင်ခွင်တွင် သားနှစ်ယောက်တို့သည်ငိုပြန်၍၊
မင်းသည် မြေးတော်ကလေးနှစ်ယောက် ငိုသည်ကို မြင်ရလျှင်၊
သိုးတော်ကို အောက်မေ့တော်မူ၍ မင်းသည်မျက်ရည်ယို၍ ကိုယ်
တော်မှသဿာလက်သုတ်ပုဝါနှင့်အထပ်ထပ်သုတ်ရလေသည်။ ။
ထိုနှင့်အချိန်တန်၍မင်းဝင်တော်မူလျှင်၊ရှေးတော်မတ်တော်တို့ရှေ့
တွင်မင်းဖေလာသူက၊ မင်းမှာမြေးဆိုတိုင်းမင်းငိုရလေသည်ဟု
ပြောလျှင်၊ ရှေးတော်မတ်တော်တို့ကသည်းမျိုးမွန်းလေသမနာပြုနိုင်ကြ

သော်၍မင်းဖြစ်လာသူသည်။ အိမ်သို့ရောက်လျှင်။ ရွှေသသား၂ကို ချက်နှင့်အဝတ်အစားအချင်းများသည့်ရှုတ်ရှိထားရလေသတည်း။

မင်းဘရမ်းအမတ်သည်။သော်လည်းလွှဲချွတ်လေသော ပယောဂဖြင့်။မ ရိသတ်ပုံတွင်ခေတ္တမောက်၍ ဆိုတိုင်းဖြစ်ရသည်ကို ရှေးဆောက်က မည်သည့်ပုံပမာနှင့် တူမည်နည်းဟူမူ။ မဟာသာသနာတော်တွင်။ အခေါင်းတော်မင်းမဟာသာသနာပညာရှိသည့်ဥပကာရဥမင်ဝ တွင်။သူ့ခဲကောင်းတို့ကိုစေခို၍ပဒ္ဒသာရာဇ်မင်းပြသာဒ်ထက် မှာ။ မင်း၏အပါအထားကခေပီးသိဂုရားနန္ဒာခေပီထား။ ပဒ္ဒသာစန္ဒာ တို့။ ပဒ္ဒသာစန္ဒီ။ ဝေးဝေးမောက်သော သူတို့ကိုယူ၍ ကြင်းသော ကိုယ်လုပ်ဒိန်းမတို့ကို။ ပြသာဒ်ပြင် အောက်လျှောက်များမှာ ခွဲ ထားလေလျှင်။အခေါင်းတော်ထံသို့ဝေးဝေးမောက်သောသူတို့ရောက် လာလျှင်ပဒ္ဒသာစန္ဒီမင်းသမီးကို ဗိဓေဟာရာဇ်မင်းနှင့်ပေးစားထိမ်း မြား၍။ အခေါင်းတော်သည်း ဗိဓေဟာရာဇ်မင်းကိုအကြန်အဝင် အခစားမျိုးကိုမှာသေးပြီး၍။ မိထွေးတော်ပြည်သို့ပြန်စေ၍။ နေအရှေ့သင် ထင်းလေ၏။ အခေါင်းတော်သည်။ မင်းတို့ဝတ်သောအဆောင် အယောင် မကိုဋ်သရဖူကိုဆင်ယင်၍။ သိကြားမင်းကဲ့သို့ထင့် ထယ်စမ္မာယ်လျှက်။ ဥပကာရပြသာဒ်ထက်မှာ အများခံဝန်ရှိ၍။ ပဒ္ဒသာရာဇ်မင်း ဖြင်အောင်နေလေလျှင်။ ပဒ္ဒလာရာဇ်မင်း၊ဖြင်လေ လျှင်ယုံ့ရ ဂဟပတိသော။ မင်းသည် ယခုငါတို့ထက်သို့ရောက် လျှင်သေရမည်ကိုသေချမှန်းသိ၍။ မင်းသည် အကြန်ဝတ်စား သ လေသဟုဆိုရာ။ အခေါင်းတော်သည်ကြား၍လျှင်။ ယဲ့ လှုတို့မင်း တို့ အကြောင်းချင်းထား ဂိုမသိ၍။ သည်ကဲ့သို့ ဆိုသလေသား မင်း တို့အရှင့်မယ်တော်အထားကခေပီ။ မင်းမိဂုရားနန္ဒာခေပီ သားသို့ ဝေးမောက်တို့သည်။ ငါတို့ထက်ဝယ် ရှိသေပြီးဖြစ်သည်။နေ သောပြသာဒ်တွင် ကြင်းကျန်သသူတို့သည်။ မည်ကဲ့သို့ နေရ သည်ကိုမင်းတို့ငါတို့အရှင်ကိုသတ်ရမည်ဆိုသေး၊ ဝေးမောက် သောသူတို့ကိုမနှမြောပါလေ။ ။သာကြောင်းသည်။ မင်းတို့အ ရှင်မင်းဗေဒရာဇ်သည်။ ရင်သသတ်ပါး၍ အရိုအသိဂိုဖြစ်ပြွာနှင့်

ဖြေဖြုးဝင်ထားချိန်ငါတို့အရှင်မင်းသည်ကျေးဇူးတင်ခံရမည်ကိုမဆို နိုင်ဘေးသားဟု အလောင်းတော်မဟောသဓာ၏ လျှောက်ထားချက်နှင့်ဆိုတော လျှင်ပဉ္စာလရာဇ်မင်းကအကြည့်အရှုသွားစေသောဆိုတိုင်းမှန် ၍မင်းကိုလျှောက်လျှင်၊ ပဉ္စာလရာဇ် မင်းသည်။ မနေ့ညကပင် ငါနေသည့်အခံ့ကလေးဘုရားအသံကိုကြားပါသည်။ငါ့မိဘုရားနှင့် သားတော်သမီးတော်တို့သည်သူသတ်တို့သက်သို့ရောက်ရချေပြီဆို ၍ယခင်ခါတွင်ရင်ဘတ်တီး၍ငိုကြွေးတော်မူပြင်သိုက်တွဲ၍ဝမ်း နည်းပက်လက်ရှိလေသည်ကို၊ အလောင်းတော်လည်း၊ပဉ္စာလရာဇ် မင်းသည်အဆင်ခြင်နည်းဘဲသူဖြစ်၍အသက်ရှင်လိမ့်မည်ကိုမျိုး သောကကြောင့်နှလုံးချမ်းသာစေအောင် အလောင်းတော်ကခေါ် ၍ဆို လေသည်မှာ။ မင်းမြတ်ဘိုးရိုးဖြင့်ပင်အနိုင်အပိုင်ကိုပြုတော်မမူနှင့်။ မိဘုရား သားတော်သမီးတော်တို့ကြောင့်။ နှလုံးတော်မသာမရှိပါ နှင့်ဟုအလောင်းတော်ဆိုလေလျှင်မင်းသည်စိတ်၏ချမ်းသာခြင်း ဖြစ်၍အမှန်အကန်သိရအောင်အမတ်ကြီးတို့ကိုစေခိုင်းဝင်ရပြီး မှုညပကာသရှိမင်းကို ပဉ္စာလရာဇ်မင်းနှင့် အလောင်း တော်ရှေ့ ထည့်၍ တရုဏ်ဘယ်ပါးသောမင်းတို့နှင့် ထွက်ဝင်ရ၍ အတိုင်းမသိ အသုံးအနှုန်းထိုက်တန်သော မိန်းမရွှောက်ရွှေငွေတို့နှင့်ဝတ်စား တန်ဆာတို့ကို၊ ပဉ္စာလရာဇ်မင်းနှင့် တရုဏ် ဘယ်ပါးသော မင်းတို့ သည် အလောင်းတော်ကို ပူဇော်ကြလေသည်။ မင်းမဟော သဓာသပညာရှိသည်။ တရုဏ်ဘယ်ပါးသော ဘတိုင်းနိုင်ငံကိုရိုက်၍ တန် ခိုးကြီးလှသောပဉ္စာလရာဇ်မင်းကို၊ ၁၀-ခေါ်ဘက်စီရှု အမတ်ဆောင် ထွင်ရင်ဘတ်တီး၍ငိုရအောင်အမှုကိုဆောင်လျှင်၊ ပဉ္စာလရာဇ် မင်းသည်ငိုရချေသည်၊ ယခုမင်းဘုရင်းလည်း။ ပယောဂပညာ နှင့်အမှုကို ဆောင်လျှင်၊ ညာဏ်ပညာကြီးကျယ်၍ နိုင်ငံ တကာ တွင်တန်ခိုးထင်ရှားသောဘွဲ့ဝေတီမင်းကို။ မှူးတော်မတ်တော်တို့ ပုံထွင်ငိုအောင်ပြု၍ ဆိုတိုင်းငိုရလျှင်၊ ကြီးစွာသောအပူဇော်တို့ ကိုခံရလေသည်ကိုဘည့်ပုံနှင့်တူသည်ဟုမှတ်ယူကောင်းသည်။

၄၅။ ။ဒဂုံဆံတော်ရှင်တွင်။ခေါင်းလောင်းကြီးသွန်းသော အကြောင်း။

များမကြာ၊ အမြို့မြို့အိမ်ရှိ ဘုရင်ကိုယူပေးအပ်နှင့်ရှိ၍၊ ဥပိုက် အမတ်နှင့်၊ သမန္တရာဇ၊ တုရင်ရာဇာ၊ ဗွန်ရာဇာ။ အမတ်ဝေး ယောက်ကိုခန့်၍သွားသောသေဘ်အိမ်ရှိတိုင်းကရုံမှတ်ကြေးသောသန်း ရှစ်သိန်းရကြောင်းကိုကြားတော်မူလျှင်၊ အိမ်ရှိကိုသသိလိုမျှခန့် ထားသည်ကို၊ ခင်းခဲ့သူ ခင်းခဲ့သား ထိုကြေးကို ခံယူကောင်း မည်လောဟူ၍ အမတ်ဝေးယောက်တို့ကိုအဖြစ်ပေး၍၊ ကြေးကို ထုံ ပေးအပ်တော်ရှိသည်ကို၊ အမြို့မြို့ကျေးတက်သားတို့က၊ သင့် ရာကောင်းမှုတော်ဖြစ်အောင်သွန်းတော်မူပါ၊ ကျွန်တော်တို့မယူပါ ပြီဆိုသောကြောင့်၊ ဒဂုံဆံတော်ရှင်မှာတွဲရအောင်ခေါင်းလောင်း ကြီးသွန်းလေဟုဗညားအိမ်နှံအမတ်ကြီးကိုခန့်၍၊ ဖယောင်းပုံ့စေတစ် ၁၂-တောင်၊ အဝ ၇-တောင် သွန်းမည် ရှိရာတွင်၊ အခါပေးသူ ဇေယဗာဟုရာဇာဗာဟုမံကူးသရေထွာရာနှံ့ပြည်သူကျော်တို့ကို၊ သယ်ရာဇာအရာပေးပါ၍ပေး၍၊ ခေါင်းသွန်းရှစ်ရက်ကြာသော ဝေးနေ့၊ သိတ်ထက်တွင်၊ မင်းလည်း ကိုယ်တော်နှင့် မိဘုရား ကိုယ်လုပ် တော်တို့ဖြင့်၊ အမတ် ပြည်သူတို့ ပွဲသဘင်ကြီးစွာ ခင်းရာတွင်၊ လောကညာ ဆရာသည် မင်းကို လျှောက်သည် ကား။ ခေါင်းလောင်းတော်သည် သွန်းပြီးလျှင် အဖြစ်အဆဲမရှိ၊ ချောမောလှပမည်။ထိုအခါ။အသံမရှိလေမည်လျှောက်သည်ကို၊ အသက်ကသည်ကဲ့သို့ဖြစ်မည်မလျှောက်မထား၊ ယခုမှလျှောက် ဆိုသေ၏၊ ဆိုသည့်အတိုင်းမှန်လျှင်အမျိုး ၇-ဆက်တိုင်အဖြစ် ပေးမည်၊ဆိုသည့်အတိုင်းမှန်လျှင်အမျိုး ၇-ဆက်ကောင်းအောင် ပြုမည်ဟုအမိန့်တော်ရှိသည်နှင့်၊သွန်းပြီးသော်၊ထိုဆရာဆိုတိုင်း ရှိသည်နှင့်၊ခေါ်၍မေးတော်မူသော်၊ဆရာတို့ပေးသည့်အခါသည် နက္ခတ် ၄ လုံးဖြစ်သည်၊နက္ခတ် ၄ လုံးတို့သည်ဒိဂေါချင်းနက္ခတ်၊ ဒိဂေါချင်းတို့သည် လျှာမရှိဖြစ်၍မမြည်နိုင်ကြရသည်ဟုလျှောက် တော်သည်။ မင်းလည်း ကြားလျှင်၊ အမှန်ပင် ဖြစ်ချေသည်ဟု

ဆုကြီးသောက်ကြီးပေး၍ ရာဇာဟုဟောသဘိတ်အမည်ကိုလည်း ပေးတော်မူသည်။ ခေါင်းဆောင်းကိုလည်း အုံ့ဆံတော်ရှင်ဘုရားမှာ ဆုတောင်းဆုပန်ပြု၍ ဆွဲထားပြီးလျှင်။ ဟံသာဝတီမြို့တော်သို့ပြန်တော်မူလေသည်။

(ဓမ္မစေတီ မင်းသည်။ မင်းစည်းစိမ် ၂၇-နှစ် ခံစားသည်၌ အကြောင်း အရာတို့မှာ။ တရားဆင်ကြောင်း။ အမြို့မြို့ အဓမ္မလာရောက်လျှင်အရှုံးပြုသည့်ကြောင်း။ မရိုယ်ဟာသသားပေါ်တော်တို့အား ညီညွတ်စွာဘုရားတော်လာသည့်အတိုင်းအမှန်အကောင်သင်ကြားအောင်မစေပဲ့ပြုသည့်အတွက်သာသနာတော်ထွန်းတောက်ပအောင်ပြည်သူပြည်သားတို့ ကောင်းမြတ်သော ဘဝသို့ရောက်အောင်မစေပဲ့ပြင်ကြောင်းတို့သည်ကား အများပင်ရှိပါသေးသည် လောကဝတ်မွေကို့ကြောင်းရှိသည်များကိုသာပြလိုက်ပေသည်)။

၃၆။ ဓမ္မစေတီမင်း၏နောင်တတရားလေးပါး အကြောင်း။

(၁) ဓမ္မစေတီမင်းသည်။ အသယုသင်္ခါရအပိပတ်ရှိခြင်းကို ထွေ၍ လောကစည်းစိမ်မမြဲကြောင်း။ လောကုတ္တရာစည်းစိမ်ကို ရှုမြင်ပြီးရှုလျှင်။ လူထွက်၍ မင်းပြုရသည်ဟု နောင်တ ရှိသည်တပါး။ (၂) လောကစည်းစိမ်ကို အခွဲ့ပြု၍။ အလှ ပေါင်းဖက်သောချမ္မာဟာလူထွက်ကို။ အသက်တိုက်ကြောင်း ပြုမိသော်သည့် နောင်တ တပါး။ (၃) ရဟန်းဘွားသောအလွန်အသားဆောင်းကြီးမင်းခဲ့ချောင်ရွာကို မပေးနာ မရှိဘဲထွက်။ အနန္တရာယ်ဖြစ်ရသောသည်လည်း နောင်တတပါး။ (၄) သိမ်းလို့ကျွန်းကကမ္မဝါစာကို ဖြစ်ရသည်တွင်။ ကမ္မဝါမှန်လျှင်။ ပဉ္စင်း မဟုတ် ရှိလိမ့် မည်။ တရားတော်နှင့်ညီစွာ ပဉ္စင်းပြောက်စေအောင်။ အမြို့မြို့ ကျေးထောက်ရွာများမှာရှိသောပဉ္စင်းတို့ကိုလူထွက်စေ၍။ ပညတ်တော်နှင့်မှန်ကန်အောင်ဟုကမ္မဝါအသစ်ထင်၍ခံရသည်ကိုကောင်းမှုကြီးစွာပါခဲ့ရမည်ပင်။ လူထွက်စေရသော မကောင်းမှုသည်ကား။ နည်း

ရှားရှိမည်ပင်၊ သည့်သည်း နေခင်တတပါ၏။ ။သည့်ဝေးပါး သောနောင်ဘကြိုအောက်မေ့ပိတိုင်း။ ပေါ်ထိတ်ထန့်ထွေပါသည်။ စင်ကြယ်သန့်ရှင်းအောင်၊ ကောင်းမှု ကြီးစွာ ဘုရားတည်လုပ်ပါ၍မည်ဆို၍၊ ကျိုက်ပွန်ဘုရားကိုတည်လုပ်၍ပြီးလျှင်၊ ရွှေမော်ဓောမြတ်စွာဘုရားအရှေ့အနောက် တောင်မြောက်ပတ်လည်၌လည်း အတောင်သလောင်ကြီးမလျှော်များ ဆောက်လုပ်၍၊ အမြို့မြို့ရှိသော သီလဝန် ဂုဏဝန် ဆရာတော်တို့ကို၊ ဘုန်း၊ ထီး၊ တရုတ်၊ ကျောင်းမရိုက်ပုံအောင်၊ ဆွမ်းကျွေး၍ ရှုသည့်ပြင်၊ ဘုရားတွင်လည်း တရားဟောသလွှင်လုပ်၍၊ အသက်တော်ကြီး ဆရာတော်တို့ကိုတရားဟောစေ၍၊ ရွှေထီး၊ ငွေထီး၊ ရွှေပန်း၊ ငွေပန်း၊ ရွှေတံခွန်၊ ငွေတံခွန်၊ ရွှေတိုင်၊ ငွေတိုင်၊ ရွှေပေါက်ပေါက်၊ ငွေပေါက်ပေါက်တို့ဖြင့်မင်းကိုယ်တိုင်၊ ဘုရားတရား သံဃာ ရတနာသုံးပါးကိုကန်တော့ပူဇော်ပြီးမှ ဝင်တော်မူပြီးနောက်၊ မင်းဆိုအဖြစ်နှင့် ဆက်ကိုယယ်၍ပြီးရေပ်စွပ်ချက် ဝတ်ပြုနှင့်၊ နေ့တိုင်းမပြတ် သီလစောင့်ခြင်း၊ တရားနာခြင်း၊ သင်္ဃာတော်တို့ကိုမပြတ်ကသင်ခြင်း၊ ရာဇဝင်အရှုကို အသိအမြင်မပြုမှု၍၊ သုံးနှစ်ခန့်ရှိမှ၊ မြင်းသျှိုက်ဝမ်းအနာသေး၍၊ နာတာရှည်ရှိသည်နှင့်၊ မိန်းမပိုး အကြီးနှစ်ယောက်သည်၊ မင်းမှာဝေဒနာဖြစ်သည့်နေ့မှစ၍ကျွေးမွေးရသည်၊ အနာရောက်ရာတွင်တယောက်တနေ့လုပ်ကျွေးပြုရ လေသည်။

၃၇။ ။ငွေမေဒီမင်းကိုသားတော်ဝရုဇ်ကြီး၍နတ်ပြည် စံတော်မူကြောင်း။

သုံးလေ့ အတွင်းရှိ မြတ်စွာဘုရား ပေါ်တော် မူသည့်အတိုင်း၊ ငွေမေဒီမင်းတရားသည်၊ နောက် အနာကြီးလေသည်နှင့်၊ သားတော်ဆိပ်ရွှေဇဉ်းရန်သည်၊ နာသည်မှစ၍ ဝင်ထွက်၍ မအေးမမြိန်းရသည်နှင့်၊ ဝိတုမသာတကကောင်တို့ ရောက်ရမည့်အကြောင်းနှီးဆောင်လျှင်စိတ်ဘကထွက်၍မင်းညီမင်းသားတည်း များလှသည်၊ မင်းတို့ စိတ်ကိုလည်း မမြင်နိုင်ချေဟု၊ ညွှန်ကြားသော အကြံရှိ၍၊

ခမည်းတော်ကို ကုမ လုပ်ကြွေးသော ဗိန်းမိုး နှစ်ယောက်တွင် အိပ်လျှည့်သွတ်၍ အိမ်သို့ထွက်သည့်အခိုက်၊ အိမ်ရှေ့ဗညားရန်သည့်ခေါ်စေ၍ရောက်လျှင်၊ခမည်းတော်ဘုရားသည် ဝမ်းရောက်၍နသည်ဆိုသည်မှာရှည်ကြာလှပေပြီ ပါပို့ကိုအမိန့်မရှိ၍မထွက်မဝင် မဖြင့်ပါရ၊ခမည်းတော်ပသို့ ရှိပါသနည်းဟု မေးလေလျှင်၊ ဗိန်းမိုးကလည်း ခမည်းတော် ဘုရားသည်။ ဝမ်းလျှောက် ဝမ်းကျ ဗိတ်သွေးဆိတ်ခြောင်းကျ၍မြင်းသရိုက်ထွက်လေသည်၊ သွင်းရသသူနှင့်။ထချည်ကြွချည်ညဥ့်နေ့မပိခံ၍ရှိခဲ့ရသည်။ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်သားကိုသာအမြဲလည်းမကုသရ၊ သုန်းကြီးသောအရှင်ဘုရားသည်။ စိတ်ဆင်းရဲကိုယ်ဆင်းရဲခံရနဲ့။ ကျွန်တော်တို့လည်း အလွန်ပင်ကိုယ်စိတ်ဆင်းရဲလှပါသည်ဟု လျှောက်သည်ကို၊ခမည်းတော်ဘုရားလည်းဇရာဒုက္ခ လာအရွယ်သို့ရောက်သည်နှင့်၊သည်အနာကသ ည်ထွက်မြောက်နိုင်မည် မဟုတ်ပြီ။ ဆင်းရဲမခံရလေအောင်။အစ်ကိုယ်အတူသင့်ညဥ့်အခါကိုမြင်းသရိုက်ကိုတိုးပါဘိဆောဝဆိုလေသ ည်ကို။ ဘိုးတော်တော်ဘုရားထက်ထက်။ ကျွန်တော်တို့ထကျိုပ်သားသည်၊အသက် ၇ နှစ် ၈ နှစ်အရွယ်ခန့်ကရေဝဲလာ၍။ အဖွင်းတော်မှာစေပါ၍ရှိပါသည်။ ခမည်းတော်ဘုရားမင်းစဉ်းမိန်ကိုခံလျှင်ထဉ်။သင့်ရာသင့်ရာစေရွာပေ၍ခစပါးတော်မူသည်၊ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်ကို စိတ်နှစ်သက်တော်မူ၍၊ ကိုယ်လုပ်တော်တဲ့သို့ ကိုယ်တော်နှင့်မကွာ အဝတ်အစားစားသွယ်သောက်သွယ်တို့ကိုကျွန်တော်တို့ကိုင်မှ သုံးစွဲတော်မူသည်၊ အမိနှင့်သား။ ထင်နှင့်ဖမ်းလေားတဲ့သို့၊ ယခုတိုင် အသက် ရှည်သရွေ့ ကိုယ်တော်နှင့်မကွာ ရှိနေပါသည်ကို၊ ယခု အသုံးစွန်တွင်မှ၊ သည်ကဲ့သို့ ကျွန်တော်မငြိုရက်ပါ။ သတ်လျှင် အသေခံပါတော့မည်လျှောက်လေသော်၊ အိမ်ရှေ့ ဗညားရန်ကလည်း။မင်းနှင့်ငါသာဆိုပါသည်၊မည်သူကိုမျှမမြွက်မဟာလေနှင့်၊ ကြားရလျှင် အမျိုး ၇-ဆက်ကိုသတ်၍ဖြစ်မည်ဆိုသည်ကို။ မြိပါ ဗိန့်မည်လျှောက်ဆို၍ပြန်ရလေသည်။

သို့နှင့်၊ အထက်ပိန်းမပိုးအတွည်ထွက်ကိုခေါ်၍ဆိုပြန်သော်၊ အပိန္နတော်ရှိသည့်အတိုင်း၊ဓလေမြို့ကိုအစဉ်သနားတော်မူရမည် ဆို၍ပြန်သလျှင်၊အတွည်သင့်ဝင်၍ကုမလုပ်ကျွေးလျှက်၊ ညည့် ကာလ အချိန်တွင် မင်းကိုမငြိမ်၊ ရေသွန်သို့ဝင်ရာတွင်၊ အမြီး ဖြင်းသရိုက်ကိုသက်နှင့်သွင်း၍သေစေကြောခြကိုသေးနှင့်တိုးဖြတ် လေသည်။ ။မင်းသည်။ယင်းကျင့်ရလေသနည်းမေးသည်ကိုသား တော်အိမ်ရှေ့ကအမှာရှိ၍ ပြုရသည်ဆိုရာတွင်မင်းသည်။ သင့် ကိုအိမ်ရှေ့ပေးကာသသာမဟုတ်၊ မင်းစည်းစိမ်ကိုနှင်း၍ပေးလေပြီး ဖြစ်သည်။ ငါလည်း သည်အနာက ထွက်မြောက်နိုင်မည်မဟုတ်။ သင်းသည် ဝိတုယသတော က အပြစ်ကြီးသို့ ရောက်ရ လေသည်ကို ငါဖိုးရိမ်လှတော့သည်ဟု မိန့်ဆိုလျှက်ပင်၊ အသက် ကုန်ရ လေ သည်။ ။ဓမ္မစေတီမင်းတရားသည်၊ သက္ကရာဇ် ၇၇၁-ခု၊တနင်း လာနေ့ပြိုဿနက္ခတ်တွင်ဘွားမြင်တော်မူသည်။အသက် ၄၁ နှစ် တွင်အိမ်ရှေ့စံသည် ၇ နှစ်။အသက် ၄၈ နှစ်တွင်မင်းဖြစ်တော်မူ သည်။မင်းစည်းစိမ် ၂၇ နှစ်။ သက်တော် ၇၅ နှစ်တွင်နတ်ရွာသို့ ရောက်တော်မူရ လေသည်။

ဓမ္မစေတီမင်းသည်မရေမတွက်နိုင်သောကုသိုလ်ကောင်းမှု စေတီဆင်းတုတော်ဂဂ္ဂါနဒေသမြွေကျောင်းတို့နှင့်တကွအလုပ် အကျွေးလေသ်ခြေပျော်လှူပရိက်အရှုအစဉ်ရှိရစ်အောင်လှူလေ သည်။ ။သီဟဠနိ ဂုဏာဂုနိ ဝိဝိဝရိတ် တောဓနသူဖြတ်များကို လည်းများမြောင်စွာလှူဒါန်းတော်မူသည်။ ။ရုံခံတော်ရှင်းရွှေ မော်ဓောဖြတ်စွာတရားတို့ကိုလည်း၊အပေါ်ကိုခရုတ်ထွန်း၍ပုဒ် ဖြိုးလျှင်သီးချုရားသီးကာသည်မြေတိုင်အောင်ရွှေချ၍ပိဋကတ်စာ ပေကိုလည်းအများပြုရသည်။သပိတ်တော်တို့ကိုလည်း။ တခေ ပရိယတ် မပြတ် သင်ကြားရသည်။ ။တသန်း ရှစ်သိန်း တော ကြေးကိုလည်း ခေါင်းလောင်းကြီးသွန်း၍ တင်လှူရသည်။ ။ သည်မင်းကောရောဇ်သည်။ ကောင်းမှုကုသိုလ် များမြောင်စွာ နှင့် သာသနာတော် ထွန်းတောက်ပအောင် ပြုရအောင်ရွက်ရသည်

ကိုးရွေးမည်သည့်ပုံနှင့် တူမည်နည်းဟူ၍၊ အထက်ကဘီရှိမှာ သောတောင်းသည်၊ စည်းစိမ်တုန်းဘန်းခိုးကြီး၍၊ ဓမ္မမိုင်တွင်အထက်ဘသူ့ဇနာဒေအောက်တ ႔ူဇနာရိုင်ချက်အနေဝတ်တော်ဆိုင်က ရေကိုဘနေ့ ၈-ဘမ်း နတ်တို့ ပြသာရသည်။ ယင်းဝန္တဒေတော ကာကူ့သေနီစပါး ၁၆-ထုံးကိုသည်ကျော်ကျက်တို့သည် အနှံရှိ ဆောင်ရသည်။ ကြွက်တို့သည် အဖွဲ့သင်ရသည်၊ ကျွတ်စင် အောင် ဖိုးပဇ္ဇက်တို့ကာဖွင့်ရသည်၊ ဘိန္ဒမိုက်န္ဓရာ ကရုဗိတ် ဂျက်တို့သည်၊ အချိန်တန်လျှင် တွန်တော ကတောရသည်။ မင်း သည်းစည်းစိမ်တုန်းတန်ခိုးကြီးတော်ငြင်းကိုမြင်ရလျှင်အထက်က ပြဲအလှူ့တောင်းမှုကြောင့်ဖြစ်သောရသည်၊ ယခုတည်း ကောင်းမှု ကုသိုလ်ပြုပါမည်ဆို၍၊ ဗိန္ဓာတော်တော် ရှစ်ဆောင်းဆောင်ဆောင်၊ ခံတော် ရှစ်ဆောင်း ဆောင်ဆောင်၊ ရွှေကျောင်း ရှစ်ဆောင်း ဆော ဆောင်တို့ကိုတချက်တည်း တည်ထုပ်၍ပြီးလျှင်၊ ပွဲသည်းဆေးပါး နှင့်အစဉ်မပျက်ရအောင်သေးလှူတော်မူသဖြင့်၊ ဓမ္မစေတီမင်းနှင့် သီရိဓမ္မာသောကာ မင်းကြီးသည်၊ ပုံမြင်ဥပမာ တူသည်ဟု မှတ် ကောင်းသည်။

၃၀။ ဗညားရန်မင်းအကြောင်း။

ဓမ္မစေတီမင်းအဆောင်းကိုသားတော်ပရမ ရာဇာဗညားရန် နှင့်အမတ်စစ်သူကြီးတို့သည်၊ ပြည်သူ အပေါင်းတို့နှင့်၊ မြတ်စွာ ဘုရားအဆောင်းတော်ကို သင်္ဂြိုဟ်သကဲ့သို့သင်္ဂြိုဟ်ပြီး၍၊ သား တော်အိမ်ရှေ့ ဗညားရန်သည်၊ ဟံသာဝတီရာဇာသရတ်၌ မင်းပြုတော သည်။(သည်မင်းသည် ဗိဓုဋ္ဌိရာဇာဗညားတော်မင်းသွိုးဗိဟာရ စေတီတွင်ဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်၊ သျှိုးတော် အလယ်ရာဇဓေတီတွင် ဖြစ်သည်ဟူ၍လည်း ဆိုသည်၊)ဗညားရန်မင်းသည်၊ သက္ကရာဇ် ၈၃၀-ပြည့်၊အင်္ဂါနေ့တန်ခူး ၁၄ ဆန်းလတ် ၅ တောလက်တွင်မှုသည်။ တနင်းသော်ဘြို့ ဗညားကနေ့ ဂြဟ်ဟူးသော ကြာတရှာ ညာဥပြင်လျှင်၊ ကောင်းကင်မှာတနေ့တည်သို့ထုံး မိုးဝိဇ္ဇိုးသံနှင့်လျှပ်စစ်ရောင်ရှိ

၍ပြည်သူတို့ကြောက်ရွံ့ခိုက်။ ဝံနေတော်မူသောပြာသာဒ်ကြီးကို ဖိုယ်းကြီးပစ်၍ တောင်မိုးကျရလေသည်။ ပုညာဂရိ ဂုဏ္ဍားတို့ကား သည့်ခင်းသားသည်မင်းဖြစ်သောအခါ၊ အမျိုးတကာသတ်ထန်ခိုး ကြီးမည်းယောနေ့ကြသည်ကိုဖိုယ်းကြီးပစ်ရော့မှာ။ နောင်သောအခါ နတ်ဖိခါနန်နှင့်တူသောပြာသာဒ် ၁၂ ဆောင်အဆက်၍ဝံတော်မူ ရလိမ့်မည်ဟုဘာတ်ဆိုကြ၍။ နောက်ထည်းမင်းသားဝယ်ဖြိုချည်နို ဂုဆိုးကိုဆောင်ပေါ် တွင်ခတ်၍ သာတင်ခံပြီးလျှင် ဖွပ်လျှော်ရသည်။ နောက်မှဗညားရန်အမည်ကိုပေးသည်။ ။အသက် ၁၅-နှစ်တိုင် လျှင်အိမ်ရှေ့စံ၍ ၈-နှစ်ရှိလျှင်၊ အသက် ၂၃ နှစ်တွင်၊ အဘအရိုက် အရာကိုမင်းပြုသည်။ ရက်ထည်လျှင် မင်းညီမင်းသားအမတ်စေ သူကြီးတို့ရှိသမျှကိုထက်စေ၍၊ အထက်ကသိန်းမိုးနှစ်ယောက် တွင်အသိန့်ရှိတိုင်းပြုကျင့်သသူသည်အဝတ်အစားကောင်းမွန်စွာ ဝတ်ဆင်၍စိတ်နှလုံးရွှင်ပျစွာနှင့်မင်းရင်ပြင်သို့ထက်လေသည်အ ထက်ကအသိန့်ရှိသည်ကိုသိအောင်၍၊ မပြုသသူသိန်းမိုးတယောက် မှာကားခနရမည် မဟုတ်ပြီ။ အရှင်နှင့် အတူလိုက်၍သေရတော့ မည်ဟုစိတ်သား၍အဝတ်အစားနွမ်းနယ်စွာနှင့်ဆုတောင်းဆုယူ ကာရှုံ့ရွာန်းရှု၍ ထက်သဖြင့်။ ပရိသတ်အများဝုံတွင် မင်းပြောင်လေ လျှင် အသိန့်တော်ရှိသည့်ကား။ မင်းညီမင်းသားအမတ်စစ်သူကြီး အပေါင်းတို့သည်သိန်းမိုးနှစ်ယောက်သည်၊ ငါ့ဘိုးတောင်းတော် ထက်ထက်တော်ကယင် ရောက်လာ၍၊ အတွင်းတော်မှာ စေပါ သည်နှင့်၊ နောက် ခမည်းတော်တရား မင်းစည်းစိမ်ကိုစံတော်မူ လျှင်သည်။ အပါးတော်တွင်မပြတ်စေပါသုံး၊ ဆောင်၍၊ တရားရွာ သနားတော်မူသည်။ နောက်ထည်း အရွယ်နှင့်လျော်ပတ်အောင် အခဆောင်အဆောင်နှင့်ဖြိုးသနားတော်မူပြန်သည်။ ။ထိုနှင့် စားတွယ်သောက်တွယ် ဝတ်ထိုးပေါ။ ထင်နှင့်မယားဝါးနှင့် အပိတ်ခွဲ့သိုတနေ့တရက်မျှကင်းကွာ၍ နေဘူးသည် မရှိသည်ကို၊ ကမ္ဘာပါ။ ကာ။ ကမ္ဘာယောဂတော။ ခမည်းတော်တရားနှင့် ငါ သည်။ ရှေးသံသရာကအမျှော်ဟောင်းကောင်းစေရမည်။ ဝိပါက်

သောင်ကြီးသည်နှင့်၊ အဆုံးစွန်တွင် ရိုက်မဲပျော့ဝေသောစိတ်ဖြင့်၊ အသက်အရွယ်နှင့် လျော့ကျပတ်စွာ အရှည်ဆင်းရဲခံနေရသည် သောက်။ ချိုမြိန်သောအင်ပင်ကြီးပါ၊ ကြီးဖြစ်ခဲ့လျှင်၊ ဒသမြို့ကိုငါပေးမည်ဆိုသိသည်ကို၊ မိန်းမဟိုးဘိစွာသူမြို့စားကား၊ ထိုစဉ်ပါသည့်စည်းစိမ် အခမ်းအနားအပေါင်းနှင့် ခမည်းတော်တရား သနားတော်မူ၍အသက် ၅၀ ကျော်ပြီမည်သည့်နေ့ရက်တွင်မှုကောင်းကွာနေရဘူးသည်မရှိပါ၊ယခုအဆုံးစွန်တွင်ပြုရပ်ရမည့်အခါနှင့်ရှိရာမှာ၊ဘုံယ်တော်စား အသေခံပါမည်၊ မရက်စက်နိုင်ပါ ဆိုလေသည်။ ၊

သင်းမှုကားကျေးဇူးတော်ကိုမသိ၊ချစ်ကြင်နာချင်ပေါင်းဆောင်သောဘီလူးသဘာက်စိတ်ကဲ့သို့၊ စည်းစိမ်ဉစ္စာပေးလျှင်၊ မယားသားချိုးကိုပင်သတ်ညှစ်ဖြစ်မည့်သူဖြစ်သည်။ သည့်ကဲ့သို့သောလူကိုထားသင့်မည်မဟုတ်ဟု၊ ပရိသတ်အများပုံတွင် အမိန့်ရှိသဖြင့်၊ ငါထုတ်၍ သေရလေသည်။ မိန်းမဟိုး ဘိစွာသူမြို့စားကိုမူကား၊ ပရိသတ်အများပုံတွင်ချီးမွမ်းမြှောက်စားရ၍၊ သူတော်သူမြတ်အဖြစ်နှင့် ဒသမြို့ကို သနားတော်မူ၍မင်းညီမင်းသားအမတ်စစ်သူကြီးတို့ကလည်းဆုလာဘ်များစွာပေး၍၊ အထူးတော်မှုမင်းတို့ပင်ခန့်၍ ဝင်ထွက်ရသည်။ ။သည်ကိုထို၍၊ အမှုထမ်းအရာရှိသောသူလျှာဝင်းရဲအပေါင်း၊ ရှေးပညာရှိတို့၊ အလောင်းတော်တကာဘတ်နှိပ်စိတ်၍ နူးညံ့ခြင်း၊ သူ့ကျေးဇူးကို သိတတ်ခြင်း၊ သူ့အသက်ကိုကိုယ့်အသက်ကဲ့သို့ ချစ်တတ်ခြင်း၊ လောဘဒေါသမောဟကို၊ တနည်းတပါးလျော့နည်းအောင် ဖျောက်ဖျက်ခြင်း၊ ကျေးဇူးရှိသော မိဘဆရာ အရှင်တို့ကို အသက်စွန့်၍အမှုကိုဆောင်ရွက်ခြင်းပြုသောသူတို့သည်၊နေမင်းလမင်း၏အရောင်ကဲ့သို့၊ တနေ့တပါး တန်ခိုးစည်းစိမ် ဂုဏ်သိမ်ကြက်သရေတိုးတက်၍၊ အသက်ရှည်ခြင်း၊ ဘေးရန်ကင်းခြင်း၊ စိတ်နှလုံးသာယာခြင်းနှင့် နတ်ပြည်ဗြဟ္မာပြည်နိဗ္ဗာန်ရွှေပြည်သို့ရောက်ကြရမည်တည်း။

၃၉။ ဗညားရန်မင်းပေဂူသို့ဆန်တက်တော်မူသော အကြောင်း။

ဟံသာဝတီရာဇာဗညားရန်မင်းသည်မင်းကျင့် တရားဆယ်ပါးနှင့် အညီမင်းပြုလျက်နေခဲ့ပေသည်၊ ဂုဏ်ရွှေစည်းရိုး တရားကိုလည်းမြင် မည်ဟူ၍ရှေးမင်းများနှင့်ဗိုလ်တသင်းခန့်၍ မြစ်နားကကြည့်တော် လိုက်ရလျက်၊ ကရင်တိုင်းသောင်နှစ်ပင်းတွင်းမယ်တော်ဒီတော တော်တို့နှင့်အတူမိဘရေးတို့ကိုတင်၍ရွှေတောင်အများဝန်း၍ ရဲတော်ကသျှူလွန်းကြပ်တော်အများလိုက်ရသည်၊ နောက်မှ ကိုယ် တော်ကရင်တိုင်းသောင်ကြီးပြိုသော် ၁၂ ရာတွင်စီးတော်မှု၍ရွှေ တော်ကား ၁၆ စင်းရှေ့က ဝင်၍ သွားရသည်။ ကရင်တိုင်းသောင် ပင်သည့် ကိုသည်ပဲခူး ကဘွား၊ လွန်းကြင်၊ မကန်းသောင်ဒီ တော်ရာင်းသောင်ကျက်တူရွှေသောင်တို့တွင်၊ အမတ်စစ်သူကြီး တို့ဗိုလ်တသင်းနှင့်ဝန်းရံ၍လိုက်ကြရသည်။ ဆန်တက်တော် မူ၍ရာပြည်သို့ရောက်လျှင်ပြည်မင်းကြီးအခဆောင်အဆောင်မင်းနေ ထဲတွင်ဝင်၍နားနေပါ။ ထွက်၍ နှုတ်ခွန်း ဆက်ပါမည်အမှာရှိ၍၊ ဗညားရန်မင်းသည်းဝင်၍နားနေသည်။ ပြည်မင်းသည်း ထွက်လာ ၍ရောက်လျှင်၊ ဟံသာဝတီမင်းက ထက်ဘွန်း၍နေရာတွင် အတူ နေကြ၍၊ ချစ်ပျ ငြ၊ နှင့်ခြွေခဲ့ကြလျက်ပြည်မင်းကသည်းငါတူ တော်သည် ဘုန်းကြီးလှပေသည်။ ငါသည်အသက် ၇၀ ကျော်ပြီ သည် ကရင်တိုင်းသောင်တဲ့သို့ မတက်မတွေ့ရဘူးပါ။ ခတ်တွေ့ သွားသည်ကို ကြည့်ပါရစေဟု ပြည်မင်းက ဆိုလျှင်၊ ကရင်တိုင်း သောင်ကိုရှေ့က အသန်တရေ ခွဲးရွှေတွေ့ကား ၆ စင်းအောက် ကကြီးကိုရေတွင်နှစ်၍မမြင်ရအောင်ဝင်လျှင်း တကြိမ်နှစ်ကြိမ် အရန်အဆန်ပြုမြင်ရလျှင်၊ ချီးမွမ်းခြေကစား၍ပြည်မင်းကနေ့ ထိသိန့်ဆိုပြီးသည်မှာ၊ ငါတူတော်ဘုန်းကြီး၍ ရောက်တော်မူကိုး၊ ပုဂံရေးသက်ချွေးကိုရအောင်ပြုတော်မူပါဟုဆိုသည်ကိုဗညား ရန်မင်းကသည်း၊ ပုဂံမြို့ကို ရအောင်တိုက်တော်မူ၍၊ ဝရီးတော်တို

ဆက်ပါမည်ဆိုလေ၍ဖျူဖျူငြိုငြို။ သာယာသာချောင်စွာဖြောသောပြီး
မှာညာအမျိုးသန်ကျိုင်ပြည်မင်းသည်းမြို့သို့ဝင်လေသည်။

ဗညားရန်မင်းသည်းဘောင်သို့ရောက်လျှင်၊ အမတ် စစ်သူကြီး
တို့ကိုခေါ် ၍မိန့်တော်မူသည်မှာ။ ပြည်မင်းက ပုဂံရွှေးလက်ကို
တိုက်ထံ၍ပေးပါ။ ရွှေးဖူးထင်ပါမည်ဆိုလေသောကြောင့်။ ပုဂံ
ရွှေးလက်များနှင့် မြို့ကိုရအောင်တိုက်ထံ၍ ပေးပါမည်ဟု ခွတ်
ထွက်မိပလေသည်။ အကြောင်းရင်းကိုစဉ်းစားဖြန်လျှင်သည်။
သာသာကဲ့ဖြစ်ချေသည်။ အကြီးလျှင် ငါတို့ကိုယ် ခိုက်ရန်ပြု
မည်ကိုမသိမမြင်နိုင်။ သို့ကိုငါတို့က ခွတ်ထွက်မိသည်ကိုလည်း။
မပျက်ရအောင်သူတို့ကလည်းရွှေးဖူးထင်ခဲ့သည့် အရာကိုမခံ
ဖြစ်အောင်။ အမတ်စစ် သူကြီးတို့ ပသို့ ပြုရစ်ရမည့် အရာကို
ညာဏ်ပညာနှလုံးရည်နှင့်ကြံစည်၍လျှောက်ထားကြပါဟုမင်းက
အမိန့်ရှိလေလျှင်ရွှေးတော်မတ်တော်တို့သည်။ သီဟရာဇာခြသေ့
မင်းကို။ ခြေလေးချောင်းသားတို့သည်၊ ဝပ်တွားတုပ်ပြီးတ်သကဲ့
သို့။ ပရိသတ်အမတ်ပုံတွင် ဘရမ်းခည်သော သေနာဂုတ္တအမတ်
သည်တစ်၍ ဦးချလျက်လျှောက်လေသည်ကား။ ဘုရားကျွန်တော်
ကာစလုပ်၍သွင်းရလျှင်။ ပြည်မင်းတရုတ်များသည်။ အလွန်တရာ
ဝိတ်ပင်ဆီးတား။ တောင်းပန်လာရပါလိမ့်မည် လျှောက်သည်ကို။
အမတ်၊ ပသို့ တတွင် သွတ်သွင်း ဆိုမည်နည်းဟု မေးတော် မူ
သည်ကို။ ဘုရားကျွန်တော်ကလျှောက်စာမှာ။ "ဝရိုးတော်ပြည်
မင်း။ ယနေ့ပင်၊ ဝရိုးတော်ရွှေးဖူးထင်မည်ကိုခံရန်။ ပုဂံရွှေး
လက်တို့ကိုရသမျှတိုက်ထန်၍ ပေးပါမိန့်တော်မူသည်။ တုတော်
ကလည်းအလုံးရအောင်။ မြို့ကိုကိုယ်တိုင်ပင်တိုက်၍ပေးပါမည်
ဆိုသည့်အခင်းမှာ။ တုတော်သည်ကောင်းမှုကုသိုလ်လို၍။ ရဲမက်
ဖိုတ်ပါတော်သင့် ရုံ့နှင့် သာဆန်တက်လာချေသည်။ ထို့ကိုအမိန့်
တော်ရှိသည့်အတိုင်း။ ပုဂံမြို့ပုဂံရွှေးလက်တို့ကို ရပြီးလျှင်၊ဝရိုး
တော်က ရှုးကြီးမတ်ကြီးဆင်မြင်းမိုလ်ပါ အကျွပ် အညွှပ်ရဲမက်
တောင်ပန်းအများအစုသားတို့ကိုအကုလိုက်ပါရမည်။ မည်

သည့်အကြိုးအကဲ၊ မည်သည့်ဆင်ခြင်း၊ မည်သည့်ရဲမက်တို့ကို ဂုဏ်ပြုခွင့်ရေးသက်ချားမှာအဆောင့်အနေခန့်ထားရမည်၊ ရန်ဖြစ်သောအခါ၊ မည်သူတို့ကို အတွေခေါ်၍ ပြန်ရမည်ကို သိသာစေချာအောင်၊ မှတ်စာတရင်းနှင့်ဝရိုးတော်ကယာနေပင်ရတော့ခဲ့သေး နိုနက်စေစေ တူတော်ဆာန်လိမ့်မည်"။ သည့်စာကိုကြားမြင်ရလျှင်၊ ကြည့်မင်း တရုဖျားသည် တောင်းပန်လာရလိမ့်မည် အကြောင်းနှင့်၊ ဘုရင်းသေနာဂုဏ္ဍအမတ်သည်ပရိုသတ်ပုံတွင်ခဲရင့်တည်ကြည်သောပညာနှင့်၊ အရှင်ဗညားရန်မင်းကိုလျှောက်ထေလျှင်မင်းအမတ်စဉ်သူကြီးပုံတွင်ရှိမှုမင်းခြောက်တော်ချွေတော်တောင်မှုသောသက်ရှင်ကိုချုပ်၍ရပေးတော်မူသည်။

သို့နှင့်၊ ကြည်မင်းသို့တသွင်းလေလျှင်၊ ကြည်မင်းတည်းမှူးမတ်တို့ကိုခေါ်၍ တိုင်ပင်သော်၊ အများလျှောက်ဆို ကြသည်မှာ၊ မှူးမတ်ဒိုတ်ပါ သင်ခြင်းတို့ကို ပေးလိုက် ရချေသော်၊ သူကချစ်မေတ္တာအမှန်အကန် ရှိပါလျှင်ကိစ္စမရှိပြီ။ သို့ကိုသူတို့လည်းသာသကဲ့လူမျိုးခြားဖြစ်သည်။ ရွှေမျိုးသား ချင်းစပ်ဆိုင်သည်လည်းမဟုတ်၊ စိတ်ကအကောက်ကြီးခဲ့သော်၊ ပေးလိုက်ရသော သူတို့ကိုသူပေးမှုရပါမည်၊ သူမပေးကမရနိုင်ချေ။ သည့်အခင်းကိုမျော်ဖျက်အောင်ဆိုမှ သင့်မည် အများလျှောက် ကြသည့် အတိုင်း၊ ကြည်မင်းကစာစီ၍ပေးလိုက်လျှင်၊ အမတ်တယောက်နှင့်တွက်၍စာဆက်လာရသည်။ စာတွင်ပါသည်မှာ၊ "အကြောင်းကိုလျှော်ကြားသည့်တူတော်ဟံသာဝတီမင်း။ တူတော်ကောင်းမှုလို၍ချိတ်ဆက်ဆန်ထား သည်ကို၊ဝရိုးတော် လည်း၊ သဘောမှုမိ၍ပကားလင်ကျေးဇူးတင်ခံ၍ရှိပါပေသည်၊ တူတော်လည်းအာ နာသမှုနှင့်ရအောင်ဆောင်မည် မိန့်တော်ပေသည်။ ထိုသော်တူတော်ကောင်းမှုလို၍ကြားသည့်အရာကို၊ ဝန်းတော်ကြောင့်မကောင်းမှုပါပြန်ရမည့်အရာသည်၊ မွေ့ကြောင်းမှာ ခဲ့ကာ်ပျှတ်ချေသည်။ ဆောင်တော်မှုနှင့်ဦးတော့၊ တူတော်ခြင်တော်သို့ရောက်၍နေနားပြီးမှ၊ ဝရိုးတော်ကအကြောင်းနှင့် လျှောက်ထားလျှင်၊ သင့်တန်

သုဓမ္မကြီးမတ်ကြီးရဲမက်ဗိုလ်ပါအများနှင့်၊ နိုင်ငံသောက်အောင်ခန့် ထား၍ရှိသောပါလေစေမည့်အကြောင်းကို ဝရီးတော်ကလျှောက်လာ စေသည်"ဟုပဏ္ဏာကာရများစွာနှင့်ပေးလိုက်၍။ မင်းရင်ပြင်တွင် အများကြားရလျှင်၊ ဗညားရန်မင်းလည်း အမတ်စစ်သူကြီးဗိုလ်ပုံ တွင်ပြုံးရည်ရွှင်နေပြီးလျှင်၊ သင့်တင့်အောင်အကြောင်းနှင့်ပြန်ဆို ၍ပြည့်မင်းအမတ်တို့မြို့သို့ဝင်လေသည်။

ထိုနှင့်၊ အမတ်ငစ်သူကြီးတို့ ရှေ့တွင် မင်းလည်း မိန့်တော်မူ သည့်မှာ၊ မင်းတရမ်းသေနာဂုတ္တသည်ဉာဏ်ပညာကြီးကျယ်ဂု ပေ၍။ နက်နဲသောစကားနှင့်ဆိုလျှင်။ တောင်က်သားကြောက်ရွံ့ရ လိမ့်မည်ကွေးခေါ် ၍ဆိုသည့်အတိုင်းမှန်ပေသောကြောင့်၊ ငါတို့ အမတ်တို့မှာ။ကောင်းမှုကုသိုလ်အခင်းကြီးမပျက်ရှိရပေသေသည် ဟု၍ရွှေခွက်အဝတ်အစားထည်၍ဆုပေးပြန်လျှင်။ အမတ်တို့လည်း မင်းရှေ့တွင်ဆုတောင်ကြီးစွာနှင့်ပူဇော်ရပြန်လေသည် ကို။ တရန်း သေနာဂုတ္တ အမတ်သည်။ ရှေးကမည်သည့်ပုံနှင့် နိုင်းယှဉ် မည် နည်းဆိုသော်။ ။အလောင်းတော်ဝိမင်းမဟောသဓာသည်ဝိဒေ ဟရာဇ်မင်းအား။ ထီးဖြူစောင့်နတ်က အမေးလေးပါးကိုမေးသည် တွင်ဝိဒေဟရာဇ်မင်းနှင့်ဆရာလေးပါးအမတ်တို့မဖြေနိုင်၍ထိတ် ထိုးရိုးရိမ်ခြင်းနှင့်ရှိကြလေလျှင်။ နက်နဲလှစွာသော အမေးလေးပါး ကို။အလောင်းတော်သည် ဉာဏ်တော်နှင့်ဖြေဆိုပြီးလျှင်။ ထီးဖြူ စောင့်နတ်မင်းကစ၍ဝိဒေဟရာဇ်မင်းနှင့်အမတ်တို့ပူဇော်ကြီး စွာကို ခံရလေသည်နှင့်မျှတလှသည် တကားဟု။ မှတ်သားအပ် ကောင်းသည်။

ထိုနှင့်။တရမ်းသေနာဂုတ္တအမတ်ကိုဆုလာဘ်ပေးပြီးမှမင်းညီ မင်းသား စစ်သူကြီးအမတ်တို့ ဝန်းရံ၍တောင်တော်သို့တက်ပြီး လျှင်။ပုဂံရွှေစည်းခုံသို့အရောက်ဆန်လေ၍။ ပုဂံမြို့ဆိပ်သို့တောင် တော်နီး၍။ ရွှေစည်းခုံမြင်တွေ့ရာတရားကိုမြင်တော်မူရလျှင်ဦးချ၍ အလှူတော်ပူဇော်ဘွယ်များစွာနှင့်။ အခန့်ပျက်ရှုပြတော်မူ၍။ ရွှေ ကျောင်းရွှေပြာသာဒ် ဇရပ်တန်ဆောင်းမြင်းရုပ်ကျောင်းတိုင်းထီးတင်ခွန်

ဖြစ်နားကာ တင်ရှုတော်မူပြီးလျှင်၊ သောင်တော် ဦးဖြည့်၍ ရန် သောင်မှုခဲ့သောရာဖြည်မြို့သို့ရောက်လျှင်ဖြည်မင်းကထောက်ခေါင် ပဏ္ဏာကာရများစွာပေး၍သို့နှင့်ဟံသာဝတီမြို့တော်သို့ရောက် ရန်ပြန်၍ရောက်လေသည်။ ။သနားတော်နှင့်ညီစွာမင်းပြုလျက်၊ အသျှဒါနကြီးစွာပေးကမ်းသဖြိုဟ်ခြင်းနှင့်ရွှေကျောင်းရွှေပြာသာဒ် ရွှေဇရပ်ရုပ်တုဆင်းတုတော် ကောင်းမှုများစွာပြု၍၊ မင်းစည်းစိမ် ၃၅-နှစ်ခံစားပြီးမှသက္ကရာဇ် ၈၈၈-ခုတွင်၊တရားတော်ကိုမိုက် ၍အနိစ္စဖြစ်ရလေသည်။

၄၀။ ဇာကာသစ္စာခံဝိဇီမင်းအကြောင်း။

ဟာလွို့ရာဇာမည်သော ဗညားရန်မင်း၊ မရှိလျှင်၊ သည်မင်း၏ သားတော်ပတိရာဇာသမုတ်သောအသက်တော် ၁၆-နှစ်ရှယ်ရှိ သောကာစွတ်ဝိမင်းပြုသည်၊သည်မင်းကိုပညာရှိဗေဒင်ဆရာတို့က အသက် ၄၀-ကျော်မှ အနိစ္စဖြစ်မည်ဟု ပြောဟောချက်ရှိသော သည်။ မေသာဂ ၁၅-ရက်၍ နှစ်အိုးစည်ဟု မောင်းတို့နှင့်၊ တောမှာဆင် အလိုက်အသေကိုသဘိတ်ရှိ၍ တောတွင်ပင်အနိစ္စဖြစ်ရသည်။

၄၁။ ရာဇဝင်ဆရာ၏ဥပဒေသ။

ဇာတ်ဝတ္ထုတော်တို့တွင်သည်။ အများပင်ပါသည်၊ အသက် ကကောင်းမှုရှိသသူတို့သည်။ ပစ္စုပ္ပန်တွင် အသက်ကကောင်းမှု နှင့်တန်ရုံသာရချေသည်။ ပစ္စုပ္ပန်တွင်သစ္စာပယောဂဆောင်ရွက် ရလျှင်၊ ဒါနသီလာရုတ်နှာသုံးပါးနှင့်၊ ဗာဟီရဗေဒင်ကဏ္ဍန်းတွက် နှင့်မှုဖြစ်ရလျှင်၊ ဖြစ်ပြီးသောစည်းစိမ်သည် ပြန်၍ပါး များပြားလေ သည်။ မဖြစ်သေးသောစည်းစိမ်သည်လည်း။ အလျှင် အမြန်ပင် ရောက်လာရလေသည်။ ။သစ္စာပယောဂသည်လည်းကြီးမင်း၏ နှတ်တွက်ကိုပယ်ဖျောက်လေသည်ဟူ၍ဝတ္ထုကျမ်းဂန်အစောင် စောင်ရှိသည်ပညာရှိသူတော်ကောင်းတို့လည်း။ သည်အကြောင်း ကိုကြည့်ရှုထောက်ထား၍မြိုရင့်ကြပါကုန်ဖျာဇိတ်ရ၍လောက

စည်းစိမ်ကိုခံစားရသောမင်းအပေါင်းတို့သည်။ ပဏ္ဍုပ္ပန်တွင်ပင် စည်းစိမ်မမြဲပုံ၊ အသက်တိုခြင်း။ စိတ်ဆင်းရဲခြင်းနှင့်အန္တရာယ် ဖြစ်ရသောသူသည်။ ဖြစ်ရချေသည်ကို သောက်ရှု၍။ အလောင်း တော် ဘုရားတို့ စိတ်နေစိတ်ထား၊ တရားအလေ့၊ မေ့မလျော့။ ကိုယ်တွင် မြဲအောင်ဆောင်ယူ၍ပြုကျင့်မှ။ ပဏ္ဍုပ္ပန်တွင်အသက် ရှည်၍စည်းစိမ်ကြီးရမည်။ နောင်သံသရာမှာလည်းသုဂတိဒုဂ္ဂတိ လမ်းနှစ်ခွတွင်သုဂတိလမ်းကိုသွားရမည်။ ။တရားတော်မှာ လည်း။ ၃-မျိုးသောသူတို့သည်အလှူမပေးရပြီး။ ကိုယ်လည်းကိုယ် သာကျင့်ဆောင်ရမည်ဟောတော်မူသည်။ ။(၁) မင်းတို့သည် သည်။ အလောင်းတော်ဘုရားတို့စိတ်နေစိတ်ထားကို၊ များများ ကြီးဆောင်ယူ၍။ တရားငါးပါးကို။ ကိုယ်တွင်အမြဲကျင့်ဆောင် ခဲ့လျှင်။ ပြည်သူလူထုတကာတို့ကောင်းမှုပြုသချေသည်။ မင်းသို့ချည်း ရောက်လေတော့သည်။ (၂) ပုဏ္ဏားတို့သည်။ ဝေဒပါရဂူဝိဇ္ဇာ ကိုမြဲမြဲအောင်ဆောင်ရွက်လျှင်။ နတ်ဗြဟ္မာတို့အလှူကို ခံသုံး ဆောင်ထိုက်တော့သည်။ (၃) အိမ်ထောင်သောသိန်းမတို့သည် လည်း။ သင်ကိုအိမ်ဦးနတ်ကဲ့သို့မြတ်နိုးရှိသေစွာဆောင်ရွက်လျှင် မြတ်ရာသို့ ရောက်ရလေတော့သည်။ ထိုသို့စိတ်နေမပြုစင် မူ၍။ မသန့်မသက်သောဥစ္စာပစ္စည်းကိုမရ ရအောင်ရှာကြံ၍။ ကောင်းမှုပြုသောသူတို့သည်ကား။ ထိုမကောင်းမှုဝါသနာပါ၍အခ ကျိုးမခံစားရချေဟု ဝတ္ထုအစောင်စောင်ရှိလျှက်။ အကျော်တ စောဖြစ်စိမ့်မည်ဟုပြုသောသူတို့မှာ။ မသိစွာအသိမဖြင့်၍ပြုခြင်းသာ ဖြစ်ချေသည်။

၄၂။ သိန်းဆိုဝေသာဘစ်စစ်အကြောင်း။

သိန်းဆိုကျွန်းမှာ။ ဝေသာဘရာဇာမင်းသည်မင်းပြု၍ ၂-နှစ်တိုင် လျှင်ပြည်သူသားတို့သည်။ မင်းအနိစ္စဖြစ်မည် အကြောင်းနှင့် ထဘောင်သီချင်းသီဆို၍နိမိတ်ပြုသည်ကို။ မင်းကြီးကြားလျှင်ရိုး ရိမ်ခြင်းနှင့်။ ပညာကြီးသောပုရောဟိတ်ကိုမေးသော်။ ၃-နှစ်ပြည့်

ချွင်မင်းခြေဗြာင်းမည့်မှန်ရောသည်ဟုလျှော့ရောတွင်၊ သည့်စဉ်ကာ လေးရဟန္တာများ ထင်ရှားရှိသည်ဖြစ်သောကြောင့်၊ မင်းကြီးကိုယ်တိုင်သွား၍မေးလျှောက်လေသော်၊ မြတ်စွာဘုရားရှိတော်မူသောအခါက ဒုဿွားသားစီးယော်သည့် ၃-ရက်မျှသာနေရတော့မည်ကိုသိသောကြောင့်၊ မြတ်စွာဘုရားထံတော်သို့ သွား၍လျှောက်လေသော်၊ မှန်ကြောင်းကိုသိနိုင်တော်မူ၍၊ မှဿွားလည်း သားငယ်အသက်ရှည်မည့် အကြောင်းကို ကယ်မတော်မူပါဟုလျှောက်သဖြင့်၊ ဘုရားကိုယ်တော်နှင့်တကွ ရဟန္တာသံဃာ ၅၀၀-တို့သည့်ကျုံသူငယ်သေရမည့်နေ့တွင် ဆွမ်းကျွေးစေ၍ ပရိတ်ရွတ်လျှင်၊ ခေါင်ပူမည့်ဘာရောက်သည့် ဝိပါက် နတ်ဘီလူးသည်ထွက်ပြေးလေလျှင်၊ ပရိတ်မင်္ဂလာရေချမ်းချည်မျှင်ရွတ်ခြင်းကြောင့်ကွယ်ခြင်းကိုဖြစ်စေ၍အသက် ဂ၀-ကျော်တိုင်အောင် နေရသူသည်ကို၊ ရဟန္တာတို့မြွက်ဟောကြားသောရကား၊ ကိုယ်တော်စာရှင်ဘုရင်းတရားတော်၊ ပုထိုးစေတီ ယောင်းနွမ်းပျက်စီးသည့်အရာများကို၊ ကောင်းမွန်အောင်ပြုပြင်လုပ်ဆောင်၍ပြီးလျှင်၊ အရိယာသံဃာတော် တို့အားလည်း၊ သပိတ်သင်္ကန်း အရုံခရိစ်ခွေကရိယာ်တောင်ဝှေးအရုံနှင့်ဆွမ်းလုပ်ကျွေး၍သာရေနွှမယ်ခေါ်ပြီးလျှင်၊ အသက်ရှည်ခြင်းအတောင်းပဋ္ဌနာပြုရလျှင်၊ အသက်ရှည်၍ ရောဂါကင်းစင်ချမ်းသာမည်ဟု ရဟန္တာ သူမြတ်တို့မိန့်တော်မူသည့်အတိုင်း၊ သဲသောမင်းလည်းရုပ်ဘုရားတော်စေတီပုထိုးယောင်းနွမ်းဆွေးမြေ့ပရိယွင်းပျက်စီးလေသည့်ရှာကိုဆော်ငြိုယူစေ၍ပြုပြင်ပွင်းရောက်၊ ကိုယ်တော်တိုင်ညီညာ၍လုပ်ဆောင်သည်ဖြင့်ရေစစ် ခွက်ကရိယာ်တို့ကိုလည်း၊ မင်းကြီးကိုယ်တော်တိုင်ပင်အညောင်းအညာခံ၍လုပ်ဆောင်ပြီးလျှင်၊ ဆွမ်းလုပ်ကျွေးသောအခါဆဲ၍ ဟုသမျှကိုလည်း၊ ကိုယ်တိုင် အညောင်းအညာကိုင်တွယ်လုပ်ဆောင် ၍ခါနိုးပြီး၏၊ တရားတော် မြတ်ကိုနာ၍၊ နှစ်သိမ့်စွာကောင်းသောသဘောရှင့်ကိုသာ ဖွဲ့ရှားစေသည်ဖြစ်၍၊ ၃-နှစ်သာခံနေရမည်ကို၊ ကိုယ်နှင့်တကွကြီးစားအားထုတ်ချရှိခဲ့သော်ရှ

ဒါန်းဝေလျှင်ကျွန်းတန်ခိုးစည်းစိမ် အာသူတော်ကြီးလျှင်၊ အသက် စည်းစိမ် ၇၀-တိုင်အောင်စံစားမြှေလျော်နှင့်ရှောင်နေရသည့်ကို တောက်၍၊ မင်းတကာတို့သည်အသက်ရှည်၍ ကျွန်းတန်ခိုးကြီး မည့်အကြောင်းကိုယေဘ်ရွယ်စဉ်ကား၊ မိဘတို့ပေး၍ ဆောင်ရွက် သည့် အဝတ်အစားတို့သည်၊ သန့်တော ဥစ္စာ မည်သည်၊ ထို ကြောင့်ဤဥစ္စာရပ်တို့ကိုထိုဝေသဘာမင်းကဲ့သို့၊ ကိုယ်တိုင်ညီညွှာ လုပ်ဆောင်၍ ရှူဒါန်းစွန့်ကြဲရလျှင်၊ ထိုမင်းကဲ့သို့အသက်တော် ရှည်၍ကျွန်းတော်ကြီးမည်ကို၊ ကိုယ်တော်တိုင်ဆောင်ရွက်မှုရေ တောင်းတိုင်းပြည့်တော်မူမည်ဖြစ်သည်။

၄၃။ နိဂုံးချုပ်။

သက္ကရာဇ် ၁၁၄၆-ခု၊ တပို့တွဲ လပြည့်ကျော် ၆-ရက်နေ့၊ ၃-ချက်တီးကျော်အချိန်တွင်၊ "အဖြစ်အပျက်၊ တောက်ချင့်တွက် ၍၊ မင်းဆက်နေ့ဘလွှင်နှိုး၊ မှန်ရာဇဝင်တွင်သည့်၊ သထုံ-ဗဂုံ-ဓည- ရက္ခမကား၊ စစ်ကိုင်းအဝသည့်အင်းဝမကျွန်းပေါ်ကွန်းမကြွင်း၊ ရွှေမင်း စဉ်သည့်ကြောင်းခြင်းရာကိုပညာနေ့သက်ဝှါ၊ အမျိုးသားတို့၊ သင် ကြားရေးသား၊ ဘက်နှာမလေ့ကျက်၊ မပျက်မတိမ်းမဆိတ်မပျောင်း၊ ကျောက်တွင်းအကျွရာ၊ ကမ္ဘည်းစာသို့၊ နည်းနှာထုံးတွင်၊ ပုံ ဝင်ရေးသား၊ ခြားနားဆီသား၊ သည်စာရာဇဝင်နိဂုံးထင်အောင်၊ ဆောင်သည့်လုံ့လ၊ ကျိုးရပါစေ၊ သူ့ရွှေရေးအသားမှန်ရွှေကြား ၍၊ ငါကားမရှုပေပါနဲ့"။

မှန်ရာဇဝင်ပြီးပြီ။

“ရဟန္တာမှပမာဒကို၊ ထွင်းခွဲပယ်နိုင်၊ ရှိသင့်ပုံ။”ဆိုသည့် နှင့်အညီ၊ ၎င်းစာအုပ်တွင်မပြင်ထိန်းပါ၊ မှားယွင်းချက်များပါရှိရာ အောက်ပါအတိုင်းပြင်ဆင်ဖတ်ရှုတော်မူကြပါ။

မျက်နှာ။	ကြောင်းရေ။	အမှား။	အမှန်။
၃	၁၉	အထင်တော်သို့ရောက်	အထင်တော်သို့ရောက်၍
၄	၄	ဖြစ်၍ ရှိနေသည်	ဖြစ်ရှိလေသည်။
၅	၂၁	ဓွတ်သတ်ချင်	ဓွတ်သတ်ချင်
၇	၂၀	ကိုယ့်ကို	ကိုယ်ကို
၈	၂၅	တိုင်းသွင်း၍	တိုင်းသွန်း၍
၉	၁၈	မြတ်စွာ-ဘုရား	မြတ်စွာဘုရား
၁၀	၁၈	လှစ်ကျွေးချင်	လှစ်ကျွေးချက်
၁၁	၂၆	မကြားမမြင်ဘူးသော	မကြားမမြင်ဘူးသော
၁၂	၁	၆။ ။သုဝဏ္ဏဇာတ်ဦ	၇။ ။သုဝဏ္ဏဇာတ်ဦ
၀၄	၃	တိသသရဏ	တိသာသရဏ
၁၆	၈	ကြိုပဟာရနှာ	ကြိုဟာရနှာ
၁၆	၁၉	ကြို ပဟာရနှာ	ကြိုပဟာရနှာ
၁၇	၁၉	လျှောင်ပွဲကြီး	လျှောက်ပွဲကြီး
၁၉	၁၈	မိဘုရားမြောက်၍	မိဘုရားမြောက်၍
၂၀	၂၈	ကိုယ်နှင်းသည်	ကိုနှင်းသည်
၂၁	၈	ပဒေသာဂကိုဝယ်၍	ပဒေသာဂကို ဝယ်၍
၂၃	၄	စင်လွှင်သသူ	စင်လွှင့်သသူ
၂၃	၂၀	ဖြစ်သောကြောင်	ဖြစ်သောကြောင့်
၂၇	၁၈	လျှား ၁၀ တောင်	အလျှား၁၀တောင်
၂၇	၁၉	ဇွက်မြောခွက်	ဇွက်မျောခွက်

မျက်နှာ။	ကြောင်းရေ။	အမှား။	အမှန်။
၂၉	၇	ကန့်မှာယူ	ကန့်သို့ယူ၍
၂၉	၁၇	ဠွတ်သဘော်	ဠွတ်သပ်
၃၅	၄	မင်းခန်းမင်းနား	မင်းခမ်းမင်းနား
၃၈	၂၃	“ဝါရိယော”	“ဝါရိရော”
၃၉	၉	မိန်းမသားယောက်	မိန်းမတယောက်
၄၀	၁၆	၅၆ နှစ်တည်း	၅၆ နှစ်တည်း။
၄၀	၁၇	ကျူးကုလား	ကျည်းကုလား
၄၃	၁၃	သေနတ်မီးပါ	သေနတ်မီးပေါက်
၄၃	၁၈	ချဉ်ထား၍	ချည်ထား၍
၄၄	၁၂	ညီမသား	ညီမကတာသား
၅၃	၈	စည္ပင်၍	စည်ပင်၍
၅၅	၇	ဗညားပရော	ဗညားပရော်
၅၆	၁၉	ဓုသိမ်း	ဓုသိန်
၅၇	၁၀	သည္ရဟန်း	သည့်ရဟန်း
၆၂	၂၄	မရှိသတ်	မရှိသောဆိုရာ
၆၃	၁၂	ပြည့်ဝှက်ပြည့်သား	ပြည့်ဝှယ်ပြည့်သွား
၆၅	၄	အခိပ်ခပ်၍	အဆိပ်ခတ်၍
၆၆	၉	တို့အားပြုချက်	တို့အားပြုချက်၊
၆၇	၁၇	ထက်သစ်ထက်ဝန်း	ထက်ဆစ်ထက်ဝန်း
၆၉	၆	ဗညားဘာရူ	ဗညားပရူ
၇၀	၂၄	မြှာလိုက်ရာ	မြှောလိုက်ရော်
၇၂	၂	ရာဇာသ်	ရာဇာဒ်
၇၃	၂၈	စာဝေးမြို	ရွာဝေးမြို့

မျက်နှာ။	ကြောင်းရေ။	အမှား။	အမှန်။
၇၉	၉	ပြန်ခဲ့ပြီးခေါ	ပြန်ခဲ့ပြီးခေါ်
၇၇	၃	ယုတ်မာရှသေ	ယုတ်မာသေသလှသေ
၇၉	၁၉	သာသာနာဒါယကာ	သာသနာဒါယကာ
၈၄	၁၉	ပြု၍	ရဟန်းပြု၍
၈၉	၁၄	ဘုရားအသိန္ဒ	ဘုရားတို့အသိန္ဒ
၈၉	၁၈	မဟာ ဓမ္မာရေစ်	မဟာဓမ္မာရေစ်
၈၇	၃	သော့ကျင်း	သော့ကျင်
၈၇	၂၁	ရထားလျှက်	ရထားလျက်
၉၉	၄	ထွင်အပြီး	အပြီးထွင်
၉၈	၁၃	ထက်လေသည်	ထက်လေသည်။
၁၀၁	၂၈	အကာလိုက်ပါရမည်	အတူလိုက်ပါရမည်။
၁၀၂	၂၃	အသနသသမျှ	အသားနသသမျှ
၁၀၃	၁၃	ဘုရန်း	ဘုရမ်း
၁၀၄	၃	ပေးချေသို့နှင့်	ပေးချေ၊သို့နှင့်၊
၁၀၄	၂၅	စောင့်ရှိသည်	စောင့်ရှိသည်။

အမှားအမှန်ပြင်ချက်ပြီး၏။

(၃)သမုဒ္ဒရာကွင်တွန်းသည့် ဆရာပဟုဓေသာ ဆရာသုံးပါး တို့ကို တိုင်ပင်၍ သောဏုတ္တရမင်းများ၊ မကိုဋ္ဌသရတု ထီးဖြူစလွယ် မင်းမြောက်တန်းဆောင်းပေါ်နှင့်စည်ကိုတောင်းပန်မည့်ဟူ၍ စာပေစီကုံး၍ လျှောက်တင်လျှာမှုကား။ ။"အထက်က မိုမိုကပ်ရပ်၍လူကောင်းပွဲတော်မူသည်၊ နောက်အမည်အရည် သနားတော်မူ၍ ဈေးသံသရာကသသားတော်မြေးတော်ဖြစ်တူ၍၊ အရှုပေးတော်မူရာတွင်းညီညွှာလုပ်ဆောင်ရ၍၊ ထိုးတော်နှင့်သင့်နေရသည်၊ ထို့တော်ဆွေသုန်းအသဘာဝတ်နှင့် ယာရမြို့ကြီးကို အုပ်ချုပ်ရ၍ မင်းတကာသို့ ဆောင်ယောင်သော တန်းဆာများနှင့် အမည်ကို သနားတော်မူပါ'ဟုစာပေစီကုံး၍ ရဲရင့်တည်ကြည်သော ပညာရှိ ၅ ယောက်ကို အကြီးပြု၍လျှောက်စေသည်။သောဏုတ္တရမင်း ထိုသို့ရောက်လေလျှင်၊ သောဏုတ္တရမင်းလည်း၊ အထက်က အရှုပေးသက်ဖြစ်၍လျှောက်စာကိုကြားရလျှင်အမတ်တို့ကို မိန့်တော်မူသည်မှာ၊ သည်မင်းသည် ပါရမီ ကြီးသသူ၊ မြင်လျှင် သနားမေတ္တာရှိ၍စေပါးသုံးဆောင်သူကောင်းပြု၍၊ အမည် အရည် ပေးပေးသည်။ ။ထိုမှ ရှည်မကြာ၊ ပေါ်ထိုးနှင့် ဖြစ်ရ ပြန်၍၊ ယာရသျှောက်ချာမြို့ကြီးကိုပင်ရလေသည်၊ သည်သူလည်း သူ့ဆွေးရုံကို သိတတ်သသူဖြစ်၍၊ သုန်းတန်းခိုးနှင့် ကြီးစွာ ပြည့်ရုံထိန်မည်၊ယာရမင်းမြောက်တန်းဆာနှင့်အမည်တောင်းသည်ကို၊ပေါ်ထိုးသည်၊သည်ရ လက်ဝယ်ရှိသည်၊ ထိုးကိုတောက်လျှင် သားမယ်ဖြစ်သည်၊သားတို့ဆဖေသသည်အသနှင့်လည်းစပ်အောင် ပေးရမည်၊ပေါ်အမည်မှာကား၊ကောင်းကင်ဖြင့်သွန်းမိုင်သည်သည်မင်းသည်ကောင်းကင်က ယို၍ကျသည့်မင်းဟူ၍ "ဝါရိယော" ဟု သမုတ်၍ မင်းမြောက်တန်းဆာ ဝါးပါးနှင့် စည်ထီးစလွယ်ပေးတော်မူသည့်ပြင်ထိုက်တန်သောအဝတ်အစားတို့ကိုလည်းများစွာပေးလိုက်သည်။

ထိုနှင့်ရောက်လျှင်မြို့သည်မည်ဟူ၍ဆရာသုံးပါးကို တိုင်ပင်လျှင်၊ အထက်ကအဓောင်းစည်သူမင်းတည်သည့်မြို့တောင်က